

Upravištvo: Ljubljana, Knaflijeva
ulica 3. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11.842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—

Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflijeva ulica 3. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo — Oglaš-
je po tarifi.

Zaradi dvojnega praznika »Jutro« v nedeljo ne bo izšlo. Današnja številka obsega 24 strani.

Chautemps vrnil mandat

Brezuspešna njegova pogajanja s Herriotom.

Pariz, 16. decembra. AA. Predsednik finančnega odbora v senatu in mandatir L. Chautemps je sredi ponedeljka obiskal nekaterih svojih tovarišev iz odstopiške vlade. Pri konsultacijah bom posebej posebno pozornost proračunskemu vprašanju in problemu zunanje politike. Predvsem pa hočem priti do dnu problema vojnih dolgov, ki je najvažnejši in je treba najti sredstva in pota, da se doseže soglasje med voljo vlade in sklepi parlamenta. V teku današnjega dne se bo problem znatno razčistil in upam, da bom lahko podal predsedniku Lebrunu poročilo o uspehih svoje misije.

Zadal sem si predvsem nalogo, da rešim problem vojnih dolgov. Bil sem do sedaj s Herriotom v tesnih stikih in z njim popolnoma solidaren in hočem to tudi ostati. Trga bo poiskal obzore, ki najzgodnji Herriotovo doktrino in stališče zbornice. Kratka odgovoritev zapadlega plačila problema ni ne znanja. Pogajanja so slej ko prej neobhodno potrebna, toda pogoj zanje je izvršitev plačila. Treba bo torej določiti pogoje, pod katerimi naj se plačilo izvrši. Na tej točki bi se moral doseči sporazum med voljo vlade in zbornice.

O odzivu, ki ga je sklen francoske zbornice izzval v Ameriki in ki ga se vzbujajo, sem natanko poučen.

Ob koncu svoje izjave je Chautemps še enkrat naglasil, da je Herriotova udeležba v njegovi vladi formalen pogoj, da pristane na sestavo vlade pod svojim vodstvom. Dodal je še, da se hoče podrobno pogovoriti z vsemi strankami parlamenta, da njegova vlada ne bi naletela v parlamentu na odpor.

Davi je Chautemps, preden se je sestal s svojimi tovariši iz odstopiške vlade, dolgo konferiral z generalnim tajnikom zunanjega ministrstva Filipom Berthelotom, ki mu je dal najnoveše informacije iz Washingtona. Ob 9.30 je prišel Chautemps v predsedništvo

vlade k Herriotu. Razgovoru sta prisostvovala tudi državni podtajnik v odstopiški vladi Isidore Bonnet. Ob 11.10 so se posveti nadaljevali v prisotnosti finančnega ministra Germaina Martina in visokih uradnikov finančnega ministrstva.

Med drugimi je Chautemps sprejel danes tudi Caillauxa, Leona Bluma, Malvyja in Berengerja. Z njimi je v glavnem konferiral o problemu vojnih dolgov ter o položaju, ki je nastal z glasovanjem v zbornici. Posebna pozornost se posveča možnosti, da bi nova vlada dobila od parlamenta pooblastilo za ureditev vojnih dolgov, ako bi dal Washington uradno izjavo o bližnjem sklicanju dolgovne konference.

Pariz, 16. dec. s. Dostoj. Chautempsovi razgovori niso ohranili še nobenega rezultata. Vsi poskusi, pregovoriti Herriota, da obdrži listnico zunanjega ministrstva, so naleteli na velike težave. Vse kaže, da Herriot ne bo pustil od stališča, ki ga je zavzel po izidu glasovanja v zbornici. Ker pa se zdi, da vidi Chautemps v sodelovanju Herriota v vladi politično nujnost, je veliko vprašanje, ali bo sploh uspel. Ako se bo mislila Chautempsa izjavila, bo sestava nove vlade najbrže poverjena Paulu Boncourju.

Zastopniku United Press je izjavil Herriot, da bo le tedaj prevzel vodstvo vlade, ako bodo izpolnjeni njegovi pogoji, to se pravi, da bo Francija zadovoljila s svojim plačilnim obveznostim. Sedaj sicer ne more več govoriti v imenu Francije, toda ako bo se kdaj stopil na čelo vlade, bo sta zvedela Amerika in ves svet, da je trdno prepričan o svetosti pogodb.

Pariz, 16. decembra g. Vlada na krizo je stopila v nov stadij. Senator Chautemps je nočjo vrnil predsedniku republike svoj mandat. V političnih krogih računajo sedaj s tem, da bo predsednik republike poveril Paula Boncourja s sestavo vlade.

Zamotan problem vojnih dolgov

Evropa dolguje danes Ameriki več, kakor ob koncu svetovne vojne — Mnenje mednarodnih juristov je na strani Francije

London, 16. decembra. AA. Včeraj zapadli obrok vojnih dolgov Zedinjenim državam so plačali Anglija, Italija, Češka, Slovaška, Finska, Litva in Latška. Odložile so plačilo naslednje države: Francija, Belgija, Poljska, Madžarska in Estonija. Grška vlada je sporočila, da bo plačala obrok vojnega dolga dne 1. januarja.

Finančni minister Ogden Mills je novinarjem izjavil, da bodo Zedinjene države obdržale dosedanje normalne odnose tudi z državami, ki niso plačale dolžnega obroka.

Časopisje poroča o neprijetni nekaterih evropskih držav v splošnem objektivno: zlasti napram Franciji je njihovo stališče zelo obzirno. Trgovski listi pripisujejo nato pa Franciji celo ugodne posledice za rešitev vprašanja vojnih dolgov.

Ozornenje zaradi odklonitve plačila de-
cembrskega obroka s strani Francije pa se
kljub temu v skuju in v političnih krogih
še ni dočela poleglo. Z raznih strani se
vedno prihajajo predlogi kako naj bi se
Francija »sklanjala« za to »srednostno«.
Velik del tiska, pa tudi gotovi politični
krogi se zavzemajo za prenovitev uvoza iz
Francije in za zaletbo vseh francoskih
dobroimetij v Ameriki. Še da je Francija
s svojim postopnim prečiščanjem mirovne
posredbe in lesonski sporazum. Demo-
kratski senator Mac Cahn je v senatu sta-
vil celo predlog, naj bi se Američanom
prenovila potovanja v vse one države,
ki niso zadovolje svojih obveznosti. Če
pa hoče kdo že na vsak način potovati v
tako državo, naj bi se dolžnost za izdajo
potnega lista posebej taksa v višini 5000
dolarjev.

Koliko dolguje Evropa Ameriki

Kritični 15. december je dal povod za to, da so znova izračunali, koliko prav za prav dolguje Evropa Ameriki. Po stanju na dan premirja 11. novembra 1918 so znašali vojni dolgov zaveznih držav Ameriki: v medsebojni dolgi takole:

Ameriki so dolgovali: Anglija 36 milijard, Francija 19 milijard, Italija 12 milijard, Belgija 172 milijonov, Jugoslavija 11 milijonov in Rusija 157 milijonov dolarjev.

Veliki Britaniji so dolgovali: Francija 16 milijard, Rusija 24 milijarde, Italija 18 milijard, Belgija 422 milijonov, Jugoslavija 92 milijonov, Rumunija 78 milijonov, Grčija 90 milijonov in Portugalska 61 milijonov.

Franciji so ob zaključku vojne dolgovali: Rusija 955 milijonov, Italija 19 milijonov, Belgija 535 milijonov, Jugoslavija 297 milijonov, Rumunija 220 milijonov in Grčija 155 milijonov dolarjev.

Ob zaključku vojne je torej znašal vojni dolg skupno 16 milijard dolarjev ali 835 milijard švicarskih frankov, od čigar pa se je »smatralo na Rusijo odnadaljnih 18 milijard že v naprej za neizplačljivo. K tem dolgovom so prišli nato še pomožni krediti za likvidacijo vojne, s čimer se je terjatev Zedinjenih držav napram Evropi po-

višala od 7 na 10 milijard dolarjev. Anglija je dolgovala leta 1920 4 milijarde, je pa imela od svojih dolžnikov dobiti 7 milijard. Francija je bila zadolžena za 2 milijardi v Ameriki in za 2 milijardi v Angliji, njene terjatve od drugih držav pa so znašale 2,5 milijard. Do 1. junija 1931 je prejela Amerika od 15 evropskih držav skupno 2,6 milijard na račun odplačila, od čigar pa je odpadlo 1,8 milijard zgolj na obresti. 92 odst. te vsote sta plačali Francija in Anglija. Nato je sledil Hooverov moratorij, ki je pomenil za Francijo izgubo 16 milijonov funtov, za Anglijo pa 9,7 milijonov funtov.

Ker pa so se ti dolгови večinoma odplačevali z najetjem novih posojil, je nastal nekak sistem, ki je dovedel do tega, da se dolгови prav za prav niso odplačevali, marveč samo številčno izpreminjali. Posledica tega je dejstvo, da dolguje danes Evropa Ameriki prav za prav več, kakor pa ob koncu svetovne vojne. Zaradi tega je razumljivo, da je vprašanje vojnih dolgov tako občutljiv in zapleten problem.

Kaj pravijo juristi

Pariz, 16. decembra d. Vodilni juristi mednarodnega prava, tudi oni iz krogov haškega mednarodnega razsodišča, izjavljajo da je odklonitev plačil s strani Francije napram Ameriki popolnoma upravičeno. Tudi dekan juridične fakultete na Sorboni Barthelmy zavzema stališče odklonitve plačil Francije mora sedaj gledati na to, da se vprašanje vojnih dolgov z Ameriko reši potom novih pogajanj. Profesor mednarodnega zasebnega prava Lefur predlaga, naj bi se ta spor izročil v odločitev mednarodnemu razsodišču. Amerika je postopala kot upnik tako, da je svojega dolžnika ovrnila, da bi iztirjal svoje terjatve, obenem pa zahteval izpolnitev vseh obveznosti. S Hooverovim moratorijem je na njegovem mnenju ustvarjena najtesnejša zveza med reparacijami in vojnimi dolgi.

Zaradi takega stališča ugodnih mednarodnih prireditelj gledajo tudi v francoskih krogih docela mirno na nadaljnji razvoj tega problema. Časopisje docela mirnodušno ponatokuje čisto žaljive ameriške komentare.

Washington, 16. decembra g. Senat bo danes razpravljal o vprašanju vojnih dolgov.

New York, 16. decembra. s. Kakor javljajo iz severne Karoline, se je tamkaj organizirala skupina žensk, ki toliko časa ne bo potovala v Francijo, dokler Francija ne bo plačala svojih vojnih dolgov Ameriki.

Čikaški banditi zopet na delu

Chicago, 16. decembra č. Skupina neznanih vovilec je pri belem dnevu vdrla v neko banko ter z revolverji ustrahovala nameščenca tako dolgo, da ji je uspelo zbrati 10.000 dolarjev gotovine in zbežati. Policija jih doslej še ni izsledila.

OB ROJSTNEM DNEVU NJ. VEL. KRALJA

Naš narodni vladar, Nj. Vel. kralj Aleksander, obhaja danes svoj 44. rojstni dan. Z njim in z njegovo vzvišeno rodbino ga obhaja in praznuje ves naš narod, vse prebivalstvo Jugoslavije. S hvaležnostjo se spominja njegove brezmejno požrtvovalne službe za narod in državo, ki jima je po volji usode moral posvetiti prav vse svoje življenje že v zorni mladosti. Pridobil si je z njo neomejeno zaupanje in vdano ljubezen vseh državljanov Jugoslavije, ki vidijo zato v njem, svojem kralju, tudi največje in najboljšje poročstvo za vsestransko okrepitev in za najlepši napredek svoje domovine, naše drage Jugoslavije.

Milijoni in milijoni jugoslovenskih src so danes v mislih pri svojem velikem voditelju. Milijoni in milijoni jugoslovenskih src so združeni danes v iskreni želji: Naj živi kralj Aleksander!

Schleicherjev program

Predvsem preskrba dela — Napoved ukinitve izjemnih ukrepov in grožnje komunistični stranki

Berlin, 16. decembra. d. Sredi je imel državni kancelar general Schleicher v radiu govor, v katerem je razvil program svoje vlade.

Uvodoma je zavrnil napade narodno-socialističnega generala Litzmanna na državnega predsednika ob otvoritvi državnega zbora ter nato naglasil, da se je le težko odločil za prevzem kancelarstva. Ni rad postal naslednik svojega prijatelja Papena, tega viteza brez bojazni in strahu, marveč je imel tudi pomanjkljivosti, ker bi njegova vlada spominjala na vojaško diktaturo in bi se lahko smatrala, da hoče nemško vojsko spraviti v politiko.

V svojih nadaljnjih izjavah je general Schleicher poudarjal, da v njem ne smejo gledati vojaka in generala, marveč samo nepristranskega upravitelja, ki zastopnik interesov vseh narodnih slojev, ki prihaja samo za kratko dobo in ne prinaša borbe z mečem, marveč mir. Ne da se dolgo vladati sam, z bopajnti in brez široke zaslonbe v narodu. Schleicher je apeliral na državni zbor, naj brez že dovolj znanih parlamentarnih metod dopusti vladati, da izvrši svoj program, ki obstoja v eni sami besedi: preskrba dela. Vse drugo vladne ne zanima, najmanj pa jo zanima izprememba ustave.

Govorec o programu vlade glede reševanja gospodarske krize in preskrbe dela, je general Schleicher poudarjal, da je predlagal uvedbo posebnega komisarija za preskrbo dela. Ta komisija mora se mora izvršiti brez novih finančnih bremen; pa tudi brez vsake inflacije. On ni niti pristal kapitalizmu niti socializmu. Storiteli hoče samo to, kar narekuje sedanji gospodarski položaj. Ne gre mu za dogme, marveč za nemarno gospodarsko politiko, ki bo dvignila produkcijo in dala širokim ljudskim slojem kruha in zaslužka. Vse skrb bo posvetil ozivljanju notranjega trga, ne da bi pri tem zanemarjal zamerjavo blaga z inozemstvom.

Govorec o notranje-političnem položaju je general Schleicher naglasil, da je predlagal državnemu predsedniku ukinitve vseh izjemnih ukrepov. Državni predsednik je pripravljen temu ustreči, izrecno pa poudarja, da bo izdal radikalne in najstrožje ukrepe, če bi se izkazalo da hočejo gotovi elementi to izkoristiti za poklene bujske, ki je že pripravljena naredba, ki bo njihovemu početju enkrat za vselej napravila konec. Državi opasen komunistični

pokret naj ve že v naprej, da se vlada ne bo plašila izdati drakonike izjemne dolžbe zoper komunistično stranko.

Ob koncu svojega govora je Schleicher prešel na zunanje-politične probleme in se je zlasti obširno bavil z vprašanjem razorožitve. Med drugim je dejal, da je Nemčija pripravljena oborožiti svojo armado samo z nožem in papirnatim ščitom, če store to tudi sosedje Nemčije. Slej ko prej pa zahteva Nemčija zase enake pravice v pogledu svoje oborožitve, kakor jih uživajo vsi drugi narodi.

Zenevski sporazum pomeni za Nemčijo velik uspeh in velik napredek. Ves nemški narod mora biti za to hvaležen dr. Brüningu in Papenu, ki sta tako vztrajno zastopala nemške interese. Usoda razorožitvene vprašanja bo merodajna tudi za nadaljnje sodelovanje Nemčije v Društvu narodov.

Ugoden odmev

Berlin, 16. dec. č. Schleicherjeva vlada je našla pri nemškem tisku mnogo razumevanja. V govoru gen. Schleicherja so našli vsi vseh mogočih tendence elemente, ki so jim po godu. Desničarji so s simpatijami sprejeli izjavo o potrebi splošne vojne obveznosti, levčarji pa so se zadovoljili z izjavo generala Schleicherja, da bo treba revidirati Papenovo gospodarski načrt. »Germania«, glasilo katoliškega centra, smatra, da je bil govor generala Schleicherja zelo razborit in obenem poln takta. »Berliner Tageblatt« poudarja Schleicherjeve skrb za ljudske potrebe. »Voss'sche Zeitung« ugotavlja, da si je vlada priobila pravico, da vodi državne posle. Socialno-demokratski »Vorwärts« sicer kritizira Schleicherjev kabinet, toda pri tem postopa izredno zmerno. Obenem priznava, da deluje general po zelo sistematično urejenem načrtu ter da spoštuje tudi svoje nasprotnike. Edino, kar socialističnemu glasilu ni ugajalo, so bili generalovi izrazi spoštovanja za Mussolinija.

Nove Hitlerjeve reorganizacijske odredbe

Monakovo, 16. decembra. g. Narodno-socialistična korespondenca objavlja danes tri nadaljnje odredbe Hitlerja za ojačanje narodno-socialističnega pokreta. Prva pravi, da se bo pri državnem vodstvu stranke ustanovila centralna politič-

Kralj Aleksander kot deček

Kralj Aleksander kot član kadetskega korpusa na ruskem dvoru

na komisija, ki bo zagotovila največjo enotnost v izvedbi politične borbe. Druga razpušča gospodarsko-politični oddelk in državni gospodarski svet narodno-socialistične stranke. Tretja odredba določa, da se na novo organizira borbena zveza obrtniškega srednjega stana. V svojih nadaljnjih izjavah kritizira Hitler večranjske politične in gospodarske izjave državnega kancelarja Schleicherja ter izjavlja, da bo era Schleicher, kakor prejšnja, je kratka epizoda za nemški narod.

Neznani major

Berlin, 16. decembra. g. V pruskem deželnem zboru je vodja narodno-socialistične frakcije, poslanec Kube, ostro napadel državnega kancelarja Schleicherja, ker je v svojem programem govoru zavrnil osebne napade generala Litzmanna proti državnemu predsedniku pri otvoritvi parlamenta. Izjave Kubeja so bile očitno podane po Hitlerjevemu nalogu. Kube je imenoval državnega kancelarja neznanega majorja iz svetovne vojne, Litzmanna pa junaka, kar so narodno-socialistični poslanci sprejeli z viharim odobravanjem. Pred sejo je Hitler, ki je danes prišel v Berlin, zbral člane narodno-socialistične frakcije v stanovanju predsednika državnega zbora, da jim da smernice za njihovo nadaljnje postopanje.

Neurathov ekspezo

Berlin, 16. decembra. AA. Zunanji minister v Neurath je podal obzoro za zunanje zadeve ekspezo o pozicijah v Zenevi glede nemške enakopravnosti v vojaških vprašanjih. Sej so prisostvovali tudi prvi nemški delegat na razorožitveni konferenci v Nadoru, zaslonnik vojnega ministrstva, šef letalskega oddelka v prometnem ministrstvu, državni finančni minister in državni tajnik Bülow. Seja je bila zaupna.

Vlada je opustila načrt o integralni izvedbi kontingentacije, ki jo je skušala uvesti Papenova vlada. Nova vlada bo kontingent izvedla samo po potrebi. Kakor hitro bo Nemčija mogla opustiti sedanje tarife, na katere je sedaj vezana, bo uvedla avtonomne tarife, da tako uravna ritem trgovinske izmenjave z inozemstvom.

Nova zmaga Carnere

Omaha, 16. decembra. AA. Carnera je potolkel knock-out Norvežana Christnerja. Odločilni udarec je zadel Norvežana v četrtem krogu.

Trgovinski primanjkljaj v Franciji

Pariz, 16. decembra. AA. Trgovinski primanjkljaj v prvih enajstih mesecih je znašal 9.137.037.000 frankov.

Konferenca Male antante

Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je v Ženevi zelo angažiran tako pri razorožitvenih kakor tudi pri mandžurskih pogajanjih. Do trenutka, ko to pišemo, še nimamo poročila, ali bo kljub temu lahko danes odpotoval iz Ženeve in prisel v Beograd. Ako mu bo ženevski položaj to dopuščal, se bodo v nedeljo ali ponedeljek sestali v naši prestolnici zunanji ministri vseh treh držav Male antante k izredni konferenci.

Beograjska konferenca Male antante bo izredna le v tem, da pada izven okvira, ki je postal običajen v teku zadnjih let, ko so se ministri navadno sestajali dvakrat na leto, pomladi izmenoma v Jugoslaviji, Rumuniji in Češkoslovaški, jeseni pa v Ženevi ob priliki vsakoletnega rednega zasedanja Društva narodov. Drugega izrednega na sedanji konferenci ni; ničesar zagonetnega ni na njej in ničesar senzacionalnega. Njen povod je edino ta, da se je v zadnjih mesecih nabrala v mednarodni politiki kopica perečih vprašanj, ki zadevajo v več ali manj enaki meri vse tri zaveznice države in ki zaradi svoje nujnosti ne dopuščajo, da bi vodilni in odgovorni državniiki Male antante razpravljali o njih šele na redni konferenci v maju.

Ta vprašanja, znana vsej javnosti že tudi sama diktirajo dnevni red beograjskega sestanka. Naraščajoča revizionistična in imperialistična kampanja skupno z novim sporazumom v razorožitvenem problemu in z raznimi simptomatičnimi pojavi v nekaterih državah nalagajo državnikom Male antante dolžnost, da ponovno skrbno prouče ves kompleks razorožitvenega in varnostnega problema. Ameriška nepopolnost v neuvrednotenosti v zadevi vojnih dolgov je obnovila več, na videz že odpravljanih, in sorožila vrsto novih vprašanj, ki je na njih vseh Mala antanta zelo zainteresirana. Ako omenimo še priravljajočo se svetovno gospodarsko konferenco in še pristavimo, da imajo na razvoj mednarodne politike čisto velik vpliv tudi na-

videzno samo notranje politični dogodki v raznih evropskih državah, vidimo, koliko važnega gradiva bo imela beograjska konferenca.

Javnost vseh treh držav Male antante pa je z zadoščenjem sprejela vest o beograjski konferenci tudi ne glede na njen pomembni dnevni red. Da se v teh časih, ko je mednarodno ozračje tako polno kritičnih napetosti, sestajajo zunanji ministri treh najpomembnejših obdunavskih držav, to mora služiti vsem v okrepitve zaupanja, saj se solidarna Mala antanta ne označuje brez vzroka za mogočno velesilo. Poleg drugih vezi, ki so Češkoslovaško, Rumunijo in Jugoslavijo približevale že od nekdaj ali so se pridružile kasneje tekom tesnega političnega sodelovanja, je najjačja vez še danes ona, ki je to državno zvezo stvorila: ohranitev in utrjevanje trajnega mira. Vseh deset let svojega obstoja je bila Mala antanta najodličnejši činitelj mira in je to še danes. Po tem načelu uravnavajo vse v njej zvezane države svojo mednarodno politiko, ki sloni na prepričanju, da more prinesiti konsolidacijo Evrope in rešitev iz današnjih političnih in gospodarskih kriz le pozitivno, ustvarjajoče mirovno delo, prežeto lojalnosti in iskrenosti.

V tem svojem stremljenju je Mala antanta vedno iskala sodelovanja z vsemi drugimi, zlasti sosednimi državami. Ako njena dobra volja tu ali tam ni našla odziva, je to ni motilo in je ne moti v smeri, ki si jo je začrtala v interesu mirnega razvoja srednje Evrope. Še krepkeje pa so se po vsakem takem pojavu strnile zavezniške države, tako da tvorijo danes že mnogo tesnejšo in jačjo celoto, kakor so običajne zveze med državami. Prav nič ne dvomimo, da se bo ta solidarnost Male antante na novo manifestirala tudi sedaj na dvodnevni beograjski sestanku. Manifestirala bo na zadoščenje vsej miroljubni Evropi in v nevoljo le onim, ki imajo miroljubnost samo na jeziku.

Skupščina in senat

Skupščina sprejela zakon o prehrani pasivnih krajev, senat podaljšanje zaštite kmetov — Finančni odbor znižal naknadne kredite za 70 milijonov

Beograd, 16. decembra. Narodna skupščina je tudi danes zasedala dopoldne in popoldne. Dopoldanska seja se je zaradi zasedanja posameznih skupščinskih odborov pričela šele ob 11.30. Po odobritvi zapisnika je predsednik sporočil, da je skupščinski odbor, ki je proučil zakonski načrt ministrstva socialne politike glede dopolnitve zakona o prehrani pasivnih krajev, končal svoje delo in predložil poročilo.

Sledilo je čitanje večjega števila interpelacij. Rekord je dosegel vsekakor narodni poslanec Alojzij Pavlič, ki so mu zaradi tega nadeli priimek interpelacijski poslanec. Med drugimi je vložil interpelacijo na notranjega ministra zaradi prepovedi Slovaških proslav v Konjicah in Rogaskei Slatinji; na ministra za telesno vzgojo o delovanju sokolskih društev in gasilcev v dravski banovini in o podpiranju treznostnega pokreta; na notranjega ministra o dogodkih v Sisku dne 8. avgusta; na prosvetnega ministra o odstranitvi veroučiteljev v dravski banovini; na ministra za šume in rude o rudniški katastrofi v Hrastniku in redukciji rudarjev pri TPD; na prosvetnega ministra o upokojitvi in odpustu profesorjev in učiteljev v dravski, savski in primorski banovini; na predsednika vlade glede zakona o brezposelnih, glede sklicanja gospodarskega sveta, glede izjav narodnih poslancev Ureka in Pustoslavca o protidržavnem delu duhovščine v dravski banovini ter o delu poslanca Riste Djokića, o katerem je celo izdal brošuro pod naslovom »Kdo je Rista Djokić?«; na finančnega ministra glede izplačila penzij v resoru ministrstva vojske in prometnega ministrstva ter še celo vrsto drugih interpelacij.

Ustmeno je nato narodni poslanec Pavlič interpeliral predsednika Narodne skupščine, zakaj se stenoografski zapisniki o sejah Narodne skupščine ne tiskajo v latinici in zakaj sta bili odpušteni ena slovenska in ena hrvatska strojeopiska. Predsednik Narodne skupščine dr. Kumanudi je interpelacijo takoj odgovoril, da je ta njegova interpelacija docela neumestna in neosnovana. Zapisniki Narodne skupščine se tiskajo izmenoma v latinici in cirilici, zaradi česar na nista bili odpušteni samo ena slovenska in ena hrvatska strojeopiska. marveč tudi večje število srbskih kakor tudi več drugih uradništva. Predsednik dr. Kumanudi je nato še pripomnil, da hoče narodni poslanec Pavlič s svojimi neosnovanimi interpelacijami samo ovirati delo Narodne skupščine in da bo zaradi tega prisiljen uporabiti proti njemu določbo čl. 27. skupščinskega poslovnika in staviti Narodni skupščini vprašanje, ali naj se poslancu Pavliču sploh še dovoli, da stavlja tako neosnovane in neupravičeno interpelacije.

Narodna skupščina je naposled prešla na dnevni red in je najprej razpravljala o predložitvi zakona glede dopolnitve zakona o prehrani pasivnih krajev. V imenu odbora je podal poročilo narodni poslanec

Branko Avramović, ki je izrazil zahvalo ministru za socialno politiko g. Ivanu Puclju, ki si vsestransko prizadeva, da olajša položaj kmečkega prebivalstva v sedanji stiski. Prav tako je v debati izrazil zahvalo vladi narodni poslanec Milutin Pešić, nakar je bil zakon v načelu in podrobno soglasno sprejet.

Druga točka dnevnega reda je bil zakon o podaljšanju olajšav za šumsko industrijo. Narodni poslanec Rista Djokić je raztolmačil določbe zakona, nanašajočega se večinoma na prilike v Bosni in Hercegovini. Po poslušnih ministru Matice je bil tudi ta zakon soglasno odobren, nakar je bila dopoldanska seja zaključena in napovedana prihodnja seja za popoldne.

Popoldanska seja

Na dnevnem redu popoldanske seje je bil najprej zakon o naknadnih in izrednih kreditih. Finančni odbor, ki je že večeraj razpravljaval o tem zakonu, je danes dopoldne in popoldne nadaljeval svoje razprave. Ker se je seja finančnega odbora zelo zavlekla, je bila popoldanska seja Narodne skupščine, ki se je pričela ob 17., po odobritvi zapisnika prekinjena, da bi mogel finančni odbor dokončati svoje delo.

Po zopetni otvoritvi seje je podal poročilo poročevalec finančnega odbora poslanec Oton Gavrilović. Oddvojeno mnenje je prečital narodni poslanec Franjo Gruber. Po pojasnitvi ministra socialne politike g. Ivana Puclja je sledilo načelno glasovanje. S 157:10 glasovi je bil zakonski načrt o naknadnih kreditih po predlogu finančnega odbora sprejet. Ob 22. se je pričela podrobna razprava, ki v času, ko to poročamo, še traja.

Senat

Beograd, 16. decembra. p. Senat je imel danes popoldne sejo pod predsedstvom podpredsednika dr. Frana Novaka. Po rešitvi nekaterih tekočih zadev je takoj prešel na dnevni red in pričel razpravo o podaljšanju zaštite kmetov. Poročilo je podal senator g. Mileje Jovanović, ki je utemeljil nujnost zakonskega predloga, apelirajući na obnovo na vlado, naj čimprej predloži zakon o definitivni rešitvi vraščanja kmetijskih dolgov. V debato je posegel tudi senator g. Ivan Hribar, ki je predlagal, naj bi veljal novi zakon o zaštiti kmetov le za dobo enega leta. Po pojasnitvi kmetijskega ministra g. Demetrovića je senat soglasno odobril podaljšanje začasnega zakona o zaštiti kmetov.

Druga točka dnevnega reda je bila razprava o zakonskem načrtu glede izprememb in dopolnitev zakona o zobozdravstvenih in zobnih tehnikih. V imenu odbora je poročal senator g. dr. Uroš Krulj. Kakor znano, je bilo že v odboru izraženo mnenje, naj se ta zakon s primernimi izpremembami in dopolnitvami ponovno vrne Narodni skupščini. To stališče je zastopal danes tudi poročevalec odbora na plenarni seji senata.

V debati je senator g. dr. Ravnhar podpiral stališče odbora in predlagal, naj se

Planinka čaj

BAHOVEC ojačuje organe za izločanje, krepi kri in ves organizem. Zaveš tek Din 20. — v apotekah.

zakon vrne Narodni skupščini. V zastopstvu ministra socialne politike je minister g. dr. Hanžek na to pristal, nakar je senat s 53 proti 1 glasu ti izpremembe odobril. Seja je bila nato zaključena.

Smrt arhitekta

Finančni odbor

Seja finančnega odbora je trajala vse do 21. ure in je odbor zakonski predlog glede naknadnih in izrednih kreditov velikega pomena sprejel. V imenu vlade je pristopal seji finančnega odbora minister g. dr. Kramer, ki je po daljši diskusiji pristal na to, da se brišejo nekateri v zakonu predvideni izdatki in naknadni krediti, tako da je bil prvotni osrutek v višini 147 milijonov reduciran za 70 milijonov. Glede kritja je vlada zavzela stališče, da se morajo izredni izdatki v socialne svrhe in za ureditev šolstva kriti z novimi dohodki, ker v okviru dosedanjega proračuna zanje ni mogoče najti potrebnega kritja. Finančni odbor je na to načelo vlade pristal. Finančni odbor je sklenil, da se ertajo vsi naknadni krediti za penzije in invalidnine v višini 51,6 milijonov, da pa se namesto tega pooblasti finančni minister, da lahko zahteva kritje za te izdatke naknadno v finančnem zakonu. Za prosvetno ministrstvo je bil povečan predvideni kredit za 1 milijon za izpolnitev učiteljskih mest na osnovnih šolah. Finančni odbor je ob enem pozval prosvetnega ministra, naj pri izpolnitvi profesorjskih mest po možnosti reaktivira pri zadnji redukciji upokojene, očnošno odpuščene profesorje. Prav tako je ertal vse kredite za državna gospodarska podjetja s tem, da smejo za kritje teh izdatkov uporabiti svoje dohodke. Črtani so bili nadalje krediti za prometno ministrstvo v višini 20 milijonov s tem, da naj prometno ministrstvo te izdatke krije z izrednimi dohodki državnih železnic. Po redukciji nekaterih manjših postavk je bila prvotna na 147 milijonov določena višina izrednih in naknadnih kreditov znižana skupno na 74.608.101 Din.

Sorazmerno s črtanjem izdatkov je finančni odbor spremenil tudi predvideno kritje teh izdatkov potom uvedbe izredne določke na neposredne davke in s povisanim taks. Izredno doklado na neposredne davke z izjemo skupnega davka in davka na poslovni promet za kritje izdatkov za prehrano siromakega prebivalstva in podporo brezposelnih je finančni odbor odredil takole: Do 5000 Din 1 odst., od 5 do 10.000 Din 1,5 odst., od 10 do 50.000 Din 2 odst., od 50 do 100.000 2,5 odst. in za vsakih nadaljnjih 100.000 0,5 odst. Davek na poslopja, ki je znašal dosedaj 3 odst., se povisa na 6 odst., če so bila ta poslopja podvržena davku do 31. decembra 1931, odnosno na 12 odst., če izvira davčna obveznost iz poznejše dobe s tem, da so oprošteni davka oni prostori, ki niso oddani.

V predlogu glede povisivanja taks je finančni odbor ukinil povisivanje taks od 5 na 7,50 odnosno od 20 na 25 Din za prošnje in vloge na administrativne in državne oblasti. Ostalo je le pri povisivanju taks v glavnem samo za carinske zadeve. Taksa za pritožbe na državni svet in pravno sodišče je znižana na 1 odstotek, če vrednost sporne predmeta ni ocenljiva, pa na 400 za državni svet, odnosno 200 za upravna sodišča. Taksa za odloke obrtnih in drugih razsodišč je odmerjena na 1 odst., za borzna sodišča pa na 3 odstotke, v kolikor ni v drugih zakonih predvidena višja taksa.

Za mestne občine je zlasti važna določba, da se pobiranje gostiščine podaljša do leta 1935.

Obširna razprava se je razvila v finančnem odboru glede določbe čl. 11, kjer se je pojavila zahteva, naj se omejitve glede občinske trošarine na vino in žganje sploh ukinejo. Narodni poslanec g. Petrovar je priznal, da je treba dati občinam širšo možnost pobiranja trošarine, zastopal pa je mnenje, da se vendarle ne sme ukiniti vsaka omejitev. Pri glasovanju je bil predlog sprejet z 12 proti 10 glasovom v tem smislu, da se ukine omejitev občinske trošarine za vino in žganje. Po kratki razpravi je finančni odbor ob 8.30 tako spremljeni zakonski predlog odobril.

Nezaposlenost v Italiji narašča

Rim, 16. dec. 2. Po podatkih, ki jih je zbral nacionalna blagajna za socialna varovanja, je bilo v Italiji 30. novembra 1.038.757 brezposelnih delavcev. Od 31. oktobra do 1. decembra je naraslo število nezaposlenih za okrog 100.000. Če ena četrtina je prejemala podporo za brezposelne, kakor pravi poročilo agencije Stefani, je bilo koncem novembra na ozemlju Ju. Kraljeve nezaposlenih 42.333 ljudi.

Smrt znanega arhitekta

Zagreb, 16. dec. n. Danes je v Zagrebu umrl v starosti 74 let arhitekt Josip Vanzo, rodom iz Sopronja. Pokojnik je zgradil v Ljubljani hotel Union in poslopji dveh bank, v št. Vidu nad Ljubljano škofijski zavod, v Radečah župno cerkev, cerkev na Bledu in še nekatere druge stavbe po raznih krajih Slovenije. V Zagrebu je zgradil palačo Prve hrvatske štedionice, v Sarajevu pa celo vrsto palač.

Tudi Nizozemska štedi

Haag, 16. decembra s. Vlada je sklenila iz vzrokov štednje opustiti svoja poslaništva na Dunaju, Varšavi, Atenah, Angori, Lizboni in Moskvi.

Teden dobrih nad

je slehernemu trgovcu božični teden. Izdatno podkrepite nade na uspehe z brezprimerno uspešnim reklamnim sredstvom, z oglasi v „Jutru“.

Danes 355 malih oglasov in številni oglesi naših odličnih turdk.

Kraljev rojstni dan

Beograd, 16. decembra. p. Jutrišnji 45. rojstni dan Nj. Vel. kralja bo v Beogradu praznovan z vso svečanostjo. V Saborni cerkvi se bo vršila dopoldne svečana služba božja, ki se je bodo udeležili vsi člani vlade ter člani obeh zbornic, diplomatski in konzularni zbor, generaliteta in admiraliteta ter zastopniki raznih nacionalnih in drugih organizacij. Službi božji bo pristostvoval tudi Nj. Vel. kralj. Zvečer priredi oficirski zbor veliko svečanost v Oficirskem domu.

Patriotične manifestacije v Zagrebu

Zagreb, 16. decembra. n. Nocoj se je pričela veličastna proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja z mogočnim sprevedom po mestu. Vse glavne ulice in stavbe v mestih so bile svečano razsvetljene. Tako so bile po Jelačićevem trgu, Kraški ulici in Eliči razpletene girlande žarnic. Ves trg Kralja Aleksandra je bil osvetljen z ogromnimi žarometi. Na palači univerze je bila z žarnic zgrajena črka A s krono. Posebno so bile razsvetljene mestna posveovalnica, banski dvor, državni kolodvor, gledališče itd.

Na trgu pred gledališčem se je zbrala zvečer velika množica ljudstva, ki je v povorki z desetimi godbami krenila po mestu. V povorki je bilo okrog 25.000 ljudi, tako da je trajalo celo uro, preden so vsi zapustili Aleksandrovo trg. Izredno lepa je bila slika kmečkih skupin. Povorka je krenila mimo banskih dvorov in armijske komande ter se nato spustila na Jelačičev trg, ki je bil bajno razsvetljen. Na trgu so predvajali film iz življenja Nj. Vel. kralja in slike iz naše države. Med silnim navdušenjem so vse godbe končno zaigrale jugoslovnsko državno himno in nato še slovensko. S tem se je velika manifestacija zaključila, vendar pa so še ob poznih urah velike skupine manifestirale po mestu.

Protifašistične demonstracije v Trstu

Trst, 16. decembra. n. Včeraj popoldne so priredili fašistični študentje na tržaški trgovski visoki šoli demonstracije proti Jugoslaviji, ki so se jim pridružili tudi drugi fašisti. Na glavnih ulicah je sprejela demonstranke masa ljudstva, ki pa se je kazala docela indiferentno. Nenaodoma pa se je demonstracija popolnoma spremenila. Ljudje so se pomešali med demonstrante in začeli vzklikati: Doli z Mussolinijem! Nočemo vojne! Tudi več študentov je vzklikalo proti fašizmu. Nastal je silen pretep, ki ga nista mogla prekiniti niti policija niti oddelek karabinerjev. Nazadnje so morali policijci na pomoč vojaštvo s strojinicami. Več ljudi je bilo ranjenih. Policija, ki je bila zelo ojačena, je aretirala celo vrsto antifašističnih demonstrantov. Ponoči so se vršile neštete hišne preiskave.

Sušak, 16. dec. 6. Potniki, ki prihajajo iz Trsta, pravijo, da okrog mesta in po vsem Krasu cernirane z vojsko in fašisti. Močne skupine karabinerjev ustavljajo slehernega človeka, ga telesno praščejo in legitimirajo. Silno so ojačene tudi straže pri ulicah ob mejah. Rajširila se je celo verzija, da je bil izvršen atentat na prefekta. Nekateri trdijo, da je bil prefekt ubit, drugi pa, da je bil samo ranjen. V Trstu, ki izgleda, kakor v obsednem stanju, vlada danes absoluten red. Vseh vesti za enkrat še ni mogoče kontrolirati, in je zato treba sprejeti z rezervo vest o atentatu na prefekta.)

Sreska seja JRKD v Logatcu

Preteklo nedeljo je imela sreska organizacija JRKD za srez Logatec odborovo sejo, ki sta ji prisostvovala tudi narodni poslanec g. dr. Stane Rape in banovinski tajnik g. dr. Marjan Zajec. Razpravljalo se je predvsem o gospodarskem programu za Notranjsko. Srez Logatec je bil izmed vseh srezov v bivši ljubljanski oblasti najbolj zapičen in zanimarjen. Šele po zadnjih volitvah se je pričelo z intenzivnim in sistematičnim delom, za kar gre največ zaslug narodnemu poslancu g. dr. Rapetu in vodstvu sreske organizacije.

Obširno in vsestransko utemeljeno ter s statističnimi podatki podkrepjeno poročilo o stanju Notranjske je podal g. Franjo Tavčar, tajnik sreske organizacije JRKD za srez Logatec. Najnunejši problemi, ki jih bo treba čimprej rešiti so: elektrifikacija Notranjske, dograditev in izboljšanje cestnega omrežja, ureditev hudoimovkov v občini Ziri, asanacija Viševka v občini Stari trg itd.

V okviru sreske organizacije JRKD se je ustanovil tudi odbor, ki bo vodil prehranjevalno akcijo za ves srez. V odbor so bili izvoljeni: gg. Karel Kovač iz Starega trga, Jože Braniselj iz Cerknice, Franjo Tavčar iz Rakeke, Anton De Gleria iz Logatca in Leopold Naglič iz Zirov.

Odstop osmih občinskih svetnikov v Ljubljani

Kakor poroča »Slovenec«, je odložilo osam članov ljubljanske občinske uprave svoja mesta. Vs: gospodje pripadajo »Slovenčevemu« krogu »Slovenec« objavlja tudi njihovo pismo s katerim so svoj sklep sporočili županu dr. Pucu. Pismo se glasi: Gospod mestni načelnik in župan!

Zadnje volitve v odseke občinskega sveta so pokazale, da se je v občinskem svetu stvorila nova politična organizacija, ki ali lasti pravice na vsa odločila mesta v občinski upravi.

S tem je tudi formalno porušeno dosedanje razmerje med občinskimi svetniki, ki so bili na ta mesta imenovani kot osebe, ki naj bi brez ozira na strankarsko pripadnost po svojih močeh vzajemno delali v korist ljubljanske občine.

Nastop nove izrazito politične skupine v občinskem svetu je sleherni videz takega sodelovanja onemogočil. Zato nam je čast sporočiti Vam, da odstopimo kot občinski svetniki.

Izvolite, gospod župan, sprejeti izraze našega odličnega spoštovanja.

Ljubljana, 15. decembra 1932.
Franc Debevec, dr. Andrej Gosar, dr. Tomaz Kliner, Ivan Krvin, Avgust Martinčič, Josip Musar, Josip Rajnar, Josip Rutar.

Ugoden razvoj poljske zunanje trgovine

Varšava, 16. dec. 6. Po statističnih podatkih je poljska zunanja trgovina z Anglijo od 1. januarja do 1. novembra zelo napredovala. Anglija je v teh mesecih prevela 17,6 odstotkov vsega poljskega izvoza. Nemčija, ki je bila prej prva med državami, ki so uvažale poljsko blago, je nazadovala na drugo mesto. Za Anglijo in Nemčijo sledijo Češkoslovaška, Avstrija, Švedska, Francija in druge.

Tudi trgovinski odnosi med Poljsko in Španijo so se v zadnjih desetih mesecih zelo razvili. Izvoz Poljske v Španijo je v tem času po svoji vrednosti dosegel 6 milijonov zlotov. V prvih desetih mesecih lanskega leta je znašala vrednost poljskega izvoza v Španijo 4 milijone. Poljska izvažala v Španijo zlasti kmetijske izdelke, jaja, les, papir in druge.

Vremenski pregled

Slojna vremenska situacija se je v tem tednu spet temeljito spremenila, in sicer v vsej Evropi, tako spremenila, da je sredina in ob koncu tedna domala povsem taka, kakor je bila pred štirinajstimi dnevi.

Atlantska depresija, ki se je bila premaknila ob zaključku prejšnjega tedna čez Pirenejski polotok na Sredozemsko morje, je brž onemogla ter obšla na zapadu slabeč čim dalje bolj. Istočasno pa se je pojavila mogočna nova atlantska depresija pri Grönlandiji ter se pričela pomikati proti vzhodu; njeno središče je v četrtke potovalo ravno čez Islandijo, ogromni njen vetrovalni sistem pa prehaja že na zapadni pas evropskega kontinenta ter ga obhva s toplim in zelo vlažnim južnim zrakom.

Ta čas se je nad južno in vzhodno Rusijo razvila ogromna anticiklona, velikanško območje visokega zračnega pritiska, od kodler je hladnejši zrak prehajal na vse strani. Od te anticiklone drž. pas visokega zračnega tlaka čez Srednjo Evropo ter zlasti čez Podonavje proti zapadu in tudi še daleč čez naše kraje. Mi smo potekamo nekako v sredi med ciklonskim in anticiklonskim središčem, a dasi še bližje zdaj, imamo vendarle zelo vlažno in megleno ter razmeroma toplo vreme. Zakaj v višinah nad nam, gospoduje zračni tok od juga in nosi čez naše kraje toplejšje zračne mase proti severu; to je vetrovni sistem atlantske depresije, ki pa nemore poseči do tal, kjer se more spričo tega držati megla in vlaga. V taki situaciji smo prav za prav ves teden, zato seveda preveč enolično pusto vreme, ki ni jesen ne zima.

Podobno vreme pa ima tudi večina ostale Evrope. Pravega suhega mraza je celo v Rusiji le malo in temperatura se je tudi tam le malokje znižala pod —10 stopinj C. Zato nam tudi dotok zraka od vzhoda ni mogel znatneje shladiti ozračja. Evropski zapad in sredina pa imata pretežno megleno, zelo vlažno in seveda nikjer mrzle du. Celu nad Sredozemskim morjem je oblačno ponekod deževno in neprijetno das, so seveda tamkaj temperature zelo visoke.

Barometer proti koncu tedna nič ne koleba, ruska anticiklona se drži trdno in atlantska depresija bo odvisno le polagoma protirala na vzhod, toda po močno se verni prosti.

Vremenska nanoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno megleno, stalno zmerno hladno. — Situacija včerajšnja dne: Anticiklon, ki je v zadnjih 24 urah prevladoval nad velikim delom kontinenta, se je razširil sedaj tudi nad južnozapadno Evropo in Španijo. Depresija se je umaknila pred višim pritiskom na sever. Tako spremenjena slika izobarične razdelitve bo nedvomno v bližnjih dneh povzročila spremembo vremena. Pritisk se v naši državi narahel za 0,1 do 1 mm v pretežnem delu države, padel pa je prav toliko v zadnji Hrvatski in v vzhodnih krajih.

Dunajska vremenska napoved za soboto: Večinoma jasno in milo, poneči nekoliko slane, v nižinah megla. Splošni izgledi: počasni prehod v zanažno vreme.

OBIŠČITE RAZSTAVO **RADIOAPARATOV**

Naši kraji in ljudje

70 let Slovenskega zdravniškega društva

Ljubljana, 16. decembra. Lepa je navada, da se v življenju in delovanju posameznikov kakor tudi društev in narodov praznujejo obletnice važnejših dogodkov, od katerih je najvažnejša obletnica ustanovitve. Tako obletnico praznuje to nedeljo Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani. Dne 22. decembra 1932 bo namreč minilo 70 let, odkar se je v Ljubljani ustanovilo Društvo zdravnikov na Kranjskem, katero se je po prevratu preimenovalo v Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani.

Društvo zdravnikov na Kranjskem je bilo eno najstarejših zdravniških društev v Srednji Evropi. Njegov namen je bil predvsem, pomagati svojim članom, da se stalno izpopolnjujejo v medicinski znanosti, ki je ravno v drugi polovici 19. stoletja izredno napredovala, posebno z ozirom na bakteriologijo. To je društvo skušalo doseči s pomočjo knjig in raznih medicinskih časopisov ter s prirejanjem znanstvenih sestankov.

Društvo je imelo takoj po ustanovitvi lepo knjižnico s preko 500 knjigami, katerih večino je podaril dr. Vesel. Kmalu nato se je po zaslugi profesorja dr. Valente ustanovilo patološko-anatomsko muzej, ki je bil zelo lepo urejen. Vzdrževalo ga je društvo skozi 20 let kljub velikim stroškom, nato pa podarilo deželji.

V poznejših letih se je društvo zelo trudilo za ekonomsko pomoč svojim članom in njih družinam ter je v ta namen ustanovilo na pobudo primarija dr. Gregoriča in dr. Jenka kakor tudi dr. Koprive: 1. vdovski in širokinski zaklad društva zdravnikov na Kranjskem; 2. dr. Bleiweissov zaklad za onemoglo zdravnike.

Primarij dr. Gregorič kot odlični organizator in društveni delavec se je v poznejših letih mnogo trudil, da bi na kak način rešil vprašanje lastnega lokala in delal načrte za ustanovitev nekakšnega znanstvenega doma, ki bi služil kot centrala raznim znanstvenim in strokovnim društvom. Žal, njegovo prizadevanje v tem posledu ni imelo uspeha.

Društvo je bilo še v predvojni dobi v

prijateljskih vezeh s hrvatskim zdravniškim društvom (Zbor liječnika kralj. Hrvatske i Slavonije), s katerim je imelo skozi 20 let skupno glasilo »Liječnički Vjesnik«. Ze 1. 1904. je društvo navezalo stike tudi s Srbskim zdravniškim društvom ob priliki kongresa srbskih zdravnikov in prirodoslovcev v Beogradu. Petnajst slovenskih zdravnikov, večinoma članov društva, je v balkanski vojni 1. 1912-13 prišlo na pomoč srbskemu, bolgarskemu in črnogorskemu Rdečemu križu in že takrat jasno pokazalo svoje jugoslovansko preprčanje.

Po svetovni vojni si je društvo dne 2. novembra 1918. dodelalo ime: Slovensko zdravniško društvo in razširilo svoj delokrog na vse slovensko ozemlje v mejah Jugoslavije. Imelo je precej vpliva na javno upravo, dalo mnogo pobud in tudi pripomožilo k ustanovitvi medicinske fakultete v Ljubljani.

Ze 1. 1921. je zadelo slovensko zdravniško velika izguba. Umrli je dr. Ivan Oražen, član društva, največji mecen medicinskega in drugega akademskega naraščaja po vojni. V oporoki je zapustil vse svoje premoženje revnim akademikom, predvsem medicincem. Uredil se je »Oražnov Dom«, ki v polnem pomenu ustreza intencijam oporoke.

Na pobudo primarija dr. Gregoriča so bile 1. 1923. v Jugoslaviji ustanovljene zdravniške zbornice, ki so prevzele skrb za stanovske interese zdravnikov. Istega leta se je ustanovilo tudi Slovensko zdravniško društvo v Mariboru. V zadnjih letih se je Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani posvetilo predvsem znanstvenemu delu in pospeševanju družabnega življenja. Člani so se udeleževali kongresov Jugoslovenskega zdravniškega društva, katerega agilni predsednik je že drugo leto prof. dr. A. Zalokar.

Glavni program društva v bodočnosti je poleg gojitve znanstvenega dela ustanovitve »Zdravniškega Doma«, ki bi služil kot centrala za razne zdravniške organizacije in omogočal močnejše znanstveno in stanovsko delovanje.

in ji poklanja tele vrstice v prijazen spomin. Mnogostevni in nepozabni so znanec, prijatelj in tovariš, ki jih je sprejelo ono prijazno pobočje v svoje okrilje, danes se jim pridružuje naša gospa Ivana, nekaj pa jih je še, ki dozorevajo za enako pot tu in tam. Idealni tovariši, plemeniti učitelji in navdušeni poborniki jasnega optimizma prav lep, prav tople, kakor žarek svetel spomin. Slava njenemu imenu!

Odhod vicekonzula Cihelke

Od Ljubljane se poslovila vicekonzul češkoslovaške republike g. Alojz Cihelka, ki je po službeni potrebi premeščen v Prago. V teku svojega službovanja v našem mestu si je gosp. vicekonzul pridobil veliko znanec in prijateljev, kakor le redkokateri zaslopnik inozemstva v Ljubljani. Ta njegova popularnost ne poteka samo od tega, da je češkoslovaški konzularni uradnik pri nas skoraj kakor doma, povsod sprejeman z nedeljenimi simpatijami do države, ki jo zastopa. Dobri del te popularnosti gre na rovaš osebnim lastnostim gosp. Cihelke, predvsem njegovi družabnosti in izrednim akomodacijskim sposobnostim. Za čudo hitro

se je gosp. Cihelka, ki je bil prišel k nam iz Moskve, zivil v naše razmere, spoznal naše ljudi in si pridobil najpobrejše jezikovno znanje. Kmalu je bil v Ljubljani res kakor doma in je obenem s priljubljenim konzulom gosp. inž. Sevcikom prav po demokratsko in slovensko zastopal v našem mestu bratsko češkoslovaško republiko. Uspešno se je udeleževal tudi pri Češki obci in podpiral stremljenje JC-lige, kjer je le mogel. Odhod gosp. vicekonzula obžalujejo številni njegovi znanzi iz vseh krogov ljubljanske družbe.

Alois Cihelka se je rodil 1. aprila 1891 v Příbramu, kjer je maturiral na ondnotni realki. Pred vojo je bil slušatelj montanistične visoke šole v Příbramu. Kmalu po izbruhu svetovne vojne — že 3. septembra 1914 — je prišel v rusko ujetništvo. Tu se je takoj znašel, postal zaupnik čeških društev na Ruskem in od 1. 1916. češkoslovaški legionar. Po bojih v Sibiriji je bil tehnični pooblaščenec čeških legij na rudarskem odročju Černohove in Tarbagataja. Leta 1921. se je z zadnjim legionarskim transportom vrnil kot kapitan preko Trsta v osvobodeno domovino. Bil je takoj sprejet v službo zunanjega ministrstva. V zadnjih letih je služboval pri konzulatu v Lvovu ter pri češkoslovaškem pooblaščenem trgovskem zastopstvu v Moskvi. Tu je imel priliko, spoznati na lastne oči mnoge zanimive in značilne pojave v sedanjih ruskih družbi in je vedel v prijateljski družbi povedati marsikaj interesantnega o tem novem svetu.

V Ljubljani je gosp. vicekonzul Cihelka nastopil službo dne 1. junija 1931. Zapustil bo naše mesto nekako koncem decembra. Obžalujejo njegov odhod, mu želimo na novem mestu kar največ uspeha in zadovoljstva. Preverjeni smo, da bo — kakor vsi dosedajšnji funkcionarji češkoslovaškega konzulata v Ljubljani — ohranil tudi nadalje stike s Slovenci in z Ljubljano.

Izgotovljene drese za dame in gospode in deco ter po meri iz nepremičljivih lodnov trikotov in gabardinov modre in rjave barve.

Zanimiv francoski večer v dramskem gledališču

Ze danes opozarjamo vse, ki se zanimajo za francoski jezik in kulturo kakor tudi za gledališko umetnost, na zanimiv večer v dramskem gledališču. Pod okriljem Francoskega instituta v Ljubljani bodo namreč igrali v torek 20. t. m. dve francoski igri, ki bosta gotovo ugajali našem občinstvu. Prvo bodo igrali v slovenskem, drugo, pa v francoskem jeziku.

»Zadoščenec« je naslov dvodejanskega skeča, ki ga je napisal znameniti dramatik in pisatelj Maurice Maeterlinck. Je to močna igra velike umetniške vrednosti, ki se godi med svetovno vojno na holandsko-belgijski meji. Prevod je napisal Oton Župančič, režiral bo pa režiser g. Ciril Debevec. V glavnih vlogah nastopajo člani Narodnega gledališča g. Mila Šaričeva, g. Milan Skrbinek in g. Ciril Debevec. Imena naših odličnih igralcev jamčijo za uspeh tega izborneja dela.

Marljivi člani-amaterji Francoskega insti-

Ako je umivanje krožnikov naporno...čistilka Vim pomaga!

Koliko truda Vas je včasih stalo ohraniti kuhinjsko posodo bleščeče čisto in sijajno, a sedaj napravi to z lahkoto VIM. VIM odstrani hitro maščobo in vse ostanke jedil iz krožnikov in skled. VIM vsebuje milo — zato deluje tako hitro in ne pušča nikoli prask. VIM je postal sloveč radi tega, ker čisti hitro in pazljivo.

VIM

ČISTILKA VIM ČISTI VSE!

Med Miklavžem in Božičem —

je najlepše otročičem!

Kako umirajo naši Amerikanci

Statistika krize — Vsak deseti izseljenec izvrši samomor

Ljubljana, 16. decembra. Pred dnevi je »Prosveta«, glasilo Slovenske narodne podporne jednote v Chicagu, objavila zanimivo, žalostno statistiko svojih članov, ki so umrli v času od marca do oktobra 1. l. in za katerimi je jednota dedičem izplačala zavarovalnine. Statistika ni povsem popolna in izkazuje 200 umrlih članov; med njimi je 150 Slovencev, nekaj Hrvatov in Srbov, ostali pa so Poljaki, celo Nemci in en Rus. Med vzroki smrti beleži statistika največkrat srčno hibo (26 slučajev); ta srčna hiba je prav gotovo v vrzocih zvezi s pretežkim, prenapornim, divjim delom, na katero so naši izseljenci pogosto obsojeni. Visoko število zavzemajo jetični (23) in rak (21) — dvoje tipičnih bolezni proletarcev.

Katastrofalno visoko je število samomorilcev: 18. V tej številki je vnebovpijoče izražena vsa strahotna tragedija, ki jo v teh kričnih časih preživljajo naši izseljenci v Ame-

riki. Bada je v ameriških dimenzijah čisto drugačna kakor pri nas. Pri nas se človek lahko v stiski prebije vsaj ob milostivosti tistih, ki kaj imajo. V Ameriki pa je najbrž precej malo usmiljenja. — 18 samomorilcev med 200 — to pomeni, da približno vsak deseti naš izseljenec v Ameriki umre od samomora. Pa te številke se nanašajo samo na organizirane, zavarovane, torej bolje situirane ljudi. Spodaj, na dnu, so gotovo še množice, med katerimi kalastrote še bolj neusmiljeno žanjejo. — Samomorilci teh naših izseljencev se vršijo v najlepših, najzrelejših letih; največ jih je med 32 in 50. Najstarejša samomorilecna pa je bilo 60 in 71 let; starškom je v Ameriki gotovo najtežje.

15 jih je umrlo za pljučnico, 12 je ponesrečenih v rudniku, 14 je ubitih od avta, vlaka, avijona itd., 4 so umorjeni (od roparjev, v pouličnih bitkah itd.).

Tako umirajo leta 1932. naši ljudje, ki so šli v Ameriko zase in za svoje sreče iskati.

Gospoj Ivani Tramškovi v spomin

Tam doli, na osojem, od Srečiča do Ljubne se razprostirajočem, proti mrzlim severnim vetrovom dobro zavarovanem, a proti jugu v širokem loku odprtem pobočju so prevladni Videmčani v spoznanju dvojnih velikih potreb zasedli lopato, da si ustvarijo nekaj za veselje, nekaj za oddih. Simbolično kratke poti od dela do pokoja. Kadarkoli me pelje pot na prijazni Videm, zmerom mi splava pogled na lepe gorice tam gori s številnimi gospodskimi vilami in na ograjeni prostor te panorame, določen za večni počitek njihovim domačinom. In danes, v tem turbohem decembrskem polmrazu, se pomika dolgi žalni spoved, ki spremilja iz polpretekle dobe eno svojih najmarantnejših osebnosti: gospo Ivano Tramškovo upokojeno učiteljico in udovo po nadučitelju, na njeni zadnji poti. Pokojnica je delovala v Arčičah in ob strani svojega soproga dolga vrsta let v Sromljah, od koder se je ob upokojitvi umaknila na svoj lep, a novi dom na Vidmu ob Savi.

Dolgo, dolgo je temu, kar je Tramškova rod, čil in zdrav, dajal s svojim rodbinskim pevskim zborom tej lepi dolini daleč na okoli svoje značilno obeležje. Kot tak živi še danes v spominu starejših domačinov, dočim njih mlajši rod črpa iz njihovih ustnih poročil lepe spomine na lepe čase. Gospa Ivana, kakor smo jo klicali, sicer ni bila med pevskimi, pač pa je združevala v sebi odlično inteligenco, vesel temperament

in veliko sposobnost živahnega pripovedovanja v taki meri, da se čutimo dolžne, da ji posvetimo par vrstic spomina. Spretno je znala oblikovati svoje misli in čustvovanja, da je rada prislutila vsa družba, ki se je mahoma čutila od nje pozitivno in veselo razpoložno. Imela je poseben dar, smretno posrečati v debato in je ob takih prilikah s svojim prepričevalnim izvajanjem in krepko besedo navadno ostala na vodilnem mestu. Tako je stala nehoti v ospredju vsakega pokreta, če se mu je enkrat pridružila. Tak pokret pa je bil zlasti v njenih mlajših in krepkih letih stanovsko društvo. Življenje in nič ne pretiravaj, ako trdim, da je imela gospa Ivana za časa svojega službovanja odlične zasluge za moč in razmah svojega učiteljskega društva. Bili so nepozabno lepi časi smotrenega dela, polni najgloblje zvestobe, odkritosrčne iskrenosti, vzorne kolegialnosti in istinitega prijateljstva. V teh časih je gospa Ivana z bogatimi darovi svoje srčne kulture in umstvene izobrazbe napajala družbo, da si nismo mogli misliti večjih uspehov, ako je nismo imeli v svoji sredini.

Pa ko je prišel za nas vse praznik proslave 25-letnice društvenega obstoja in je tovariš v slovesnem trenutku počastil našo ročal starejšim članom, obhajajočim 25letnico njihovega članstva, prekrasne šopke snežnobelih kamelij v dar, je eden teh ostal nadstevilen. Tedaj pa je bilo treba hitro odločiti, komu naj pripade zadnji šopek po zaslugi. A glej: kakor sicer vedno, je tudi tukaj gospa Ivana rešila položaj. Šopek je sprejel tovariš, ki te tovariške geste, žal, ni razumel. Od tedaj je čutil le-ta v svojem srcu poraz in odločil se je, da kdajkoli popravi nepravilnost, ki se je po takratnem in vse v današnje dni ohranjenem preprčanju zgodila gospo Ivani. Namesto šopka, ki bi ga bila morala takrat ona sprejeti, se danes izpoveduje tovariš svoje nerodnosti

Požigi na Poljskavi

Pragersko, 16. decembra. Komaj se je na Spodnji Poljskavi poleg strah pred požigi, je zločinska roka že znova začela svoje skrajno brezvestno početje. Tako je preteklo sredo proti večeru začelo goriti na hlevu železničarja in po šestnika g. Štruca. Hlev je pogorel do tal. Gospodar trpi veliko škodo. Čeprav so bili gasilci takoj na mestu, ognja niso mogli takoj ugasiti, ker je imel dosti reje v obliini zalogi sena in slame, ki je bila delno tudi last nekega drugega posestnika.

Ni se še ohladilo pogorišče pri Štrucovih, ko je naslednje jutro vzbudil grozo in presenečenje nov požar. Goreti je začelo na novo postavljenih hlevih gospe Zagarjeve. Ogenj je bil jako velik in je grozil preiti tudi na druge objekte. Pogoreli so vsi Zagarjevi hlevi do tal. Oblastva vodi obširno preiskavo in se vsestransko trudijo, da izsledijo zločinca.

Vzdrževanje ljutomerske meščanske šole

Ljutomer, 12. decembra. Za razvoj tukajšnje meščanske šole važna razprava se je vršila 9 t. m. Po nalogu banke uprave je sresko načelstvo sklicalo zastopnike občin in upravni odbor šole, da se sporazumejo o tem, kako se naj prispevki za meščansko šolo razdelje na vse občine v srezu. Ob ustanovitvi šole l. 1919. so se zavzeli okrajni zastopniki, Okrajna posojilnica v Ljutomeru in takratna trška občina, da bodo solidarno prispevali za vzdrževanje meščanske šole. Tudi okrajni zastop v Gornji Radgoni je vsako leto prispeval določena znesek. Okrajna posojilnica je dala na raz-

polago šolsko poslopje in zemljišče, okrajni zastop v Ljutomeru je plačeval dve tretjini stroškov, občina Ljutomer pa eno tretjino. Ko so bili okrajni zastopi ukinjeni, je prevzela banovna njihove obveznosti napram meščanski šoli ter jih tudi redno izpolnjevala. Zaradi nazadujočih dohodkov je sedaj prisiljena skrečiti svoj proračun ter zahteva od občin, da prevzamejo stroške za meščansko šolo na svoje rame.

Na sestanku 9 t. m., ki ga je vodil sreski šolski referent g. Karbaš, se je najprej soglasno sklenilo, da obsega okoliš tukajšnje meščanske šole ves srez. Po referatu ravnatelja g. Baukarta o pomenu in značaju meščanske šole in dosedanjem načinu vzdrževanja so zastopniki soglasno izrazili svoje mnenje, da bi bilo bolje, če bi banovna še nadalje prispevala za šolo ter pobirala za to primerno doklado. Dosedanja praksa, ko nobena občina ni prispevala direktno, je bila za šolo najbolj primerna. Na vročni član banovinskega sveta g. Skuhala je obljubil, da bo deloval v tem smislu. Nadalje je bil sprejet sklep, naj odteguje davčne uprave prispevke za meščansko šolo od pobornih doklad ter jih skupno izročajo šoli. Zastopniki so tudi soglasno odklonili vsako misel na ukinitje šole, ki je potrebna vsem siojem.

Nato je ravnatelj meščanske šole prečital razdelitveni ključ, ki upošteva davčno moč posameznih občin in korist, ki jo imajo občine od šole in ki je v zvezi z njih oddaljenostjo od Ljutomera. Pripombe zastopnikov občin glede višine prispevkov so se vzele na zapisnik.

Naposled je ljutomerski župan g. Zmavec poudarjal, da je šola namenjena vsemu srezu in ne samo Ljutomeru, ki je prevzel 34 odstotkov vseh stroškov, ki znašajo za leto 1933. 25.640 Din. Omenil je, da mora vsaka občina biti prideljena okoliš neke meščanske šole in da mora zaradi tega za njo tudi prispevati.

G. šolski referent je nato zaključil razpravo, ki je pokazala, da se zastopniki naših kmetovalcev zavedajo pomena in vrednosti meščanske šole.

Debeli ljudje dosežajo v vestno uporabo naravne »Franz Josefovce« grenčice izdatno iztrebljenje črevesa brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolehalo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamenih in sladkorni bolezni zelo zad voljni z učinkom »Franz Josefovce« vode. »Franz Josefovce« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specijalnih trgovinah.

Spoznajte tuje narode!

Zato je potrebno obvladovanje jezikov, ki si jih morete prisvojiti s smotrenim učenjem.

Zakrenite stikalo dobrega radijskega aparata in Radio Ljubljana postane Vaš najboljši in najcenejši učitelj.

Dobri, selektivni aparati z enostavnim upravljanjem vseh vrst ter za vsakogar so zmerom v zalogi. Oglejte si jih na naši stalni razstavi v palači Vzemne posojilnice na Miklošičevi cesti ali v naši trgovini poleg Uniona.

RADIO LJUBLJANA

MARADU

Onim, ki niso naročili na "Jutro" in bi radi prejeli božično in novoletno šerilko "Jutro", naj pošlejo svoj točen naslov in 4 Din v zbirniški upravi "Jutro".

Zimski sport na Jezerskem

Zanimanje za zimski sport, posebno za smučarstvo, razveseljuje tiste. Vsako zimo vstajajo nove trume veselih smučarjev, mladega sveta kakor tudi odraslejših kalibrov, ki se ročejo postarati, pa ne samo pri nas v Sloveniji, temveč že po najrazličnejših krajih naše države. Znatne množice zimskih sportnikov posebno iz Zagreba, Beograda in drugih mest prihajajo tudi že sleherni zimo k nam v goste, polkijo vlake in gostišča naših zimovšč.

Le žal, ko tako pogosto opažamo, da naša dežela ne koraka z duhom časa, ne upošteva dovolj tega zelo zdravega in koristnega zimskosportnega gibanja in ne zna izrabiti prilike, ki se našim krajem nudijo. Vse predano skrbi Slovenija, kako bi odolela vedno bolj naraščajočemu zimskosportnemu pokretu kajti še se ne zaveda prav, da je od narave po svoji legi in podnebju najbolj poklicana postati glavno turistično zimskosportnega gibanja v naši državi. — In tako seveda pri nas marsikaj stori ali pa opusti, ker se ne bi zgodilo kod drugod, ker so v tujkonometnem in zimskosportnem oziru malo bolj pred nami. Zakaj? Ker se premalo potrudimo, da bi svoje lastno deželo bolje proučili, čimprej spoznali in potem res ceniti znali.

Zgovorna priča za to nam je, postavim: Jezersko 920 m nad Kranjem. Slikovito to lep kraj! Pravi gorski raj tam na severnem vznožju slovičnega alpskega para Gričavca 2558 m in Kočne, ljubka vas, raztresena po prostrani, lepo zavetni ravni med silniti nebotičniki Savinjskih alp in Karavank.

Vsi vemo, da ta kraj nikakor ni daleč od Ljubljane. Vemo, da ima vsak dan gladko, redno avtobusno zvezo od železniške postaje Kranja, da ima nekaj prav čislanih, dobro urejenih gostišč, električno razsvetljavo, izvrstno pitno vodo, divno okolico, vsak dan redno pošto, brezovja in vedno in še druge udobnosti. Prav tako vedo naše tujke - prometne, zimskosportne in planinske organizacije, da si je to naše odlično letovišče pridobilo že prav dober glas tudi v Zagrebu, Beogradu, Pragi in po drugih mestih izven naše države.

Vse to torej nam je bilo dobro znano in vendar — ali ni čudno: nihče od bolj poklicanih se do danes ni zmenil za Jezersko pozimi, kakor da Jezersko pozimi sploh ne eksistira! Nihče se ne gane, da bi temu najvišje ležečemu alpskemu našemu letovišču pripomogel do zimske sezone in s tem prebivalstvu do boljše blaginje: ni ga, ki bi ta kraj pregledal in opozoril jugoslovanske zimske sportnike na prav imenitne ugodnosti, ki jih v izobilju ponuja Jezersko tudi kot alpsko zimovišče! Zelo nerodni smo bili vsi skupaj.

Kako je torej na Jezerskem pozimi, kaj mudi, se li izplača tja gori? V pojasnilo naš št. 293 nekaj kratkih podatkov.

Dohod: Na Jezersko vozi tudi pozimi vsak dan redni avtobus: v ponedeljek sredo, četrtek in soboto ob 14.05, ob torkih, petkih in nedeljah pa ob 9.30. Tudi povratek je mogoč vsak dan. Vodnja traja eno uro 30 minut stane pa — čujte — za goste v zimskosportni onemti tja do gostilne Stularja in nazaj do Kranja samo 30 Din. Smučarji in sankarji uživajo torej polovico no vožnjo za vso zmsko sezono in ta traja na Jezerskem za smučarje kar tja do srede ali do konca aprila.

Gostišča: Na Jezerskem smo za mal denar dobro sprejeti in postreženi ter v sobah ni treba prebavati. Na razpolago stoj: hotel, Kazina z dependanco, gostilna Stular, penzion v župniški, gostilna Grabnar in še druge. Pension za odraslo osebo na dan 40 Din pri brezmesni domači hrani na 35 Din. Pavaš za udeležence smučarskega tečaja (od Božiča do Novega leta) za 7 dni: 400 Din, za 8 dni: 450 Din. V tej ceni je vse vrstno: dobra prehrana, prenočišče na čedni postelji v zakurjeni sobi, prosta vožnja z avtobusom tja in nazaj v Kranj, pouk o smučanju.

Smučarska vežbalnica: Ugodnega, gladkega sveta za vežbanje je na Jezerskem v izobilju in pred nosom. Navedemo pripravljeno v Spodnjem kraju (t. j. v bližini Kazine): pasovnik Peskarice, travnik Pod pečjo, gomilasta kupa Veliki in mali Kogu (ledniški groblji), v Ravni, to je v Zgornjem kraju, v bližini Stularja pa: Senkov hrib, Kropivnikove njive in planino Na Ančlovem, veleobširne lepe vseče seno.

žeti, naravnost idealno vežbalništvo v divni alpski dolini Ravenski kočni, ki se polagoma vzpenja proti severnim podankom Skute.

Izvežbanim smučarjem se nudijo te-le prilike: Skubrova starina koj nad cesto blizu Kazine, Anžlova pustota nad županovo hišo, prej omenjena planina Ančlova, potem širne obsejne senožeti na Jezerskem vrhu 1216 m in Rakežove njive (ter najbrž še kaj, česar si ob kratkem mojem zimskem bivanju na Jezerskem nisem mogel še ogledati).

Smučarski izletniki: En teden je skoraj pretek, da bi mogli opraviti vse prekrasne izlete na smučeh samo v najbližjo okolico. V prvi vrsti naj omenimo tu oba izleta skozi dvojne prekrasne doline: 1. skozi Mačkovo kočno in 2. skozi Ravensko kočno. Ki se položijo dvigata vsaka v svoj veličastni amfiteatralni gorski vrhovec, prva pod Čičico spod Kočne, druga na Prode pod Zrelom spod Skute. 3. Jezerski vrh, gor po stari, dol po novi cesti; 4. na Roblekovo planino 1316 m. 5. V Korte. 6. Na Japo približno 1600 m nad vrhom Korokškega Storžiča 1759 m. 7. Čez Roblekovo panino, Savje in Pečovin na Plešev 1800 metrov, eventualno še dalje čez Dolgo mogo pod Košto v Tržič.

Posebno važno in ugodno pri navedenih izletih je to, da razen zadnjih dveh lahko vse ostale izlete priporočimo že nekoliko izvežbanim smučarjem, da nam n'kjer ne preti opasnost plazov, in ni nobenih težkih zaprek. Izmed vseh teh izletov imata prva dva skozi Mačkovo in Ravensko kočno poleg krajinske veličastnosti še to posebno prednost, da nahajamo nad navadno idealen suh, sipast sneg, prišči ali kosmati sneg, ker leži ob obeh dolini v globokih osojnih na severni strani Grinčevcev, in sonce ne more pokvariti snega; zato tudi obliži ta ogromna zaloga snega v tej dolini kar tja do maja.

Ravenska in Mačkova kočna imata torej prav iste prednosti kakor na primer skoro vsakemu smučarju znana dolina Planca pri Ratečah; s tem smo menda vse podali. — Oni smučarji, ki ne smučajo zgolj iz mode in z jezikom in jim ni toliko mar za hrupne množice napihanih salonskih smučarjev, pa bodo lahko ugotovili še eno odlično imenovanj alpskih dolin, in ta je: blažen, neskaljen mir v veličastni gorski samoti in pa nič predčira, še »deviški« sneg vsepovsod, kamor umeriš z Jezerskega svoje smučke. Tudi to prednost jezerjanskih vežbalšč in smučarskih izletov bodo mnogi znali že prav posebno ceniti. Pozurite se — dokler je še čas! — Narava pa je poskrbela na Jezerskem tudi za druge zimskosportne zabave bolj kakor kod drugod.

Škijjöring: smučanje s konjsko vprego po čisti, ravni veliki cesti med Kazino in Stularjem, ki pozimi na njej ni prometa, je na 3 km daljave prav ugodno in možno, komur drago.

Sankanje: Umetno zgrajenih sankališč na Jezerskem ni. Jih pa tudi prav nič ne pogrešamo, kajti nem d'vo je izvrstnih, prirodni popolnoma zadostuje. Prvo sankališče imamo lahko z Jezerskega vrha (kjer stoji ob meji »Taverna«, naša obrnejna gostilna poleg finančne stražnice po veliki umetno zgrajeni cesti do Stularja: cesta lepo visi cele 4,2 km. Drugo sankališče se nudi koj izpod Kazine mimo Grabnarjeve gostilne skozi Spodnje Jezersko tudi nad 3 km z brega tja do gostilne pri Kanonirju ob povišju Koke.

To so prav kratki, suhi, toda povsem objektivni podatki o zimskosportnih prilikah na Jezerskem. Upam, da bodo vsaj za prvo silo zadostovali onim, ki si žele za odhiti in spremembo zimskosportnega razvedrila, obenem pa bodo tudi pomagali da vdrimo mmo Jezersko iz dolgega zimakega spanja ter otmemo tudi ta prekrasni kor našega planinskega sveta pozabe in dosedanjega neupoštevanja, zapostavljenja. Vskakemu svoje kar mu gre — če zasluži.

Na svidenje na smučah od 25. decembra do 1. januarja pri Kazini in pri Stularju. Rud. Badjura.

Bloke v pripravah za zimo

Nedavno nas je zapustil splošno priljubljeni upravitelj Matej Jug z gospo Ottilijo. Oba sta odšla po tridesetletnem službovanju na Blokah, kjer sta mraz in burja doma, v zasluženi pokoj. Bila sta skozi in skozi naprednega mišljenja in sta morala zaradi tega v polpreteklih časih marsikaj grenko poznati. Gospod Matej, kakor so ga ljudje nazivali, je bil kot izborni vrtnar poznan po vsej Notranjski. On je dalj notranjskim vrtnarjem navodila o vzgajanju rožnih vrst, katere je dobival z vseh koncev sveta. Ljudje so bili ob slovesu od obeh šolinikov zasoljeni.

Začasno upraviteljstvo je prevzel Venceslav Winkler, ki vodi prosvetno delo v Novi vasi. Ustanovil je društvo Kmetijskih fantov in deklek, ki je zelo delavno. Ima več odsekov, med katerimi je najvažnejši dramski, ki bo priredil v kratkem Čankarjevega »Hlapca Jernejca« v Delakovi dramatizaciji. Šahovski odsek je igral lepo uspel turnir, katerega se je udeležilo precej kmetijskih fantov. Nagrado je odnesel fant z Velikih Blok.

Maldo sokolsko društvo vodi Zabukovec Pepe in se bo kljub trenutnemu zastoju razvijalo, saj ima vse možnosti razvoja. Prosvetar brat Venceslav Winkler ima v načrtu več predavanj in tisk, ki jih bo članom podal v dolgih zimskih večerih.

Pomlad! se bo vršila v Novi vasi kmetijsko gospodinjstvo tečaj za dekleta, ki se zanimajo za napredek v kmetijskem gospodarstvu. Tečaj je izposloval obde priključeni župan g. Stanko Lenarčič. V na-

črtu ima še polno drugih gospodarskih prireditelj, tako da Bloke ne bodo zadnje na svetu, temveč se bodo počasi nvrstile med zelo prosvetljene kraje. Gradila se bo tudi cesta od Sv. Trojice čez Ravnik na Zakraj. Vezala bo cesto, ki pelje iz Cerknice na Sv. Vid in cesto, ki pelje iz Nove vasi na Lašče. Vsekakor bo cesta velika pridobitev za bloško občino, ker bodo tako vsi deli velike občine med seboj tesneje zvezani v gospodarskem kakor v prosvetnem pogledu.

Prosvetno delo se je pričelo tudi pri Sv. Duhu na Blokah. V pripravi je društvo Kmetijskih fantov in deklek. Začasno pa se vršijo le aktualna predavanja iz zdravstva in kmetijskega gospodarstva, da se vzbudi v ljudih večje zanimanje za prosveto. Za jesen prihodnjega leta pa je dovoljen kmetijsko-gospodinjski tečaj, kar je vsekakor svetel pojav v tako od slehernega kulturnega središča oddaljenem kraju. V Ravniku pa bo v kratkem na pobudo Antona Turka ustanovljeno samostojno gasilno društvo, ki bo poleg svojih človekoljubnih dolžnosti gojilo tudi izobrazbo svojih članov. Svojo pomoč je že obljubil upravitelj narodne šole pri Sv. Duhu. V nedeljo je bil v Novi vasi ustanovljen tudi »Smuški klub na Blokah«. Tako bomo imeli v logaškem srezu kar šest smučarskih klubov in baje bo mogoč lasten podsavez. Ne oporekamo, da je bila ustanovitve takega kluba na Blokah, zibelki smučarstva, že davno potrebna. Želimo le, da bi res pripomogel k razvoju smučarstva. Klub napoveduje, da bo skrbel za izobrazbo svojega naraščajo in članstva, za izvežbanost v smučarski tehniki, za propagando smučarstva na Blokah v različnih listih, oskrbel bo smučke učitelje in po možnosti že letos priredil smučsko tekmo. V bližnji bodočnosti si namerava zgraditi svoje zavetišče, kakor ga imajo že drugi klubi, kjer bodo našli člani drugih smučarskih klubov ugodno zavetišče. Namerava tudi osnovati smučarski muzej, ki bi prikazal razvoj smučarstva na Blokah od Valvazorjevih časov.

Razvoj smučarstva na Blokah bo letos posepeševal tudi Pečnikarjev avtobus, ki bo vozil od Čebnovarja v Ljubljani sleherni dan. V primeru nemogočega prevoza z avtobusom, zaradi zametov, bo z Raketa in Velikih Lašč organiziran dovoz skrbneje kakor ostala leta, saj je to le v korist celotnega občinskega gospodarstva. Priglasitvi bo treba na Bloke Zagreb in Trst. Lansko leto smo že imeli nekaj gostov od tod in so bili močno zadovoljni. Zaradi propagande, pa želimo, da nas obiščete tudi gospodje novinarji. Dobrodošli!

Evropska Greta Garbo
divno lepa

BRIGITA HELM
v filmu modernih naših deklet,
v filmu strasti in svobodne ljubezni,
v filmu očarljive lepote in srčne topline,

GILG
ena izmed nas

Po istoimenskem slovitem romanu nemške pisateljice Irmgard Keun

Kot dopolnilo: Krasen koloriran Ufa film »Baletna šola« in najnovejši Foxov zvočni tednik.

Predstave danes ob 3., 4.8 in 4.10 zvečer, jutri v nedeljo ob 3., 5., 4.8 in 4.10 zvečer.

Elitni kino Matka
Telefon 2124.

Usodna igra otrok s patrono

Šoštanj, 16. decembra. Sedemletni sin tesača Kumra Pavla v Ravnah je prinesel nedavno domov patrono, ki jo je pribratral od sošolca. V tork popoldne, ko je bil z dvema mlajšima bratcem sam v domači izbi, so se začeli po otroški navadi igrati s patrono. On je tolkel po njej, mlajša brata sta ga pa pri početju opazovala.

Naenkrat je silno počila in eksplodirala. Domači, ki so na dvorišče čuli smiljiv pok, so prestrašeni prihiteli k otrokom. Našli so večja dva fantiča krvava na tleh. Eksplozivna patrona je najstarejšemu na levi roki odtrgala tri prste, mu hudo razdejala dlan in ga ranil po vsem obrazu. Mlajši fant je dobil poleg manjših poškodb po obrazu, precej nevarno rano blizu žile odvodnice, dočim je mlajši izšel iz nesreče s milijimi poškodbami po obrazu in glavi. Starejša fanta so takoj prepeljali v Šoštanj, kjer jima je nudil prvo pomoč dr. Stane Hečič. Na njegovo odredbo je bil zaradi resnosti poškodb večji fant poslan na slovenjegraško bolnico.

Zanimiva božična nagradna naloga bo stavljena našim čitateljem

Težko je govoriti že sedaj o njej. Da bo težka, ne moremo trditi, ravno tako tudi ne, da bo lahka. Zelo zanimiva pa bo na vsak način. Gospe in gospodje bodo za prazniške odložile svoja ročna dela in pokazale spretnost svojih rok na naši nagodi. Tudi gospodje se jo bodo radi lotili. Že zaradi tega, ker se jim taka stvar zdi tako lahka. Mnogi pa bodo morali naposled je priznati, da ni vse tako lahko, kakor so si mislili. Bo pač tako, kakor se tolikokrat zgodi, da človek svoj: To je lahko! — prav kmalu popravi v izgovorom in priznanjem, da ga je prehitro izrekel.

Nagradna naloga bo zaposlila tisoče družin, zelo pa smo radovedni, koliko pravih rešitev bomo prejeli. Naj jih bo kolikor koli, gotovo pa je, da bodo vsi s pravilno rešitvi.

jo dali najboljši dokaze svoje volje, energije, vztrajnosti in zdravih živcev in še neke druge, za uspehe v življenju zelo koristnih lastnosti. Vsi, ki bodo pravilno rešili, gotovo zaslužijo, da jih obelodanimo, kajti mnogo jih itak ne bo. Da bo volja in vztrajnost čim večja, bomo razpisali tudi lepe nagrade. Za danes omenimo samo lepi nagradi, ki jih je dala na razpolago tvrdka Schicht, namreč dve luksuzni kaseti Elida kozmetičnih potrebščin za dame. Nagradi sta gotovo privlačni in radovedni smo, komu bosta služili. Elida spada takorekto že v bistvo pravilne in zdrave telesne nege. Tudi za iznajdljive in vztrajne gospe so pripravljene prav lepe in ustrezajoče nagrade, tako da je res za vse vredno truda.

Konec slovenskega mlekarškega združništva na Tolminskem

Kdor se količkaj zanima za združno gibanje med slovi, narodom, mu je znano, da so se na Tolminskem mlekarške zadruge najlepše razvile. Ze mnogo desetletij nas loči od ustanovitve prve mlekarške zadruge v Poljubinu. Temu vzgledu so kmalu sledile tudi druge vasi in v nekaj letih skoraj že ni bilo več kraja, kjer bi naš kmet ne imel lastne mlekarške zadruge. Posebno se je mlekarstvo združništvo bujno razvilo v okolici Kobarida in to že davno pred vojno. Vojna doba je ta razvoju trenutno zaustavila, a tem živahnje so pričeli delovati naši živinorejci na Tolminskem v povojni dobi. V vsakim dnu boli se je čutila potreba po mlekarških združgah, ki naj bi izdelovale mlekarške izdelke na čim racionalnejši način in tako omogočile našim živinorejcem stalen dohodek. Večina teh mlekarških združg je bila včlanjena v goriški zvezi, nekaj izmed njih pa tudi v tržaški. Centrali sta združgama stalno dajali navodila in nasvete ter jim oskrbovali odjemalce. Zlasti je hasnilo delo obeh zvez pri osnovanju trga in izbiziševanju kakovosti mlečnih izdelkov. Dokler sta bili zvezi v rokah naših ljudi, se je vršilo vse poslovanje v slovensini. Ko pa je fašistični režim zvezama vsilil italijansko upravo, se je vse poitalijančilo. Kar nenaodoma so bile naše mlekarške zadruge na Tolminskem prepustene samim sebi. Seveda se delovanje združg kljub tem nasilnim spremembam ni zmanjšalo. Velik udarec je zadala tolminskim mlekarškim združgama zospodarska kriza, ker so čene mlečnih izdelkom občutno padle. Toda naš kmet tudi sprito tega še ni izgubil poguma in je vztrajal pri svojem delu, ker mu je bila lastna združga še edina opora. Mlekarške zadruge vodijo kmetje sami. Sami postavljajo uslužbenice in dosedaj so si ohranili popolno ingerenco v vseh poslih. Baš to njihovo soledovanje pri vodstvu njihovih podjetij jim jamči za dober napredek in razvoj združg in jih obenem obvaruje vsakega izrabljanja in škode. Tolminski kmet je na svojo mlekarško združgo ponosen in jo skrbno čuva, da ne bi prišla pod tuj vpliv in tako njegovemu gospodarstvu več škodila nego koristila.

Laška mlekarna. Toda baš sedaj se je pojavila nevarnost, da bodo naše mlekarške zadruge izgubile svojo avtonomijo ter prešle v italijanske roke. Letos poleti so namreč v Tolminu pričeli graditi novo centralno mlekarstvo z obsežnimi prostori. Gradnja se že bliža h koncu in pričakovati je, da bo nova mlekarna v 14 dneh že pričela obratovati. V poslopiju so postavili tri nove mlekarške kotle, več pini za mleko in razne druge stroje ter potrebno orodje. Vsi stroji bodo obratovali na električni po-

gon. Poslopje gradi italijanski stavbno podjetje Milanesi za več stotisoč lir. Nova centralna mlekarna bo, kakor zatrjujejo, prevzemala mleko iz vse tolminske okolice. Mlekarstvo bo morala odsej vsa tolminska okolica oddajati svoje mleko. V Tolminu bodo na veliko izdelovali razne mlečne izdelke za izvoz. Na prvi pogled se zdi, da tako racionalne izdelovanje mlečnih izdelkov v našim ljudem res ne bi mnogo škodovalo. V priliki bi izostala raznolikost blaga tako na obliki kakor po kakovosti. Omogočena bi bila enotna malona karnela prodaja tolminskih mlečnih izdelkov. Toda centralna mlekarna bo imela svojo slabo stran, ki jo bo občutili edine naši slovenski kmeti. V njej bodo nameščeni sami italijanski uslužbeni. Njena uprava bo v italijanskih rokah, njena naloga pa, da izkoristi tolminske izdelke v korist italijanskih mlekarjev in na škodo slovenskega združništva. Zlabha bo razvila mogočno konkurenco ter tako ugonobila in končno prevzela vse okoliške mlekarške zadruge.

Tolminski kmet propade. Fašisti so spoznali, da so tolminske mlekarške zadruge edina gospodarska opora našega kmeta, ki jih zato skrbno čuva pred vsakim tujim vplivom. Zaradi tega so sklenili, da jih zaslužijo ne le v političnem, marveč še bolj v gospodarskem pogledu. To nalogo bo prevzela na Tolminskem nova mlekarna, za katero je dal glavno iniciativo tolminski podedati dr. Matej Marsan. Slovenskega kmeta bodo zaslužili, tako da bo moral nazadnje oddajati svoje mleko laški centrali po ceni, ki jo bo ona diktirala. Kakšna pa bo uprava nove mlekarne, si lahko mislimo, ker je na Goriškem sedaj že dovolj vzgledov, kako Italijani gospodarijo z našimi gospodarskimi ustanovami in podjetji. Razburjenje tolminskih kmetov je nepopisno in splošno, ker čutijo, da bo tuje v kratkem uničilo vse njihovo gospodarstvo. Vskakomur je jasno, da bo nova mlekarna skrbela za interese svojih italijanskih upraviteljev in da ne bo niti najmanj spoštovala koristi slovenskega kmeta, ki je že ves zadovoljen. Izmed naših ljudi pa si nihče ne upa javno izraziti svojega mnenja, ker se vsak predobro zaveda, kaj ga čaka, če bi poskušal ugovarjati odredbam fašističnih oblastnikov, pa čenrav so še tako neutemeljene in škodljive. V. V.

MARADU

Dogodki za mejo

Čepičkega jezera ni več. Pred štirimi leti se je veleposesnik grof Lazarini domislil, da bi bilo zelo koristno, če bi se izpraznilo in izsušilo veliko Čepičko jezero. Preskrbel si je dovoljenje iz podpore vlade, pripravil načrte in ustanovil posebno podjetje za izsuševanje jezera. Dela je prevzela tržaška »Jadranska gradbeno družba« in ga je te dni dovršila. Skozi 93 m visoki grič Kršan so zgradili 4600 m dolg predor, ga s širokim kanalom zvezali z jezerom na eni in s plovinskim zalivom na drugi strani. Stroški, ki so znašali le za predor okrog 10 milijonov so narasli na okrog 20 milijonov lir. Poslednjo nedeljo so pogurali z mizami v zrak poslednje ovire. Nad 10 milijonov kubičnih metrov vode je tedaj steklo v bližnje Jadransko morje. Računajo, da bo prihodnje leto na ta način izsušenih okrog 1200 ha rodovitne zemlje.

Pri vsem tem pa je treba ugotoviti, da naš Istran ob Raši tudi sedaj ne bo deležen fašističnih dobrot. Sklenjena stvar je, da bodo na novi zemlji naselili kolone iz Italije, da tako posnešijo tudi »etično bonifikacijo« tujozgodno ozemlja. Naselilo se bo okrog 200 družin, ki bodo na ta način poleg veleposvesta Lazarinija in drugih edine uživale plodove hrvatske zemlje.

Solski skrbnik Mondino premeščen. Prosvetno ministrstvo je izdalo dekret o premeščitvi šolskega skrbnika Mondina iz Trsta v Turin. Mondino je prišel v Trst pred petimi leti. Ko fašist si je na vse načine prizadeval, da bi v čim večji meri poispil poitalijančevanje slovenske mladine in si je s svojim šovinizmom pridobil velike simpatije pri krajevnih fašističnih oblasteh, ki so mu stalno sugerirale vse nasilje, ki ga je izvajal proti našemu ljudstvu in njegovim osnovnim kulturnim pravicam. Ko bo pričetkom prihodnjega leta odpotoval iz naših krajev, se bodo ljudje nedvomno vsaj za hip oddahnili. Zel pa je pričakovati, da bo rimska vlada poslala v Julijsko krajino ustrahovane naše ljudstvo in njegovo dečo še hujšega nasilneža.

Tudi policijski agentje odhajajo. V Tolminu je te dni vzbudila senzacijo novica da so vsi trije tajni policijski agentje, ki so bili do sedaj nameščeni pri tolminski obmejni policiji, premeščeni v razne kraje po Italiji. Vsi trije, en brigadir in dva agenta, so že odpotovali. Komisar Biechi pa bo bržkone ostal še nadalje na svojem mestu. Ljudje ugičajo, kakšni agentje bodo sedaj nameščeni v Tolminu.

Vojni manevri tudi pozimi. Na severnem Jadranu so se te dni pričeli tajni manevri pulske eskadre italijanske vojnega brodirja. Tako zvana 6. jadranske divizija je pred nekaj dnevi zapustila pulsko luko in odplula v smeri proti Benet-

kam. Za božič in novo leto se bodo vojne ladje usidrale pred benetško luko. Po praznikih se bodo vaje nadaljevale do srede januarja, ko se brodirje spet povrne v Pulo.

Uprotaščena kmetija. V Hlevniku v Brdih so hudi časi in fašistični davki so upropastili trdno slovensko kmetijo, ki je obstojala nad sto let. Poslednji gospodar Anton Lisica se je žilavo boril za svojo zemljo, toda naposled je omagal pod pezo davščin in neprestanih glob, ki si jih je nakopal po krivdi lakomnega tujca. Bil je eden izmed naših konservativnih kmetov, ki ni znal laščine in zaradi tega tudi ni bil poučen o vseh novih davščinah in taksah, ki mu jih je oblast sproti nalagala. Tako so se mu nagromadili zastali davki. Pred dnevi so mu na dražbi prodali posveto, njega in njegovo družino pa poglali na cesto.

Aratcije. V Cerovem v Brdih so te dni aratizali 20letnega Franceta Persolja. Karabinirji so ga prišli na cesti, ko se je vračal domov iz vaške gostilne, kjer se je sestal s svojimi znanci. Kakor so izjavili, so ga aratizirali zaradi tega, ker je bil nekoč član slovenskega društva »Zarja« v Cerovem in ker je prepeval slovenske popevke. Na njegovem domu so se isto noč izvršili h šno preiskavo. Poleg njega so aratizirali tudi nekoga srednješolca in cerovskega cerkvenega organista.

Da bo poset filma

TRIGLAVSKE STRMINE

omogočen tudi najširšim slojem, se predvaja v soboto ob 4., 7. in 9. uri, in v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. uri pri znižanih cenah Din 4.—, 6.—, 8.— in 10.—. Rezervirajte si pravčasno vstopnice.

KINO DVOR

telefon 2730 Telefon 2730
15159

Zvočni kino Ideal

Danes in jutri ob 3., 5., 7. in 9. zv. prekrasni filmi globokih ljubavnih čustev, očarljivih naravnih posnetkov ter napete nepozabne vsebine

Seržant x

V glavni vlogi sloviti ruski filmski umetnik

Ivan Možuhin

Trude v. Mollo in Peter Voss

Dopolnilo nov Ufa zvočni tednik: Na novi zvočni aparaturi!

Nad 500 učiteljev brez namestitve

Nadprodukcija učiteljskega naraščaja — Vzroki sedanje stiske — Tudi pogled v bodočnost ni boljši

Gorje brezposelnosti je zadelo tudi inteligenco, zlasti pa mladino, ki je dovršila šole. Poročali smo že o sestanku abiturientov državnih in privatnih učiteljskih, ki ne morejo dobiti službe, in o osnovanju Zveze mladih intelektualcev, ki bo skušala v prvi vrsti doseči razširjene socialne zaščite tudi na duševne delavce. Brezposelnost absolventov učiteljskih in drugih šol se pojavlja že par let in to vedno močnejše. Če delimo brezposelne intelektualce po šolski naobrazbi, vidimo, da zavzemajo absolutni učiteljski med njimi večino.

Pri banki uprav: je letos 318 absolventov učiteljskih vložilo prošnje za namestitve. Med temi je tudi 14 prosilcev, ki so že odslužili svoj kadroški rok. Najmanj 200 absolventov učiteljskih pa oti ni vložilo prošnje, ker so se prej informirali o položaju in se prepričali, da bi bilo zaenkrat vlaganje prošnje brezuspešno. Zato se lahko reče brez vsakega pretravanja, da čaka sedaj na službo 500 absolventov učiteljskih šol.

Poleg teh, ki čakajo na prve namestitve, so pa tudi učitelji, ki so že odslužili vojašino. Nekateri so šli na vojaško službo po učiteljskem službovanju enega do dveh let. Učiteljskadrovec mora dati ostavko na učiteljsko službo in se večkrat zgodi, da mora potem, ko odsluži vojašino, čakati po več mesecev, pa pol leta in še več na zapetno namestitve, ker mesta niso rezervirana. Tako so učitelji, odsluženi vojaški, hudo oškodovani, v primeri z učitelji, ki niso bili enotni, čisto pa celo naravnost nasprotujoči si. Kakor v vsakem težkem problemu, so tudi o tem vprašanju nazori in interesi zelo različni, mnogokrat tudi zelo nasprotni.

Obrnili smo se do raznih čimteljev, ki imajo vpogled v momentalni položaj in dobro poznajo razmere. Informirali smo se o njihovem mnenju, glede vzrokov nastale krize učiteljskega naraščaja in tudi o njihovem mnenju glede sredstev za odpravo. Umevno je, da odgovor ne v tej ne v oni smeri niso bili enotni, čisto pa celo naravnost nasprotujoči si. Kakor v vsakem težkem problemu, so tudi o tem vprašanju nazori in interesi zelo različni, mnogokrat tudi zelo nasprotni.

Nadprodukcija in izgledi namestitve učit. naraščaja

Število državnih in privatnih učiteljskih se po vojni sicer ni spremenilo, ustanovljale pa so se par celke posameznih razredov, tako da so nekateri zavodi imeli paralelke celo v vseh razredih. S tem se je znatno povečalo število gojencev in seveda tudi absolventov, ne da bi se sorazmerno povečalo tudi število učiteljskih mest. Še letos je povsod padlo število v prvi letnik vpisanih dijakov in dijakin, tako da ima neko državno učiteljsko v prvem letniku samo 20, neko zasebno pa celo samo 10 gojenk. Vzrok je v prvi vrsti ta, da se na učiteljske ne sprejemajo več absolventi, ti meščanskih šol. Efekt tega upadka pa se bo pokazal šele čez pet let. Pri tem je vprašanje za sebe, ali je prepoved dotoka iz meščanskih šol, ki na učiteljska niso dajale najslabšega »materijala«, za učiteljski stan koristna, da niti ne govorimo o socialno-gospodarski plati zadeve.

Prekomerno povečano število gojencev in s tem absolutno učiteljsko je tem bolj usodno, ker se je iz izgubo Notranjske znatno zmanjšalo območje slovenskih učiteljskih. Prva leta po vojni pa se ta nadprodukcija je in tako zelo občutila, ker je vojna tudi v učiteljske vrste zasrkala velike izgube, ki jih je bilo treba nadomestiti. Vrh tega smo v prvem zaletu svobodne države zelo izpopolnili svoje šolstvo, ustanovljali nove in razširjali stare šole. Par sto učiteljev je lahko nadomestilo tudi prejšnje nemške učiteljsko. In zopet lepo število mladih učiteljev in učiteljic je odšlo v južne kraj. države.

Danes je ves ta proces več ali manj končan in bi se kriza učiteljskega naraščaja pojavljala tudi v normalnih razmerah. Do sedanje ostrine pa sta jo prignala dva momenta. Predvsem je gospodarska stiska prisilila državo, da šteti na vseh koncih in krajih, tudi tam, kjer se povzročata nesreča in škoda. Drugi moment je skrajno povečanje fašistične pritiska, ki meče čez mejo vedno nove žrtve: iz Primorja izgnani učitelji mora Jugoslavija odpravi vrata.

V lanskem državnem proračunu je bilo predvidenih 1400 novih učiteljskih namestitev. V sedanjem proračunu je to število znižano na 400, od česar je odpadlo na našo banovno 40 mest, a še od teh so se nekatera oddala drugim banovanam. Tako je sedaj v dravski banovini še okrog 170 nezasedenih učiteljskih mest, proračunskega kredita pa je na razpolago le še za 11 novih namestitev. Posebno velike so težave v Prekmurju, kjer je n. pr. v dolinlendavskem srezu nezasedenih kakih 12 učiteljskih mest, ki so morali nekateri šole celo zapreti. V Prekmurju ponekod še ni krajevnih šolskih odborov in ljudske šole se še vedno delijo na državne, občinske in cerkvene. Ko se bo šolstvo v Prekmurju enkrat ponovno uredilo in bodo občine tudi zmogle sredstva za primerno šolske prostore, bo tam mesta za precejšnje število novih učiteljskih mest.

Razne misli glede omiljenja kritičnega položaja

Na vprašanje, kako naj se pomaga bataljonu nenamencenih učiteljskih kandidatov, gleda skoraj vsak drugače. Tako na primer smo bili opozorjeni, da je v naši banovini okrog 80 učiteljskih moči, ki imajo že 35 ali celo več let službe. Deloma gre za postarane zaslužke na nadaljevalnih šol-

lah ali drugje, v prvi vrsti pa je vzrok dejstvo, da mora skoro vsak novi upokojenec čakati na nakazilo pokojnine po pol leta ali še več in v tem času nima nobenih prejemkov. Bele vrane so učitelji, ki so si mogli zbrati kake prihranke, in tudi oni, ki so si jih morda zbrali, danes ne morejo razpolagati z njimi, na drugi strani pa je izključno dobiti kako posojilo, tako je naravno, da si vsak učitelj desetkrat premisli, predno gre v pokoj. Ako se te stvari bolje urede, pa se bo marsikaj učiteljski s polno službeno dobo rad umaknil v zaslužni pokoj in naredil prostor naraščaju.

Se bolj kompliciran je drugi prigovor, ki je bilo o njem že ponovno govora v javnosti. Dobren del učiteljske tvorijo poročene žene in med temi je zopet menda večina takih, ki so omožene z neučitelji. Z duhom naše dobe bi ne bilo v skladu, ako bi kdo zahteval kratkoročno zopetno uvedbo celibata za učiteljice. Socialno upravičeno pa je treba priznati zahtevi nenamencenih učiteljskih kandidatov, da se izločijo iz službe one omožene učiteljice, ki so poročene s tako dobro situiranimi neučitelji, da je ženam učiteljska plača samo za priblišek. Vsekakor pa tega vprašanja ni mogoče rešiti pavšalno, marveč ga je treba obravnavati z vsako previdnostjo; načeti pa ga bo treba čim prej.

Pri neugodnem vremenu,

sploh vedno v mrzlejši letni dobi vdrgavajte obraz in roke vsak dan z Nivea-kremo, ne samo na večer temveč tudi čez dan, predno se greste sprehajati.

NIVEA-CREME

varuje vašo kožo pred slabim vremenom in jo obrani mehko in gibko. Nivea-kremo ni možno nadomestiti kajti njena posebna učinkovitost temelji na kožo negujočem Euceritu, ki ga samo ona vsebuje. Ne da bi zapuščala za seboj kak olesk, prozorne nagle in docela v kožo in samo kremo, ki se popolnoma vpije v kožo, zamore tako dobrodejno učinkovati. Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j. Maribor

Vače, krave in keltska grobišča

Pogled na Vače od zapada. Lepe, zidane stavbe so bile zgrajene po hudem požaru pred desetletji.

Litija, 16. decembra.

Vače, ljubek trg v Zasavju, ki nad vse vabljivo strmi z višine doli na železniško progo Ljubljana-Zidani most, so med najstarejšimi naselji pri nas. Zgodovina pomeni, da so stanovali na Vačah, na sosednjem Klenku in na Lestini, starodavni Kel. ti že približno pred 4000 leti. Bilo je to v času, ko človek še ni poznal železa in si je vse svoje pripomočke, nakit in orožje, izdeloval iz bronu. Prebivalce starih Vač stejem v halstattsko periodo prazgodovinske dobe. Čudno, da so zaznali za starodavne keltske prednike šele pred dobrih polstoletjem. Še to prav slučajno, a ta zaslug v glavnem pritiče — vaškim kra-
vam...

Ko so pasli jeseni 1877 vaški bosopetniki krave so se preveč zatopili v svoje igre, živno pa so pustili v nemari. Ta se je brez nadzorstva med seboj bodla, grebla in rila po zemlji. Neki pastir je slednje našel

Obnovitev kongresa 1821

Ljubljana, 12. decembra

Kongres evropskih vladarjev se je vršil v Ljubljani od januarja do maja 1821. Po francoskih vojnah so se narodi pričeli dvigati, da se otresejo nezgodnih spon samostila. Državniki so bili zaradi tega proti vsakemu, ki se je bavil s prevratnimi mislimi. Duševno razpoloženje najširših slojev je bilo proti nadaljevanju nevrzdržnega stanja in je zahtevalo politično svobodo in pravico do sodelovanja pri vodstvu države. V tem času je vodil avstrijsko državno krmilo knez Metternich, kateremu je bilo na tem, da ostane vse pri starem in da se vzdrži ravnotežje glavnih sil v Evropi, kar je premaknil Napoleon. Po njegovem porazu je obstajala nevarnost, da stopi na njegovo mesto ruski, — slovanski car Aleksander, ki je želel ostati zaščitnik evropskih narodov. Metternich je skušal to na vsak način preprečiti v skrb, da ne bi prišli avstrijski slovanski narodi pod vpliv Rusije. Vztrajal je pri svojih načelih, da se ne sme ničesar spremeniti, obojalo je vsako politično novolarjo in zahteval po človeških pravicah. Ni pripoznal svobode in enakosti ljudi, ljudstvu ni priznaval pravice do udeležbe na sovladavljanju. Ljudstvo je pa temu nasprotno vedno bolj zahtevalo pravice.

Obstanki so naravno skušali stremenje narodov zatreti, a so prišli po drugem zavzetju Pariza do spoznanja da ideja narodov zmaga na celi štiri. Zaradi tega so sklenili 26. septembra 1815 avstrijski cesar, ruski car in pruski kralj »Sveto alianso«, s katero so se zavezali, voditi narode v smislu sv. pisma v duhu bratstva, miru in pravčnosti, z obvezo: ščititi krščansko vero! Car Aleksander si je predstavljal sveto zve-

Soglasna je bila zahteva, naj se iz zdravstvenih in vzgojnih razlogov odpravi nedostatek, da morajo mnogi učitelji poučevati po 70, 80 in celo po 100 otrok. Ako bi se to popravilo, bi lahko dobilo službo precejšnje število učiteljskih kandidatov. Seveda pa je to zvezano z novimi izdatki, na katere je ravno v sedanjih dobi splošnih redukcij v državnem proračunu skoro nemogoče upati.

V učiteljskih družbah se mnogo debatira o učiteljih, ki so prišli k nam iz Primorja in bili nameščeni na naših šolah. Kakor je treba razumeti duševno razpoloženje učiteljskega kandidata, ki po osemletnem ali devetletnem študiju zamača na službo in kruh, tako je treba na drugi strani resno in s poudarkom opozoriti na nacionalno in splošnočloveško plat zadeve. Govorili smo o tem tudi z mladimi učitelji, ki je ob povratku iz kadrske službe našel svoje prejšnje mesto zasedeno in še ni dobil novega. Čeprav je torej sam neposredno prizadet, nam je izrazil svoje mnenje nekako takole:

«Brezposelni učiteljski kandidati kontraktualnih učiteljskih moči iz Primorja nikakor ne bi smeli smatrati za svoje tekmece. Večina so to starejše učne moči, ki imajo za seboj po 20 do 25 službenih let in ki morajo skrbeti za številne družine. Njihovo število je precej manjše kakor se mnogokrat govori, vsi so gotovo še večje žrtve težjih razmer in jih učiteljski naraščaj v svoji borbi za kruh lahko prišteva samo med so-
trpne.»

Nanizali smo nekaj misli, ki smo jih slišali tekotem svoje ankete. Jasnega izhoda iz sedanje stiske učiteljskega naraščaja ne kažejo, opozarjajo pa na resnost položaja in kličejo k skrbnemu razmotrivanju.

samo na seje in diplomacije, temveč da se ostje tudi zabavati. Zaradi tega so prirejali plesne in maskerade na strelišču, v reduti in po zasebnih hišah. Vojaške parade pa so se vršile v »Zvezdic«. Prirejale so se tudi vožnje po Ljubljani in razna slavlja ob rojstvih in godovnih dneih visokih gostov. Tudi je bilo več cerkvenih slavnosti. Med glavne prireditve pa spada veliki redutni ples, katerega je priredilo meščanstvo 25. februarja 1821 in na katerega so povabili tuje visoke goste.

Na »Kongresu 1821«, kakor se bo imenovala dobrodelna akademija, katero priredi mestna občina ljubljanska s sodelovanjem krajevnega odbora Rdečega križa v dneih 5. in 6. januarja 1933 v Sokolski dvorani na Taboru, se bo uprizorila omenjena prireditev s svečanim sprejemom vladarjev in dostojanstvenikov v takratnih slavnostnih uniformah. Pri sprejemu bo mestni občinski svet z županom Hradeckim ter vsi predstavniki posvetnih in cerkvenih oblasti. Nastopila bo tudi častna četa grenadirjev. Prireditve bo izključno dobrodelnega značaja, ker je ves dohodek namenjen za olajšanje bede brezposelnih in nujne podpore potrebnih revežev. Medtem, ko so naši stari Ljubljančani mogli vabiti na redutne plesne le vse v mestu bivačije visoke in ugledne tujce, se vabijo na ta kongres vsi sloji prebivalstva iz mesta in dežele, da na ta način prispevajo v sklad za olajšanje bede.

Ljutomerska kronika

Ljutomer, 14. decembra.

S snegom je konec toplejšega vremena, kar čutijo osebe siromaki, za katere se ustanavljajo povesod pomožni odbori. Agilno Kolo jugoslovanskih sester je že pred tedni začelo pripravljati božičnico za ubožno dečo. Prišlo je nabirati obleko, živila in denar, pripravlja pa tudi v to svrhu skupno s Sokolom Milčinskima pravilnico izro »Možni prstani«, ki ga bo uprizorilo v nedeljo 18. t. m. v Sokolskem domu.

Vsej deci pa je pripravil lutkarski odsek Sokola mnogo zabave s tem, da je na Miklavžev večer priredil prvo predstavo, in sicer izri »Gašperček Sokol« in »Točvaji Matjaž«.

Učiteljski zbor meščanske šole se je te dni zopet skrčil, ker je učitelj Svojmrt Jamske odšel na višjo pedagoško šolo v Zagreb. Deloval je kot čeljust več let pri sokolskem orkestru ter pri Glasbenem društvu. Zaradi njegovega odhoda se je moral pouk restrukturirati, daši je ostalo učitelstvo preveliko predpisano število prekomernih ur. Nujno potrebno je, da se prideli štiri dve učni osebi.

Naše okrajno sodišče je izpustilo iz zaporov nekaj jetnikov, ki bi morali odsedeti krajše zaporne kazni. Bilo jih je 14. Veselo so jo mahnil domov in se bodo vrnili šele pomladi.

Poročali smo že, da stanuje v občinskem zaporu krmilac Banč. Občina zahteva zdej, da izprazni zasilno in docela neprimerno bivalisti v teku petih dni. Banč je član mestne godbe, ima za godbo zelo nadarjene otroke ter mora zaradi svoje obrti bivaliti v Ljutomeru ali vsaj v bližini. Zato bi bilo dobro, če bi se odločili faktorji zavzeli na neki način za hudo prizadeto družino.

Moj božični pozdrav iz Slovenije

Enajst let že bivam v Sloveniji in to menda zato, ker sem se na prvi pogled zaljubila v to pravilčno pokrajino. Gore, doline, reke, slikoviti stari kmečki domovi, vasi in vasice z mičnimi cerkvami so takoj osvojile moje srce. V meni se je tudi istočasno vzbudila velika želja, da svojim dragim in prijateljem, sploh vsem rojakom v svoji domovini, nudim vsaj nekaj onih lepot, ki sem jih bila dan za dnem mimogrede delčena.

Napočil je prelepi božični čas, ko se nudi vedno dovolj prilike, da poljemo vsem, ki jih poznamo, božične pozdrave. In ali najdeš lepši pozdrav kakor je vprav lep koledar? Vsek sorodnik se razveseli takega daru, a tudi vsakemu oddaljenemu znancu ga lahko brez vsiljivosti pošlješ. Milostiva se ga prav tako razveseli kakor gospod šef, ki ga rabi za svojo pisarno. — Tistih dob sem torej stopila v trgovino, hotela kupiti čeden in primeren alpski koledar, ki sem ga, kakor rečeno, namenila za božične pozdrave. In glejte čudo, neverjetno — a resnično, alpskih koledarjev niso poznali. No, pomagala sem si, kakor je pač najboljša šlo. Kupila sem fotografske posnetke naših lepih gorskih krajev, ki so v dosedanjih enajstih letih tvorile moj običajen in od naslovljencev najbolj čislani pozdrav.

Letos se je stvar končno zasukala. Podjetni g. Cveto Svigel je s svojimi, njemu enakovrednimi sodelavci, nekaterimi ljubljanskimi fotomateriji poklonil naši javnosti koledar, ki ga krasijo posnetki naših gorskih krajev. Bajne so te pokrajinske slike in svoji pestrosti in raznolikosti. Tu najdeš za vsak teden leta 1933 sliko, primerno letnemu času. Priznati moram, da so to umotvori fotografije, sijajno reproducirani v bakrotisku. Koledar je ploščat in primerne oblike, kakor je to že dolgo običaj izdelave pri inozemskih koledarjih. Brez nadaljnega ga lahko vtakneš v kuvertu, napišeš na ovoj velevažno besedico: »tiskovina«, na koledar napišeš kratek pozdrav in najlepše božično darilo odide v tujino. Malce zavistno, a vendarle zaradi tebe veseli si bodo tvoji znanci in prijatelji vmišljali tvojo osebo in v svojo sliko ter te v duhu spremljali po alpskih predelih Jugoslavije. Poleg vsega te navdaja prijeten čut zadovoljstva, ker si na ta način napravil Sloveniji reklamo.

Resnično, najrazličnejši ljudje z najrazličnejšimi okusi morajo biti hvaležni gospodu Cveto Sviglu in njegovim sodelavcem za koledar, ki nam ga je poklonil za ta Božič. Krivično bi bilo to ali ono sliko koledarja posebej pohvaliti. Vse so lepe in vse lepo reproducirane! Jako posrečena je tudi perorisba g. E. Deržaja, ki krasni slovno stran: Triglav z gornjo partijo severne stene. Prav je, da stoji na prvem mestu, saj je čak naših planin.

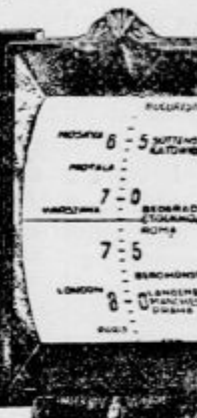
Trdno upam, da to nikakor ni zadnji alpski koledar, ki smo ga prejeli za prihodnje leto si dovoljujem malenkost pripomniti: dobro in koristno bi bilo če bi bila lepenska, na kateri je pritrjen koledar, kar moči lahka in to zaradi poštne glede na če omenjeno dejstvo, da pač ni primernejšega darila za inozemstvo, kakor je koledar z lepimi slikami dežele, v kateri biva »dopoljatelj To je seveda le malenkost nedostatek ki z odlikami koledarja nima opravka. Sedaj moram še paziti da razni naši skupni prijatelji v inozemstvu ne bodo kar »en gros« založeni s koledarjem »iz naših krajev«. V ostalem, enemu svojih prijateljev sem že svetovala, naj v tem primeru

TAKO IZGLEDA

skala aparata Super 33

6 + 1 cev
Elektrodinamičen zvočnik.
Dovršen sprejem vseh evropskih postaj na kratkih in dolgih valovih.

15007

Standard Radio

vse odvisne koledarje, ki bodo za Božič dopeli pošlje kot novoletni pozdrav dalje. Gotovo bo za to žel le pohvalo. Glede nadaljne reklame za slovanske kraje nisem ničesar omenila. Reklama je vedno tem uspešnejša, čim manj je prisiljena.

Fany Copeland.

Od šmarnice upijanjen si je zažgal hišo

Slatina—Radenci, 16. decembra
Te dni si je Franc Strdi pri Kapeli v pijanosti zažgal lastno hišo in gospodarsko poslopje. Pogorelo mu je vse do tal. Zgora stala sta tudi krma in večina premičnin, tako da ima škodo nad 50.000 D.n. Name-raval je nato zažgati še svojo vinčarijo in pa hišo svojega očeta, a so ga sosedji prišli in ga oddali orožnikom.

Pri hiši so usodna dnevi kuhali žganje ter pili žganje in šmarnico. Najbolj si je privoščil te pižaje gospodar, ki je zaradi tega postal čisto zmešan. Napotil se je iz hiše ter pri odhodu povedal, da bo še nekaj napravil. Zažgal je najprej hišo ter se vlegel v skedenj. Od tam je pobegnil in kilcal, da bo še več poslopij zažgal in si zidal na pogorišču novo vilo. Ljudje, ki so prišli gost, so spoznali, da imajo opraviti s človekom, ki mu je upinjaje od šmarnice čisto vzelo pamet. Orožniki so imeli hud posel, da so ga ukrotili in spravili v zapor. Zdravniška preiskava je dognala, da je požigalec abnormalen.

Namesto kragulja je obstrelil mladega dečka

Novo mesto, 16. decembra.

Blizu Dobriča v Artmanji vasi živi 41-letni posestnik Pekolj Janez, ki ima pravico do lovske dvoceve za domačo obrambo. Da pa mu ne bi puška v sobi na steni kar tako brez koristi visela, ustrelil zdej pa zdaj kako škodljivo ptico. Pred par dnevi je k njemu prišel 13-letni posestnikov sin Ivan Mrvar iz iste vasi in mu povedal, da sedi v bližnjem drevju ne daleč od Pekovljeve hiše velika pika roparica — kragulj.

Pekolj ni dosti premišljal, ampak se je takoj podvil. Vzel je raz steno prazno lovsko puško in z njo odšel iz hiše. Na oglu hiše je mož prišel puško polniti, istočasno pa se je deček pred njim oddaljil za kakih 30 korakov proti mestu, kjer naj bi počival kragulj. Pekolj pa je pri polnjenju svoje dvoceve ravnal tako ne previdno, da se mu je puška nenadno sprožila in je strel zadel Mrvarjevega dečka v desno stran kolka. Ranjeni deček je glasno zakričal, zakrillil z rokami in padel. Posestnik, videč nesrečo, je takoj pohitel k njemu in mu nudil prvo pomoč. Nato ga je sam prepeljal v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo, kjer se sedaj zdravi. Dečka je zadelo okrog 16 svinčnih zrn, od katerih mu je šlo 10 skozi meso, drugi pa so mu občili v kolku.

ZE ZOPET NE VE ODGOVORA?

Tudi njegovi sošolci so opazili, da je zadnji čas nepazljiv in brezbrizen. Toda njegov učitelj ve, da ga muči kašelj. Njegova mati naj bi mu dala

KRESIVAL

Čez nekaj dni bo zdrav in pazljiv kot nekdanj.

Dovojeno od Min. socialne pol. in narodnega zdravja S. št. 16562 od 29. IX. 1932.

Domače vesti

Jubilej NSZ. Naše nacionalno delavstvo proslavi prihodnje leto 25 letnico obstoja nacionalne strokovne organizacije. Pred 25 leti je bila ustanovljena narodna delavska organizacija, predhodnica sedanje NSZ. Ta pomembni jubilej proslavi nacionalno delavstvo 13. in 14. maja 1933 v Ljubljani, ko razvije tudi centralni prapor NSZ. Pokroviteljstvo prireditve je prevzel ban dravske banovine g. dr. Marušič, v častnem predsedstvu so pa g. g. ministra dr. Kramer in Pucelj, župan dr. Puc in Lipold, za sokolstvo I. podstarosta E. Gangl, za ZKD direktor Jug. za Narodno odbrano dr. Cepuder, za združeno narodnih železničarjev J. Deržič, za zvezo društev privatnih nameščencev Josko Zemljič in za westfalske izselence Pavel Bolha.

Srebrni jubilej »Njegoša«. Na Cetinju proslavi danes pevsko društvo »Njegoše« 25 letnico svojega uspešnega delovanja. Posebna delegacija društva je prispela v Beograd, in je bila sprejeta v avdiciji pri kralju. Kralj je odlikoval člane deputacije in društveno zastavo z redom Jugoslovenske krone.

Škrb!?

Za božična darila in občutljive izdatke si prihranite, ako se poslužite naše specialne ponudbe:

4 m voln. blaga za žen. obleko Din 96—106
3 m voln. blaga za žen. plašč » 265
3—4 m barhenta (ostanki) Din 30—38—48
3 m štofa za moško obleko Din 160—198
Finij Krep » de Chine 95 cm šir. & Din 36
Lepi žepni robci, nšjate torbice itd. itd.
v veliki izbiri in poceni.

OGLEDJTE SI NASE IZLOZBE!

Specialna trgovina

NOVAK — Ljubljana

Kongresni trg št. 15.

(nasproti nunski cerkvi)

Rusko-srbski klub v Beogradu je pomnožno začel delovati. V to svrhu je bil sklican sestanek članice kluba Rusin in Srbkin, na katerem je bil določen program za prihodnje prireditve. Prva prireditev se bo vršila 24. t. m.

Vojaške vesti. Artiljerijski podpolkovnik Gvido Benigar je imenovan za vršilca dolžnosti komandanta 3. protiaeroplanskega polka, pridružen pa so na službovanje: nižji vojaški uradnik Janko Sedej kot knjigovodja pomorski komandi; poročnik fregate Pavel Župan za izvidnika 21. hidroekadrilji; poročnik fregate Jože Kvac kot komandir 1. hidroekadrilji; sanitetni kapetan 2. razreda dr. Anton Štor stalni mornariški bolniček; strojni poročnik Ivan Macele kot upravitelj stroja kr. broda »Vilac« zrakoplovni poročnik Jože Kropar kot komandir 4. eskadrilji; žandarmerijski poročnik Anton Černe kot vodnik dubrovniškemu vodu zetskoga žandarmerijskega polka, žandarmerijski kapetan 2. razreda Andrej Napotnik pa kot vodnik slunjskemu vodu savskega žandarmerijskega polka. Ženitev je odobrena: pehotnemu poročniku Radj Momčiloviću z gđ. Ljudmila Merharjevo, hčerko posestnika iz Blata v dravski banovini, in poročniku fregate Milanu Zupančiču z gđ. Olga Černetovo, hčerko trgovca iz Ljubljane.

Diplomiral je na tehniški fakulteti univerze v Zagrebu za strojno inženjerja z. Dušan Gregorka, član JAD, Triglavac v Zagrebu. Čestitamo!

Teokarović

Prvovrstno sukno

Največja izbira.

Tovarna prodaja lastne izdelke v magazinu Ljubljana — Gradišče 4 v Mariboru po zastopniku gosp. Št. Slibar, Prečna ulica 6.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1—10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

16. decembra

Ljubljana 7, 776,8, 3,0, 90, mirno, megla, 0,4, megla; Ljubljana 13, 777,7, 4,0, 90, El, megla, —, —; Maribor 7, 775,0, 2,0, 90, mirno, 10, —; Zagreb 7, 776,6, 2,0, 90, SW1 megla 0,1, Beograd 7, 776,7, —1,0, 90, SW1 megla, —, —; Sarajevo 7, 777,6, 0,0, 90, mirno, 10, —; Skopje 7, 777,6, —2,0, mirno, 10, —; Split 7, 774,4, 11,0, 90, NE1, 10, —; Kumbor 7, 773,6, 9,0, 90, mirno, 3, —; Rab 774,7, 11,0, 90, mirno, 10, 2,0, dež; Vis 7, 774,4, 13,0, 90, mirno, 9, —.

Temperatura: Ljubljana 8,0, 2,0; Maribor 6,0, 2,0; Zagreb 5,0, 2,0; Beograd 7,0, —3,0; Sarajevo —, 0,0; Skopje 10,0, —4,0; Split 14,0, 11,0; Kumbor —, 9,0; Rab —, 10,0; Vis —, 12,0.

VEČNA BORBA

proti vsem, kar uničuje našo lepoto in zdravje je ustvarila pripomočke pri katerih so tesno združeni kozmetični in zdravstveni smotri in učinki. Tako so znane, stvarne raziskave ugotovile, da vpliva pomanjkanje joda uničujoče na zobovje in da je skrivno tudi predčasna poanjenja arterij, golše, skrofuloznosti in drugih obolenj. To spoznanje je dovedlo do sestave in izdelave

JOD-KALIKLORA

zobne paste, ki ustreza vsem nalogam idealnega sredstva za nego zob, obenem pa dovaja telesu v pravih dozah tudi jod.

Drogerija GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova ulica.

Knjige Vodnikove družbe se znova tiskajo. Pred tedni, ko so bile letošnje knjige Vodnikove družbe pripravljene za razpošiljanje, je »Jutro« poudarilo, da bo vsakemu, ki je letos opustil članarino, hudo žal, ko bi videl, da letošnje knjige po svoji vrednosti daleč presegajo tisto boro članarino 20 Din. Je že res, da si je mogoče Vodnikove knjige izposoditi, vendar je v človeku vse prijetnejša zavest, če ima v rokah lastno knjigo. In pa priznajte, nekoliko sram vas je letos, če ste zmogli, a niste žrtvovali tistih 20 Din za tako odlično zbirko štirih izvrstnih knjig Vodnikove družbe. Pustimo krizo na strani! Ne da se tajiti, da v marsikateri družini ne premorejo kovača, na drugi strani pa je tudi res, da se taki, ki imajo še vedno kaj, najrajši izgovarjajo na krizo in se otrešajo vsakega kulturnega davka, vsakega izdatka za lepo knjigo. Letos se je zgodilo tako, kakor smo zadnjič napovedali. Čim so izšle Vodnikove knjige med narod, so se zganili premožni zaporniki in zdaj je treba knjige tiskati na novo, da bo vsem ustreženo. Poverjeniki, ki ste imeli letos težavno delo, se potrudite še zdaj, propagirajte Vodnikove knjige, pokažite jih ljudem in zberite prijave in članarino vseh tistih, ki žele knjige še dobiti. Ponovna naklada bo natiskana v zadostnem številu, da bo lahko ustreženo vsem, ki še hočejo postati člani Vodnikove družbe.

»Službeni list« dravske banovine objavlja v 100. letošnji številki: Sporazum o ureditvi plačil iz trgovskega prometa med Italijo in Jugoslavijo, pravilnik o prodajni postranskih gozdnih proizvodov iz državnih gozdov, dopolnitev pravilnika o postranskih prejemkih uslužbenecov državnih prometnih naprav, izpembe in dopolnitve pravilnika in navodil o znižani vožnji nezaposlenih delavcev in razna tarfina obvestila.

Razpisane službe. Razpisane je služba banovinskega zdravnika združene zdravstvene občine Cerklje s sedežem v Cerkljah s plačo uradniškega pripravnika in pripadajočo potno povprečnico. — V bolnici v Murski Soboti pa se odda mesto primarnega zdravnika specialista za kirurgijo. Interesente opozarjamo na razpis v 100. številki »Službenega lista« dravske banovine.

Pogrešanci iz svetovne vojne. Okrožno sodišče v Ljubljani je uvedlo postopanje, da se proglase za mrtve naslednji pogrešanci iz svetovne vojne: Matevž Kunčnik kočar iz Vasi; Janez Potočnik, vinčar iz Pivole; Franc Kušar, delavec iz Činžata; Janez Rodošek, delavec iz Brežulj; Franc Fras, vinčar iz Melja; Stefan Štepišnik, delavec iz Lehnja; Ivan Roškar, delavec iz Pobrežja, Franc Selinšek, delavec iz Maribora; Jurij Kotnik, kamnosek iz Lehnja; Vid Jenuš, vinčar iz Grušove; Avgustin Lorbeck, vinčar iz Slatinskega dolca; Peter Grubelnik, posestnik iz Ojstrice; Franc Nerat, vinčar iz Hrenčev in Franc Rečnik, drvar iz Slivnice.

Nalezljive bolezni v dravski banovini. V dobi od 22. do 30. novembra je na področju dravske banovine za nalezljivimi boleznimi obbolelo 427 oseb, in sicer: za davico 248, za škrlatinko 59, za tifuzom 54, za šenom 23, za otrpenjem tiflika 16, za grizo 7, za ošpicami 7, za dušiljivim kašljem 6, za otročino vročico 4, za nalezljivim vnetjem možganov 2 ter za vrančinim prisadom 1 oseba.

Dragocena starinska slika. V Osljeju je slikar Leović zaposlen z restauriranjem slik v tamkajšnji župni cerkvi sv. Mihaela v trdnjavi. Pri tej priklji je Leović našel na dragoceno sliko, ki se ceni na 300.000 Din. Slika je izvršil Francoz Dressy, ki je v času francoske revolucije pobegnil in prišel v Oslje, kjer je bil več let »gradski kapetan«. Umrl je v Osljeju. Slika je bila izgotovljena v početku prejšnjega stoletja.

Ekshumacija trupla. Te dni so prepehtili v ptujsko bolnico v nezvestem stanju 56 letnega kočarja Matijo Peršuha iz Apač, ki je imel hude bolečine v spodnjem delu telesa. Peršuh je bil takoj operiran, je pa po operaciji umrl. Že v bolnišnici se je izvršila obdukcija trupla in so dognali, da je bilo črevesje poškodovano in da so bile v trebuhu krvavitve, ki so izvirale najbrž od poškodb dobljenih v težu. O tem je bilo obveščeno orožništvo, ki je na podlagi izjave pokojnikovega brata Peršuha Antona dognalo, da so pokojnika pretepli njegova žena, hčerka in neki možki. Zadeva je bila naznanjena sodišču, ki je oddredilo ekshumacijo trupla. Sodna komisija je ugotovila, da je imel pokojnik na desnem prednjem delu glave počeno kost in da so nastopile na desni strani krvavitve v možganih. V spodnjem delu, katere poškodbe so se dognale že v bolnici, se pri ponovni obdukciji ni moglo več konstatirati, ker so čreva že razpadla. Vsekakor pa je bila tudi poškodba na spodnjem delu v zvezi s poškodbami na glavi, zaradi česar je nastopila smrt. Orožniki; zadevo še nadalje preiskujejo, da s točnostjo doženejo, kdo je kriv smrti.

Samomor. Pri Sv. Urbanu pri Ptuj je izvršil 14. t. m. zjutraj samomor sin kovača Petrič mlajši, ki si je po gnal kroglo iz lovske puške v prsi nad srcem in si prestrelil pljuča. Petrič je po eni uri izdihnil. Vzrok samomora ni znan.

Samomor brezposelne tujakinja. Iz Riharovec nam pišejo: K tujakinjaemu gostilničarju Farču je prišla 21 letna brezposelna služkinja Čergulova iz Stanetincev. Šla je v svinsko kuhinjo in vprilo domače služkinje zavžila večjo količino arzenika. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je revica po dveh urah hudega trpljenja umrla.

Nočni vtiom. Ko je bila pred dnevi, posestnica Katarina Jerečeva iz Rodnega vrha več noč odsonda od doma, so vtiomli neznanec in njeno stanovanje skozi vežna vrata ter odnesli nekaj kosi, žensko obleko, nekaj perila in zlato broško. Orožniki so vtiomcem že na sledu.

Milijon dinarjev je zapravil v enem letu. Pred vojnimi sodiščem v Sarajevu je zaradi raznih deliktov sedel na zatočni klopi infanterist Peter Lakič, ki je pred dvema letoma po svojem očetu podedoval premoženje, vredno 1.300.000 Din. Lakič je v roku enega leta vse zapravil. Zaradi raznih deliktov je bil obsojen na 4 mesece zapora.

Razglednice Gili Metodove družbe za božič in novo leto se dobe v trgovinah, trafikah in pisarni. Beethownova ulica 2. Kdor kupuje CM razglednice, podpira družbo!

»Franz Josef« grenčica spravi prebavne organe k rednemu delu in udeleževanju.

Iskrena beseda na revmatizmu bolnim!

Da Tegal zares pomaga, se ponavlja v sledečem: »Da bi prej vedel za Tegal tablete, koliko bolečin bi si bil prihranil pri svojem dolgotrajnem revmatizmu in koliko trpljenja bi bil preprečil. Zelo sem srečen, da zamorem iskreno javiti, da so Tegal-tablete resno učinkujoče zdravilo brez kakih sporednih pojavov s strani srca ali želodca. Priporočal ga bom rad vsakomur. Še enkrat hvale. S. O. G. Novič, uslužbenec uprave vodovoda O. St. B. Beograd, Kn. Mihajlova ul. 3.«

Tegal-tablete delujejo uspešno in na dolgo zoper revmatizem, protin, ishijas, hrip, živčne bolečine in bolečine prehlada. Preko 6000 zdravnikov priporoča v uradni overjenih ocenah uporabo Togonala. Dobiva se v vseh lekarnah. 12743

Odobreno od minis. soc. pol. in nar. zdravja S. Br. 18415 od 22. oktobra 1932.

Nenavaden ribiški plen. Iz Poljčan poročajo, da je nastavl v noči med 12. in 13. t. m. g. Stanko Hauptmann v Dravnji močan trnek s tremi kavlji z namenom, da bi ujel ščuko. Ponoči pa je začel v bližini stanujoči železničar g. Umek od reke sem glasno cviljenje in zavijanje. Obvestil je o tem g. Hauptmanna, ki je odšel k vodi in našel tamkaj na svoje največje začudenje na trnku ujetega močnega lisjaka. Srečni ribič je lisjaka pobil in ga odnesel domov. Očividno je lisjak hotel požreti ribico, ki je bila na trnku kot vada in se je tako ujel. Menda je to edinstveni primer v lovski in ribiški kroniki.

Prost vizum v Avstrijo in znižana vožnja na podlagi posebne legitimacije, ki se dobi pri Putniku in Gajevi ulici.

»Slovenski pravnik« je z 12. številko zaključil letnik 1932. Zgodnja letošnja številka objavlja naslednje prispevke: Univerzitetni profesor dr. Aleksander Maklekov: Očuvanje odredbe; dr. Josu Jurkovič: Samouprava in avtonomija; dr. Gorazd Kušej: Akademija za meddržavno pravo v Haagu; dr. Vladimir Ravnhair: Kodifikacija mednarodnega prava; dr. Rudolf Savojec: Peta skupščina kongresa jugoslovenskih pravnikov v Dubrovniku; književna poročila in razne vesti.

Katera dama ne bi hotela sprejeti darila od ELIZABETH ARDEN?

ELIZABETH ARDEN slovi Venetian-preparati — kreme, pudri, sredstva za okrepitev kože, ki podele dami lepoto — jodoprijetno presenetil za božič Elizabeth Arden ima darila za vsako damo, karkoli si želi za božič. Lepotično omatice iz položene kovine, z vsem priborom za negovanje lepote. Poudre Ardena, O-Boy Compacts, Veronette Flower Poudre, Ardenette — ljubka doza za puder: to so darila, ki jih Vaše bistroume pri izbiri ne more prezreti.

Elizabeth Arden Venetian preparati se dobé samo v

DROGERIJI ADRIJA

Mr. ph. S. Borčič
LJUBLJANA
SELENBURGOVA 1

ELIZABETH ARDEN

25, Old Bond St., London W 1
673, Fifth Avenue, New York
2, rue de la Paix, Paris

Pol kilograma nepotrebnih odpadkov v dnevi hrani. Neki zdravniški strokovnjak list je objavil nedavno zanimiv spis o prebavi. Naš organizem ne izkorišča vseh snovi naše hrane. Hrana ima mnogo neprebavljivih elementov, a razen tega nastanejo v črevas škodljive spojine in proizvodi razpadanja. Velik del organskih snovi, ki jih dobimo v hrani, razpada in nastanejo presnamljanja, zaradi katerih se v črevas razvijajo strupeni plini. Z zdravniškega stališča je zelo važno, da se to nepotrebno breme, ki tehta pri odraslih okoli pol kilograma, redno odstranjuje. Pri lenivosti in zaprtosti črev kliniški zdravnik najpogosteje uporablja priznane kroglice Artin. Zadošuje, da se naenkrat zaužijeta dve kroglici Artina, čemer naslednje jutro sledi normalno izpraznjenje črev brez bolečin. Kdor je samo enkrat poskusil Artin, ne bo nikdar več uporabljal drugih sredstev.

Opozarjamo na oglas gosp. A. Klaseka, gostilničarja, pri Stefanu, Miklošičeva cesta v Ljubljani objavljen v širnatnem oddelku.

Najlepše božično darilo: švedski Elektrolux sesalec prahu ali električni parketna krtača! Obroki pet dinarjev dnevno! »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25-I.

Silno poceni in jako dobri plašči konfekcija AVG. IGLIČ, Tavčarjeva 3.

NACE NAROB, tapetnik, Ljubljana Gospodarska cesta 16 (pri Levu) 225

Božični ugankarji dobijo tudi harmoniko

Tako nam je dejal včeraj stric, ko je bil prav dobre volje, ker tako dobro napreduje pri pripravljanju veselih presenečenj za mladino. Sprva je gozil na to, da bi dobila njegova smučarska četa tudi svojo godbo. Za naše fante in dekleta je najbolj priročna harmonika in stric, ki se na harmoniko dobro spozna, je takoj dejal: Lugasova mora biti, druge ne maramo. Lugasova harmonika slovi povsod, kjer prebivajo Slovenci.

K sreči sta stric in očka Lugas, tisti Lugas, ki je že pred desetletji v Ljubljani muzical, izdeloval harmonike ter dal izobraziti tudi svojega sina v velikega glasbenika in strokovnjaka za harmoniko, dobra prijatelja. Sedla sta v kotiček pri »Šestici« in komaj je stric Lugasu razodel svoje želje, je že dobil od njega zagotovilo, da mu bo dal harmoniko, ki se bo slišala daleč čez hribe in doline. Ko sta se razgovarjala o tem še naprej, pa je očka Lugas menil, da se pri smučanju ne da kaj priditi igrati. Stric je bil seveda tudi tega mnenja in zato je uredil tako, da bo imenitna harmonika samostojna božična nagrada. Oni, ki jim bo sreča naklonila smuča, bodo že zvedeli, komu je sreča naklonila izvrstno harmoniko, pa bodo lahko tega muzikanta povabili na svoje vesele izlete.

S tem, da ima smučarsko četo, njenega vodnika in še godca povrh, pa stricu še ni bilo dovolj. Glej ga, je dejal, zakaj pa imamo imenitno trdko Kolb in Predalič ravno tu pred nosom. Treba jo je obiskati. Rečeno storjeno. Stric se ni zmotil v svojem računu, da se ta trdkka zelo zanima za razvoj zimskega športa in da bo zaradi tega tudi naklonjena »Jutrovikom«. Stric je strmel nad veličansko zalogo vsakovrstnih potrebščin za zimski sport in ko so mu vse razkazovali, je navdušen pripomnil, da se zimski sport ne podpira samo s prodajanjem tolikih lepih in potrebnih stvari. To so takoj razumeli in mu zadržali, da so tudi oni pripravili znatno pomožiti njegovo smučarsko četo. Kar mere za smuča naj jim pošlje. S tem je imel stric najboljši dokaz, kako dobro razume trdkka Kolb & Predalič podpiranje zimskega športa.

Skušali smo od strica izvedeti še kaj več, da bi lahko v večji meri ustregli upravičeni radovednosti, pa nismo imeli pravega uspeha. Stric je sicer nekaj govoril o fotografiranju, kaj natančnejšega pa ni bilo mogoče izvesti iz njega. Upamo, da bomo imeli jutri več sreče.

Dragocene umetnine v Laškem? Dvorane zdraviliškega doma radio-termalne kopališča v Laškem so okrašene z raznimi kiparskimi deli, zlasti s sohami in reliefi. Kakor nam poroča g. šolski upravitelj Jurjo Kislinger iz Laškega, so sedaj ugotovili, da so te plastike originalno delo slovitega danskega kiparja Thorwaldsena (1770—1844). Ako se ta vest potrdi in bodo tudi strokovnjaki ugotovili, da gre res za originalne umetnine velikega Danca, bo pomenilo to senzacijo za ves umetniški svet. Velike koristi bo seveda tudi za Laško, saj bi bile močna privlačna sila za umetnike in umetnostne kritike iz vse Evrope. Dokler pa strokovnjaki ne izreče svoje sodbe, je treba vest sprejeti s potrebnim rezervom.

Recite desetkrat prav hitro zaporedoma: »Pikel, ponkel, buc in buncelje!« Ko se vam bo posrečilo to pravilno izgovoriti, se vsedite in napišite dopisnico naši pisateljici M. Manici, da vam pošlje svojo novo knjigo: »Slike, zgodbe, šale — vse za moje malec. Ne gre misliti, da bi bila Manica mal/sala knjigo res za »svoje« malec. Tega ni Bog dal. Njeni mali pa so po vsej Sloveniji, domala v vsaki hiši, kmetski kakor gosposki. Z veliko radostjo prebirajo njene prijetne zgodbe in zanke v »Mladem Jutru« in drugih mladinskih listih. V Ljubljani pa ima Manica kar svojo posebno otroško družino, ki ji ob nedeljah pripoveduje pravljice. Iz svojih spominov je zajela Manica, iz vsakega otroškega življenja, iz narodnih šeg, pravljic in bistroumnosti. Takšno polno prgiščje podaja zdaj slovenski mladini v svoji novi knjigi, ki je zares izredno pestra mladinska čitanka. Takšna je, da se oko na prvi pogled razveseli na njej in da te kar srbi v prstih, preden je ne prelištaš do kraja. Potem pa se vračaš nazaj, pregleduješ tu in tam in vedno najdeš še kaj novega in zanimivega. Seveda je tudi bogato ilustrirana. Bambušev dosti živahne in smešne podobe so litografirane, v tekstu samem pa je največ slikovnih ilustracij; prispevali so tudi še nekateri drugi. Za božič je ta knjiga prav priklupno darilce. Izšla je v samozaložbi, dobite jo pa seveda v vseh naših knjigarnah.

Velik dobrotnik CMD. Dne 1. t. m. umrl g. dr. Brislav Gallasch, zdravnik v Krškem, je volil CMD 5000 Din. Čast njegovemu spominu!

Knjiga razveseli vsakogar. Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani, Selenburgova ulica 3, nudi za mal denar zabavne in lepo opremljene knjige. Pod vsakim božičnim drevescem mora biti knjiga Tiskovne zadruge.

Red mora biti. Kolikokrat slišimo v današnjih dneh ugovor: »Zakaj neki bi vodili gospodinjstvo knjigo! Denar vendar izdamo, zakaj naj bi se še trudili, zakaj naj bi se še vsak dan jezili! Polovico tako in tako požrebimo vpišati in pri vsem skupaj samo brez potrebe tratimo čas. Taki odgovori ne drže. Skozi roke žene, oziroma gospodinje, grelo vsako leto pomembne vsote denarja. Zena je potrošnica (konsumenka), zato je potrebno, da se nauči skrbno postopati z denarjem, ki ga zasluži njen mož morda s hudim delom. Zelo mnogo gorja in nesreče je že nastalo zaradi tega, ker mnoge žene nočejo voditi nikakih pravih zapisov. Marsikaterga ljubez se je zaradi tega že ekalila in marsikatero rodbinsko življenje je zaradi tega propadlo. Predvsem mora žena vedeti, kakšni so dohodki in premoženjske razmere moža. Tedenski ali mesečni denar za gospodinjstvo se je izkazal za kritje tekočih izdatkov vedno kot najbolj primeren. Zena ve, da mora izhajati s tem denarjem do konca meseca ali do konca tedna. Po tem denarju se bo torej ravnala in bo razdelitev potreb gospodinjstva uredila po tem denarju. Z veseljem in ponosom bo upravljala to premoženje, zaslužek svojega moža, v blaginjo družine. Gospodinjki kolektor torej nikakor ni dolgočasna ali pa celo nepotrebna reč. Tak gospodinjki kolektor (128 strani) je izdala založba »Žena in dom«. Obsega vzorno urejeno gospodinjstvo knjigovodstvo z mesečnim in letnim zaključkom. Ima nad sto skrbno zbranih nasvetov za dom, gospodinjstvo, kuhinjo, za zdravje in drugo. Poleg tega ima mnogo šiva s slikami za pouk in kratek čas. Stane samo 20 Din. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Dalmatinska ulica 10.

Obleke in klobuke kemično čisti, barva, pilisira in lika tovarna Jos. Reich.

Težko je zadeti pravo

darilo, ki bi razveselilo in osrečilo. Lahko pa trdimo, da bo vsako darilo osrečilo, če ga bomo kupili v specialni trgovini za darila, pri trdku

TICAR v Selenburgovi ulici

Ni darila v tej trgovini, po katerem ne bi vsak obdarovanec segel z največjim veseljem. 15112

Iz Ljubljane

— Cerkveni koncert. Narodno železničarsko glasbeno društvo »Slogac« ponovi Bachov Božični oratorij kot cerkveni koncert v nedeljo 18. t. m. ob pol 4. v šentpetrski cerkvi. Večno lepa, veličastna umetnina je Božični oratorij za solo, zbor in veliki orkester. Skomponiral ga je že pred 200 leti največji skladatelj in muzik vseh časov Bach. To delo je »Slogac« prvič izvajala pred razpadom dvorane Uniona v ponedeljek 12. t. m. Nove orgle šentpetrške cerkve bodo spremljale to veličastno skladbo in s tem še podkreple veličastje tega oratorija, ki sega do srca vsem, tudi neglasbenikom. Ker je ta koncert namenjen tudi revnejšim slojem in okolici, so cene izredno nizke (od 3 do 15 Din) in čas izvedbe je tako izbran, da je prihod in odhod z vlaki in avtobusi na vse strani mogoč. Vstopnice se bodo dobile v prodaji od pol 3. dalje pri glavnem vходу v cerkev. Nihče naj ni ne zamudi te edinstvene prilike da sliši prelepo božično godbo in petje Božičnega oratorija, ki se ni nikdar izvajal v Ljubljani v slovenskem jeziku.

Ali potrebujete čistilno sredstvo?
Zgodaj jutraj dočete normalno lahkonno izčiščenje, če vzamete prejšnji večer 2—3 dražje ARTINA. Dobite se v vseh lekarnah. Vsebinska skatlice po Din 6—
zadostuje za 4 do 6 krat.
Odobreno od Minis. soc. politike in narodnega zdravja San. oddel. S. Br. 12258 od 12. julija 1932.

— Koncert z radijskim prenosom v Ja. Koplečev paviljonu se bo vršil v nedeljo 18. t. m. ob 11. dopoldne. Pred koncertom bo kratek govor o umetniški-rastavljalcih, nato pa bo igral jazz-band Negode venček narodnih pesmi. Opozarjamo na to nenavadno prireditev v Jakopičevem paviljonu vse prijatelje umetnosti. Zanimanje za razstavo je, po obisku sodeč, precejšnje. Včeraj popoldne so obiskali razstavo prvi dijaki in skupinah. Bili so s tehnične srednje šole pod vodstvom svojega profesorja. Prihodni teden so napovedane skupine dijakov (kinj) še z ostalih srednjih šol.

Alcophen
Dr. Wandera
Orig. filjola z 20 tabl. Din 20—
1 tableta Din 150
Dobiva se v vseh lekarnah.
Odobreno od Min. soc. politike in narodnega zdravja S. Br. 17429 od 3. oktobra 1932.

— Dr. Vidmarjeva šahovska simultanka. V ponedeljek bo otvoril reorganizirani Ljubljanski šahovski klub svojo obširno zamišljeno letošnjo sezijo z veliko šahovski simultanko našega odličnega svetovnega šahovskega mojstra dr. Milana Vidmarja. Za dejstvo, da se pri vsaki takšni simultanki nudi sodelujočim igralcem prvovrstni užitek, govori število v teku dveh dni došlih (25) prijav. Ker se je vodstvo LSK odločilo, da preko 40 igralcev pod nobenim pogojem ne bo pristopilo k simultanki, opozarjamo vse žabiste, da se požurijo s prijavi, ki jih je naslovili na člana tehniškega oddelka LSK g. M. Vidmarja ml., Ljubljana, Karlovska cesta 1. Prireditve bo ob 20. v obširni kletni dvorani hotela Metropol, ki jo je v to svrhu hvalevredno dal na razpolago g. hotelir Miklič. Vstop je igralcem in gledalcem prost. Vsak šahist pa naj prinese svojo šahovnico seboj.

— Produkcija ljubljencev državne konservatorija v Ljubljani bo danes točno ob pol 18. v Filharmonični dvorani v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja. Pester spored. Vstop proti nakupu programa, ki stane 2 Din in se dobi od 17. ure dalje v vezi Filharmonične družbe. Pridite!

u— **Veseli vinograd.** Ljubljanska Drama in božični teden. V ljubljanski Drami se od enih na vse pretege hvalijo, od drugih na vse pretege graja komedija »Veseli vinograd« v ponedeljek 19. t. m. zvečer ne bo igrala, pač pa se bo v tem gledališču božični teden začel z akademijo Rdečega križa, pri kateri bodo na korist brezposelnim v Ljubljani kot operni pevci in kot dramski igralci nastopali najboljši gojenci ljubljanskega Drž. konservatorija. Prizori iz Smetaneve opere »Werther« in iz Flotowove opere »Marta« ter Molièrova klasična komedija »Namišljeni bolnik« so spored, ki vabi sam po sebi, to pa tem bolj, ker so cene vstopnic (Matična knjigarna) izjemno nizke in je ves donos določen za božično podporo tistim siromakom in Ljubljani, ki so je najbolj potrebni.

u— **Sodnik dr. Bajič** bo predaval v Zvezi kulturnih društev v sredo ob 20. uri v prostorih ZKD Kazino II. o Hitlerju in nemškem nacionalizmu.

u— **Kongres 1821!** Jutri ob 10. uri dopoldne bo v veliki dvorani Sokolskega doma na Taboru prva vaja za sodelujoče na »Kongresu«. Prireditelj prosijo zanesljivo udeležbo!

Velosa
Nervoznost izgine
ako uporabite za kopelj peno se
Velosa-tablete iz smrekovega igličja.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah za ceno od Din 3.50 za tableto.

u— **Sentjakobsko gledališče** odpravi svoje novo gledališče v Mestnem domu drevo ob 20.15 z Linhartovo veseligrjo »Matiček se ženik«.

u— **Jnad »Jadrane«** poziva članstvo, da se v polnem številu udeleži skupno s Preporodovci obiska Endlicherjevega groba in ostalih žrtve za našo svobodo. V nedeljo po Preporodovem občnem zboru torej vsi na pokopališče, da dokazemo, da so ideje Iv. Endlicherja, Avgusta Jenka in drugih še žive in da je tu mladina, ki hoče na njihovih temeljih dalje graditi.

u— **Jezdni odsek Ljubljanskega Sokola** bratski vabi tem potom vse člane jezdnega odseka Sokola III. v Ljubljani, kakor tudi vse svoje člane na skupni sestanek, ki se bo vršil 19. t. m. ob 20. v restavraciji »Zvezdice«. Ker se bo na sestanku razpravljalo glede skupnih nastopov in javnega nastopa na 4. pokrajinskem zletu, prosimo, da se ga vsak zanesljivo udeleži. Dobrodošli nam tudi novi člani, ki žele sodelovati.

u— **Društvo »Tabor«** poziva vse člane in prijatelje društva, da se polnoštevilno udeležijo današnje slavnostne povorke v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Vsi člani in prijatelji društva naj se zberejo v čimvečjem številu točno ob pol 17. pred Narodnim domom na Aleksandrovi cesti.

u— **Sentjakobska knjižnica** (Kongresni trg 7) je izposodila v novembru 4570 čitateljem 15.762 knjig. Knjižnica posluje vsak delavnik od pol štiri do pol osmih zvečer (ob sobotah že od treh naprej), ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. dopoldne ter izposoja najlepše knjige v desetih jezikih in močne liste vsakomur, ki se zadostno izkaže. Na razpolago so tiskani imeniki knjig po znižani ceni. V izogib prevelikim navalom prosijo knjižnice p. n. obiskovalce, da z nabavo knjig za božične praznike ne odlašajo do zadnjega dne, pač pa naj si jih vsakdo po možnosti že predskripi v prvih dneh prihodnjega tedna, ko bo knjižnica poslovala vsako popoldne že od 3. ure dalje.

ZA PRAZNIKE
RIO VINO

Štiri izborne kapljice: riling novi in star, cvček in »Kuče« zdravilna črna. Vsa ta vina čez ulico 1 liter le 9 Din.

AVTOMATSKI BUFFET RIO, Selenburgova. Telefon 28—63.

15196

Najboljši, najcenejši
radioaparati
gramofoni
plošče

smučarske opreme, smuči, čevlji, obleke itd. v veliki izbiri pri
»Tehnik«
JOSIP BANJAI
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 20
Obiščite nas brezobvezno!
15178

u— **Iz bioskopov.** Roman mlade nemške pisateljice Irmgard Keun iz Kölna je svoj čas vzbudil toliko pozornosti med čitatelji, da je bil v zaporednih oar izdajah mahoma razprodan. Pisateljica je postala čez noč slavna kakor svoječasno Remarque s knjigo »Na zapadu nič novega«. Ni čudno, da se je za roman »Gilgie« zanimala hitro tudi filmska industrija in da je ameriška družba Paramount odkupila od avtorice dovoljenje za filmanje. Zasedba vlog je odlična. Brigita Helm igra glavno vlogo, njen partner je slavni Gustav Diessl, ki smo ga zadnjič videli v filmu »Tennica«. Film »Gilgie« je lepo uspel in dosegel vsepovsod uspehe. Kritika in svetovni tisk ga hvalita. Nedvomno bo film, ki nam v zelo lepih scenah slika današnje dekle z modernimi nazori o ljubezni, ugajal tudi v Ljubljani. Premiera bo danes v Elitnem kinu Matici. ZKD predvaja ob danes krasno filmsko delo »Ljubezen in zaobljuba«, ki je izdelano po romanu pisatelja Richarda Vossa »Dva človeka«. Predstave se vrše v Elitnem kinu Matici danes in jutri vsakokrat ob 11. dop. — V Elitnem kinu Matici predvaja danes in jutri ob lepem filmu »Gilgie« kot dopolnilo poleg novega Foxovega zvočnega tehnika še izvrstni Ufin film »Ritem in ples« ali »Baletna sočica«. Ves film je izdelan v očarljivih naravnih barvah ter nam predstavlja višek baletno virtuosnosti. Zasluži vso pozornost občinstva.

u— **Triglavske strmine.** Da bo poset filma »Triglavske strmine« omogočen tudi najširši slojem, se film, ki je dosegel v Ljubljani popoln uspeh in največje priznanje, predvaja pri znižanih cenah v soboto ob 4. 7. in 9. uri in v nedeljo ob 3. 5. 7. in 9. uri v kinu Dvoru. Priporočamo najtopleje obisk tega prvega slovenskega velealpinskega filma.

u— **Pojasnijo, glede Pomožne akcije.** Ker se veliko ljudi obrača na mestni socialno poštini urad za pojasnila, kam naj plačujejo prispevke za Pomožno akcijo, objavljamo: Pri kr. banski upravi je ustanovljen »Sklad osrednjega pomožnega odbora dravske banovine«. V ta sklad prispevajo vsa mesta in občine in vsi srezji, ki nimajo svoje lastne samostojne Pomožne akcije. Tudi podpore so deležni samo gori navedena mesta, občine, oziroma srezji. Mesto Ljubljana ima svojo samostojno Pomožno akcijo in samostojen fond. Zaradi tega plačujejo svoje prispevke, darila itd. ljubljanski prebivalci, predvsem v mestni pomožni fond, ker se iz tega fonda podpirajo tudi potrebni ljubljanski prebivalci.

Vsa prijazna ljubeznjiva
ki jo ljubil bom do groba,
je prikupna in vabljiva
Slamičeva — lovska soba.
15072

Plašče
damske, rokavice, nogavice in predpasnike
za božični teden po zelo znižanih cenah.

I. TOMŠIČ
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 33.
Za božič in novo leto
Okviri in slike po znižani ceni edino pri
tvrdki

MATKO POGAČNIK
Kongresni trg 12 (poleg lekarne Bahovec)

Razstava
danes, praznik 17. t. m.

K. SOSS
MESTNI TRG 18-19

Prvovrstni, nepremočljivi
smučarski in
gojzerski čevlji
stalno na zalogi. 15191

CENE:
Štev. 30 — 39 Din 170.— 190.—
Štev. 40 — 46 . . Din 200.— 240.—

Velika izbira trpežnih, solidnih in vseh vrst čevljev: copat, snežnih čevljev, galoš, telovadnih čevljev, filc čevljev itd. po izredno nizki ceni.

PRODAJALNA ČEVLJEV itd.
„Pri Pollaku“
DUNAJSKA CESTA 23 (dvorišče).

Hubertus terpentinovo milo hvalijo

u— **Marijonete za odrasle.** V četrtek zvečer je lutkovni oder Ljubljanskega Sokola priredil v dvorani Narodnega doma večer za odrasle. Predvajala se je izvrstna komedija Mitje Sviglja »Črni ženine«, ki je po svoji duhoviti fabuli vzbujala med občinstvom mnogo smeha in odobravanja. Izmed igralcev so se najbolj odlikovali gđ. Mlekuševa (Olga), g. Kovač (Župan Kačun), gđ. Sodnikova (Kuharica) in g. Pustšek. Nekateri izmed lutk so bile sijajne in njih vodstvo se je sijajno posrečilo. — Ti lutkovni večeri za odrasle v resnici zaslužijo, da bi se zanje zanimali široki krogi občinstva.

u— **Lutkovni odsek Ljubljanskega Sokola** bo igral danes na praznik 17. t. m. v Narodnem domu (vhod z Bleiweisove ceste) veseligrjo v 4 dejanjih »Gašparček dvorni novec«. Začetek točno ob 16. 2373

u— **Društvo »Sočica«** v Ljubljani prosi: u— danes v salonu pri »Levju kraljev rojstni dan. Otvorilni govor bo imel društveni podpredsednik tovarš Ivo Sanein. Potem bo petje slovenskega vokalnega kvinteta in deklaracije. Po oficijelnem delu nastopi naš rojak sreski šolski nadzornik Lojze Urbančič, ki bo predaval o skladatelju Volariču, njegovem soseniku in rojakih onstran mej. Vsi Sočani in njih prijatelji, ki ljubijo svojega kralja, svojo solzno rodno grudo in njeno mučniško zgodovino, se udeležite te proslave.

u— **Božična Sočanov.** Društvo »Sočica« matica, priredi jutri ob pol 17. v gostilni pri »Levju« veliko božično za najpotrebnejše brezposelne. Obdarovanih bo nad 130 obdarovancev z najpotrebnejšimi darili. K božični vabi »Sočica« vse člane in prijatelje »Sočice«, posebno pa člane upravnega odbora in prireditelja odseka. Spored: pozdrav, nastop Jezusčka z angelji, govor predsednika g. dr. Dinka Peca, razdelitev daril, prosta zabava. Prosi se za točno udeležbo.

VEDNO NAJBOLJŠE
in najcenejše nogavice kakor tudi vse
modne predmetne pri M. PIRNAT, Sv.
Petra cesta 22. 377

u— **Uprava električne železnice** sporoča, da od 17. t. m. dalje začne ukine pobiranje nočne takse na vozne listke za po-nočne vožnje. Ako pa se bo izkazalo, da se z ukinitvijo nočne takse frekvenca na nočnih tramvajskih voznih ne bo dvignila, se bo ta taksa ponovno uvedla. Od 18. t. m. dalje se ukine postajališče pri nuni-ckih cerkvi na Kongresnem trgu in postaja. lišče na Borštnikovem trgu, urelje pa se na novo postajališče pri električni uri na Kongresnem trgu (pri kavarni »Zvezdica«) in postajališče po potrebi pri dramskem gledališču.

PLESNA ŠOLA SK Svobode
drevi ob 20. v dvorani Del. zbornice

u— **Slovensko zdravniško društvo** v Ljubljani priredi jutri ob 10.30 v veliki dvorani OUZD na Miklošičevi cesti proslavo sedemdesetletnice svojega obstoja z naslednjim sporedom: 1. nagovor predsednika dr. V. Mersla, 2. pozdravi gg. zastopnikov uradov in društev, 3. prof. dr. A. Zalkar: Slavnostni govor. Po proslavi je ob 12. skupen obed v hotelu Metropol (Miklošič). Prijava za obed se sprejemajo pri društvenem predsedniku.

u— **Združenje trgovcev** v Ljubljani obvešča gg. učne gospodarje, da se zaradi božičnih praznikov in dela v trgovinah na trgovski nadaljevalni šoli preneha pouk v ponedeljek 19. t. m. Redni pouk se prične potem v ponedeljek 9. januarja.

TEČNI KINO »SOKOLSKI DOM« v Sali na Rimskega

Tel. 33—87.

Danes ob 15¹⁵, 18. in 20¹⁵ uri, jutri ob 15¹⁵, 18. in 20¹⁵ uri, v ponedeljek ob 20. uri Conrad Veidt v vefilmu

RASPUTIN
Življenje ruskega kmeta, ki je postal carjev svetovalec.
Pride! »Vihar strasti«. Emil Jannings in Anna Sten.

CENE: 10, 8, 6, 5, 4 DIN

PEVSKI zbor
GRAFIKA
PRIREDI V SREDO, DNE 21. DECEMBRA
OB 20. URI V »KINU MATICE«
S SODELOVANJEM GRAF. ORKESTRA

KONCERT
Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

u— **Mestna božičnica.** Mestna občina priredi tudi letos za revne ljubljanske otroke »božičnico« in sicer jutrišnjo nedeljo ob 15. v veliki dvorani hotela Union.

u— **Udruženje vojnih invalidov,** krajevni odbor v Ljubljani, obvešča članstvo, da je prispel premož član ki si ga želi nabaviti, naj pride s člansko knjižico n z vrečami in društveno pisarno v šempetrski vojašnici, soba 3.

u— **Redni letni občni zbor** občnega odbora Aerokluba v Ljubljani bo v torek 20. t. m. ob 18. v prostorih Sindikata lokalnih železnice, Gradišče 7-1.

u— **Božič priti-ka.** Božič, ta lepi praznik družinske sreče in domačnosti, pada v čas, ko se zima prav resno začne in ko je beda bednih največja. Socialni urad na mestnem magistratu ima vsak dan čez glavo dela. Ljudje prihajajo, prazniki so pred durmi in vsega jim manjka. Še preden se zjutraj vrata urada odpro, že kajo, in ko je uradovanja konec, še zmerom niso vsi odpravljani. Ljudje prihajajo prositi za premož, za

u— **Izvrstne božične razglednice.** Za malenkostni mečemo milijone v inozemstvo. Postavim: za razglednice. Koliko tega kiča se razproda zlasti za Božič in Novo leto. Nu, pa polagoma gre že na bolje. Tudi pri razglednicah se bomo osamosvojili. Dobili smo na ogled kolekcijo božičnih razglednic, izgotovljenih po izbranih motivih naših fotomaterjev. Veseleje jih je pogledati. Prav vsakomur morajo ugajati. Tudi če jih pošljemo v inozemstvo, bodo nedvomno deležne pohvale. S tem pa tudi vršimo nautinkovitejšo propagando za naše kraje. Razglednice je založila podjetna gospa Klandrova, ki vodi znano trafiko v Kolodvorski ulici. Zaloga ni velika, čas do božiča je pa tudi že kratek, zato naj se prodajalci takoj oskrbijo s temi imenitnimi razglednicami. Naj velja: Kdor ne vošči praznikov na domačih razglednicah, temveč na židovskem kiču, kratko malo ni na pravih manir.

u— **Plesni zavod »Jenke«** v Kazini — nedeljski popoldanski tečaj ob pol 16. — začeti tečaj v ponedeljek in petek ob 20. — nadaljevalni za novitete v torek. Perfekcija v sredo. Informacije in posebne plesne ure vsakodnevno. 2353

u— **Danes razstava** za ugoden nakup pri tvrdki P. Magdič, Ljubljana.

ker je poceni . . . zaradi

drva, živila, obleko, denar. — Mestna občina je prejela za svoje revne doslej 10 vagonov premoga in 2 in pol vagona drv. Premog sta vsak pol darovala TPD in tvrdka Jakil v St. Janžu, drva na trdka Jakil. Zavod za premož je obljubil prispevati tudi en vagon.

u— **Božična drevesca** na Kongresnem trgu. Te dni so pripečali prvi vozniki v Ljubljano božična drevesca. Razmestili so jih, kakor vsako leto na prostornem Kongresnem trgu. Drevesca so raznih velikosti, med njimi prav lepo razraščene smrečice. Cene so različne in se gibljejo zaenkrat med 8 in 40, pa tudi do 50 Din.

ME LA
PLETENINE
ZA GOSPODE: TYRŠEVA C. 9
ZA DAME: TYRŠEVA C. 20

u— **Tatvine na ulici.** Pred neko trgovino v Šolskem drevoredu je ukradel neznan žepar Frančiška R. denarnico s 400 Din. Pred Prometno banko v Stritarjevi ulici je odnesel nekdo žarnico s pretikalom in solnčnikom, vredno 90 Din. Tudi iz veže omenjene hiše je bilo pokradenih že več žarnic. Pred poslopjem nebotičnika v Gajevi ulici je odloži delavec Ivan Bricej 300 Din vreden siv plašč, ki se ga je v času kratke lastniške odsotnosti prilestil neznan tat.

u— **Karimbol tramvaja in voza.** Na Celovški cesti v Zgornji šiški sta se v mraku zaletela skupaj tramvaj in enovprežni voz, na katerem je sedel hlapec Josip Rožič, uslužben pri Knezu na Gosposvetki cesti. Zaradi trčenja se je precej poškodoval tramvaj, še bolj pa voz. Nezgodijo je zakrivil Rožič, ki je vozil po tramvajskem tiru.

u— **Vlom v cerkveni nabiralnik.** V šentjakobski cerkvi je bilo vlomljeno v pušičko. Neznani storilec je dvignil pri pušički železni pokrov in pobral iz nabiralnika okrog 300 Din kovanega denarja.

u— **Božična darila** — višek okusa — v odličnem pisemski papir, polnilna peresa. BO-NAČ. Selenburgova.

u— **Tradicionalna proslava** Zamenhofovega rojstva bo danes ob 20. v salonu hotela »Metropole«. Na sporedu je sklopljeno predavanje, recitacije in deklaracije. K udeležbi vabi občinstvo in esnerantiste Klub esperantistov v Ljubljani. Vstopnine ni.

TOČILNICA
S. J. Jeraj
Sv. Petra 33.

Vam nudi za praznike izborna vina:
Haloško belo liter 6 Din, cvček liter 8 Din portugalka liter 8 Din, riling liter 9 Din, burgundec beli 10 Din.
Pristno žganje: trpinovec liter 28 Din, slivovka liter 30 Din. 15190

KINO MOSTE
predvaja v soboto ob 20., v nedeljo ob 15.30, 17.30 in 20. in v ponedeljek ob 20. uri

prvi slovenski planinski vefilm
V KRALJESTVU ZLATOROGA
Cene 2.—, 4.—, 5.—, 6.—, 8.— Din.

Vsakemu smučarju pošljemo
„Vse za zimo“
zastoj katalog-revizio:

Nad 100 ilustracij, 60 strani. Poučni članki, kritične razprave, bogata oprema in stvarnost, bodo presenetili vsakogar. Pišite takoj ponj; za praznike prejmete lepo darilo!

Sportna delavnica
B. KOLB
Vižmarje—St. Vid nad Ljubljano
Tvorniški obrat za zimsko-sportno orodje, šotore in sklopne čolne

Posetite in oglejte si zalogo v detajlni trgovini. Pridite, svetujemo Vam nepristransko. Postrežemo Vas samo s kvalitetnim blagom, ker hočemo da ostanete trajno zadovoljni.

Kvaliteta in cena naj bosta odločujoča!
popolen sportni užitek
15001

a— Da se običeje in obejuje revni otroci našega mesta, so darovali v blagu naslednje: Freund, Hutter, Rosner, Mašek, Supančič, Szinicz, Paš, Turad, Pucher, Jančič, Podlesnik, Kühr—Hrovat, Mestna hranilnica po 1000 Din, Tvornica za dušik v Rušah, neimenovani po 200 Din, po 100 Din so darovali Amalija Kiffmann—Derwuschek, Ludvik Franz sin, Pinter & Lenard, Zlatorog, Rudolf Kiffmann, Mr. ph. König, Josip Plemelj, po 50 Din neimenovani, Ina Orosel, Gustav Scherbaum, družba Union, dr. Skapin, Mr. ph. Albanaž, Marija Rosina, Prva hrvaška štedilnica, Oton in Miroslav Ploj 40 Din, B. Guštin 30 Din, po 20 Din pa Halbärth & Sternad, Blažon, dr. Kartin, dr. Ipativ. Vsem dobrotnikom se odbor Društva za podporo revnih učencev v Mariboru iskreno zahvaljuje in prosí javnost še nadaljnjih prispevkov.

Važno za državne nastavljenice!

Gotove obleke, plašče, hubertuse za dame in gospe proti kaznivim »Nabavljajne zadruge državnih uslužbencev v Mariboru« dobite pri 15099

ANTONU MACUNU

manufaktura

MARIBOR, Gosposka ulica 8

Smučarske obleke v modri in rjavi barvi!

a— Čevljarški prirojevni tečaj se je zaključil po 144 učnih urah, na katerih je poučeval prirojevni učitelj banovinskega obrtno pospeševalnega zavoda g. Steiman 33 čevljarških pomočnikov v prirojevanju, lepjenju, barvanju, ortopediki, izdelovanju celulozoidnih predmetov in strokovni kalkulaciji. Tečaj je zaključil s primernim nagovorom obrtno zadružen inspektor g. Založnik v deklisli meščanski šoli.

a— Talski promet v Mariboru izkazuje v prvi polovici decembra naslednje številke: na policiji je bilo zgrajenih 577 tujcev, med njimi 172 inozemcev, in sicer 50 z Dunaja, 15 iz Grada in 107 iz drugih inozemskih mest.

a— Številke obmejne prometa. V preteklem mesecu je prišlo na severni meji v našo državo 6942 oseb, od teh 2685 Jugoslovancev, 3065 Avstrijcev, 608 Čehoslovakov, 285 Nemcev in 359 podanikov drugih držav. V istem času je odšlo iz naše države 6776 oseb in sicer 2367 Jugoslovancev, 3143 Avstrijcev, 633 Čehoslovakov, 254 Nemcev in 221 drugih državljanov. Transitni promet kaže naslednje številke: Maribor-Rakek 552, Rakek-Maribor 479, Prevalje-Maribor 129, Maribor-Prevalje 193, Prevalje-Ljubljana 508 in Ljubljana-Prevalje 525, skupaj torej 2386 oseb.

a— Včerajšnji tedenski sejem, ki je bil tokrat zaradi današnjega državnega praznika že včeraj, je bil le srednje založen. Kmetje so pripeljali 15 voz poljskih pridelkov in 5 voz sadja, obilo pa je bilo tudi perutnine in drugih živil. Cene so v

1. Brezposelnim božično podpora!

splošnem ostale nespremenjene, znatno so se dvignile samo pri perutnini in jajcih. Božična drevesca, ki jih je dovolj in v lepi izbiri, se prodajajo po 10 do 100 Din snrečica.

a— Radio Maribor, Glavni trg — državni most, vam nudi radioaparate in sestavne dele po najugodnejših originalnih cenah. V zalogi ima aparate Radione, Kapsch, Minerva, Ingelen, Eswe, Orion, Eumig Hornophon, Berliner, Boss, Telefunken, Philips, Izdelovalnica zvočnih električnih gramofonov. Predvajanje brezobvezno, plačilne olajšave. Telefon 2648.

a— Uboj v Razvanju pred sodiščem. Javnosti je gotovo še v dobrem spominu nedelja 18. septembra t. l., ko je bil v Hamannovem vinotoku v Razvanju zvečer v vjenosti in preprič ubit 47-letni železničar Jakob Klemenčič s Tezna. Uboja, ki je bil izvršen na strašen način s sekiro, tako da je ubijalec presekjal Klemenčiča dvakrat v vrat in od vratu do srca, je bil osumljen 46-letni vinčar Jožef Hojnik iz Razvanja, ki je v preiskavi priznal, da je Klemenčiča s sekiro enkrat v silobran udaril, zankal pa je, da bi mu bil prizadejal smrtne poškodbe in da je to moral storiti neko drugi od množičnih pretepačev. Včeraj pa je pri razpravi tudi prvotno priznanje zankal in je trdil, da je udaril Klemenčiča samo enkrat s kolom. Spoznan je bil krivim in je bil obsojen na 4 leta robije, izgubo častnih državljanških pravic za 5 let in povračilo pogrebnih stroškov. Hojnik se je proti obsodbi pritožil.

Iz Celja

a— Vsi rezervni oficirji se pozivajo, da se danes ob 9. dopoldne udeležijo slovesnega bogoslužja v župni cerkvi, ob 21. pa oficirske prireditve v Narodnem domu. Bogoslužja naj se po službenih predpisih udeležijo v uniformah ali pa v civilu z znakom.

Lepe sveže bonbonjere

fini bonboni in razni božični obiski lastnega tovarniškega izdelka po ugodnih cenah pri tvrdki ANTON FAZARINC, Celje. 15103

a— Na ljudskem vseučilišču je predaval v ponedeljek g. prof. Gustav Šilih iz Maribora o kritičnih dohob v razvoju otroka. Razložil je tako zvane kljubovalne faze v razvoju dohob, opozarjal starše in vzgojitelje na pravilno pojmovanje raznih izprememb v teh dohob ter daljša nasvete, kako naj ravnavo z otroki in mladostniki, da ne zgreše prave vzgoje. Število poslušalci so z zanimanjem sledili silajno zasnovanemu predavanju. Škoda, da se predavanja niso udeležili v večjem številu vzgojitelji, ki jim je bilo predavanje v prvi vrsti namenjeno.

a— Knjige Vodnikov družbe so prispele. Dobe se vsak dan od 18. do 19. v pisarni »Putnika« pri kolodvoru. Vsakdo naj pri nese s seboj 2 Din za poštino.

Ne odlašajte

z nakupom, pridite, dokler je velika izbira ZIMSKIH sukenj, damskih plaščev, usnjenih suknjčev, volnenih nogavic, srajc, samovoznic, odev in vse manufakture. Cene ponovno znižane. France Kolbezen, Celje, Prešernova ulica 3.

a— Prošnja uemljenim srcem. Invalid brez nog, ki nima niti podpore niti zasluska, prosí dobre ljudi, da bi pomagali kakorkoli njegovim otročičkom, ki lačni zmruzujejo. Darovi naj se blagovoljno poslati na podružnico »Jutra« v Celje.

a— V mestnem gledališču bodo ponovili člani celjskega Dramatičnega društva da-

nes ob 16. uspelo Golicevo otroško igro »Jurček«. Starši pripeljejo danes svoje otroke v gledališče in pripravite jim veselje!

a— O neizpolni mestnega avtobusa. Dne 10. t. m. popoldne med Dobro in Lembergom smo naknadno izvedeli, da so bili pri neizpolni štirje potniki lažje ranjeni, do čim sta ostala dva potnika prestala samo hud strah. Sreča je, da neizpolni ni imela težjih posledic.

a— Plemenit dar. Cinkarna d. d. v Celju je tudi letos naklonila najrevnejšim v mestni občini celjski kot božični dar 25 tisoč kilogramov premoga, ki ga bo mestna občina razdelila 50 strankam, upoštevajoč predvsem rodbine s šolovznimi otroki in bolnimi rodbinskimi člani.

a— Mestni kino. Danes ob pol 17. in pol 21. izvrstna zvočna veseloigra »Nedolžni Jakob« s Feliksom Bressartom, Anny Ahlersovo in R. A. Robertsom, jutri ob pol 17. pol 19. in pol 21. ni v ponedeljek ob pol 21. pa silajna zvočna veseloigra »Nikdar več ljubitelj« z Liliano Harveyvo, Harryjem Lidbeckem in Feliksom Bressartom.

a— Moška obleka iz močnega, lepo vzorčastega zimskega ševita samo 240 Din Tovarna oblek Stermecki.

Iz Kranja

Lado Goltes, Kranj

Največja zaloga damske in otroške konfekcije na Gorenjskem.

Velika zaloga damskega perila, nogavic, rokavic, cipk, moškega perila, kravat, ovrtnikov itd.

Točna postrežba! Nizke cene! 13286

Z Jesenice

a— Sokolski odbor uprizaro drevi ob 20. in jutri 18. t. m. ob 15. krasno igro »Krog s kredo« v 4 dejanjih. Spisal Oskar Klambund, poslovenil Oton Zupančič. Dejanje se vrši na Kitajskem. Scenarija, kostumi, in maske igralcev vse bo predstavljalo popolni kitajski milie. Sodeluje godba! Vabljeni vsi!

Iz Litije

a— Spremembe v orožniški službi. Po veljavo orožniškega voda vseh orožniških stanic v srezu je prevzel g. vodnik Ivan Zovič, ki je dosel te dni iz Logatca; g. Koloman Rebernik pa je prevzel vodstvo kitjskega žandarmerijskega voda.

a— Ljudska univerza. V nedeljo je predaval na Ljudski univerzi v osnovni šoli šolski upravitelj g. Rostohar o sadjarstvu. Sinoči nas je učitelj g. Zupančič seznanil z zgodovino Zasavja, predvsem pa o poljedelstvu upravitelj banovinskega veleposlstva s Ponovič g. Rupelj.

a— Sokolsko gledališče bo uprizorilo to nedeljo ob 20. Finzgarjevo »Divjega lovca« v predmislji dvoran.

Iz Trbovelj

a— Nasprotniki sokolskega gledališča so se sedaj lotili celo gledaliških plakatov. Nekdo je bil zasačen, ko je ravno trgal plakate za nedeljsko predstavo »Gospa ministrike« in nalepljal preko njih plakate za neko gledališko predstavo neke druge. Storičec je bil javljen orožništvu.

a— Čeneje meso. Zadruga »Rudarski dom« je otvorila na živilskem trgu svojo lastno stojnico, kjer seka meso prve vrste po 7 Din kg. Zadrugnikom bo s tem gotovo močno ustreženo.

2. Božična akademija v Drami, ponedeljek 19. XII.

a— »Gospa ministrike« na sokolskem odr. V nedeljo 18. t. m. zvečer se bo lahko naše občinstvo do dobrega nasmejalo, tej duhoviti burki najboljšega jugoslovenskega humorističnega pisatelja Nušiča. Zato vsi v sokolsko gledališče.

a— »Tarzan«, I. del, dobite v podružnici »Jutra«. Istotako tudi vse mladinske knjžice in »Jutrove« romane.

Iz Hrastnika

a— Kino Narodni dom bo predvajal danes ob 15. in 20. ter v nedeljo samo ob 20. zabaven film »Harold junak«. V nedeljo bo samo ena predstava, ker bo popoldne ob pol 17. sokolska akademija. Na dnev. nem redu bodo telovadba, petje, godba. Pridite!

Iz Novega mesta

a— Božično revnim otrokom in starškom priredi podružnica KJS v nedeljo popoldne ob 15. v poslopju osnovne šole z obdarovanjem z oblačili, čevlji, jestvinami in denarjem. Občinstvo je vabljeno, da se prireditve udeleži in jo podpre

Ako dobro češ postrežen biti

Ne oklevaj... temveč hiti

Še je čas, le ne odlašaj

Kar hitro pri Kobetu vprašaj

Kaj za božič vse dobiš

Če hitro k njemu pohitiš

Obeske za drevo božično

Bonbonov dosti vse odlično

Darila lepa vsakovrstna

Misel to je res izvrstna

Odpri cel dan je izložba

Zato oglejte si jo vsi

Če morda kaka je pritožba

Naj vsakdo, prosim, oprosti

Za majhen denar bo vsak postrežen

Darov božičnih bo deležen

Če se pa dan božiča bliža

Se temu primerno cena zniža

Zato posetite me vsi

15188

Zdrav božič vam Kobe želi!

a— Vlom in tatvina. V eni preteklih no. čih so izvršili trije mladi cigani pri posestnici Ani Gotlibovi v št. Petru drzen vlom. V hišo posestnice so vlomili skozi dvor zaprtih oken in se nato brez šuma priplazili v izbo kjer so gospodinjico pokradli več metrov domačega platna, rjuh, perila in razne odevje. Po izvršitvi tatvine so se ciganke pozneje klatili po Herinji vasi. Ko pa so zaslužili nevarnost, ki jim je pretitila od orožnikov so jo ubrali v drugo smer. Za mladimi tatovi. 22-letnim Braidčim Jankom, 19-letnim Jožetom Braidčim in 15-letnim Nacetom Braidčim, proizvedujejo orožniki.

a— Skočena tatvina. Posestnikovi hčerki Pavlini Ivančičevi iz Družinske vasi je bila ukradena nova obleka. Tatvine je bila osumljena neka Rozalija Rangusova, ki je pozneje pred orožniki tatvino priznala, češ da jo je storila zaradi prevelike bede. Ukradeno obleko je žena izročila orožnikom, ki so jo nato vrnili lastnici.

Iz Laškega

a— Nova podružnica Jadranske straže. Dne 6. t. m. se je vsilil v prostorih Tadinovega hotela ustanovni odbor podružnice Jadranske straže. Zborovanje je otvoril sreski podnačelnik g. Svetina, nato pa je prevzel predsedstvo zbora mestni župan g. dr. Fr. Roš, ki je poudarjal, da gospodarski razlogi in ljubezen do našega morja imperativno vevajo, da moramo svoje morje z vsemi silami čuvati, zaradi česar mora postati vsak zavezanec Jadranske straže. V nadaljevanju je razložil podpredsednik oblastnega odbora, generalni tajnik TPD g. Pogačnik, zborovalcem smernice in cilje Jadranske straže. Neobhodno potrebno je, da vcepimo našemu naraščaju v srca pomen morja v nacionalno - ekonomskem pogledu in ne manj zaveš, da je bilo Jadransko morje od nekdaj slovansko in mora slovansko tudi ostati. V odbor so bili izvoljeni gg.: dr. Roš kot predsednik, mag. pharm. Učič, sreski podnačelnik Svetina in Marija dr. Roševa kot podpredsednici; dr. Lovšin kot tajnik; Marta Jeršolova kot blagajničarka; dr. Pernat, inž. Kloc, Šipek, Hraščelj, Krista dr. Lovšinova in Nina Drobničeva kot odborniki.

a— Namesto venca na grob blagopokojnega vladnega svetnika g. Pinkave sta darovala g. dr. Orožim, sreski podnačelnik, 300 Din za Sokolski dom in županstvo občine Sv. Krištofa 300 Din za »Blago srce«.

Iz Konjice

a— Dramski odsek Sokola Konjice uprizaro Golarjevo veseloigro »Dve nevesti« danes ob 20. in jutri v nedeljo ob pol 16. v telovadnici deške narodne šole.

a— Dravinska podružnica SPD prired. več smučarskih tečajev v koči na Pesku in v Konjicah. Informacije daje za SPD v Konjicah upravnik pošte gosp. Vagner.

Iz Ptuj

a— Iz sreskega kmetijskega odbora. Dne 9. t. m. se je sestel ožji odbor podpredsedstvom g. Zunkoviča in reševal razne prošnje kmetijskošolskih gojencev in gojenk gospodinskih šol za podelitev št. pendij. Obravnavale so se tudi zadeve naše živinoreje ter so se dovolili razni prispevki za nakup plemenskih bikov. Določilo se je tudi nagrade po 300 Din onim bikorejcem v ptujskem srezu, ki so bili pri zdajnjem glavem kmetičarstvu ocenjeni z najmanj 24 točkami. Za vse te podpore in premije je odbor določil znesek okoli 25 tisoč dinarjev.

a— Notar Lavoslav Sevnik nastopi svojo notarsko službo 15. t. m. v Ptuj v hiši gg. mičorov nasproti minoritske cerkve.

a— Iz obrtnega registra. Kuder Jožef je prijavil posebno prevoznitvo z avtom, Veronika Praprotnik pa je oddala živilski obrt.

a— Vandalizem v Ljudskem vrtu. Pred nekaj meseci je neurje uničilo skoro najlepši del ljudskega vrta, zdaj pa so na delu neznanzi zlikovci, ki uničujejo še mlade nasade in druge vrtno naprave. Polomili so večje število mladih borovcev, nekatere rim pa porezali vrhove. Na potu so jim

3. Začetek ob 20., konec ob 22.30

klopi, ograje in celo mostiča. Olepševal no društvi, ki z velikimi gmočnimi žrtvami in trdom vzdržuje nasade in vrtno naprave, bo naposled primorano zapreti vsa pota in steze, ki držijo mimo nasadov. Občinstvo se naproša, da vsakogar, ki ga zaloti pri tem zlobnem početju, naznanj omenjenemu društvu, ki bo preskrbelo da se napravi konec temu varžalizmu.

Iz Višnje gore

a— Sejem za blago in živino, ki se je vršil zadnji ponedeljek, ni bil nič kaj dobro obiskan. Na trg je bilo postavljenih le nekaj nad 100 glav živine. Krivda leži v tem, da občine, meječe na srez Ljubljana-okočica, še ne smejo svobodno na trg s svojo živino zaradi opasnosti razširjenja parkljevke, ki je bila ugotovljena v Ljubljanskem srezu. Poleg tega se je isti dan vršil tudi žilinski sejem v Litiji, zaradi česar je na našem trgu izostal tudi dogon živine iz temeniške doline.

a— Naš občinski proračun je že k sreči pod streho. V koliko je blagodejen, bo pokazala bodočnost. Prispevki za gasilce, Sokole in tujsko-prometno društvo so se zn. žali za 50 odstotkov, zvišala pa se je občutno trošarina. Naklada na direktne davke znaša za bodoče leto 80 odst. Nekaj postavk, ki so bile predlagane v znižanje, je ostalo neizpolnenih, kljub temu, da so se nekateri odborniki za to zavzemali.

a— Naši smučarji so v nedeljo že polzkušili prve letošnje vožnje na Pristavi za Starim gradom. Baže je bila smuka prav dobra, skoro na razdaljo 2 km. Škoda, da je med tednom nastopilo južno vreme, ki je za nekaj časa onemogočilo zdravi in lepi sport. Dolgi pri Muljavi je pa bilo še snega, na katerem je poskušali svoje umetnost neki Grabljevec iz vasi Glogovce pri št. Vidu. Imel pa je nesrečo in si zlomil nogo pod kolenom. Prepeljali so ga v bolnišnico v Ljubljano.

Veliko izbero mladinskih in drugih leposlovnih knjig za

Božična darila

ima v zalogi

Knjigarna Tiskovne zadruge

V LJUBLJANI, Selenburgova ulica 8.

Naicenejše

je samo ono blago, ki je najboljši! Zato ne sme cena odločati.

Smučči

smuške čevlje, smuško opremo in potrebščine za smučarje, domače in norveško blago, boste kupili najboljše le v trgovini

A. Gorec

d. z o. z., Ljubljana

v palači Ljubljanske kreditne banke in Gosposvetska cesta 14, delavnica.

Za zimske sporte samo najboljše blago!

Najbogatejša izbira, strokovna postrežba, montaža in popravila.

Iz življenja na deželi

BLED. Zvočni kino Bled bo predvajal drevi ob 20. in v nedeljo ob pol 16. in 20. komedijo »Manever ljubezni«, najnovejši Foxov tednik.

DOBOVA. Pod vodstvom sreskega kmetijskega referenta g. Mohorčiča se priredi tudi letos šest nedelj kmetijske predavanja v tukajšnji osnovni šoli. Vsako nedeljo bosta dve predavanji in sicer od 8.—10. in od 10.—12. Te nedelje bodo 7., 14., 21. in 28. januarja ter 4. in 11. februarja. Predavali bodo gg.: Mohorčič, Vizjak in Ambroz, sami strokovnjaki. Snov predavanj: Obdelovanje zemlje, travništvo, živinoreja, gojenje travnikov, razkuževanje žita, produkcija krmskih rastlin, vzgojevanje in oplenjevanje krompirja, shranjevanje gnoja, mlekarstvo, pašništvo, živinodržavstvo, naprava novih travnikov. Upati je, da bodo predavanja spričo naprednosti naših kmetovalcev tudi letos dobro obiskana. Kdor hoče svoje hiše dobro, bo poslal vsaj enega zastopnika k predavanju, če bi bil že sam zadržan. Posebno priporočljiv je obisk od strani mladenčev in mladenk, bodočih gospodarjev in gospodinj!

IHAN. V nedeljo 11. t. m. smo imeli dobro obiskan shod JRKD Obšini prostori g. župana so bili natrpano polni. Veterinarski svetnik g. Rauter je obral politični položaj, naše gospodarsko stanje in delo narodnega predstavništva. Govoru je sledil občni zbor. Po obnem zboru je pa gospod veterinarski svetnik predaval o silnavki in o parkljevki in o svinjskih boleznih. Razvila se je prav živahna debata. Pričakovali smo senatorja g. Rožiča in narodnega poslanka g. Cererija, ki sta pa bila v petek odpoklicana v Beograd in se nista mogla udeležiti shoda.

LESCA. Na koncertu Ljubljanskega Zvona ki se bo vršil to nedeljo pop. ob 15. v Lescah v šolski dvorani, nastopi z izbranimi solospeli priljubljeni članica Ljubljanske opere ga. Špela Ramsakova, oktet sam, ki ga izvrstno vodi Dore Matul, pa zapoje niz najpriljubljenejših pesmi skladateljev Adamca, Deva, Jereba, Marolta, Prelova, dr. Schwaba, Volariča in Žirova.

5. Globoko znizane dramske cene

nika, Pel bo umetne in narodne pesmi. Za koncert imajo Lesce, pa tudi vsa okolica (Jesenice, Begunje, Radovljica, Žirovnica, Javornik) veliko zanimanje tembolj, ker so železnice zveze zelo ugodne.

POLZELA. Pripravljalni odbor JRKD je priredil 5. t. m. Miklavžovo, in sicer za šolska mladino popoldne, za odrasle pa na večer v lepo okrašeni dvorani gostilne pri Jelenu na Polzeli. Do 400 šolskih otrok je dvorano napolnilo do zadnjega kotička, svedoča pod nadzorstvom vsega učiteljstva. Naše najmlajše je pozdravil prihodom Miklavža g. Breskvar, postajni načelnik. Za njim se je prikazal sv. Miklavž z vsem svojim spremstvom in polni koši najlepših daril. Po kratkem nagovoru samega Miklavža je prejel mladina svoja darila in se vračala domov. Enako je tudi pri večerni prireditvi pozdravil zbrane goste gospod Breskvar in jim tolažil namen nove vsedržavne stranke, nakaar je izvršil tudi Miklavž svoje delo. Po obdaritvi se je razvila prav prirsna zabava, pri kateri je sodelovala domača godba. — Posebna zahvala gre pripravljalnemu odboru JRKD, predvsem pa ravnatelju tovarne nogavic na Polzeli g. Juriju Efkowskiemu, ki je največ prispeval do te prireditve.

STUDENICE PRI POLJCANAH V nedeljo 18. t. m. bodo praznovali tukaj 30-letnico zgradbe šole. Pred tem časom so hodili otroci iskat prvih učencev v staro šolsko poslopje, ki je imelo samo eno učilnico, drugi razred pa se je nahajal v neki privatni hiši. Za zgradbo impozantnega novega šolskega poslopja je imel največ zaslug pred 12 leti umrli znani pedagog in takratni pouditelj Majhež. Iz dvorazrednice je nastala takoj triirazrednica, danes pa je štirirazredna. Razen Majheža so upraviteljevali tam še Vrbič, Kokol, 7 let pa jo upravljal zdajšnji upravitelj gospod Janko Zivko. Praznovanje bo v šoli ob pol 15. Upokojeni upravitelj g. Kokol bo navzoč v svojem nagovoru seznanil tudi z zgodovino znamenitih Studenic. Mladina bo zatem zaigrala tridejansko igro s petjem »Sirota Jerica«, poljskanski pevski zbor Sokola pa bo nastopil z izbranimi pesmimi Vstopnice ne bo!

ZALEC. Tukajšnje sokolsko društvo bo uprizorilo jutri ob 20. opereto v treh dejanjih »Beg iz harema«, delo Radovana Gobca, učitelja v Grižah. Zborovske in mla. dinske pesmi mladega glasbenika so že znane in jih zaradi njihove melodioznosti in enostavnosti naši zbori radi pevajo. Tudi opereta je polna najlepših arij in modernih pesmi, ki bodo poslušalcem prav gotovo ugrajale, pa tudi po vsebini je zelo priključiva. Igri so vložene živahne pesne točke posameznikov, pa tudi skupin. Opereto spremlja 7-članski orkester režira br. Rado Štokl, ki je razdelil vloge med najboljšie igralce. Posebno zanimiva bo nova scenerija, ki je bila napravljena nalašč za to oboroženo zalec in vsa okolica vneto pričakuje ta noviteta na svojem odru, mlademu avtorju želimo mnogo uspeha.

Redki gostje na

mariborskem komisariatu

Maribor, 16. decembra.

Včeraj so prispeli iz Avstrije z osebnim vlakom v maribor 31letna Jelena Mihajlovičeva, njena dva majhna otroka in 38letna Antonija Svilengacina, ki so pristojni po svojih možeh oziroma očetu v Veliki Bočkeri. Pred tremi tedni sta dopotovala v Maribor njuna moža, bivša vojna ujetnika, in sicer naravnost iz Moskve. Takoj po svojem povratku sta poslala svojim ženam v Moskvo naše potne liste, s katerimi sta sedaj prispeli brez sredstev in zelo oslabljeni ter izstradani v novo domovino.

Na našem obmejnem policijskem komisariatu, kjer so ju z otrokoma vred nastilili in oskrbeli za nadaljnjo pot v Bečkeri, sta pripovedovali o strašnih, vprav neznoznih razmerah, v katerih živi moskovski proletarijat ter o velikem pomanjkanju hrane in ostalih življenjskih potrebščin in o silni dragini. Tovarniški delavci, ki prejema skromna živila po znižanih cenah na nakaznice v tako imenovanih kolhozih (komunističnih konzumih), zaslužijo mese

Cene damskim plaščem

ob priliki odprodaje plaščen in oblek v božičnem tednu GLOBOKO ZNIZANE.

F. Lukič, Stritarjeva ulica

Kraljestvo mode

Moda cvetja pozimi

Ze dolgo ni bilo cvetje tako moderno, kakor letos. Vidimo ga na vseh oblačilih in povsod učinkuje graciozno in spomladansko ljubko, kar je zlasti v hladnem zimskem času izredno simpatično. Vse kaže tako, da si bo ta moda izvajala naravnost ogromen uspeh pred vsem tudi zaradi tega, ker cvetje svojo nositeljico vedno pomlaja.

Modni umetniki, ki so ustvarili modo cvetja, niti sanjali niso, da se bo njih ideja uveljavila v takem obsegu. Kajti danes je val cvetja zajel vsa modna polja, a to cvetje je kar najverneje posneto po naravi.

Vse se ponavlja... Kakor je Marija Antoinetta s pomočjo rabatov, kitajskih baramov, milinčkov, umetnih potečkov, el-

pov in skalovja skušala svojim vrtovom sredi banalne in dolgočasne pokrajine udariti pečat romantične pristnosti in polne naravnosti, tako hočejo danes modni umetniki prodati najnovejšim modelom s pomočjo umetnega cvetja videz čarobne naravnosti...

Morda je ljubkost nove mode malo preveč poudarjena, da bi mogla sigurno učinkovati a v tem primeru je rezultat modnega prizadevanja po naravnosti tako osvežujoče mikaven, da bo vsakdo, tudi najstrožji kritik rade volje zatisnil eno oko. Seveda pa tudi cvetno okrasje ne sme prekoračiti meja dobrega okusa!

Kako fantastične ideje so se topot uveljavile, vidimo najbolje na naši sliki: Spodaj na levi vidimo treotteurske obleke iz temnozelenega ali rjavega blaga, okrašeno s šopkon pisanega jesenskega listja, ki učinkuje izredno originalno.

Cesto je na obleki naznačeno listje ali cvetje le v apertnem vezanju. Jumper na naši prvi skici prinaša lepo izvezeno listje v naravnih barvah.

Male, temne cvetke iz baržuna se prav lepo podajo temni popoldanski obleki. Kjer jih namestimo na spodnjem delu rokavov in na plastronu (zadnja skica desno zgoraj).

Cesto napravimo cele dele obleke iz cvetlic, n. pr. balonasti rokavi iz organdija so popolnoma prešiti z malimi rožami iz svile ali baržuna. Takšni rokavi izvrstno učinkujejo na sicer skromni večerni obleki (predzadnja skica zgoraj).

Velik šop vrtnic učinkovito zaključuje vsak dekolté na svečan: večerni obleki (prva skica srednje vrste).

Na velikih plesih je cvetje še bolj v modi. S plastičnim umetnim cvetjem obrobimo mali večerni kep, iz enakega cvetja je tudi mali elegantni večerni mufl (druga skica zgoraj).

Druga skica spodaj predstavlja gledališko obleko z napol dolgimi rokavi ter krajšim krilom, obrobjenim s cvetličnimi aplikacijami iz svilene baržuna.

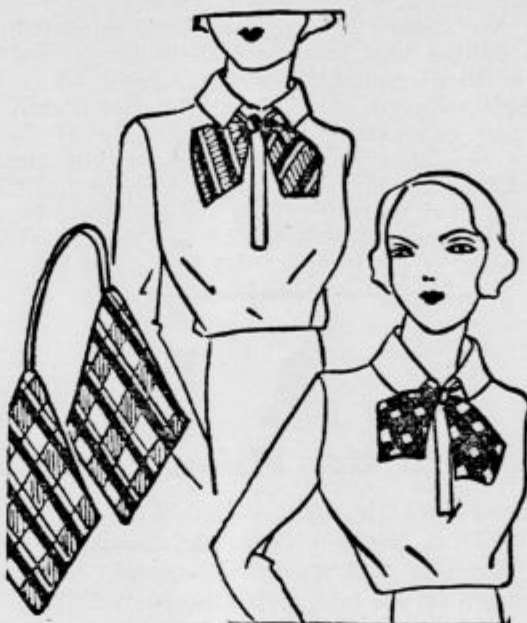

Lechner Fettpuder
je že 60 let svetovna znamka.

351

Seveda tudi promenadna garderoba ni prezrla cvetlične mode. Ovrtnik temnega kostuma prav radi zaključimo s plastično cvetko iz svetlega krzna (zadnja skica).

Novi metuljčki

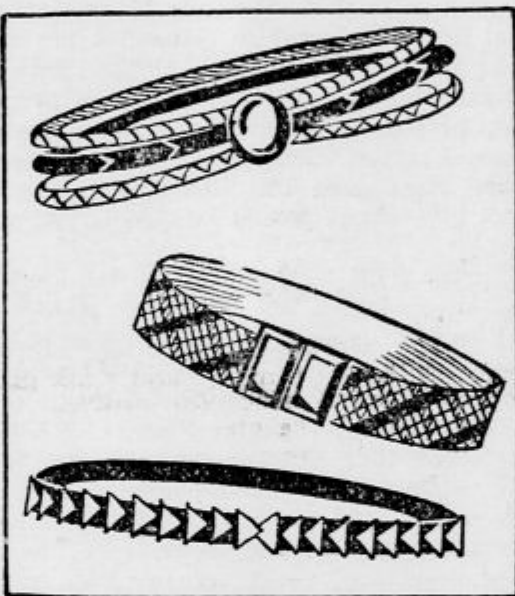
so lepo dopolnilo moderne damske garderobe, ki prav lahko sami izdelamo. Vsak pisan ostanek svile v ta namen prav dobro uporabimo in si tako izgotovimo okrasje, ki poži vsako trotteursko garderobo.

Najprikladnejše darilo

odlično
belo
platno

Moderni pas

še nikdar ni bil tako fantastičen kakor letos. Izredno aparten je v barvah, sestavi tvoriva, a tudi po svoji obliki. Večinoma gre seveda le za trotteurske pasove, saj imajo popoldanske obleke le redko pas iz drugega tvori. Izredno slikovite so kakor prst debele »kajke vrvice«, zlasti če združimo tri različne barvne vrvice z apartno kovinsko zaponko (1. skica). Tudi živahno barvasti pleteni pasovi so prav priljubljeni (2. skica). Sestava kovine in usnja je izredno posrečena, kakor moremo videti na naši zadnji skici, ki predstavlja usnjen trak zive barve z montiranimi kovinastimi ploščicami.

„NOBLESSE“
nudi po znižanih cenah damske PLAŠČE, za gospode SUKNJE in OBLEKE po meri.

Palača Viktorija

Živalce in roparji

Kako radi se spominjate otroških let,

ko ste dobili pod božičnim drevescem tudi knjigo pravilic. Zato napravite tudi Vi svojemu otroku veselje. Dajte mu za božič knjigo s slikami „Živalce in roparji“, ki jo je spisal znani pripovednik Adolf Wenig. Stane Din 20—, v platno vezana Din 30—. Dobite jo v vsaki knjigarni ali pa pri založbi „Žena in Dom“ v Ljubljani, Dalmatinova ul. štev. 10/I.

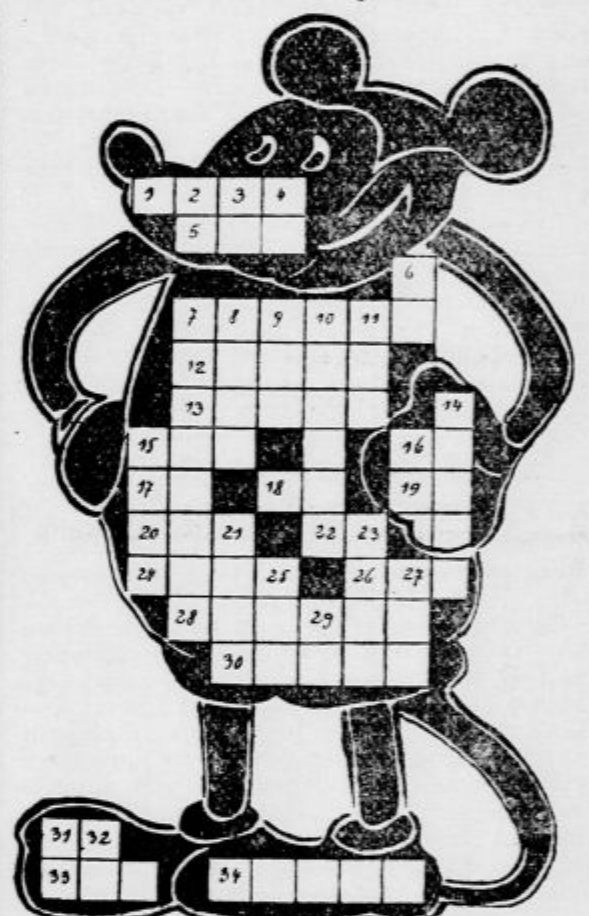
Zdravniška posvetovalnica

Majda. Noga pri otroku, ki je tako pokvarjena, da je stopalo zasukano navznoter, se da popraviti. Peljite otroka na ortopedski oddelk splošne bolnice v Ljubljani, kjer Vam bodo natančno povedali, kdaj je treba otroka operirati, ker to zavisi od stopnje pokvarjenosti. — Kranj X. Če nimate — kar se pa da samo potom zdravniške preiskave ugotoviti — organične srčne napake, potem so bolečine nad srcem samo živčnega izvora in prav lahko posledica čutne erotične razburjenosti. — Prej neznan srčne ranec ne obstoja samo v domišljiji pesnika ampak so lahko posebno pri sensiblen organizmu, tudi telesno občutljive. Dobra volja, da si pridobite zopet notranje ravnotežje, bo v Vašem primeru najbolje sredstvo. Živite naprej tako zmerno kot do sedaj, tu pa tam malo vesele družbe Vam pa ne bo škodovalo. Za pomirjenje vzemite včasih malo broma, priporočamo Vam tudi zvečer hladne kopelji in čez dan veliko gibanja na svežem zraku. — M. G. Bolečine v križu pri ženskah izvirajo kaj rade od nepravilne lege maternice ali kakega drugega obolenja notranjih organov. Zato bi bila potrebna preiskava pri zdravniku, da se dožene vzrok. Vsekakor pa morate skrbeti za redno odvajanje. — Težina 12 in pol kg pri 14 mesečnem otroku je še celo več kot dovoljna, tudi da ima 6 zob je popolnoma pravilno. Govoriti začne otrok v 2 letu, spati mora najmanj 8—10 ur dnevno. — Lase si vsak teden dobro umijte, nato pa še operite s kolinsko vodo, ali pa z vodikovim hiperoksidom, če hočete, da postanejo svetlejši. — Šiška. Pri potjenju pod pasuho si umijte vsak dan jamice z alkoholom in nato mesto napudrajte. Pri potjenju nog nasujte v nogavice salicilov puder, v prepotene čevlje pa nalijte zaradi snajenja in da se prepreči razkrajanje potu raztopino formalina (eno žlico na liter vode). — Izdatno in smoteno čiščenje las in lasne baze je glavni pogoj racionalne nege las. Tako se tudi najbolje odpravi prhljaj. Najsigurnejše sredstvo za odstranitev dlak je elektroлиза. — P. J. a) Mozokasta polt je v času spolnega dozorevanja čest pojav in izjine po končanem razvoju. Umijte se zvečer pred spanjem z vročo vodo in s alkalnim milnim alkoholom. Nato se dobro oterite z grobo brisačo. Suho kožo namažite s sledečo mastjo: salicilne kisline 5 gr., žvepla v prahu 10 gr., vazeline 80 gr. Drugo jutro obrišite mast in se umijte z milom. b) Škoduje samo prekomerni semenski izliv. — Li. Ko. Ce. Di. eto za Vašega moža Vam lahko predpiše samo zdravnik, ki ga je preiskal in zdravil. Pri poniznem žledcu je pa dobro, če nosi trebušni pas.

Križaljka

„Micky miška“

Vodoravno: 1. reko v Jugoslaviji; 5. kratka; 7. derivat iz karbolove skupine; 12. ozvezdje; 13. smrtno oznanilo; 15. posoda; 16. veznik; 17. grška črka; 18. vzklík; 19. kratka; 20. število; 22. prislov časa; 24.

snop; 26. pod; 28. vrsta; 30. sv. pismo — Mohamedovo; 39. egiptovsko božanstvo; 33. vrsta pesništva; 34. naslov križanke. Navpično: 2. pamet; 3. grška črka; 4. španski spolnik; 6. kem. znak kovine; 7. gorovje v Rodopskem gorstvu; 8. reka; 9. del železnice; 10. magistat; starogrško svetilišče; 15. znan pisatelj in pesnik; 16. kratka; 21. zemljepisni pojmi; 23. ognjenik v Italiji; 27. poljski pridelek; 29. zlato (fr.); 31. grška črka; 32. latinski predlog.

Božična darila

in različne OSTANKE kupite najceneje v manufakturni trgovini 15080

»PRI TONČKU«

LJUBLJANA — MESTNI TRG 25.

Božične reklamne cene

krznenih plaščen in kožuhovine — nudi v obilni meri trvdka

L. Rot

Ljubljana, Mestni trg 5.

Jaroslav Hašek:

C. kr. policijski inspektor Wagner

Prav gotovo poznate starega policijskega c. kr. inspektorja Wagnerja. To je tisti gospod, ki se je tako silno odlikoval pri aretaciji roparja Miričke. Tako zvit in drzen je bil takrat, da je šel z njim kvartar, pri čemer je Mirička izgubil ves nagrabljeni denar.

ln tedaj je Mirička storil nekaj, česar mu njegovi prijatelji nikoli ne odpuste. Šel je na policijsko upravo in se sam javil rok pravice. Dejal je, da mu je življenja in svobode dosti, zakaj že dva tedna ni imel v rokah poštene karte.

Gospod inspektor Wagner je imel dežurno službo ravno takrat, ko so pripeljali Miričko.

Oba sta se začudeno pogledala in ropar je dejal:

»Jaz sem Mirička.«

Policijski inspektor je malce zardel in trdo odvrnil:

»To sem že prej vedel.«

Ko so detektiv Miričko odvedli, je policijski inspektor pomislil:

»Kako čudno naključje!«

Ko so čez dobro uro prišli časniki in se informirali o raznih posameznih tatvinah in drugih pustolovščinah, ki najbolj zanimajo široko javnost, je bil že povsem miren in je svečano dejal:

»Pišite!«

Najbrže ste čitali v časnikih, kako je policijski inspektor Wagner ugnal v kozji rog znanega roparja Miričko in ga pri kvartanju tako obral, da bodo odškodovani vsi, ki jih je bil razbojnič okradel.

Motorno kolo, ki si ga je hotel inspektor Wagner s prilaganim denarjem nabaviti, je šlo po vodi, toda tega v časnikih niso pisali, zakaj to je bila le Wagnerjeva skrivna

želja med igro z njegovim elegantnim nasprotnikom.

Z motornim kolesom potemtakem ni bilo nič, zato mu je pa načelnik policije izrazil svoje priznanje in ga imenoval za upravnika policijskega muzeja. Kar seveda ni bilo zvezano s povišanjem plače.

Ta služba mu je omogočila, da je bil v stalnem kontaktu z vsemi zvičajami zločinskega sveta.

Ko je policijski inspektor Wagner ogledoval te očarljive zbirke vitrihrov dlet in vlomljenih blagin, ko so se mu s sten izvalno smehljali portreti različnih zločincev in so škileli vanj fotografije morilcev, tedaj se je ozrl okoli sebe in pomislil:

»Kako čudno naključje!«

Zbirke je bil tako vesel, da se kar ni mogel ločiti od albuma zločincev. To je bilo povod, da so na policijski upravi pričeli govoriti, kako se je stari Wagner iznova pričel igrati z zločinci.

V sobi, kjer je bila zbirka, je stal tudi naslanjač. V niem se je pretegoval in ogledoval fotografije.

Casih je bilo slišati, kako je sam pri sebi delal opazke:

»Poglej ga no, kakšen nos ima! In tale rilec! Poslušaj, stari lev, malo zob ti manjka, kali?«

Vsi so ob takih prilikah vedeli, da je dobre volje in da bo kmalu stopil v pisarno ter dejal policiaem in detektivom:

»Fantje, pojdimo!«

S tem se je pričela racija po sumljivih kavarnah, krémah in mebliranih sobah. Sam je temu pravil »lov na ljudi« in v resnici so se vračali zmerom kakor s kake afriške ekspedicije: pred seboj so gnali hordo temnih osebnosti, moških in žensk, ki so jih bili našli po sumljivih lokalih. Če komu izmed mimoidočih to ni bilo všeč, so pograbilili še njega. Policijski nadinspektor Wagner se je pri tem vedel sila očarljivo. Vsakega je lepo potrepil po rami in mu

prijazno dejal:

»Lepo vas prosim, izpolnite naše vrste,« — in pohod se je nadaljeval.

Potem je prišla na vrsto razdelitev nagrad, kakor so temu dejali. Vse zadržane so postavili v vrsto in gospod nadinspektor Wagner je pričel izbirati. Tako je na primer spet potrepil po rami kako poulično žensko in ji prijazno dejal:

»Gospodična, stranišče boste porabili.«

Tako je delil nagrade. Nekateri izmed zadržanih so kaznovali administrativno, druge pa so zaradi vlačuganja izročili sodišču.

Ko je vse zadržane na podoben način obdelal, je navadno dejal svojim zvestim:

»Vesten je treba biti, fantje!«

Neko noč je bila med zadržanimi mlada deklica. Inspektor Wagner se je ustavil pred njo — pogledala ga je s svojimi žalostnimi očmi.

»Gospodična, policijski muzej boste popravili,« ji je dejal.

Ko je pospravila in očedila prah z vseh fotografij, jo je izpustil. Po njenem odhodu je pričel iznova ogledovati fotografije in namah se mu je ena izmed njih zazdela nekam znana. Pod fotografijo se je svetila policijska številka, poleg nje pa ime: »Katarina Berk«.

To je bila fotografija znane sleparke Berkove, ki je bila na zunaj prav prijetno dekle.

»Kje sem jo neki videl?« je razmišljal c. kr. policijski inspektor Wagner in ko si je sliko drugič ogledal, mu je padlo na um, da je bila prekanjena deklica, ki je pred dvema letoma popravljala muzej, sama Katarina Berk.

S fotografijo v roki je stekel iz policijskega muzeja k detektivom.

»Fantje,« je zakričal, »veste, kdo je bila deklica, ki nam je pravkar popravljala muzej? Poglejte!«

»Katarina Berk,« so mu dejali. To, kar je

domneval, se je uresničilo in on je svečano izjavil:

»Glejte, kdo drugi ko jaz jo je odkril! In ravno kar je bila še tukaj!«

Vsi so bili sila veseli, zakaj to je bil v resnici korak naprej do naslova načelnika detektivskega oddelka.

K sreči je bil policijski šef toliko obziren in je dejal Wagnerju:

»Se eno tako-le, pa boste v resnici postali šef kriminalnega oddelka.«

Dobričina Wagner je bil tako vesel, da je vedno iznova pregledoval fotografije in kadar mu je tista znana fotografija pred očmi, je zmerom vzklínil:

»Glejte no, kako čudno naključje!«

Pri tem je bil silno zadovoljen, kakor da je bilo vse, kar je napravil, tako dobro, da ni nič boljše.

Priznati mu je treba — ves je bil v službi. Po obedu je mirno dremal v naslanjaču, nič mu ni bilo mar, kaj se doma prav za prav godi. Sicer pa, kaj ga je brigalo to, da ima njegova žena novo služkinjo?

Ko je to novo služkinjo prvokrat videl, se mu je zdela nekam znana; zato niti opazil ni, da je ta služkinja nova oseba v družini.

Ko se je nekoč vrnil domov, so mu povedali, da je nova služkinja izginila, z njo pa vse srebrne žlice in še marsikatera dragocenost. Presenečen je bil v pravem pomenu besede in vzklínil:

»Kako čudno naključje!«

Vsekako pa to naključje ni bilo eno izmed najbolj veselih v njegovem življenju.

»Kako se je pisala?« je ves razburjen vprašal. Soprog mu je odgovorila, da je po tem ni prav nič vprašala in da je najbrže on vzel njene dokumente. Ta izjava ga je razjela in ves srdit je dejal, da ga to prav čisto nič ne briga in da je to stvar gosodinje.

Odšel je in pripravljen dogodek policiji. Zvečer je prišel z Dunaja v Prago policaj, ki

je poizvedoval po neki Katarini Berk, katera ima na vesti celo vrsto novih sleparij, izvršenih na Dunaju. Slučajno jo je bil nekoč videl in zato je spoznal v njej Katarino Berk, dekle, ki je popravljalo policijski muzej in med zasliševanjem inspektorja Wagnerja še služkinjo, ki je bila nenadoma izginila.

»Kako čudno naključje!« je ves vesel vzklínil policijski inspektor in se takoj nato spet zresnil.

»Pozabil sem jo bil vpisati v hišno knjigo, ko je služila pri meni,« se je potr potpomnil, ko je spet sedel sredi svoje zbirke vitrihov.

Ogledoval si je album zločincev in ko je nato povzdignil svoje izmučene oči k nebu, mu je kot pravemu birokratu padel v glavo izreden sklep.

Sam sebe je poklical v pisarno zaradi nemarnega vpisovanja služinčadi. In ko je bil tako sam s seboj, je sedel pred zrcalo in se nagovoril s primernim govorom.

Najprej se je informiral o svoji narodnosti in nato se je vprašal, če je bil že kdaj kaznovan.

»Vaša sreča, da se je to zgodilo prvokrat,« je dejal samemu sebi, »če ne bi vas moral kaznovati po vsej strogosti zakona. Za danes naj vam bo odpuščen, ker ste svoj prestop sam javili varnostnim oblastvom in ker ste, kakor že rečeno, prvokrat pred nami, upam, da se to ne bo več ponovilo. Lahko greste domov, gospod policijski inspektor Wagner.«

Pripasal si je sabljó in odšel domov. Na stopnicah ga je srečal policijski šef in ga opozoril na to, da mora nocoj prisostvovati nekemu nolit čnemu shodu.

Stari Wagner ga je pogledal in odvrnil:

»Oprostite, toda v pisarni so mi pravkar dejali, da lahko grem domov.«

In s čudnim nasmeškom se je odpravil dalje. Ker se mu je nenadoma omračil um, so ga upokojili.

Kulturni pregled

Stoletna kodifikacija ruskega prava

Predavanje profesorja Spektorskega v »Pravniku«

V četrtek, dne 14. t. m. je društvo »Pravnik« otvorilo predavalno sezono z zelo upeljem predavanjem prof. Spektorskega, ki si je izbral za predmet izvajanja stoletno kodifikacije ruskega prava. Uvodoma je g. predavatelj upravičeno poudarjal, da se Rusija rajši sodi kot proučuje, ali kakor je trdil Dostojevski, da zahodna Evropa bolje pozna luno kakor Rusijo. V resnici vedo celo slovanski pravniki mnogo premalo o ruski pravni kulturi, ki je eksistirala že od najstarejših časov. »Ruska pravda« (juridčni spomenik iz XI. stol.) ni prav nič zaostajala za tedanjim zahodnim evropskim pravom. V nekaterih ozihrh, n. pr. v vprašanju o premoženjskem položaju ženske, pa je rusko pravo celo prehitelo zakonodajo mnogih zapadnoevropskih držav. Ker je žalostna resnica, da rusica non leguntur, ni nič čudnega, če se ni posvetila nobena pozornost dejstvu, da je letos preteklo 100 let, odkar je bilo v Rusiji dovršeno veljansko kodifikacijsko delo, ki je po svojem obsegu pomembno prekosilo Justinijanovo.

Učeni predavatelj je nato podal v velikih obrisih zgodovino kodifikacije in razvoja principa zakonitosti v ruski pravni zgodovini. Posebno je objasnili delo, ki ga je izvršila zakonodajna komisija, imenovana po Nikolaju I., v kateri sta bila Baluzjanski in Speranski, odlična jurista svetovnega obzora in globokega naobrazbe. Speranski je bil v pravem pomenu ruski Portalis. Zakonodajna komisija je dovršila ogromno delo kodifikacije vsega ruskega prava 19. januarja 1833. In leta 1835. je stopil v veljavo »Svod zakonov«, ki je v petnajstih izvedljivih obsegal vse veljavno pozitivno pravo. G. predavatelj je nato objasnili pomen Svoda, v katerem je princip zakonitosti dobil konkretno obliko, ki ni ostal mrtva črka, marveč je prešel v življenje in izvršil ogromno pedagoško in socialno nalogo. Zaključili je svoja izvajanja s pomembnimi besedami, da bi tudi za pravnike slovanskih držav ne bilo odveč, če bi se seznanili s Svodom zakonov, ker bi tako spoznali ne mitološko, temveč resnično socialno strukturo velikega naroda in njegovo težnjo po uveljavljanju zakonitosti. Tudi slovansko pravno izrazoslovje bi se moglo obogatiti z njegovo jezikovno lepoto, ker je bil Speranski podobno Portalisu prvovrsten stilist, ki je črpal iz bogatega zaklada starih ruskih pravnih spomenikov.

Izbrano obdobje, ki je sledilo izvajanjem g. predavatelja z napeto pozornostjo, ga je nagradilo z živahnimi odobravanjem, društveni predsednik prof. Dolenc pa se mu je v prisrčnih besedah zahvalil za globoko zasnovano predavanje, ki je bilo posebno glede na kodifikacijsko dejavnost naše države zelo poučno in aktualno.

Pred krstno predstavo slovenske komedije

Komedija naše vasi in našega življenja. — Razgovor z Jožo Vombbergerjem, avtorjem »Vode«.

Letošnja sezona je vodstvo naše drame kar radodarno s slovenskimi novitetami: sezono je otvorilo Kreftovo delo, nato je kmalu sledila Bartolova drama, potem Golieva mladinska igra in za nedeljo se nam obeta krstna predstava četrte slovenske drame v tej zimi. Mladi pisatelji stopajo na plan in tako prihajajo tudi mladi pisatelji iz krogov, ki so doslej po krivem ostali v senci nepozornosti in nepriznanja. Joža Vombberger (rojen 1902. v Pšenični polci pri Cerkljah na Gorenškem, pravnik) v dramski literaturi sicer ni novinec — saj sta drama in komedija njegovo zanimanje že izšla ljudske šole. Do danes je napisal že okroglega pol ducata ljudskih iger in dram: od vojne drame »Požare«, ki jo je napisal kot četrtošolec v gimnaziji, pa do »Vode«, ki je delo zrelega, doraslega, ustvarjalčevega pesca. Podzelski odri so z uspehom igrali že marsikatero njegovih stvari. Zdi prihaja njegovo delo na deske Narodnega gledališča.

»Voda«, ki je pravkar izšla tudi v knjigi, v pisateljevi samozaložbi, je komedija naše vasi in našega življenja. Vesela, živahno razgibana zgodba o tem, kako kmetje v Suhem dolu in njihova občina napeljuje vodovod. Ob tem vprašanju občinske politike pa se prepleta in križa cela množica življenjskih konfliktov, ljubezenskih in gospodarskih, političnih in socialnih, in pisatelj nam sredi dogajanja prikaže celo galerijo zanimivih, dramatično orisanih likov z naše vasi. Zdrav, pridrnat jezik, smisel za dialog in za dramatične kontraste, realistično, verno podajanje človeka — vse to nam jasno priča, da nam rase v Vombbergerju dragocen dramski talent, ki nam bo pri svoji veliki plodovitosti in pri svojem vestnem, neutrudljivem posluževanju v probleme življenja in njega oblikovanja prav gotovo.

vo še dal komedijo in satiro našega sodobnega življenja.

Naprosil sem ga za kratek razgovor o tem, kako je prišel do pisanja komedij in dram, kakšnega pomena je pri nas ljudski oder in ljudska igra, kako je prišel na idejo »Vode«, kakšna je naloga sodobnega komedijografa in o vseh teh rečeh. Joža Vombberger je pripovedoval:

Pisanje dram in komedij — bolj rečeno ljudskih iger — sem se lotil prav zgodaj. Seveda so bili to le poskusi. Prvo igrice sem napisal še kot učenec ljudske šole. Resneje pa sem se pričel baviti z dramo kot četrtošolec. V gimnazijah letih sem napisal več ljudskih iger, ki so jih z uspehom igrali po nekaterih odrih. V prvi vrsti sem pisal te igre za domač oder (v Cerkljah).

Pri nas se mnogo igra; morda noben narod na svetu nima toliko zmisla za dramsko umetnost kot ravno naš narod. V Nemčiji in Avstriji sem sicer videl mnogo ljudskih odrov, a tako na gosto posejanih, kot so pri nas, ko ima vsaka večja vas svoj oder, nsem videl nikjer. Toda človeka boli srce, ko vidi, kaj vse igrajo po teh odrih! Naša domača dramska literatura je revna. Finžgar, Jalen in Golar, pa si pri kraju! (Čankar se mi zdi za sedaj za ljudske odre še pretežak). Naši odri so jih pa igrali že po trikrat. Zato si pač pomagajo s tuljimi blagom, pri čemer pa običajno izbira, ne vem, iz kakih razlogov, stvari slabše kvalitete. Morda so cenejše. (O tem poglavju bi bila potrebna daljša debata!) Ni čuda če je pri nas po vsej ljudske igre dobil pomen nižje, manj vredne igre, ki s pravo umetnostjo nima nikake zveze. To smo gorenjski dijaki prav dobro čutili in smo zato v počitniškem društvu »Bistrica« osonal; poseben dramski odsek z namenom, da dvignemo pri odrih misel za uprizorjanje iger boljše kvalitete. Igrali smo vse boljše slovenske novitete; prvi smo uprizorili Zupančičevo »Veroniko Deseniško«, še pred krstno predstavo v Ljubljani. Iz tega odseka so izšli potem dobri kulturni delavci, da omenim samo operno pevko Anito Mezetovo. In če hočeš, tudi jaz. Tu smo še posebno videli pomanjkanje domačih, za ljudske odre primernih del.

Gotovo je, da je prvotni namen vsakega pisatelja ustvarjati umetnine, a če naj ima pri tem še kak sekundarni namen, potem je pri meni namen ta, dvigniti ljudsko igro na umetniško višino in dati s tem našim odrom primerne snovi za uprizorjanje. Seveda bom izpolnil jaz sam le del tega programa (kolikor se mi bo to pač posrečilo), a poleg mene se pojavljajo tudi drugi z enakim stremiljenjem in zame je to nekako razveseljiv pojav. Ne delam si sicer prav nikakih iluzij, vem, da je pot do tega cilja še dolga in strma in da sem storil prvi korak, na prvo stopnico.

Idejo za komedijo »Voda« sem že dolgo nosil v sebi. Bilo bi preobširno do konca odgovoriti na vprašanje, koliko se v komediji prepleta pesniško in iz življenja prepisana resnica. V moji rojstni vasi so več kot pol stoletja gradili vodovod — a zgradili so ga šele preteklo leto. Da je bila voda potrebna (vas je bila namreč brez nje), to so vedeli vsi; a da je za napeljavno potreben denar, tega niso hoteli vedeti. »Da bi v vodo metali denar!« Razmišljali so na vse načine, kako bi brez stroškov spravili vodo v vas; kot otrok sem mnogokrat zahajal na zore vaških očencev, ker mi je bil užitek poslušati modrovanje starih korenin. Dokajkrat so se razšli, ne da bi le črhali o vodi, če pa je kdo načel to vprašanje, so se običajno sprli. Med ljudstvom je bila že splošno razširjena zbadljivka: »Kam greš?« — »V Polico po vodo!« — Šele ko je nastopil mlajši rod, so to vodovodno akcijo energično izvedli in obtem napeljali tudi elektriko.

Za bodočnost pripravljam še več komedij s satirično ostojo. Današnji čas naravnost silj pisatelja k pisanju satire! V komediji gleda človek s smehom na ustih na samega sebe, svojo spako, kakršna je, in nevsiljivo mu stopi pred oči spoznanje: tak ne smem biti. Je to čisto svojevrsten smeh, ki ni roganje drugemu, temveč priznanje samega sebe, kakršen človek je — lahko bi rekel, bridki nasmeh nad samim seboj. In v tem pogledu ima taka komedija (satira) sama po sebi vzgojni pomen.

S tem sem tudi že nekako odgovoril na vprašanje, kaj se mi zdi dandanes najvažnejša naloga pisatelja komedij. Dandanes je prav gotovo ista kot je bila naloga starogrškega komedijografa in bo ista čez deset tisoč let! V tej zvezi mi je tudi ojašal odgovor na vprašanje, kaj smatram za poglavitno nalogo (Narodnega) gledališča. Pač podajati umetnine (v prvi vrsti izvirne, domače!), ki naj bodo verno ogledalo časa, v katerem naj bi človek gledal samega sebe in našel s tem kapiot v bodočnost. Baš zaradi tega gledališče važen vzgojni pomen, kar pa vendar ne sme služiti v to, ta bi zaradi tega momenta žrtvovalo veličino umetnine; kajti lepota, ki vedno sije iz nje, mora biti, kakor je tudi vedno bilo in bo, glavno, kar dviga človeka.

Publikum je kakor neboljen otrok, ki ga je treba vzgajati tudi s palico. In komedija, satira je tista čarobna palica, ki tepe in na usta izvljaja smeh, v srce pa jedko spoznanje...

Podelitev letošnje Goncourtjeve nagrade. Z največjo pozornostjo pričakuje francoske književnosti naklonjena javnost, kdo bo laureat Goncourtjeve akademije. Ta akademija podeljuje svojo književno nagrado slednje leto ob tem času. Kakor pri vsakem književnem ali umetniškem tekmovanju za ime in slavo, je tudi za Goncourtjevo nagrado vsako leto precej kandidatov. Letos se je zdelo, da bo zmazal Louis - Ferdinand Céline, ki so ga nekateri listi že pred tednom javno napovedovali kot Goncourtjevega laureata. Pri prvem glasovanju je dobil šest glasov od desetih. Toda glasovanje na odlični seji je dalo večino Guyu Mazellinu. Mladi romanopisec se je rodil 12. aprila 1900 v Havru, je kot pristani Normandije mnogo potoval po oceanih, bil nekaj časa član redakcije »Petit Marseillais« kot poročalec v mornariških zadevah in je l. 1927. spisal prvi roman »Piege du Démon«. Goncourtjevo nagrado je dobil za roman »Les Coupes«, ki ga je pisal več kot deset let.

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Pred dnevi je umrl v Ljubljani g. Henrik Pfeifer, tajnik bivšega deželnega odbora v pokoju in prvi slovenski šahovski mojster. Dolgo let sva bila prijatelja. Pred 32imi leti me je seznanil z njim znani slovenski šahist Fran Poljanec, ki je bil moj šahovski učitelj. Pfeifer je bil takrat, l. 1900, izredno močan igralec. Prav gotovo je imel mojstrsko moč.

Nisem se videl šahista, ki bi bil kraljevski igri tako vdan, kakor pokojni Pfeifer. Življenje, življenjske pozicije, politika, kruhoborstvo, vse to ga ni zanimalo. Zanimal pa ga je nad vse mali svet, ki ima 64 polj in 32 prebivalcev. Svet, ki pozna ljute borbe za obstanek, ki pa je čist, idealen, lep in poln življenja. Pfeifer je živel na šahovnici.

Usoda našega prvega šahovskega mojstra je bila tipična usoda Slovence. Stisnjene razmere so mu onemogočale poet, vrata ozke kletke se mu niso odprla vse žive dni. Če bi bil Pfeifer našel podporo, bi bil prav gotovo Slovenec zelo častno zastopal na velikih šahovskih turnirjih. Tako pa je moral ostati uradnik, čakati na pokoj in platončno ljubiti šah, ki mu je bil vse.

Pfeifer ni imel sredstev, da bi vsaj zares užival šahovsko literaturo. Nabavil si je sicer v teku let krasno šahovsko knjižnico, šahovskih časopisov pa ni imel. Zato jih je prepiraval, prepiraval z neverjetno marljivostjo in nabiral zbirko važnih partij, ki je v tej obširnosti nima zlepa kdo. Mislim, da je zapustil za otvoritveno teorijo izredno bogat material.

V prvih letih tega stoletja je bil Pfeifer zelo aktiven šahist. Nešteto večerov smo preigrali, neštete lepe in resne partije so pokopane v tistih časih. Majhen, toda izredno močan šahovski krožek je v tistih časih gojil šah. Pfeifer mu je bil glava.

Ko sem l. 1902. odšel na Dunaj, me je Pfeifer nesebično bodril, da naj mislim na veliko šahovsko kariero. Nobenega turnirskega uspeha se ne spominjam, da bi se ga Pfeifer ne bil nesebično veselil. Izredna moja sreča je bila, da sem v prvih letih svojega šahovskega življenja imel tak dva tovariša, kakor sta bila Pfeifer in Poljanec.

Kasneje naju je življenje oddaljilo. Dolga leta sem deloval v tujini. Šahovski krožek se je v Ljubljani med tem počasi razvil in klub in Pfeifer mu je dolgo let bil predsednik. Mnogo je storil za širjenje plemenite igre med Slovenci.

Svetovna vojna je pokojnega našega mojstra težko zadela. Življenje ga je začelo tlačiti bolj in bolj. Nekaj časa je še iskal uteh v šahu. Pa mu je vojna ugrabila še glavne sobojnike in Pfeifer je počasi postajal osamljen. Ko sem se po končani svetovni vojni vrnil v domovino, je bil Pfeifer samo še senca nekdanjega mojstra. Vidno so mu polemale moči. Igral je poredkoma in se je izogibal močnim igralcem. Zdelo se mi je, da skriva uničene nade in polomljene ambicije. V zadnjih letih je Pfeifer šah skoro popolnoma opustil.

Kdor je pokojnika poznal, mu je moral priznati poštenost in značajnost. Da je bil idealist, je videl vsakdo. Tudi živel je tako, kakor so živeli po večini slovenski idealisti — na žalost. Izgubili smo ga bili že pred leti, smrt je je potrdila to izgubo.

Ljubljanski šahovski klub, ki mu je Pfeifer svoj čas predsedoval, ga je pred leti imenoval za svojega častnega člana. Tragično naključje je hotelo, da je Pfeifer umrl baš tisti dan, ko je Ljubljanski šahovski klub začel novo življenje. Ta ostra zarez

med preteklostjo in sedanostjo pa nikakor ni prerezala spominov na našega prvega šahovskega mojstra, ki bo ostal živ med nami in ki nas bo vedno opominjal na to, da je mogoče ostati zvest kraljevski igri vse dolgo življenje.

★

Ljubljanski šahovski klub je zopet živ. V ponedeljek, 12. decembra, se je vršil v restavraciji »Slovc« občni zbor, ki je prinesel klubu nov odbor in novo življenje.

Številna udeležba na občnem zboru je zgovorno pričala o tem, da je Ljubljana bila še skrajno potrebna dobro organiziranega šahovskega kluba. V živem razgovoru so bili temelji za novo šahovsko življenje hitro ugotovljeni.

Stara pravila so se pokazala kot popolnoma nezadostna. Zato je občni zbor sklenil, da voli svoj odbor po starih statutih za prehodno dobo, z nalogo, da hitro uredi nova pravila in najkasneje ob koncu januarja skliče nov občni zbor.

Za predsednika Ljubljanskega šahovskega kluba je bil izvoljen z velikim navdušenjem g. arhitekt Josip Costapera. Vsi smo imeli vtis, da smo dobili pravega predsednika za ljubljanski klub. Vsi smo uverjeni, da bo pod vodstvom našega novega predsednika klub hitro prevzel vlogo, ki mu gre v slovenskem šahovskem svetu.

Za podpredsednika je bil določen naš mojster Vasa Pirc. Ker pa g. Pirc pred januarjem ne more priti v Ljubljano in ker je sedanjí odbor itak izvoljen do konca januarja, je bil za podpredsednika izvoljen g. Milan Vidmar mlajši.

Tajnik kluba je g. Bogo Pleničar. Brez g. Pleničarja bi bilo uspešno delo ljubljanskega kluba pač onemogočeno. Dolgo vrsto let je g. Pleničar nesebično in požrtvovalno v Ljubljani delal za šah. Kot izvrsten organizator in neumoren delavec je podpiral vsaj čas vse štiri ogle Ljubljanskega šahovskega kluba. V trenutku, ko se je klubu umaknil, se je svoj čas klubova stavba zrušila. Znamo je, da je g. Pleničar tudi ljubljanski radio vpregel v šahovsko službo in s tem izredno pripomogel popularizaciji kraljevske igre v Sloveniji. Prav gotovo bo sedaj tudi novemu klubu ugledil povsod trnjo pot in postal novemu predsedniku desna roka.

Blagajniško mesto je prevzel g. prof. Frankovič. Občni zbor se ni bil končan, ko je novi blagajnik že imel več sto dinarjev v svoji blagajni. Dobil sem vtis, da je zares nevarno, priti g. blagajniku v bližino. Vtis sem imel tudi, da s takim blagajnikom klub ne bo nikdar brez denarja, kar se po svetu sicer šahovskim klubom prav pogosto primeri.

Na ostala odborniška mesta je občni zbor postavil mlajše gospode z nalogom, da najprej zberejo stari klubov inventar, knjižnico, šahovske igre in turnirske ure. G. akademik Josip Gabrovšek je prevzel knjižnico in g. akademik Anton Preinfalk gospodarstvo. Za namestnika sta bila izvoljena gg. Mirko Kragelj in Furlani.

Po živih debat si je občni zbor naposled izbral za klubov lokal kavarno Miklič ob glavnem goldvoru. Tam se bodo vršili turnirji in šahovske prireditve, tam se bodo vsak večer zbirali šahovski bojovniki.

Klub namerava že v januarju prirediti splošen turnir za vse svoje člane. Sledil mu bo turnir druge stopnje in po končani selekciji zaključni turnir za letošnje prvenstvo. Klub bo tudi izval na korespondenčni dvoboj šahovska kluba v Beogradu in Zagrebu.

Oficielno bo klub odprt v ponedeljek 19. decembra z veliko simultanko, ki jo bom v kavarni Miklič kot častni klubov predsednik igral sam.

★

Smrt, ki je posegla tudi v naše šahovske vrste, razsaja letos slahovito v šahovskem svetu. Komaj smo prešli žalostno novico, da je umrl angleški mojster Yates, nas je že brzojav presenetil z novico, da je umrl znani baltiški mojster Mattison. Pokojni mojster se je udeležil tudi velikih mednarodnih turnirjev, zadnjič velikega turnirja v Karlovih Varah. Na pariški olimpiadi je postal amaterski svetovni prvak. Mattison je lani na olimpiadi v Pragi zelo častno zaslopal svojo domovino.

Mattison ni bil samo velik mojster praktične igre, temveč tudi pomemben komponist. Njegove študije so izredno globoke in duhovite. Tudi probleme je Mattison konstruiral.

Iz Berlina poročajo, da je umrl Bernhard Kagan. Kagan je bil mojster. Med vojne je ustanovil v lastni založbi šahovski strokovni časopis »Kagans Schachnachrichten«. Ta časopis je dolgo časa imel vodilno vlogo v Nemčiji. Svetovna kriza, ki pritiska na šah, je zamorila tudi to podjetje. Kagan ni dolgo preživel smrti svojega časopisa.

Dolly milo

Lavendel, Buttermilk, Idol, Chypre so najboljše za negovanje lica.

329

Radio

Sobota, 17. decembra.

LJUBLJANA 9.15: Solska proslava kraljevega rojstnega dne. — 10.30: O šahu. — 11: Salonski kvintet. — 12.15: Plošče. 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče. — 17: Salonski kvintet. — 18: Angličana. — 18.30: Gimmastične vaje. — 19: Poglavitje iz sociologije. — 19.30: Zgodovina filozofije. — 20: Koncert delavske godbe »Zariac«. 21: Slovenske narodne poje g. Mirko Pugelj s spremljevanjem sal. kvinteta. — 22: Čas, poročila, plošče.

Nedelja 18. decembra.

LJUBLJANA 7.30: Poljedelstvo. — 8: Nasveti za kmetovalca. — 8.15: Gimmastika. — 8.45: Poročila. — 9: Versko predavanje. — 9.30: Cerkevna glasba. — 10: O vetrovih. — 10.30: Ameriške zanimivosti. — 10.45: Slavnost ob 70letnici Zdravniškega društva. — 11.30: Salonski kvintet. — 12: Čas, poročila, gusle, plošče. — 15: Predavanje za gospodinjice. — 15.30: Slovenska glasba. — 16.30: V spomin Rada Murnika. — 17: Ronny-jazz s sodelovanjem pevskega kvarteta. — 21.30: Plošče. — 22: Čas, poročila, koncert tamburškega seksteta.

BEograd 12.05: Orkester balalajk. — 16: Orkestralni in pevski koncert. — 19.50: Komorna glasba. — 20.30: Opera »Rigoletto« na ploščah. — Ciganska godba. — ZAGREB 11.45: Koncert na ploščah. — 17: Plesna glasba. — Koncertni večer. — 21.25: Tamburški zbor. — 22.50: Godba za ples. — PRAGA 19: Slovaške pesmi. — 19.35: Električni klavir. — 20: Operetni večer. — 22.20: Koncert orkestra. — BRNO 19: Ves program kakor v Pragi. — VARSAVA 17: Koncert solistov. — 20: Orkestralni koncert. — 21.25: Arje in pesmi. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 9.50: Klavir in orgle. — 10.40: Komorni dvosesti. — 11.40: Nova dela avstrijskih skladateljev. — 15.45: Komorna glasba. — 17: Lahka godba. — 19.30: Orkestralni koncert iz Lipskega. — 20.40: Dunajski večer. — 22.30: Lahka glasba. — BERLIN 20.45: Prens program iz Dunaja. — Plesna glasba. — KONIGSBERG 20: Večer lahke glasbe. — 20.45: Prens iz Dunaja. — Plesna glasba iz Berlina. — MCHLACKER 19.45: Adventna ura. — 20.45: Prens iz Dunaja. — BUDIMPESTA 17.15: Operetna glasba. — 19.30: Spevogrta. — 21.30: Jazz. — 23: Ciganska godba. — RIM 16.45: Vokalna in instrumentalna glasba. — 20.45: Operetni večer.

Ponedeljek 19. decembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borzi. — 17.30: Salonski kvintet. — 19.30: Esperantsko predavanje. — 19: Srbohrvaščina. — 19.30: Zdravstvena ura. — 20: Prens simfonične koncerta iz Beograda. — 22: Napoved časa, poročila in plošče.

BEograd 12.05: Koncert orkestra. — 15.45: Popoldanski koncert. — 16.30: Tamburški zbor. — 20: Koncert godbe na pihala. — 22.05: Lahka glasba. — 22: Godba za ples. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Jazz s petjem. — 20: Prens koncerta iz Beograda. — 22.10: Plošče. — PRAGA 19.20: Romunske pesmi. — 19.45: Kabaretni program iz Brna. — 20.45: Koncert godbe na pihala. — 21.45: Violinski in klavirski koncert. — 22.30: Lahka glasba iz Bratislave. — BRNO 19.30: Božične pesmi. — 19.45: Kabaretni program. — 20.45: Orkestralni koncert. — 21.40: Godba na saksofon. — 22.30: Lahka glasba iz Bratislave. — VARSAVA 17: Klavirski koncert. — 18: Lahka in plesna glasba. — 20: Massenetoova opera »Werther« na ploščah. — 22.45: Ciganska godba. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Koncert godalnega kvarteta. — 17.05: Popoldanski koncert. — 19.45: Stare božične pesmi. — 21: Koncert dunajskih filharmonikov. — 22.50: Plesna glasba. — BERLIN 20.15: Mladi umetniki pred mikrofonom. — 22.15: Moderna orkestralna muzika. — 24: Nadaljevanje koncerta. — KONIGSBERG 19: Mladin. koncert. — 20.05: Volaško življenje. — 21.20: Božična lirika. — 21.30: Orkester. — MCHLACKER 17: Božična glasba. — 20: Pregled komične opere. — 23: Nočni koncert. — BUDIMPESTA 17: Ciganska godba. — 20.15: Kodalyjeva glasba. — Lahka in plesna glasba. — RIM 17.30: Prens koncerta iz glasbene akademije. — 20.45: Lahka godba.

TEHNIČNI BIRO ARH. IAN ZUPAN

LJUBLJANA GRADISČE ST. 13

Marsikdo, ki ima novo hišo, se vam pritožuje. Poslušajte nj tako, kakor si je želel; prebrali je proročilo in ga sedaj teži dol. Vse te skrbi, glasi pa denar si prihranite, če imate dober in ekonomski nadzr in strokovno gradbeno vodstvo.

Janko Kač:

GRUNT

»Znaju«, je prikimal ujetnik. Nevoščljive so ji ga bile druge gospodinj, toda župan je držal na Kolence, že zaradi bogatije.

»Kako ti je ime?« je vprašala med potjo novega hlapca.

»Terentij Volkov«, je odvrnil Rus.

»Čudno ime«, si je mislila Nežika. »Volkov naj bi že bilo, saj so tudi v Gomilski Vovki, toda Terentij ni ime za človeka. Če bo le za delo kaj prida, ko smo tako zaostali, da smo povsod zadnji v vasi.«

Majolico ozmičevca je postavila Mica predenj, hlebec kruha in kos slanice ter prisleda k njemu. Nič se ni dal Terentij prositi, krepko je odrezal obilno zagodo kruha, prigrizoval z zdravimi zobmi slanino in iz majolike zamakal gatič se kruh.

»Če mu bo zatorej pri delu spešila roka, kakor mu meljejo čeljusti pri jelu, se nam ne bo treba pritoževati«, je pomislila pri sebi Mica, glasno pa je rekla: »Imaš ženo?«

Terentij je prikimal in mlk naprej, saj že ves teden, ko so bili na vožnji iz taborišča, ni dobil poštenega založaja. Mica ga je izpraševala nadalje: »Imaš otroke?«

Tri preste je dvignil Terentij in se bridko nasmehnil. Dobro je del Mici ta sinehlaj. Kar začustvovala je z njim: »Ne bo napačen« in pristavila: »Imaš grunt doma?«

Tuja beseda je ustavila mlin Terentijevih čeljusti, da je vprašujoče pogledal Mico. »Ne razumju...«

»Imaš krave, konje, polja?« je tolačila Mica besedo grunt.

»Korove, biki, polja v nas mnoho«, je samozvestno potrdil ujetnik. Vidno je rasel v Micinih očeh. Ko se je okrepčal, mu je pokazala posteljo v hešči, da bo tudi za varuha ponoči, potem ga je

pa vedla k šimnu, ki je kosil za kozolecem prelasi.

»Pomočnika sem ti pripeljal«, ga je ogovorila Mica. Počasi se je okrenil šimen, prevrtil založaj tobaka z jezikom izza leve čeljusti za desno, pljunil ter menil premerivši novega tovariša od nog do glave: »Močan bi že bil, samo če bo znal in hotel. Na«, mu je dal koso, »kar poskusi, kako ti bo rezala. Ni kaj prida košnja, ko vse pohodi ta kurji zlomek.«

Terentij je prijel z levico koso v peti, z desnico pa segel šimnu po brusnik v čepur. Namuzala sta se šimen in Mica za nas nerodnemu prijemu kose, češ, ta bo pa kosil. Ko je Rus prav na dolgo potegnul z brusnikom po kosi, sta oba čula iz glasu, ki ga je dala kosa, da bo dobro kosil. Nista se motila, lepo mu je tekla kosa, da mu je šimen zataknil čepur kar za pas, sam pa stopil po grablje in koš.

Za vsako delo je bil Terentij tako pripraven, da so ga vsi radi imeli in mu je prinesla Nežika večkrat priboljška. Vaške rekavnice so sicer nekaj šepetale, toda niti same niso verjele v svoje besede. Priboljšek je veljal ujetnikovemu delu, ne njemu samemu, saj ni bilo v Nežikinem srcu poleg žalostnega spomina na Tonča in vznemirljivih Janezovih pisem o kašlju prostora za kakršnokoli novo čuvstvo.

Kolikokrat je mislila na Tonča! Od kraja se ji je zdelo greh, toda izpovednik jo je potolažil, da ne greši proti svetosti zakona, če se spominja mrtvega ženina. Posebno ti dve leti, odkar je odšel Janez po le nekaj mesecih skupnega življenja na vojno, je ni bilo skoraj noči, da ne bi sanjala o Tonču. Same lepe in vesele sanje so bile to brez vsake sledi žalosti ali celo smrti, da je bilo srce še bolj žalostno.

Tonča je našla že tretja pomlad na pamješčikovini, kjer so mu tekli brže dnevi v kmetskem delu. Spočetka je pisal vsak teden Nežiki, ko pa mu je pošel denar in ni bilo od nikoder odgovora, se je vdal v usodo in je jel pisariti redkeje. Da se ni godilo tovarišem prav tako,

bi bil mislil, da mu

Gospodarstvo

Aktualna davčna vprašanja obrtnikov

(Iz referata zborniškega podpredsednika z. Jos. Rebera na plenarni seji Zbornice za TOI.)

Glede pridobitne je Zbornica za TOI že zavzela svoje načelno stališče. Stavila je izprvo utemeljene izpolnjenosti predlogov, ki merijo predvsem na to, da se pridobitna izdatno znižajo in da se določijo davčni minimi za dopolnilni davek. Naša pridobitna je zelo občutna. Po svoji izmeri dalek presega breme, ki ga nalaga n. pr. Češkoslovaška ali Avstrija obrtnikom iz naslova pridobitne in dohodnine skupaj. Poleg tega ni pri nas za dopolnilni davek, ki nadomešča prejšnjo dohodnino, nikakega davčnega minimi. Jasno je, da so se pri uveljavljanju pridobitne premalo ozirali na to, da je pri obrtniku pretežen del dohodka rezultat ročnega dela in da donosa takega dela vendar ne gre obdavčevati tako, kakor donose, pri katerih v izdatnosti meri sodeluje pridobitni kapital. Položaj, kakršnega ustvarja ta davek, je za malega človeka trajno nevzdržno. Zato moramo znova podpreti nujno potrebo, da se pridobitna za male obrtnike primerno zniža.

Potrebno pa je tudi, da se odmera pridobitne za male obrtnike postavi na drugo bazo.

Naš zakon izhaja s stališča, da boče pri odmeri pridobitne zadeti dejanski čisti dohodek, vendar ima v tem pogledu dve važni izjeme: za krošnjarije, ki plačajo na leto pavšalni davek (60 Din in za vsakega pomočnika po 30 Din) in za trgovske potnike, kolikor niso v službenem razmerju, ki plačajo iz naslova državnega davka in vseh samoupravnih doklad na leto pavšalno vsoto 1000 Din. V interesu finančne uprave, kakor v interesu davkoplačevalcev bi bilo, da se tudi za male obrtnike določi na isti način kakor za krošnjarije in trgovske potnike nameste osnovnega in dopolnilnega davka pavšal, ki bi ustrezal plačilni zmoglosti tega gospodarsko najbogatšega sloja in bi se gibal v izmeri, določeni za krošnjarije. Izjemo glede krošnjarijev in trgovskih potnikov je zakon statutaril brez dvoma zaradi tega, ker je za ti dve panogi težko ugotoviti dohodek. Enake težave so tudi za malimi obrtniki in davčnimi zavezanci tretje skupine. Za te vrste je čisti dohodek zelo težko oceniti, zlasti ker ne nudi zadostne podlage niti vložen glavni niti opravljeni promet.

Poenostavljenost davčne prijave

Poleg občutnih žrtv povzroča pridobitna težave malemu obrtniku in trgovcu tudi v formalnem oziru. Prijava je tako sestavljena, da bi jo moral izpolniti samo oni, kdor ima knjigovodstvo in ob začetku in koncu leta v redu inventira svoje premoženje. Pri naših prilikah so le redki oni obrtniki, ki imajo

vezano knjigovodstvo. Po večini imajo svoje knjige in beležke prilagode praktičnim potrebam in jih vodijo na način, ki za obdatbo na podlagi knjig ne pride v poštev.

Naravno, da zahteva davčna uprava od obrtnika, da ji pove, koliko znaša njegov vložen kapital, koliko zaposluje pomočnikov in vajencev, koliko plačuje najemnine za obratne prostore; popolnoma brez vsakega smisla pa je, da morajo tudi obrtniki, ki ne vodijo knjig, navajati v davčni prijavi, koliko je znašal v preteklem letu doseženi kosmatni dohodek, koliko so znašali režijski stroški in kako velik je bil doseženi čisti dohodek.

Obrtniku povzroča sestava prijave ravno v tem pogledu največje težave, ker si zaradi nepoznavanja zakona ali pa pomanjkanja knjigovodstva ni docela na jasnem, kako naj izpolni razne razpredelke. Ako je zakon določil, da se pridobitna odmerja na različne načine, bi moral tudi prijave prilagoditi tem zahtevam. Dokler se obdavčenje malih obrtnikov ne preuredi v smeri pavšaliranja, ki je za to panogo edino možni izhod, zahteva obrtništvo, da se prijave za male obrtnike tako izpremeni, da bodo ustrezale tudi načinu ugotavljanja davčne osnove po členu 57. zakona o neposrednih davkih.

Izterjavanje davčnih zaostankov

Vedno ostrejša gospodarska depresija jako občutno vpliva na naše obrtništvo. Težko so prizadeti zlasti naši podeželski obrtniki, ki trpe na posledicah kmečke krize in kmečkega moratorija. Delo obrtnikov se vedno bolj neredno plačuje, dočim mora obrtniki sproti plačevalci svoje pomožne osebe in nabavljati sirovine. Na ta način se porzra obrtništvo vedno bolj v dolgove. Izpalo je vse svoje sile, da more plačevalci delavce in nabavljati sirovine. Razumljivo je, da se so me zaradi tega nakopičili zaostanki na davkih, ki so dosegli zneske, ki jih obrtnik brez škode za svoj obrat in brez ogrožanja svoje eksistence ne more preko noči naenkrat plačati, kakor to zahtevajo davčne uprave.

Tako v stiski se nahajajo obrtniki ee brez uspeha obračajo na davčne uprave, naj im dovolijo za plačilo naraslih zaostankov plačilne olajšave. Tako se množijo ruhezni.

Povod za tako rizično izterjavanje davčnih zaostankov je dal razpis oddelka za davke pri ministrstvu financ, ki odreja, da se morajo vse prošnje za olajšave davčnih zaostankov zavrniti, kar pa ni v skladu z intencijami zakonodajalca. Zakon o neposrednih davkih v čl. 152. izrecno določa, da se v upravičenih primerih sme dovoliti odlog za plačilo davčnih zaostankov. Nanašajo je torej, če finančna uprava odreja davkoplačevalcem ravno v času najtežje krize vsako olajšavo, tudi tako, ki jo zakon izrecno priznava.

specijalnih strojev in naprav 5 milijonov Din.

— **Referenca za madžarsko pšenico v Avstriji.** V pravkar sklenjeni avstrijsko-madžarski trgovski pogodbi je Avstrija priznala odkrito preferenco za madžarsko pšenico v višini 320 zlatih kron carinskega popusta na normalno uvozno carino pri 100 kg. in sicer za količino od 5000 vagonov. (Kakor znano je Avstrija naši državi že lani v trgovski pogodbi priznala enako preferenco za pšenico, in sicer za isti kontingent.) Od ostalih določb pogodbe je omeniti, da je zvišana pogodbeni carina na zgodnji krompir od 2 na 3 zlate krone, carina na toplokrvne konje pa od 30 odnosno 60 na 37.50 odnosno 75 zlatih kron. Pitane svinje ostanee proste; za mesne svinje ostanee carina 18 zlatih kron, pri živih teletih pa 8 zlatih kron za komad.

— **Nagel razvoji neše ladjedelniške industrije.** Kakor znano je bila 9. oktobra t. l. v Splitu otvorena moderna ladjedelnica Split, ki je bila postavljena s pomočjo francoskega kapitala. V tej ladjedelnici se lahko gradijo ladje do 120 m dolžine. Sedaj poročajo iz Splita, da bodo to ladjedelnico v kratkem še razširili. Zgradili bodo še posebno livarno in poseben oddelek za gradnjo in popraviljenje lesenih ladij in čolnov. Družba »Split« je vrhu tega naročila v Belgiji nov velik plavajoči dok, kjer bodo lahko dvigali ladje do 15.000 ton. Ta dok bo gotov do aprila prih. leta. Tako bo ta ladjedelnica opravljala za vse potrebe naše mornarice in bo lahko popravljala vse plovne objekte razen največje ladje »Kraljice Marijke«, ki ima kakor znano 18.000 br. reg. ton.

Črno lakiran Din 190.—
Poniklan Din 245.—
Ostri avtomatično vsa rezila

Allegro

Dobiva se v vseh notarnah, parfumerijah in ostalih podobnih trgovinah.

— **Kartel za vijake.** Kakor smo že poročali, je ostra konkurenčna borba med tvornicami za vijake v zadnjem času popustila. Avstrijska tvornica Breviller & Urban ima v naši državi dve tvornici, eno v Novem Sadu, drugo v Koprivnici. Poleg tega pa obstajajo konkurenčne domače tvornice v Mariboru, Kropi in Smederevu. Nedavno so se vse te tvornice sporazumele glede proizvodnje ključavnic, sedaj pa je prišlo tudi do sporazuma glede proizvodnje in glede cen za vijake in matice.

— **Trgovanje s sirovini kožami.** Glede na številne pritožbe in na pogosta vprašanja zaradi nelegalne trgovine s sirovini kožami, posebno na deželi, je zadruga usnjarijev za dravsko banovino izdala naslednja navodila svojim članom: Vsakega nabiralca odnosno prekupevalca kož, ki nima za nakup tega blaga od usposobljene tvrdke izdanege pooblastila s potrdilom, da je nabiralce zaposlen pri njej, in da je obremen zavarovan pri OUZD odnosno nabiralca, ki nima takozvane potniške legitimacije, izdane od Zbornice za TOI, je treba naznaniti obrtni oblasti dotičnega okraja. O takih nabiravcih za usposobljene tvrdke ali prekupevalcih je obvestiti tudi davčne uprave. Samostojni obrtnik mora imeti poseben obrtni list, ki mu ga izda sresko načelstvo; če je za nabiralce pobleženo od kake za ta nakup usposobljene tvrdke, mu mora tvrdka preskrbeti preko Zbornice za TOI potniško legitimacijo. Usposobljeni trgovci, ki se poleg druge trgovine pečajo tudi z nakupom sirovih kož, morajo za ta posel imeti z zdravstvenega stališča posebno skladišča ali posebne lokale. Obrtna oblastva naj nedovoljeno šušmarstvo prepreči z občutnimi globami. Obremen obvešča zadruga svoje člane, da je monopolska uprava v Beogradu ustregla prošnji glede dobave industrijske soli. Vsak usnjarski obrtnik (ne glede na protokolirane obrti) lahko naroči za vsakih 6 mesecev najmanj 1000 kg denaturirane soli, za kar mora vložiti na Zbornico za TOI prošnjo (kolek 20 Din) zaradi obrtne porabe soli. Zahteva se tudi potrdilo o plačanih davkih in prijavi najbližjemu oddelku finančne kontrole.

— **Poravnalno postopanje** je uvedeno o imovni nasl. dožnikov Fr. Santak, krojač v Dol. Lendavi (poravnalni uprav. dr. Ferdo Černe, odvetnik v Dol. Lendavi; poravnalni narok pri okr. sodišču v Dolnji Lendavi 20. januarja ob 9. dopoldne, prijavni rok 15. januarja, kvota 40 %); Anton Cimprič, trgovce v Kojevski reki št. 7 (porav. uprav. dr. Iv. Sajovic, odvetnik v Kojevju; poravnalni narok pri okr. sodišču v Kojevju 19. januarja ob pol 11. dopoldne, prijavni rok do 14. januarja).

— **Konkurz je razglašen o imovni Karla Jeglitscha**, trg. z mešanim blagom v Novi vasi pri Mariboru (upravniki mase dr. Fr. Irgolič, odv. v Mariboru; prvi zbor upnikov pri okr. sodišču v Mariboru 22. dec. ob pol 11. prijavni rok do 13. jan., ugotovitven narok 19. jan.).

— **Poravnalno postopanje** je uvedeno o imovni dolžnice Marije Fetič-Frankheim omožene Scheiber, lastnice frizerskega salona v Mariboru, Ulica 10. okt. št. 3 (poravnalni upravnik dr. Jos. Rapoc, odv. v Mariboru; poravnalni narok pri okr. sodišču v Mariboru 23. jan., prijavni rok do 7. januarja, kvota 40 odst.).

— **V trgovski register** so se vpisale napne tvrdke: Theer Franjo & Co, družba s. z. v Celju, izdelovanje mila, parfumov i kemičnih izdelkov (osnovna glavnica 1.000 Din; poslovalja: Theer Franjo in liki Slavko, oba v Zavodni); Mulej & Gob, izdelovanje kisa, družba s. o. z. Veliki Lengoš (osnovna glavnica 12.000 Din); »Metniška propaganda«, družba s. o. z. v Ljubljani, založba knjig in umetnin (osnovna glavnica 21.000 Din; poslovalje: inž. Hilir Hugo in Uhlir Marica, Ruda pri Zidanem mostu); Novotny & drug, izdelova-

nje in prodaja kruha in peciva; Ahačič in Sifrer, trgovina z mešanim blagom, Kranj. — **Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje** 1. dobavo karoserije za mladiški avto-furgon mestnega pogrebnega zavoda brez ličanja in tapetiranja, 2. ličanje in tapetiranje tega avtomobila. Natančni pogoji so dobijo med uradnimi urami v pisarni mestnega pogrebnega zavoda Ambrožev trg številka 7. Tozadavne ponudbe je vložiti do 20. decembra t. l. do 11. ure dopoldne v oddelku V. (mestni gospodarski urad) mestnega načelstva.

— **Oddaja zakupa buffeta na postaji Dravegrad**—Meža se bo vršila pri direkciji državnih železnic v Ljubljani potom licitacije 23. januarja.

— **Dobave.** Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 1200 komadov ročajev za pile. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 9. januarja ponudbe glede dobave elektrotehniškega materiala, do 12. januarja pa glede dobave 2000 komadov metel, 50 komadov ščetk, 400 komadov bombaznih krov, 4000 škatel paste za čiščenje kovine, 400 kg angleškega kamenja, 800 kg urinola, 50 kg gob za filtriranje vode, 400 steklenice tekočine za čiščenje kovin, 300 kg masti za parkete, 100 komadov otičarjev za čevlje in 30 kg plavca. Dne 16. januarja se bo vršila pri direkciji pomorskega prometa v Splitu ometna licitacija glede dobave tiskovnih. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.)

— **Dobave.** Dir. drž. rudnika Senjski rudnik sprejema do 27. t. m. ponudbe glede dobave 300 m janskega kaba. — Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 5. januarja ponudbe glede dobave bencola, alkohola, olja, glicerina, voska, etra, solne in žvepelne kisline, salmiaka, kalijevega solitra, masti za parkete, paste za čiščenje kovin, kleja itd. do 7. januarja pa glede dobave orodja in predmetov iz medenine. — Predmetni oglasi so na vpogled v zbornici za TOI. — Vršile se bodo naslednje licitacije: 15. t. m. pri intendanturi komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 52.000 kg riža, 11.000 kg masti, 10 kg čaja, 45 kg kave in 10 kg maka, 16. t. m. pri komandi III. armijske oblasti v Skoplju glede dobave kvasa, 24. t. m. pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu glede dobave raznih zdravil, 27. t. m. pa glede dobave raznih oli. Oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri omenjenih komandah.

Borze

16. decembra.

Na ljubljanski borzi se je danes v skladu z zunanjimi tečaji deviza London ponovno nekoliko okrepila, za malenkost se je dvignila tudi deviza Trst, dočim je Amsterdam popustil. Skupaj je znašal pretekli teden devizni promet 2.02 milijona Din, nasproti 1.78.188.112 in 217 v zadnjih štirih tednih. V privatnem kliringu se je avstrijski šiling trgoval v ponedeljek 8.50 do 8.90, sredi tedna po 8.60, včeraj pa po 8.40 do 8.90. Na zagrebški borzi je bil tečaj avstrijskega šilinga stalno precej višji in so bili zadnje dni zabeleženi zaključki po 9 do 9.10, kar je vsekakor tudi nad paritetno avstrijskih tečajev, zakaj na Dunaju se trguje dinar v privatnem kliringu po 11.20, kar ustreza našemu tečaju 8.90. V grških bonih na naši borzi ni bilo prometa, na zagrebški borzi pa je notacija zelo variirala, med 34 in 40.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila danes vojna škoda nadalje zelo čvrsta in so bili zabeleženi zaključki za kaso po 238 in 244, za december po 242 in 245 in za januar po 236. Promet je bil še v 7 odst. Blairovom posojilu po 38.50, v delnicah Narodne banke po 4.150 in v delnicah Privilegirane agrarne banke po višjem tečaju 240. Dviganje Vojne škode se je ves teden nadaljevalo. Pretekli petek je bil zabeležen tečaj 225, današnji tečaj pa je skoro za 20 točk višji. V celoti se je vojna škoda od konca septembra dvignila za 70 točk ali za 25 odst. Kakor poroča beograjsko »Vreme« od 14. t. m. je »okrepitev tečaja Vojne škode pripisati energični intervenciji Poštne hranilnice, ki je zaustavila padec tečaja in povzročila, da se je povrnilo zaupanje v ta papir, kakor tudi v ostale državne papirje. Tudi za 4 odst. agrarne obveznice, ki so še ob koncu septembra notirale le 23, je bil danes zabeležen tečaj 30 do 35 brez promta. Edino dolarski papirji so pretekli teden za malenkost popustili. Tako se je 7 odst. Blairovo posojilo zadnji petek trgovalo po 40, danes pa po 38.50. Vzporedno z državnimi papirji se je dvignil tudi tečaj delnic Privilegirane agrarne banke, ki se je v zadnjem tednu okrepila za 10 točk.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 216.79 — 232.15, Berlin 1369.58 — 1380.28, Bruselj 798.02 do 801.96, Curih 1108.35 — 1113.85, London 189.42 — 191.02, New York ček 5741.59 do 5769.85, Pariz 224.99 — 226.11

Carih: Pariz 20.2975, London 17.1350, New York 52.076, Bruselj 72, Milan 26.60, Madrid 42.3750, Amsterdam 208.9750, Berlin 123.7750, Stockholm 94.40, Oslo 88.20, Kopenhagen 88.80, Sofia 3.76, Praga 15.39, Varšava 58.30, Bukarešta 3.0850.

Elekti

Ljubljana. Vojna škoda 240 den., 7% investicijsko 448 den., 8% Blair 43 bl., 7% Blair 38 — 40.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 235 — 240, za december 240 — 241, za februar 218 — 226, 7% investicijsko 48 — 52, 4% agrarne 30 — 35, 6% bežuske 36 den., 7% Blair 37.50 — 38.50, 6% Blair 42 bl., 7% Drž. hipotekarna banka 46 bl.; bančne vrednote: Narodna banka 4150 — 4450, Priv. agrarna banka 245 — 252.50; industrijske vrednote: Trbovlje 125 — 135, Gutmann 100 bl., Sečerača Osijek 185 bl., Sečerača Vel. Bečkerek 675 den.

Beograd. Vojna škoda 245, 239.50 zaklj., 6% bežuske 36.50, 35.75 zaklj., 7% investicijsko 52.50, 51 zaklj., 4% agrarne 28.50 zaključek, 8% Blair 40.50 den., 7% Blair 38 do 38.75, 7% Drž. hipotek. banka 45 — 46, Narodna banka 4440, 4400 zaklj., Priv. agrarna banka 265, 255 zaklj.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 13.50, Trbovlje 18.42, Alpine — Montan. 11.45, Sečerača 21.50.

Blagovno tržišče

LKS

+ Ljubljanska borza (16. t. m.) Tendence za les slaba. Zaključeni so bili 3 vagoni, in sicer 2 vagona teštonov in 1 vagon tramov.

ZITO

+ Ljubljanska borza (16. t. m.) Tendence za žito čvrsta. Nudi se pšenica (slovenska postaja, mlevska tarifa, plačljivo v 30 dneh): baška, 76 kg težka po 207.50 — 210; baška,

77/78 kg po 212.50 — 215; sremška 79/80 kg po 217.50 — 222.50; moka (slovenska post.): baška 30c po 340 — 345; banatska po 350 do 355; koruza (slovenska postaja, mlevska tarifa): baška, umetno sušena po 115 do 117.50, za december po 120 — 122.50, za januar po 122.50 — 125.

+ **Novosadska blagovna borza** (16. t. m.) Tendence prijazna. Promet 52 vagonov. Pšenica (76 kg): baška, okolica Novi Sadj, Sombor 154 — 156, srednjabaska 155 — 157; gornjabaska 156 — 158; baška poljska 158 — 160; ladja Tisa 163 — 165; ladja Begej 160 — 162; gornjabaska 153 — 155; srednjabana, 158—160. Ječmen baški, sremški, 65/6 kg 90 — 97.50 Oves: baški sremški 95 — 97.50 Rž: baška 125 — 127.50. Koruza: baška 52 — 54; za december 53 do 55; za mare — maj 68 — 70; banatska 49 do 51; sremška 52 — 54; baška sušena 61 do 63; banatska sušena 59 — 60; sremška sušena 62 — 64. Moka: baška in banatska »0c« in »0c« 252.50 — 257.52; »2« 232 — 247.50; »5« 210 — 220, »6« 170 — 180; »7« 125 — 135, »8« 85 — 90. Otrubi: baški in sremški 58—60; banatski 56 — 58. Fižol: baški beli 117.50 do 120.

+ **Somborska blagovna borza** (16. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet 53 vagonov. Pšenica (76 kg): baška, okolica Sombor 153 — 155; gornjabaska 155 — 157; baška poljska 160 — 162; banatska 150 — 152. — Koruza: baška 52 — 55; južnabaska 54 — 56; baška sušena 63 — 65; baška Dunav, Tisa šlep 68 — 70. Oves: baški 95 — 97 sremški, slavonski 97 — 100. — Ječmen: baški in sremški 94 — 96. — Moka: baška in banatska »0c« in »0c« 250 do 265; »2« 230 do 245; »5« 210—220; »7« 125—135; »6« 170—180; »8« 82 — 90. Otrubi: baški 59 — 61. Fižol: baški uzanjeni 117.50 — 120.

+ **Budimpeštanska termična borza** (16. t. m.). Tendence s'aba, promet srednji. Pšenica: za mare 12.71, za maj 13.10 do 13.12; rž: za mare 7.01 do 7.03, koruza: za maj 7.72 do 7.75, za julij 8.10 do 8.11.

Občni zbor emigrantskega »Tabora«

Ljubljana, 16. decembra.

V svojih prostorih v hotelu Tivolija je imelo Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor« s'noči svoj izredni občni zbor. Do pol devetih, ko je zborovanje otvoril poslevočni podpredsednik Strekelj, se je zbralo okrog 180 članov in članic, tako da je bil lokal poln ljudi. Izredni občni zbor, ki je bil sklican zaradi demisijske dosedanjega predsednika g. Božiča, pa se je od vsega početka spremenil v lepo revijo dela mladice nacionalne organizacije v poslednji poslovni dobi, ki je trajala nekoliko osem mesecev. Na dnevnem redu je bila namreč cela vrsta poročil društvenih funkcionarjev, poleg teh pa še sprememba pravil in volitve novega odbora. Iz posameznih poročil posnemamo naslednje podatke:

V društvu je naraslo število članstva od poslednjega občnega zbora od 523 na 652. Aktivni člani so se v okviru društvenega delovanja izkazali kot disciplinirani, tovariški in nacionalni elementi, kar je v največji meri omogočilo nagli tempo dela in društvenega razmah. Zbirali so se na rednih sestankih, ki jih je bilo v zadnjih osmih mesecih 30 z 20 predavanji. Predavatelji, ki so bili večinoma iz vrst društva, so podajali članstvu v svojih predavanjih v prvi vrsti snov, ki je bila političnega, socialnega ali pa komemorativnega značaja. Izmed predavateljev naj omenimo dr. Čoha, dr. Čermelj, dr. Laha, g. Široka, prof. Rudolfa, dr. Furlana, g. Marjanovića in g. Bučarja. Predavanja so bila dobro obiskana in se je na njih zbralo 100 do 150 ljudi. Društvo je v tem času organiziralo tudi dve večji prireditvi, prvo na vrhu hotela Tivoli, drugo v »Unionu«, sodelovalo pa je pri dveh emigrantskih prireditvah v Laskem in Škofji Loki.

Največje delo zadnje poslovne dobe pa je bila nedvomno zgraditev delavskega prenočišča, o katerem smo pred dnevi že podrobno poročali. V finančnem pogledu je gradnja prenočišča znatno povečala denarni promet v blaginji, ki je znašal skupno 126 tisoč 391 dinarjev. Poleg aktivnega s'alda iz prejšnje poslovne dobe, ki je znašal 5956 dinarjev, so narasli dohodki na 61.107 Din, izdatki pa na 66.448 Din, tako da se je poslednja doba kljub izrednim izdatkom zaključila s prebitkom 615 Din.

V okviru društva je intenzivno delovalo tudi šest odsekov. V socialnem se je izobraževalo delavsko članstvo v raznih socialnih vprašanjih in se vzgajalo v duhu delavske solidarnosti in vzajemnega tovarštva. Pevski zbor, ki ga vodi g. Venturini, ki šteje sedaj 31 pevcev in 24 pevki, je imel 39 pevskih vaj in je z velikim uspehom nastopil na 4 prireditvah. Posbno pa se je v zadnjih mesecih razvil mandolinistični odsek, katerega članstvo je naraslo na 30. Društvo mu je kupilo 19 novih instrumentov za 4000 dinarjev. Imel je okrog 70 vaj in je tudi dvakrat javno nastopil, prvič na akademiji v »Unionu«. Tudi dramski odsek, v katerem deluje nad 40 fantov in deklet, je sodeloval pri društvenih prireditvah. Ženski odsek je skrbel predvsem za siromašno članstvo, ki mu je preskrbel večjo količino oblek in perila. V zadnjem času je našel izdatno podporo tudi pri ljubljanskem Rdečem križu. Slednji je društvo priredilo 12 večjih izletov v širši ljubljanski okolici, pa tudi na deželo. Zlasti sta uspela izleta v Lasko in Škofjo Loko.

Kot zadnje je sledilo poročilo poslevočnega podpredsednika. V jasnih obrih je zadržal kontrolo društvenega kulturnega in socialnega delovanja ter razmer, ki vladajo v organizaciji. Poudaril je nacionalne osnove, na katerih sloni vse društvo in navedel, da je »Tabor« sodeloval pri vseh pomembnejših narodnih prireditvah. Končno se je zahvalil članstvu odboru in vsem, ki simpatizirajo z društvom, za moralno in emotno podporo ter vneto sodelovanje. Občni zbor je izrekel odobro na predlog revizorjev absolutno.

V dosedanjih pravilih je bilo spremenjenih več členov. Med drugim je bilo določeno, da preide društvena imovina v primeru razida organizacije v last in unravo viške občine, na katere ozemlju je zgrajeno društveno delavsko prenočišče. Pri volitvah je bil izvoljen odbor, v katerem so kot predsednik g. Saša Strekelj kot podpredsednik g. Bensa, kot odborniki g. Kolarič, Valič, Kavčič, Pregarec, Ukmur, Višnjevec, Franka in Milko Škrab. Kot načelniki odsekov na gg. Gonič, Bišček, Tomičič, Figar ter ed. Lenarič in Furlanov. Za revizorje so bili izvoljeni gg. Sakida Koc in Pivon. Članstvo je s'rselo novi odbor z velikim odobravanjem.

Sprememba navodil za poslovanje s Pošt. hranilnico

Prometni minister je odobril naslednje spremembe navodil za poslovanje s Pošto hranilnico: Knjižica s 50 čeki stane od sedaj 27.50 Din z vračunano takso od 0.25 Din pri komadu (doslej 20 Din s takso 0.10 Din). Določbe glede predložitve v izplačilo in glede preklicanja čekov se spremenijo tako, da je treba sedaj ček predložiti v izplačilo v 5 dneh, ako je kraj izjaje in plačila isti, sicer v roku 15 dni. Če je kraj izjaje v inozemstvu, veljajo zakonski roki 20—60 dni. (Doselej v istih rokih ni bilo mogoče čeka preklicati, dočim je bilo določeno, da se mora ček predložiti v izplačilo v 6 mesecih.) Po novih navodilih lahko Poštna hranilnica izplača ček tudi po predpisnem roku, toda najkasneje v 6 mesecih, ako izdajatelj čeka ni preklical. V § 10. se doda nova določba, ki pravi, da si bo Poštna hranilnica prizadevala vestno izvršiti pogoje pri pogojnih izplačilih, vendar ne prevzame materialne odgovornosti, če kak pogoj ni bil točno ali v celoti izpolnjen.

Navodila se dopolnjujejo z novim paragrafom, ki stedi § 18. Ta novi paragraf določa, da lahko vsak lastnik čekovnega računa zaprosi pri pošti, da se vse poštne nakaznice, ki prihajajo na njegov naslov, ne izplačajo njemu, temveč se takoj prenesejo na njegov čekovni račun. Na ta račun se lahko prenesejo tudi nujne in brzozjavne nakaznice. Tak lastnik računa mora dati pošti pooblastilo, ki jo pooblašča, da sme prevzeti vse poštne nakaznice na njegov naslov in jih prenesti (vplačati) na njegov čekovni račun. Zato pa mora izročiti pošti potrebno število polnočnic.

Prva točka § 29. se spremeni in se glasi: Obresti pri Poštni hranilnici (za vloge na knjižice) znašajo 4 % na leto (doslej 5 % za vloge do 50.000 in 4 % za večje vloge). Ker ostane § 39., ki govori o izseljenških viogah, nespremenjen, ostane tudi še nadalje v veljavi 6. odstotna obrestna mera za vloge naših izseljencev do 250.000 Din.

Končno se vstavi nov § 35., ki pravi, da sme vsakdo imeti samo eno hranilno knjižico Poštne hranilnice na svoje ime. Kdor vzame dve ali več knjižic, izgubi obresti na vlogo po drugi in po ostalih knjižicah. Ta omejitev ima očitno namen oteževati izigravanje določbe, ki pravi, da se na vloge do 2000 Din ne sme izreči prenovod niti pridobiti zastavna pravica in se hranilna knjižica do te vsote tudi ne more zarubiti.

Uspeh vinškega sejma v Ivanjkovcih

Ze osmo leto prireja Vinarska zadruga »Jeruzalemska« v Ivanjkovcih ob tem času svoj vinski sejem in vinsko razstavo. Kljub težki gospodarski krizi, se je zadruga tudi letos odločila za to tradicionalno prireditev, ki se je vršila 13. t. m. Sejem je bil skrbno pripravljen in je

Sokolstvo

Razveseljiv razvoj našega Sokolstva

Nad 1800 društev in čet — preko 260.000 pripadnikov — 169 Sokolskih domov — Lep razvoj telovadnega in prosvetnega dela

Jugoslovensko Sokolstvo je napravilo v zadnjih letih mogočen korak naprej. Medtem, ko je poprej število pripadnikov Sokolstva v nekaterih predelih Jugoslavije naraščalo zelo polagoma se je sedaj ravno tankaj razvoj pričel z naglejšim tempom, akoravno tudi v starih sokolskih župah in pokrajinah nikakor ni prenehal; vendar se ne vrši v oni živahni meri. Pogled na zemljevid naše države nas kaj kmalu prepriča, da je danes dejanski vsa Jugoslavija preprežena s sokolskimi edinicami, bilo društvi, bilo četami; dokaz, da je organizacija v zdravem napredovanju, četudi se danes naleti prav pogosto na ovire, ki bi jih ne pričakovali. Nasprotniki sokolskega pohoda pa itak ne bodo nikdar postali iz Savlov Pavli, o tem smo si vsi na jasnem in bomo vedno znali temu primerno uravnati naše delo Polagoma in sigurno sledi količinskemu razmahu sokolske organizacije tudi kakovostna uvrstitev, ki je vsetransko potrebna, da se poedina sokolska edinica vzdrži pri čilem življenju. V tem oziru pripada poleg prednjaških zborov tudi važna uloga sokolskim prosvetnim zborom, ki naj s primernimi sredstvi dvigajo sokolsko miselnost in duha med članstvom.

Po ogromnem, skoraj stooletnem razmahu v letu 1931., je bila naravna posledica, da kmalu preneha oni preogromni in dejansko prenatrpani priliv novih množic v sokolsko članstvo. Kakor lahko smatramo leti 1930.-1931. kot rekordni glede količinskega razvoja v našem Sokolstvu, tako moramo pričakovati, da je leto 1932. več ali manj prvi znak notranje konsolidacije. Društev in čet ni nastalo več toliko kakor v prvih omenjenih letih, pač pa je bilo odprtih klubov velikih gospodarskih stiski precejšnje število Sokolskih domov, dalje mnogo telovadnic, knjižnic, letnih telovadišč, skratka dvignilo se je število onih ustanov, s katerimi dosega Sokolstvo najbolj uspešen način svoj namen. To so sigurno znaki konsolidacije. Nešteto pa je danes društev, ki z vso vsemirno naravnost miravilčno pridno znašajo skupaj dinar za dinarjem, da bodo enkrat uspela, postaviti sebi lasten krov nad glavo in s tem ustvariti temelj nemotenemu razvoju in delu v lastnih prostorih.

Ako danes pogledamo v statistično knjigo naše organizacije, vidimo, da šteje savez v 25 župah skupno 1835 sokolskih edinic, od njih 914 samostojnih društev in 921 čet, ki bodo marsikatera tekom nekaj let postale samostojne, danes pa orjejo ledino tankaj, kjer se niso podali vsi pogoji za ustalen, uspešen razvoj sokolskega dela. Od lanskega leta se je število društev pomnožilo za 82, čet pa za 244; nekaj društev in čet pa je bilo tudi črtanih, saj prinaša vsak razvojni pokret s seboj tudi suhe veje, ki morajo čim prej odpasti. Vse ostali razvoj našega Sokolstva tekom leta 1932. pa lahko označimo tako, da znaša prirastek na pripadnikov okrog 10% napram letu 1931. Odraslega članstva šteje sedaj sokolska organizacija skupno 147 tisoč 986, od tega 125.276 članov in 22.719 članic. Mladinski oddelki pa imajo 20.245 naraščajnikov, 9652 naraščajnice, 47.968 moške in 38.756 ženske dece. Celokupno število pripadnikov SKJ tvori potencialno lepo število 264.407 oseb. Od teh telovadi 153.154 pripadnikov in sicer poleg z omenjenih mladinskih kategorij še 30.076 članov in 6657 članic. Naravna stvar je, da je potrebno za vodstvo tako velikega števila telovadečih tudi primerno število vadiateljev in vadiateljic. Slednji se dele na več vrst. Izmed njih ima zavezne, oziroma župne prednjačke izpite 1071 moških in 281 članic, medtem ko je onih, ki imajo samo društvene izpite, okrog trikrat več. To število nikakor ne zadošča in skrb vseh žup in društev je, da poleg vadiateljskih šol in tečajev pridobije kolikor mogoče mnogo vodniških oseb, saj leži samo v tem primeru uspeh telovadne vzgoje.

Zanimivo je, kje delujejo naša društva in čete. Lastni Sokolski dom ima danes že 169 edinic. Izmed njih jih je odprtih in v uporabi 139, dovršene pa se 30 stavb. Sokolske dome stavijo danes društva širom države po vseh župah, največje število pa jih je dosega v dravskih župah. Lastno letno telovadišče ima 296 edinic. V veliki meri se poslužujejo društva sokolskih telovadnic (737) ter sokolskih dvorišč (654), vsa ostala pa vežbajo v raznih privatnih prostorih boljše pa tudi slabše vrste. Brez telovadnice je 178 edinic.

Zivahno delovanje na telovadnem polju izpričuje tudi veliko število javnih nastopov. Svoj župni zlet je priredilo 9 žup, dalje 58 okrožij okrožne zlete, društvenih in deloma tudi četnih nastopov pa je bilo 850. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da se je celokupno jugoslovensko Sokolstvo pridno pripravljalo na vesokolski zlet v Pragi, kamor je odšlo skupno v devet vlakih 5703 osebe in je nastopilo pri prostih vajah 1236 telovadeč in 560 telovadk ter okrog 500 članov sokolskih čet in dokaj močna naraščajnska delegacija. V prosvetnem pogledu je zanimivo, dokaj živahno delo. Saj je v savezu delovalo 829 sokolskih knjižnic, društev so imela 465 gledaliških odrov, 227 pevskih zborov, 36 lutkovih gledališč, 82 nihalnih godb, 38 fanfar, 90 orkestror in 309 tamburaških zborov. Kako velika masa ljudi je bila zaposlena pri vseh teh odsekih, nam izpričuje že njihovo število. Zlasti zanimuje lep razvoj

lutkarstvo, ki je še pred nekaj leti imelo le 7 pozornic, danes pa jih je že petkrat več in še vedno se snujejo po večjih društvih. Smotrna organizacija bo tudi na tem polju ustvarila lepo prosvetno enoto, ki bo zlasti mladini dobrodošla.

Predaleč bi zašli, ako bi naštevati še dalje razne statistične podatke o delu naših sokolskih društev, ki jih vsa družji krepla volja za delo v smislu skupnega smotra. Sa-

mo s par potezami smo orisali veliko delo, ki ga vrši sokolska organizacija širom države, da si lahko vsakdo ustvari jasno sliko o današnjem sokolskem pokretu. Drugič pa bomo spregovorili nekaj besed o sokolskem pokretu v naši ožji domovini.

Zadnji »Sokolski Glasnik« obravnava na uvodnem mestu zadevo blagoslovitve sokolskih zastav in tozadevno prepoved zagrebškega nadškofa. Savezni načelnik je izpovedal svoje naziranje o zakonu SKJ v posebnem članku. Nadalje je v listu članek o pomenu sokolskega tiska in še nekaj drugih člankov ter zelo mnogo poročil iz saveza. List prinaša tudi poziv saveza za nabiranje novih naročnikov na sokolske liste priložnosti sokolskega tiskovnega tedna. V tem oziru društva store vsekakor mnogo premalo.

Veliko zanimanje za pokrajinski zlet v Ljubljani se kaže vsepovsod. Odbor Češko-

slovaškega Sokolstva je na svoji zadnji seji dne 10. decembra v Pragi sklenil, da se udeleži češkoslovaško Sokolstvo v velikem številu tega zleta. Upamo, da bo tudi udeležba bratov Poljakov in Rusov prav zadovoljiva in da tudi manjših deputacij ostalih slovanskih narodov ne bo majkalo.

Pokrajinski zlet v Ljubljani bo razdeljen po dosežanih dispoziacijah v dva predzletna dneva in glavne zletne dneve. Sokolska deca in naraščaj iz cele dravske banovine bosta imela svoj lastni predzletni dan, šole in pa vojska pa zopet poseben dan. Glavni zletni dnevi so določeni na 28. in 29. junij, ko se bodo vršili nastopi članov, članic, slovanskih gostov, vojakov in pa mornarjev. Poseben nastop bo imelo matično društvo »Ljubljanski Sokol« na zletu, ko bo z vsemi svojimi oddelki vežbalo jubilejne vaje, ki jih bo sestavil bisj dolgotelni društveni načelnik in vodnik, br. dr. Viktor Murnik, priznani stro-

kovnjak na tem polju. Nastop matičnega društva bo trajal skoraj celo uro.

Proste vaje za pokrajinski zlet so sestavili: za člane brata Gregorka in Pibernik, za članice s. Barlova, za moški naraščaj br. Lojze Vrbovec, za naraščajnice s. Slapničarjeva, medtem ko za deca še niso dovršene, nakar bomo naknadno poročali o njih. Deca izpod devetega leta nastopi s posebnimi igrami in posebno godbo. Ker bo na pokrajinskem zletu nastopilo tudi večje število starejših bratov, se bodo izvajale historične vaje iz leta 1904., ki jih je tedaj sestavil br. dr. Viktor Murnik. Za vojsake je avtor vaj br. Ivan Kovarč. Besedila vaj bodo v kratkem izdana, pa tudi naši sokolski glasbeniki že pripravljajo glasbene spremljave poedinih prostih vaj in upamo, da bodo v januarju že izšli klavirski izveščki.

SOKOLI! DOPISUJTE SAMO NA SOKOLSKEM PISEMSKEM PAPIRJUI

Najcenejša in najlepša božična darila

so božične knjižne zbirke Tiskovne zadruge v Ljubljani Šelenburgova ulica 3.

Vsaka slovenska družina mora imeti svojo domačo knjižnico, ki ji naj bo vir izobrazbe, napredka in zabave. Tiskovna zadruga hoče vsakomur pri tem pomagati in je zato svojim knjigam

globoko znižala cene za božič.

Zbirke, ki smo jih sestavili za to priliko in ki so spodaj navedene, Vam nudijo najlepšo in najbogatejšo izbiro. Naše knjige so poučne, zabavne, zanimive, lepo opremljene in imajo

trajno vrednost.

Knjige Tiskovne zadruge so najlepša in najcenejša božična darila. Med Slovenci jih je razširjenih že več stotisoč, kar priča o njih privlačnosti.

Izberite in naročite jih takoj, da jih dobite po globoko znižanih cenah in pravočasno za božič.

★

Kako naročim božične zbirke?

Knjige se dobe v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Šelenburgova ulica 3. Zunanji naročniki naj izpolnijo in izrežejo naročilnico ter jo odpošljejo. Istočasno z naročilnico je poslati denar po poštni nakaznici ali čekovni položnici, ki je na razpolago na vsaki pošti za 25 par. Na položnico je napisati naslov: Tiskovna zadruga, knjigarna v Ljubljani, poštni čekovni račun št. 11.926.

Na naročilnico brez nakazila se ne moremo ozirati!

NAROČILNICA.

Tiskovni zadruzi v Ljubljani.

Podpisani naročam (katero?) _____ zbirko knjig,

oziroma iz X. zbirke te-le knjige: _____

Knjige naj bodo broširane,*) v platno, v polusnje vezane.

Pošljite mi položnico.

Istočasno pošiljam za knjige in poštino Din _____.

Po prejemu nakazila mi knjige takoj pošljite.

*) Česar ne želite, prečrtajte!

naročnikov podpis.

I. zbirka: Luksuzne, salonske knjige.

1. Jakopičev jubilejni zbornik. 2. Album slovenskih književnikov.

Obe knjigi skupaj: broš. Din 130.—, nam. Din 240.—

vez. " 190.—, " 300.—

s poštino 12 Din več.

II. zbirka: Spisi Podlimbarskega.

Mašelj-Podlimbarski: Zbrani spisi. Urejuje dr. J. Šleibinger.

I. zvezek: Slike in črtice. — Gorski potoki. — Tovariš Damjan.

II. zvezek: Potresna povest. — Moravske slike. — Vojvoda Pero in perica. — Črtice.

IV. zvezek: 1. in 2. knjiga: Gospodin Franjo.

Štirje zvezki: broš. Din 140.—, nam. Din 280.—

vez. " 200.—, " 340.—

s poštino 12 Din več.

III. zbirka: Kompletan Tavčar.

Tavčar Ivan: Zbrani spisi. Urejuje dr. Prijatelj.

I. zvezek: Gospa Amalija. — Dona Klara. — Antonio Gledjevič. — Povest v kleti. — Bojna ljubezen. — Mlada leta. — Margareta. — Ivan Slavlj. — Valovi življenja. — Med gorami. (Slike iz loškega pogorja.)

II. zvezek: In vendar — Soror Pia. — Tat. — Čez osem let. — V Karlovcu. — Gospod Ciril. — Mrtva srca.

III. zvezek: Otok in struga. — Tiberius Pannonicus. — Kuzovci. — Vita vitae meae. — Janez Solnce.

IV. zvezek: Grajski pisar. — 4000. — V Zali. — Izgubljeni Bog.

V. zvezek: Izza kongresa.

VI. zvezek: Cvetje v jeseni. — Visoška kronika.

Vseh šest zvezkov skupaj: broš. Din 300.—, nam. Din 492.—

vez. " 400.—, " 586.—

s poštino 12 Din več.

IV. zbirka: Jurčič in Jenko.

1. Jurčič Josip: Zbrani spisi. Urejuje dr. Prijatelj.

II. zvezek: Spomini starega Slovence. — Tihotapec. — Jurij Kobila. — Dva prijatelja. — Vrbani Smukova ženitev. — Grad Rojnjice.

III. zvezek: Kloštrski žolnir. — Deseti brat.

IV. zvezek: Golida. — Hči mestnega sodnika. — Nemški valpet. — Dva brata. — Božidar Tirtelj. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Črta iz življenja političnega agitatorja. — Sin kmetiškega cesarja. — Šosedov sin.

V. zvezek: Pipa tobaka. — Moč in pravica. — Županovanje v Globokem dolu. — V vojni krajini. — Telečja pečenska. — Ivan Erazem Tattenbach. — Bela ruta, bel denar. — Na kolpeškem ustju. — Doktor Zober.

2. Jenko Simon: Zbrani spisi. Urejuje dr. Glonar.

Pesmi. — Črte. — Kaznovana tercijska. — Predpustnica. — Spomini. — Tilka. — Jeprski učitelj.

Vseh pet knjig stane: broš. Din 132.—, nam. Din 264.—

vez. " 212.—, " 344.—

s poštino 12 Din več.

V. zbirka: Celoten »Dekameron«.

Eno najslavnejših del iz svetovne literature, poleg tega pa najzabavnejša knjiga, ki obravnava s humorjem in ironijo ljubzenske pustolovščine duhovništva in ostale srednjeveške družbe. Naša bogato ilustriрана izdaja je prava slaščica za do-rasle čitatelje.

Boccaccio Giovanni: Dekameron. 3 zvezki.

Broš. Din 80.—, vez. Din 128.—, nam. Din 216.—

s poštino Din 5.— več.

VI. zbirka: Sienkiewicz.

1. Sienkiewicz: Z ognjem in mečem.

2. Sienkiewicz: Potop I. in II. del.

Vse tri knjige skupaj: broš. Din 140.—, nam. Din 290.—

vez. " 182.—, " 362.—

s poštino Din 12.— več.

VII. zbirka: Za naše malčke.

1. Dolgouhi Jernejček.

2. Princeza v pomaranči.

3. Koko in druge živalske zgodbe.

4. Mihec in princ lenuhar.

5. Carobni studenec.

6. Božične pripovedke.

7. Vilinske gosli.

8. O srečnem krojaču.

9. Bili so trije velikanj.

Devet knjig stane: broš. Din 70.—, vez. Din 100.—

s poštino Din 5.— več.

VIII. zbirka: Tudi za mladino.

1. Levstik Vladimir: Deček brez imena.

2. Mitčinski: Tokovaj Mataj.

3. Šorli Ivo: Bob in Tedi.

4. Filip Don: Kako so se vrati ženili.

5. Mitčinski: Zgodbe kraljeviča Marka.

6. Zmaj Jovan: Kalamandarij.

7. Vašetova: Pravljice.

8. Zmaj Jovan: Pisani oblaki.

9. Šorli: V deželi Čirumurcov.

Vseh devet knjig stane Din 100.—

s poštino Din 10.— več.

IX. zbirka: Shakespeareova dela.

Župančičeve preproste in genialne dramatike so po svoji dovršenosti in pre-prostosti naravnost šola naše najvišje jezikovne kulture.

Shakespeare: Dramatična dela. Prevel Oton Župančič.

1. Sen kresne noči.

2. Macbeth.

3. Othello.

4. Kar hočete.

5. Zimska pravljica.

6. Ukročena trmoglavka.

7. Komedia zmešnjav.

Vseh sedem knjig stane: broš. Din 100.—, nam. Din 176.—

vez. " 140.—, " 232.—

s poštino Din 8.— več.

X. zbirka: Izbera zabavnih in poučnih knjig.

Izbera se lahko katerakoli knjiga. Naročilo mora znašati najmanj Din 50.—.

V oklepaju cena za vezane knjige.

Din	Din	Din	Din
Župančičev jubilejni zbornik	20.— (34.—)	Kozak: Boj za Mount Eve-rest	18.— (30.—)
Cankarjev zbornik	10.— (20.—)	Kersnik: Testament	9.— (16.—)
Debeljak: Solnce in sence	3.— (10.—)	Brežnik: Junaki prekomorskih poletov	18.— (30.—)
Jenko S.: Pesmi	3.— (10.—)	Hašek: Pustolovščine vojaka Švejka I.	23.— (32.—)
Pretnar: V pristanu	10.— (20.—)	Hašek: Pustolovščine vojaka Švejka II.	23.— (32.—)
Zbaničnik. Pesmi	5.— (12.—)	Nansen: V noči in ledu	18.— (30.—)
Feigel: Tik za fronto	6.— (12.—)	Vašetova: Umirajoče duše	26.— (36.—)
Lah: Angelin Hidar	10.—	Ibsen: Gospa z morja	6.— (12.—)
Lah: Knjiga spominov	15.— (25.—)	Novačan: Veleja	6.— (12.—)
Mitčinski: Drobiž	7.— (12.—)	Novačan: Celjska kronika	20.— (28.—)
Novačan: Samosilnik	5.— (12.—)	Pregelj: Azazel	7.— (14.—)
Šorli: Zadnji val	15.— (25.—)	Derč: Dojenček	3.—
Goncourt: Dekle Eliza	5.— (12.—)	Pitamic: Pravo in revolucija	3.—
Cervantes: Tri novele	4.— (12.—)	Ogris: Borba za jugoslovensko državo	5.—
France: Pingvinski otok	5.— (12.—)	Čorović: Rasa in vera	3.—
Barbusse: Ogenj	10.— (20.—)	Goršič: Socialna zaščita dece	5.—
Andrejev: Plat zvona	5.— (10.—)	Hobhouse: Liberalizem	6.—
Strug: Jutri	5.— (10.—)	Dr. Vošnjak: O borbi za ujedinjeno narodno državo	60.— (80.—)
Andrejev: Povest o sedmih obojenih	5.— (10.—)	Bon ton. Knjiga o lepem vedenju	40.— (56.—)
Coster: Ullenspiegel	20.— (36.—)	A. Melik: Jugoslavija I./II.	40.— (50.—)
Vajanski: Letoče sence	10.— (18.—)	Dr. F. Veber: Znanost in vera	15.—
Foggazzaro: Svetnik	20.— (36.—)	Cermelj L.: Materija in energija	16.—
Kaš: Dalmatinske povesti	3.— (10.—)	Seidel: Moderna izobrazba	8.— (12.—)
Stare: Lisjakova hči	3.— (16.—)	Dr. Prijatelj: Predhodniki in idejni utemeljitelji ruskega realizma	12.—
Dolenc: Izbrani spisi	5.— (12.—)	Štibrnj: Simon Gregorčič	5.—
Stritar: Sodnikovi	5.— (14.—)	Dr. Veber: Uvod v filozofijo	12.—
Zeyer: Tri legende o razpeli	10.—	Doyle: Napoleon Bonaparte	20.— (32.—)
Puškin: Kapetanova hči	10.— (18.—)	Čehov: Sosedje in druge novele	10.— (20.—)
Kersnik: Cyklamene	10.— (18.—)	May Karl: Old Surehand	60.— (92.—)
Pastuškin: Križev pot Petra	10.— (18.—)	Melik: Kolonizacija Ljubljanskega barja	20.—
Kupljenika	8.— (16.—)	Dostojevski: Selo Stepančikovo (humor. roman)	30.— (40.—)
Zbaničnik. Zrtve	10.— (20.—)		
Heern: Knjiga o Japonski	14.— (22.—)		
Kmetova: Večerna pisma	8.— (16.—)		
Kunave: Zadnja pot kapitana Scotta	18.— (30.—)		
Maupassant: Povesti iz dneva in noči	15.— (25.—)		
Meško: Kam plovemo	17.— (27.—)		
Sven Hedin: V azijskih puščavah	18.— (30.—)		
Toštoj: Rodbinska sreča	13.— (20.—)		

Poština se zaračuna naknadno po teži pošiljke.

Če bo mladina spoznala lepoto naše ožje domovine, jo bo tudi ljubila.

Album »Naši kraji in ljudje« s številnimi reprodukcijami v bakrotisku je namenjen malim in velikim. V njem so zbrani v krasnih slikah biseri naše domovine.

Je pa album tudi darilo trajne vrednosti. Pod božično drevesce mnogo teh Albumov. Po 20 Din jih dobite v Tiskovni zadrugi ter v oglasnem oddelku »Jutra«, Prešernova ulica.

Po pošti pa jih razpošilja

Uprava »Jutra«, Knaflejeva ulica, Ljubljana.

</

KUPUJTE
NAJBOLJŠE
DOMAČE
IZDELKE

ZA GOSPODE

nizki čevlji, črni in rjavi . . . Din **165.-**
visoki čevlji, črni in rjavi . . . Din **165.-**
lakasti originalni Good Welt Din **225.-**

PRVOVRSTNA KAKOVOST
NIZKE CENE

ZA DAME

čevlji črni in rjavi . . . Din **145.-**
„ lakasti . . . Din **165.-**
„ kombinirani . . . Din **195.-**
„ semiš z lakom . . . Din **215.-**

KUPUJTE
NAJBOLJŠE
DOMAČE
IZDELKE

ZA BOŽIČ

NAJPRAKTIČNEJŠA DARILA

PODRUŽNICE:

LJUBLJANA
Aleksandrova 1
Miklošičeva 14

MARIBOR
Vogal Gosposke
in Slovenske ul.

CELJE
Kocenova
ulica 2

KRANJ
Ivan Savnik

MURSKA SOBOTA, ZAGREB, KARLOVAC, SUŠAK, CRIKVENICA, ŠIBENIK, SPLIT,
SARAJEVO, BANJA LUKA, OSIJEK, VUKOVAR, NOVI VRBAS, VRŠAC, NOVI SAD,
SOMBOR, SUBOTICA, VEL. BEČKEREK, BEOGRAD, NIS, SKOPJE.

Perko

KUPUJTE
NAJBOLJŠE
DOMAČE
IZDELKE

ZA OTROKE

čevlji z zaponko 18—27 . . . Din **45.-**
„ visoki 26—30 . . . Din **85.-**
„ visoki 31—35 . . . Din **105.-**

ELEGANTNA IZDELAVA
TRPEŽNA IN ZDRAVA OBUTEV

Domači čevlji v vseh barvah . . . Din **38.-**
Domači čevlji visoki . . . Din **45.-**
Melton čevlji iz črne klobučevine, obšiti z usnjem . . . Din **125.-**

MOŠKE, DAMSKE IN OTROŠKE NOGAVICE V
BOGATI IZBIRI, PO NIZKIH CENAH!

ČEVLJE

KUPUJTE
NAJBOLJŠE
DOMAČE
IZDELKE

Oddam zastopstvo

prvovrstne

AVTO GUME za Ljubljano

in okolico po povoljnih pogojih. — Ofe-
te z referencami na oglasni oddelek »Ju-
tra« pod »AVTO GUMA«. 15139

ZA LOVCE IN RIBIČE

primerna božična in novoletna darila, po najnižjih cenah, si
izberite pri

ALBIN ŠIFRER, puškar, LJUBLJANA
Gospodarska cesta 12, poleg restavracije »Novi svet«, Tel. 3349
15157

S 3.400.000 Din

zamore postati vsakdo zemljišni posestnik, na tri
dele, velike novo zgrajene industrijske palače v
centru Zagreba, vredne z inventarjem 8.500.000 Din,
ki nosi letno brutto cca. 2.300.000 Din. Vloženi ka-
pital se dotičniku v vrednosti takoj podvoji, a mu
nosi obenem zajamčeno čistih 60.000 Din mesečno,
na željo zamore vsak dan dobivati 2000 Din.

V podjetju je možno, a ne potrebno osebno so-
delovanje.

Fonudbe na Jugomosse, Zagreb, Jelačičev trg
št. 5, pod »4433«. 15066

GALOŠE, SNEŽKE in ŠKORNJE

najboljih svetovnih znamk

GOJZERJE SMUŠKE in SPORTNE

nepremočljive čevlje najboljšega izdelka dobite v največji izbiri po
znižanih cenah le pri 13579

A. ŽIBERT

Prešernova ulica

DRAŽBENI OKLIC

Dne 20. decembra 1932, pričenši ob 8. uri
v Sebenjah št. 9, pošta Križe, Gorenjsko,
in sledeče dni se vrši na prostovoljno proš-
njo solastnikov: Ivana Jazbeca iz Sebenj
37, Jerneja Špiljarja iz Sebenj 18, ndl. Lu-
dovike Jazbec iz Tržiča, Frančiške Jurjev-
čič iz Tržiča, Kuhar Marije iz Zadrage 14,
Mihe ml. Zaplotnika, Valentina, Frančiške
in Cirila Zaplotnik iz Sebenj 39, prostovolj-
na sodna dražba »Kovačevega« posestva:
nepremičnin vl. št. 78, 81, 99, 198, 228 in
258 k. o. Ziganjavas in vl. št. 118 in 486
k. o. Vojvodinboršt po parcelah oziroma
skupinah:

1. gozdovi 5 ha 21 a 15 m²; izklicna cena
166.400 Din;
2. hiša št. 18 v Sebenjah, hlev, svinjak,
šupa vrt 4 a 35 m²; izklic. cena 53.000 Din;
3. hiša št. 9 v Sebenjah in vrt 15 a 15 m²;
izklicna cena 9.400 Din;
4. hiša št. 42 v Ziganjavast z vrtom 43 a
68 m²; izklicna cena 32.000 Din;
5. njive v izmeri: 2 ha 38 a 37 m²; izklic-
na cena 41.950 Din;
6. travnik 34 a 82 m²; izklicna cena Din
2.000;
7. vrtovi (s travniki) 1 ha 21 a 46 m²; iz-
klicna cena 18.500 Din.

Dražbeni oklic je rabiti na sodni deski v
Tržiču in na občinah Tržič, Križe, Kovor,
Naklo. Vadij je 10% vrednosti posameznih
parcel. Vadij v vloženi knjižici ima biti
izkazan z dnem pred dražbo.

Gozdi so lepi, v Sebenjah jelovi, v Ud-
nemborštu smrekovi in jelovi, izvoz ne pre-
težak, ostale zemljiške parcele so rodovitne,
leže v ravnini v bližini Sebenj.

Informacije se dobe pri podpisnem no-
tarju.

Prodajalci si pridržijo 14-dnevni rok po
zadnjem dnevu dražbe za odobritev dražbe.

Tržič, dne 2. decembra 1932.

Janko Svetlič, notar, kot sodni komisar.
14959

LEPA JABOLKA

po Din 2.— kg nudi
GOSPODARSKA ZVEZA
LJUBLJANA. 13306

**Moški,
POZOR!**

Spolno slabost

olajšanje s uporabo neškodljivega sred-
stva za okrepitev »La Eroa«. Deluje v
vsaki faze spolne slabosti s presenetljivim uspe-
hom. Vrednost je okrepitveno mod. do 60 dni
starosti. Na vsake pripravi. Cena 60 Din.
možnost 100 Din. — Uspeh samoten.
v nasprotnem slučaju vrne denar.

Havelkova ordinacijski laboratorij
Pošt. schranka št. 17, CSR., Praha-Nusle,
Božetechova ul. 10/A. J. 5462 879

Knjigotržec

veletni vodja knjigarne, v vseh in-
zemskih in tuzemskih poslih najbolje
vpeljan, agilen organizator, želi prevzeti
mesto vodstva.

Cenjene dopise na podružnico »Jutra«
v Celju pod: »Vodja knjigarne«.

Rdeča kokarda

je stljajen roman, ki ga morete čitati le s pritajenim dihanjem. —
Povede Vas v čase velike revolucije, Din 35.—, vezan Din 45.—,
Naroča se pri upravi »Jutra«.

Darilo

vas bo vsak dan vzradoščalo,

ako se odločite za najboljše od najbolj-
šega, a to je

PHILIPS
"Super-Inductance"

Za bližnje praznike posebno olajšani plačilni pogoji.

SPORT

Pokalne tekme v korist brezposelnih igralcev

V nedeljo ob 13. in ob 14.30 igrata Hermes in Sloboda, ob 10. igrata Korotan.

Za prošlo nedeljo določene tekme v korist brezposelnih igralcev, ki so se morale zaradi slabega vremena preložiti, se prične jutri.

Na tem tekmovalju sploh prvič sodeluje 6 ljubljanskih klubov, in to: Hermes, Sloboda, Korotan, Grafika in Jadran, ki so se zavedajo važnosti teh tekem na iniciativno Hermesovo radevolje odzvali, da doprinesejo tudi oni nekaj v korist splošni akciji za brezposelne (za brezposelne igralce »deležnih klubov«).

Tekmovanje je predvideno na 5 nedelj, ker se vrši po sistemu na točke tako da bo imela naša ekipa publika tudi v času tako zvane mrtve zime, se one videti enostavno in zvezo manjše udležnih klubov.

Kot udležni v prvem krogu se srečajo: Igrisce Hermes ob 13. Sloboda: Jadran, ob 14.30 na Hermes: Sloboda.

Na igriscu Korotana ob 10. Korotan: Grafika. Naivniški interes vlada seveda za stara rivala Hermes in Sloboda. Tudi ostali dve tekmi obetata biti jako zanimivi.

Vstopnine se minimalna ter se z ozirom na res koristni namen tekem vabi sportno občinstvo da tudi cno prispeva s svoje strani, da napolni igrisca prirediteljev.

Tekme se vrše ob vsakem vremenu.

Če gre za smučarske ali gorske čevlje,

se obrnite na strokovnjaka, ki razpolaga s potrebnimi tvojimi. Taki čevlji morajo imeti močne podplate in mehko nepremoljivo gornje usnje.

Brata NAGLIČ, industrija čevljev, ŽIRI.

Zahtevate prospekt! — Glavna zaloga A. GOREC, Ljubljana, palača Ljubljanske kreditne banke.

Občni zbor SSK Celja

V ponedeljek 12. t. m. se je vršil v Celju 14. redni letni občni zbor SSK Celja. Občnega zbora se je udeležilo 120 oseb, dokaz, kolikšna zanimanja vlada za ta klub in za slovenski sport v Celju sploh. Tako lepega občnega zbora še dolgo ni bilo v Celju. Predsednik g. dr. Rebernik je pozdravil številne člane in prijatelje kluba, zlasti zastopnike mestne občine, g. dr. Vrečko, lekarnarja Pesarja in upravitelja Voglarja, profesorja tolovadbe g. Bolharja, podpolkovnika g. Bojčiča in ostale častnike, zastopnike časopisja in delavskih organizacij. Kljub povabilu se ni od ostalih celjskih sportnih klubov skoro nobeden udeležil občnega zbora po svojih zastopnikih, kar pa ni bilo na mestu. Predsednik je poročal, da se je SSK Celje v zadnjem času zelo razvil. V minulem poslovnem letu je bila uspešno končana borba za ograditev sportnega prostora na Glaziji. Letos je igral klub osem nogometnih tekem za ligino prvenstvo, ki so se končale z izločitvijo SSK Celja iz prvega razreda.

Tajnik g. Tome je poročal, da je klub igral letos 7 prvenstvenih in 9 prijateljskih nogometnih tekem s skupno razliko golov 102:51 v svojo korist. Klub je za leto uredil Glazijo. Glavno delo je bilo v tekмах za ligino prvenstvo. Akcija za pristop novih članov se je dobro obnesla. Zanimanje za klub so povečali mnogi člani in poročila v naših listih o tekmah in sportu sploh. Izvršena je bila tudi reorganizacija uprave. Poskus, da se organizira mladina, se je obnesel, ni pa bilo pravega vodstva. Treba bo najti še več zmernih ljudi, ki bi hoteli voditi posamezne sekcije, zlasti mladinsko in lahko-atletsko.

Poročilo blagajnika g. T. Kopušarja izkazuje 26.103,75 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Klubovi dolgov znajoše še okrog 16.000 Din. Odboru je bil podan absolutorij.

Načelnik nogometne sekcije g. Kopušar je poročal, da je SSK Celje letos od 26 tekem izgubil 8, pri 14 je zmagal, 4 pa so bile neodločene. Nogometna sekcija šteje 189 članov, verificiranih je 53, naraščala 39, mladine 54. Teniška sekcija, za katero je poročal g. Borlak, je igrala letos 7 turnirjev: v 6 je zmagala, v 1 pa izgubila ter zasedla drugo mesto v dravski banovini.

Izvožen je bil začasni odbor, ki mora do konca januarja sestaviti novo klubova pravila, voditi vse posle in ob koncu januarja ali v začetku februarja sklicati izreden občni zbor. V tem odboru so tudi vsi člani dosedanjega odbora. Začasni odbor tvorijo g. g.: predsednik N. Rebernik, Borlak, Kopušar, Tome, Wagner, dr. Ivič, Stoklas, Kocuvan, dr. Vrečko, lekarnar Posavec, podpolkovnik Bojčič, podpolkovnik Šarubek, kapetan Čančević, Voglar, dr. Finher, inž. Komel, A. Veble, prof. Bolhar, Hojkar in Vah. G. Posavec in Veble sta ostro obsodila sramotljive in skrajno žaljive letake, ki so jih nasproti SSK Celja te dni širili po mestu. Poskrbljeno bo, da bodo krivci kaznovani.

G. dr. Vrečko je predlagal, da se na Glaziji najnujnejše uredi in da se zlasti zgradi lopa za preoblačenje in kopanje ter stranišče. Odbor za spremembo pravil tvorijo g. g. dr. Vrečko, A. Veble, Wagner, profesor Bolhar, Tome, Kopušar in kapetan Čančević, odbor za ureditev Glazije pa g. g. inž. Komel, Wagner, Tome, prof. Bolhar in Hojkar.

Službene objave LNP

(Seja p. o. dne 14. decembra 1932.)

Navzoči g. g.: Stanko, Novak, Kovač, Brumen, Petrič in Benedetič.

V nedeljo 18. decembra se določijo prvenstvene tekme: Maribor igrisce SK Rapida ob 14. SK Rapid: SK Zeleničar. Službujoča odbornika g. g. Amon in Čičenšek. — Celje igrisce SSK Celja ob 14. SSK Celje: SK Jugoslavija. Službujoči odbornik g. König.

Verificirajo se s pravom nastopa dne 24. decembra za SK Muro v Murski Soboti: Sacci Franjo, za Čakovce SK v Čakovcu: Žiškovič Pavao; s pravom nastopa dne 24. decembra 1932 za mednarodne, dne 14. marca 1933 za prijateljske in dne 14. junija 1933 za prvenstvene tekme se verificirajo za Čakovce SK v Čakovcu Novak Josip, za SK Sloboda v Zagorju Bukič Fr. Čitajo se za SK Korotan v Kranju: Engel-

man Marjan, Engel man Stane, Hiltcher Rudolf, Jakše Anton, Javornik Bogomir, Mahec Anton, Malič Milan, Meke Franc, Osojnik Ivan, Potušek Avgust, Rus Hinko, Rutar Edvin, Straus Gustav, Zebre Valentin. Vzame se na znanje izjava igralca Ternana Srečka, da preklicuje svojo prijavo za ASK Primorje ter da ostane še nadalje član matičnega kluba SK Reke.

Vzamejo se na znanje zapisniki MO Maribor od 5. in 12. t. m., MO Trbovlje od 5. t. m. in MO Celje od 5. decembra, dopis MO Celje št. 85/32 od 6. t. m., dopis SK Zeleničarja v Mariboru od 22. novembra, poročilo službujočega odbornika g. Fischerja od prvenstvene tekme SK Rapid: ISSK Maribor dne 11. t. m. v Mariboru in g. Zevrova od prvenstvene tekme SSK Celje: Atletik SK dne 4. decembra v Celju. Naprosila se SSK Celje, da doprinese do prihodnje seje dokaze, navedene v drugem odstavku dopisa št. 301/32 od 8. decembra 1932.

Ker je nastopil SK Sloboda Vič pod spenzom v prvenstveni tekmi proti SK Re. ki v Ljubljani dne 23. oktobra, se tekma verificira 30: p. f. za SK Reko.

Dovolji se igralcem Kobalu Ladislavu in Derendi Vladimirju predčasni nastop za SK Sloboda v Ljubljani pri tekmah za fond za brezposelne igralce.

Opozarjajo se odborniki poslovnega odbora, da se seje p. o. začasno ne bodo vršile. Sklicanje istih bo objavljeno v službenih objavah. — Tajnik II.

Službene iz OZDS pri LNP. Namesto zadržanega ss. g. Deržaja se delegira za prvenstveno tekmo Rapid: Zeleničar dne 18. t. m. v Mariboru g. Pevalček — rezerv: g. Skalar.

Smučarska skakalnica pri Celju. Dela na smučski skakalnici v Liscu, ki jo gradi smučarski klub v Celju, bodo konala končana. Prvotni načrt, po katerem se je začela skakalnica graditi, je bila za daljše skoke neraben in tudi ni odgovarjal pravilom mednarodne smučske federacije. Šele drugi načrt, ki ustreza tem predpisom in ki ga je izdelal Jugoslovanski zimskosportni savez v Ljubljani, omogoča izvedbo skakalnih tekem in verifikacijo skakalnice. Delo, ki je bilo zaradi čakanja na novi načrt ustavljeno, se je pred 14 dnevi zopet pričelo in bo v kratkem končano. Upamo, da zadnjega dela na skakalnici, to je planiranja izteka in postavitve sodnih tribun, ne bo oviral rov sneg ali hud mraz.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Jutri ob 10.30 dopoldne morajo biti na igriscu: Starc, Svetic, Hasl, Jug I. in II., Zemljak, Slamič, Piskel II., Sočan, Franci, Erman, Lute, Jožić, Ušić.

ASK Primorje (lahkeatletika sekcija). Danes ob 10. cross country trening za vse etlette, zlasti za Zorjo, Krevsa, Ogrina, Srakarja, Gaberška in Grada.

SK Sloboda (Ljubljana). Jutri ob 13. se morajo javiti v gostilni pri Reininghausu v Spodnji Siskli. Fra: kopanska ulica: Gorenc, Kobal, Jože, Simon, Habicht I., Bonceli I., Vili, Lado, Julka, Lave, Bervar, Rudi, Jeršek.

SSK Hermes. (Nogometna sekcija). Za nedeljsko tekmo s Slobodo naj bodo 13.45 na našem igriscu Burja, Poženel, Serence, Pleš, Klančnik, Glavič, Krečič, Keševina, Kos, Skramner, Pikič, Prindler, Mokorel, Bardečev, Ferjan. Za imenovane sestane nek danes ob 15. pri Belišu.

TSK »Slovane«. Za tekmo proti »Jadranu« morajo biti v nedeljo 18. t. m. ob 12.30 na igriscu »Hermesa« naslednji igralci: Lipovšek I., Marchiotti I., Grm, Poljšak, Uhan, Bögel, Thoma, Zavrl II., Ključec, Lumbur I., II., Sluga, Pelicon in Galle. Imenovani morajo biti točno ob določenem času na igriscu.

NSK Sparta. V nedeljo ob 13. na glavnem kolodvoru: Majhenič, Dolinar, Novak I., Magister I. II., Lombard, Novak II., Vrhovec I. II., Krasovec, Jenko, Ban, Wohlfart. Gostujejo v Litiji.

Sneg in smuč, nova smučska knjiga. Boris Režek, eden naših najuspešnejših smučarskih tekmovalcev in odlični alpinist, ki ga po njegovih prvotnih prvenstvenih turah v Savinjskih Alpah pozna in ceni tudi izozemstvo, je te dni izdal knjigo pod naslovom »Sneg in smuč«. Tehnika mazanja smuč, ki jo v nji obravnava, je ena najvažnejših, pa najmanj poznanih podrobnosti smučarskega sporta. Na 64 straneh drobne tiska razčlenja važnejše podrobnosti opreme, govori o snegu in o najboljšeješem poglavju, o mazanju smuč. S tehniko mazanja smuč je dozdaj naša smučarska literatura opravila v nekaj besedah in popolnoma razumemo in pritrjujemo avtorju, da nam je danes potrebna specialna smučarska literatura, če hočemo, da bo naš smučski sport po kvaliteti enak srednjeevropskemu. Mladi avtor se je pogumno lotil dela in je prvo slovensko specialno smučsko knjigo izdal v lastni založbi. Razumljivo je, da gleda avtor tehniko mazanja smuč z zrelstva smučarskega tekmovalca, da se izogiba prevelikim podrobnostim, vendar pa je način obravnavanja tak, da bo vsak smučar našel vse sebi primerno. V poglavju o opremi so podane ne ve smernice, posebno glede tekmovalnih zvez. Posrečena je tabela »Preoblikovalne vrste smega«, ki nazorno kaže, kako in pod kakšnimi vplivi nastajajo razne vrste smega. Skic je v knjigi, ki jo krasi dvoarben ovitek, pet, opremil je knjigo alpinec Vinko Modec, tiskala tiskarna Slovija, dobi se pa v vseh knjigarnah in sportnih trgovinah za 18 Din. To vsem smučarjem nepogrešljivo delo toplo priporočamo. — 2.

William T. Tilden.

Tildenov »ciklus«, skupina teniških igralcev, ki jih je zbral okoli sebe slavnim mošter z raketom, gostuje te dni v Berlinu. Za zdaj mu gredo zmaoe in posli še dovolj dobro od rok...

Z Williamom T. Tildonom je združen velik del teniške svetovne zgodovine. Tilden potuje kot ostarelo mož, ki si mora služiti denar. Prisiljen je kazati svoje znanje za denar, ker se ne ve, če bo leto dni pozneje še kdo vprašal za Tildena. Življenje na svetu teče tako naglo in jutri bodo že ljudje pozabili, kar se je zgodilo danes.

Tilden je star 39 let; takrat so imeli teniško igro v zakupu Angleži. V Ameriki ni bilo mnogo zanimanja zanjo. Toda že po nekaj letih so se začeli tudi onstran Atlantika zanimati za malo belo žogo. Prav tako

se je godilo Tildenu, ko ni več igral hla v šolskih klopih. Kdor ga zdaj opazuje, bi morda mislil, da se je že rodil kot ženi v tenisu. Pa ni res! Tilden se je moral dolgo pripravljati — prav tako kot kdorkoli — idokler je dosegel na skromnih turnirjih prve uspehe. Bil je, kot mnogo Američanov »selfmademan« (človek, ki si je sam pomagal), ki je uspeval v svoji stroki brez trenerja, brez podpore klubov ali mecenov, ki so prišli vsi pozneje, ko je bil Tilden že slaven.

Sele s 25. leti (I) je uspel Tildenu prvi veliki udarec. L. 1918. je skupno z Richardom zmagal v američkem prvenstvu v dvojici. Ze leto dni pozneje se je uveljavil tudi kot posidmec; njegova zmaga nad »velikim čarovnikom« Normanom Brookesom je šla od ust do ust. Prvenstvo Amerike v singlu pa si je priboril šele l. 1920., torej ko je bil star 27 let!

Tedaj se je začela njegova pot navzgor! Od tedaj ni imel nasprotnika, ki bi mu bil kolikoli nevaren. Naenkrat je postal teniški igralec vsega sveta in poleg njega sploh ni bilo nikogar. Zato se je takrat zelo razvnil in pozneje ni mogel prenašati porazov; bil je včasih kar sirov in nesporten, ne da bi bil s tem zaigral simpatije svojih oboževalcev.

Med svoje največje uspehe prišteva Tilden zmago nad najmočnejšimi igralci Shimizuom, Pattersonom in Johnstonom, ki jih je za prvenstvo l. 1922. potkolkel v treh dneh zaporedoma. Potem je sledila vrsta zmag za Davisov pokal, v Wimbledonu in drugod za najrazličnejša prvenstva. L. 1925. je bil že nekoliko utrujen in zmerom je napovedoval, da mu je vsega dovolj; toda vedno znova ga je ob otvoritvi sezone potegnilo na krasna travnata igrisca v Wimbledonu, tja v Pariz ali Berlin ali na sončno riviero.

L. 1926. ga je počakala usoda v osebi malaga Francoza Cocheta. Dramatičen je bil oni boj in tistega poraza Tilden se zdaj ni pozabil. Vselej, kadar je nastopil proti Cochetu, so mu popustili žveci, čeprav je malo prej gladko odpravil odlično razpoloženega Borotra. Pred Cochetom je bil Tilden kup razvrzanih žvecev!

Posledica je bila, da se je Davisov pokal vrnil v Evropo; saj bi bil moral nazaj že davno prvi, če Tilden ne bi bil tako dolgo odbijal ogorčenih nasrkov Francozov. Ko se je lev postaral, je bila pot v Francijo odprta na široko.

Pred dvema leti je zadnjič zmagal v Wimbledonu; nato je šel na turnejo po Evropi — zadnjič kot amater. Dne 18. II. 1931. je v newyorškem Madison Square Gardenu javno prestopil v tabor profesionalov; za nasprotnika je imel Koželuha, ki ga je pred 12.000 gledalci odpravil s 6 : 4, 6 : 2, 6 : 4. V Pragi kar verjeti niso mogli...

Od tedaj potuje Tilden križem po svetu; najprej je obredel Ameriko, pa Evropo, pa spet Ameriko, pa spet stari svet. Uspehov nima takšnih kot si jih je želel sam in njegovi prijatelji. Toliko je gotovo, da bo imel — če bo odložil raket — dovolj dolarjev, da si bo preskrbel udobna stara leta. Končno ni samo mojster z raketom, temveč tudi malo pisatelja in igralca....

Sportni drobiž

Prijatelji nogometa so se zdaj že spet pomirili po vznemirjenju preteklega tedna. Tekma med Anglijo in Avstrijo ali drugače, med nogometnimi učitelji in učenci, se je ob ogorčeni napetosti vse Evrope zaključila s pičlo zmago Angležev, ki pa so se morali obenem prepričati, da je skoraj konec njihove visoke premoči v tej igri. Slej ali prej bodo morali vrniti obisk na celini in takrat bo — tako razločno tudi že sami — izginil oni sijaj angleškega nogometa, češ da v Evropi nikjer nima para. Časten nastop avstrijske reprezentance v Londonu je končno več kot samo zaveza avstrijskega nogometa; v dogledni bodočnosti bodo morali stari mojstri nogometne igre onstran preliva računati z dejstvom, da ima celina nekaj enajstjorice, s katerimi se bodo morali sedaj v tih pomeritih, če bodo hoteli ohraniti renome, ki se jih je dozdaj držal, »brez težav in boja«. Ta srečanja bodo naravno spet dvignila zanimanje za nogomet in klubi — v mislih imamo predvsem profesionalni — bodo sneli dobili nova sredstva za vzdrževanje svojih igralcev. Saj je bilo med njimi zdaj že toliko brezposelnosti in izkoričanja!

V Franciji so n. pr. sklenili prav zaradi tega, naj se izdajajo profesionalne izkaznice samo sportnikom katerekoli panoge s nogometom, če so že dosegli 20. leto starosti. S tem hočejo vrhovna sportna mesta ščititi mlade in neizkušene ljudi pred izrabljanjem.

Ker je pač kriza povsod, ni čudno, da zviža tudi nogometaše. Ti morajo pa so iznajdljivi in so si hoteli n. pr. v Bolgariji pomagati kar z najploodonosnejšim zasluhom. Kakor se govori, je nedavno nek bolgarski enajstjorica po Dunavu potoval v Rumunijo. Med igralci je bilo nekaj grešnikov, ki so si izmislili nov način tihotapljenja za tobak — v nogometnih žogah. V ta namen so vzeli kajpa s seboj precej žog. Rumunski cariniki pa tudi poznajo nogometna pravila in so kar vedeli, da je treba nogometnemu moštvu, če gre gostovat, le ene ali dve žogi, ne pa vsakemu igralcu ene ali več. Ko so žoge odprli, so našli v njih cigarete... Ni manj kot 50.000... Žoge in cigarete so zaplenili, »tihadape« pa pustili dalje na pot. Kako so bili na tekmi v formi, tega naši viri ne povedo.

V Kölnu se je ob pričetku šestdnevnih kolesarskih dirk pripetila nenavadna nezgoda. Da bi bila otvoritev bolj svečana, so povabili za startni strel znanu filmsko igralko Kato Nagy. Zvezdnica je sprostila strel, obenem pa tiščala s kazalcem druge roke odprtino cevi, kar je imelo za posledico, da ji je krepko posnelo kožo. V bolnici so ji morali »madež« popraviti s transplantacijo. Občajno ni dobro, če ljudje vtikajo prste tja, kamor prav za prav ne spadajo.

Italijanski letalci si z vsemi silami prizadevajo, da bi čimprej osvojili svetovni hitrostni rekord z letali, ki ga dozdaj brani Anglež Stainforth. Rekord je že resno ogrožen; pri zadnjih poskusnih poletih nad Gardskim jezerom se je pilotu Agellu posrečilo, da je dvakrat dosegel rekordno hitrost 724,05 km na uro. Stainforthov rekord znaša »samo« 655 km. Agellov hitrost so merili s pomočjo fotografije.

Hitrostni rekordi so v vseh sportnih panogah posebno priljubljeni. Zato ni čudno, da se je ta manjja prijava tudi smučarjev. Domovina hitrostnih rekordov na smučeh je zaenkrat Švica, kjer se že tri leta poskušajo v takozvanem »kilometerlancu«. Letos so zgradili tamkaj za hitrostne poskuse posebno progo, na kateri se bo dalo voziti povprečno po 160 km na uro. Sportna vrednost teh hitrostnih rekordov je vsekakor precej dvomljiva.

Kdo je torej kriv?

V »Slovenec« z dne 11. decembra t. l. se je lotil g. »—nik« pod naslovom »Kdo je kriv za zopet Kmetijske družbe. Informacija za svoj članek gotovo ni dobil ob »biv. šega člana glavnega odbora«, marveč mu jih je dal najbrž tisti, kateremu je med drugim tudi to znano, da odgovarja glavni odbor Kmetijske družbe za svoje dejanje in nehanje svojem članstvu, odnosno delegatom svojih podružnic. No, ker se je »Slovenec« spustil v javno in detajlno razpravljanje o bivšem gospodarstvu v »Kmetijski družbi«, sem primoran podati kot bivši predsednik družbe nekatera pojasnila.

27. decembra 1924 sem prevzel predsedniške pooblasti pri Kmetijski družbi. Kakšne razmere so tedaj vladale pri družbi, o tem jasno in določno govori revizjsko poročilo, v katero ima še danes vpogled vsak družbeni član. O vse prej kakor vzornem gospodarstvu govori prav tako jasno in določno številka 334.288 Din izgube v poslovnem letu 1924. Pa smo se vrgli na delo in uspeh ni izostal. Leto 1925. smo zaključili s prebitkom 11.151. Din, leto 1926. s 16738 Din, leto 1927 s 7.296 Din, leto 1928. pa s 131.034 Din. Pri tem je treba upoštevati, da smo v teh letih krili iz tekočih sredstev še razna popravila, zlasti za hišo na Novem trgu in na Poljanah, podkovske šole, garaže itd. Vsi ti stroški so znašali skupno nad 100.000 Din. Iz lastnih sredstev smo podelili dalje v samem letu 1925. razne podpore za živinorejske in sične razstave v iznosu 21.500 Din. Tudi v poznejših letih smo uporabljali za podpore precej lastnih sredstev. Skoraj vsako leto smo pricerjali razne razstave na ljubljanskem velesejmu, nekaj podpore smo dobili le za jubilejno razstavo na velesejmu l. 1928. Na izrecno željo prizadetih podružnic in odbornikov iz bivše štajerske smo kupili skladišče v Mariboru in Celju. Slednje je bilo kupljeno za 32.000 Din, leta 1931. pa so ga ocenili na 70.000 Din.

Poslovna leta 1925.—1928. so bila torej za družbo povsem zadovoljiva. Vsak član se lahko prepriča iz knjig, da je imela družba v teh letih primeren uspeh, včemu, da je oddajala članom potrebščine po najnižjih konkurenčnih cenah.

Temu nasproti pa je treba pibiti, da je nova Kmetijska družba utrpela od svoje ustanovitve v jeseni leta 1929. pa do konca leta 1931. nepobito veliko izgubo. To je seveda žalostno dejstvo in čisto v redu je, če se vprašamo: Kdo je kriv? — Ni dvoma, da nosi glavno krivdo na izgubi ono »vodstvo Kmetijske družbe, ki je imelo vati v rokah od leta 1929. do leta 1931.

Treba pa je ugotoviti, da niso spadali v to vodstvo oni štirje gospodje, ki se sedaj sedijo v glavnem odboru. Iz sejinj zapisnikov je razvidno, da so baš ti štirje gospodje zahtevali reorganizacijo uprave in vseobčo štednjo. Niso uspeli s svojimi predlogi, ker je bilo poslovno vodstvo Kmetijske družbe žalilob v teh letih samo v nekaterih rokah.

»Slovenec« članar očividno ni bil pravi informiran, ker sicer ne bi bil spraveal: »Kdo je kriv?« Ne čudim se zato, če je skušal naprti vsaj precejšen del krivde zaradi izgub poprejšnjemu vodstvu družbe. Dobro, pa naj govore zopet številke! Glasom revizijskega poročila je imela družba v poslovnem letu 1929. 113.480 Din izgube. Res je, da je bilo leto 1929. eno najbolj ugodnih. Blagovni bruto — dobiček je znašal v tem letu 748.161 Din, toliko torej, kolikor se v nobenem letu. In navzlic temu je izkazala bilanca primanjkljaj v iznosu 113.480 Din! Ta primanjkljaj je lahko obrazložiti:

Zaradi naraščajočega prometa je prišla družba v debet pri denarnih zavodih. Lastnega kapitala nismo imeli in večino blaga smo morali dajati na upanje, zato ni čuda, da so znašale bančne obresti v letu 1929. polne 213.503 Din. Lahko bi bili vsaj precejšen del teh obresti vkaulirali v cene, s tem bi bili pa podražili kmetijske potreščine, kar bi prizadelo naše člane — kmetovalce, ki so že itak občutno začeli čutiti krizo. Rajši smo torej izkazali izgubo, kakor pa da bi bili udarili naše člane — odjemalce. Dalje je treba upoštevati, da so v letu 1929. precej nerasli režijski stroški, saj je bilo že celo leto v znamenju borbe. Na tajnem so gospodje, ki se zbirajo okrog »Slovenec« članarja, že ves čas vihali rokave, kar naravno ni ugodno vplivalo na poslovno življenje družbe.

Nakup galice je odobril glavni odbor. V ožjem odboru, ki je nakup sklenil v svoji seji dne 30. 11. 1928., je bil najbrž navzoč tudi »Slovenec« »bivši odbornik«. (Ali morda ni bil?) Nakupna cena galice je bila jako ugodna. Po izjavi bivšega tajnika rabi Slovenija 80 vagonov modre galice. Družba je kupila za leto 1929. le 50 vagonov. Zaradi legepa in subega vremena je bila uporaba galice v tem letu manjša kakor smo predvidevali. Sploh je bilo v letu 1929. vse preveč galice na trgu, saj si je nabavila neka trvdka v Varaždinu iz spekulativnih razlogov 100 vagonov galice, ki jo je potem koncem sezone vrgla na trg po vsaki ceni. Vodstvo družbe kaj sličnega ni hotelo in tudi ni smelo storiti. Tako je torej preostalo glasom inventure z dne 31. 12. 1929 93.483 kg modre galice po 7.20 dinarja za kg. To galico je nova družba prodajala začetkom leta 1930. po 7.80 Din pri vagonskih odjemih, v manjših količinah po 8 do 8.30 Din. Preostala galica se je torej prodajala z dobičkom. Izgubili smo edino na obrestih. Če upoštevamo dobiček — in ta je bil tu — ter odštete obresti, znaša skupna izguba na obrestih preostale galice 38.000 Din in ne 120.000 Din, kakor je ugotovil »Slovenec« anonimni računar. Naj še pripomnim, da je »informator« že svojčas ugotovil točno 121.528 Din kot izgubo na obrestih te galice, a »—nik« je to vsoto samo zaokrožil. Mar bi b'l pustil informatorjevo izvirno številko, ne?

Zveza Kmetijskih podružnic v Brežicah je poslovala v lastni režiiji. Čim smo opazili, da ne plačuje več točno svojih računov, smo poslali v Brežice našega uradnika g. Mulačca, da zvezno poslovanje revdiera. To se je zgodilo 29. oktobra 1928. Ugotovili so se nedostatkni in vodstvo zveze je prevzel sedanji podpredsednik Volčanšek, skladšče pa pokojni Černelc. Glavni prejšnji funkcionar se je obvezal, da bo kril del izgube v iznosu 40.000 Din z obročnim odplačevanjem. To se je tudi zgodilo. Družbeni knjigovodja g. Janko Bukovec je se. stavil bilanco brežiške zveze. Bilanca je izkazala z dne 31. 12. 1929. 73.831 Din izgube. Upoštevaje kritje v iznosu 40.000 Din je znašala izguba le 33.831 Din in ne 114.000 Din. Če se je izguba v letih 1930. in 1931. še povečala, je zopet krivda ta. kratnega vodstva družbe, ki je zvezo v

Brežicah še naprej zalagalo z blagom, mesto da bi bilo zadevo takoj začetkom leta 1930. uredilo.

Na predlog strokovnega oddelka in uredništva »Kmetovalca« je glavni odbor zaključil, da se naroči nekoliko vagonov semenskega krompirja v inozemstvu, ker bo veliko pomanjkanje zanj. Ker semenskega krompirja drugod nismo mogli dobiti, smo ga naročili iz Poljske. Res je, da je družba utrpela pri dobavi tega krompirja nekaj izgube, a ne po lastni krivdi. Po izjavah odličnih tukajšnjih in dunajskih pravnikov smo bili upravičeni zahtevati od dobavitelja odškodnino, vžle tem pa smo pravdo na Dunaju izgubili. S takimi in slimi izrednimi slučajji mora pač vsako podjetje računati. Sicer bi pa bilo lahko novo vodstvo Kmetijske družbe pravdo ustavilo takoj začetkom leta 1930. ter na ta način prihranilo družbi precej pravnih stroškov.

Tako je bilo torej delovanje družbenega odbora, kateremu sem imel čast načelovati od začetka leta 1925. do jeseni leta 1929. S ponosom lahko trdim in poudarjam, da smo delali v teh letih složno ne oziraje se na levo in desno, kar se vidi že iz dejstva, da so bili skoraj vsi predlogi, tikajoči se uprave soglasno odobreni.

Ugotavljam, da ni res, kar trdi »Slovenec« članar, da znaša izguba pred 16. novembrom 1929. skupno 420.000 Din, na. sprotno pa je res, da je imela nova družba, upoštevaje primanjkljaj v letu 1929. 113.480 Din) še polnih 733.311 Din izgube za poslovni leti 1930. in 1931. Trdim dalje, da se bo izguba, nanašajoča se na leta 1930. in 1931., še povečala, ker se bodo razne dubioze šele sukcesivno pokazale.

Kar se podpore za »Kmetovalca« tiče, je »ila pač zadeva nove družbe, če si niso zna. li obljubljene podpore zasigurati. Čemu ste pa prej povečali »Kmetovalca«, dokler niste imeli sredstev za kritje — in čemu niste stedili pri listu itd. To je v ostalem še samo zase prav zanimivo poglavje o »šted. nji« pri Kmetijski družbi, kaj ne gospod informator?

Nekateri ukrepi za varčevanje so se ba. je uvedli že pod bivšim vodstvom. Prav. — le čemu jih ni uvedla nova družba takoj začetkom leta 1930., ko je videla, da je bilanca za leto 1929. sklenila z izgubo! Čemu ste čakali s svojimi ukrepi tako dolgo, da je bil izgubljen že skoraj milijon?! Da ukrepi za varčevanje niso ostali samo črno na belem, zato so poskrbeli oni funkcionar, ki si sede v družbi še danes. Gospodje, odnosno oni gospod, ki je dve leti tako imenitno gospodaril pri družbi, si bi pač rad lastil zasluge. Dosedaj si zaslug ni znal pridobiti, morda si jih bo v bodoče — z informacijami k debati o Kmetijski druž

Za vas, ki ste potrebni miru in razvedrila!

Za vas, ki ste potrebni oddiha!

Za vas, ki v težkih bojih za obstanek in v velikih skrbih sami ne morete poslati svojih misli v čudoviti svet fantazije, da bi se tako vsaj za kratek čas umirili in odpočili,

so romani iz »Jutrove« knjižnice dragocena pomoč, ker razbijajo najmočnejše spone, v katere so zakovane vse vaše misli in vsa vaša duša v vsakdanjih skrbih in težavah. Knjige vas popeljejo v nov svet, vas za nekaj časa rešijo vseh skrbi in vam tako nudijo najboljšo razvedrilo in oddih, iz katerega črpate potem nove moči za uspešno delo in za zmago nad vsemi težavami. Po duševnem razvedrilu ste deležni tudi toliko potrebnega zdravega spanja, ki so vam ga prej kvarile težke skrbi.

Vse čudovitosti fantazije, poleg tega pa tudi mnogo poučnega in potrebnega vam nudijo te knjige. Novo življenje, raj v krasni prirodi pričara »Onkraj pragozda«, »Tigrovi zobje« ti dajo mnogo misliti, pri tem pa spoznaš in občuduješ velikega junaka in bistroumnega detektiva Arsena Lupena. V fantastični krog ameriških banditov, ki so potopili in izropali največji luksuzni parnik, te povede »Rdeča megla«. V »V krempeljih inkvizicije« najdeš predstavljene strašne človeške zablode iz dobe inkvizicije, v romantičnem vrvenju, ki pa razkriva tudi mnoge zgodovinske dogodke in skrivnosti, spoznaš Papežinjo Fausto in junaka Pardaillana, Pater Kajetan pa je vzor duhovnika, ki je moral zaradi svojega čistega značaja marsikaj pretrpeti. V knjigi »Zvestoba do groba« so drastično opisane spletke na dvoru francoskega kralja Henrika III., našteji pa bi lahko še razne druge enako mične romane in zgodbe, ki imajo vse vrline zelo zanimivega čtiva. Ko prečitaš le eno od teh del, boš z veseljem opazil, kako zdravilno vpliva zanimiva knjiga na misli in na živce.

Oskrbite se zaradi tega s knjigami za vso dolgo zimo! Knjige so tudi najboljšo darilo za Miklavža in za Božič. Nabavo knjig hočemo omogočiti vsakomur, zato pa jim od danes naprej (do 25. decembra) znižujemo cene. Zlasti globoko bomo znižali cene knjižnim skupinam, da si jih lahko nabavi vsaka družina.

Knjige dobite v Ljubljani v obeh oglašnih oddelkih »Jutra« in v upravi »Jutra« v Knafljevi ulici. Naročite in plačate pa jih lahko tudi v vseh podružnicah »Jutra«: v Mariboru, Celju, v Novem mestu, na Jesenicah in v Trbovljah. Tekom treh dni vam jih bomo poslali po pošti.

Spodnjo naročilnico izpolnite točno in jo pošljite v upravništvo »Jutra« v Ljubljano, ali pa jo oddajte pri najbližji podružnici »Jutra«, kjer naročene knjige tudi plačate. Skupine knjig in cene so naslednje:

I. skupina knjig iz zbirke „Jutrove“ knjižnice.

Vsa skupina stane broširana Din 50.—, vezana Din 80.—, poština Din 7.—.

Anton Melik, *Do Ohrida in Bitolja* (poto-pis).

Oskar Hubicki, *Roman zadnjega cesarja Habsburžana*.

Stanley Weyman, *Rdeča kokarda*.

Zane Grey, *Železna cesta*.

Staroslav, *Gostilne v stari Ljubljani*.

Aleksander Dumas, *Zvestoba do groba*.

II. skupina knjig iz zbirke „Jutrove“ knjižnice.

Vsa skupina stane broširana Din 60.—, vezana Din 100.—, poština Din 7.—.

Sinclair Gluck, *Zlati panter*.

Cevre Richter-Frich, *Rdeča megla*.

Claude Farrere, *Gusarji*.

Michel Zevacco, *V krempeljih inkvizicije*.

Jean de la Hire, *Lucifer*.

III. skupina knjig iz zbirke „Jutrove“ knjižnice.

Vsa skupina stane broširana Din 60.—, vezana Din 100.—, poština Din 7.—.

James Oliwer Curwood, *Onkraj pragozda*.

Gustavo le Rouge, *Misterija*.

Maurice Leblanc, *Tigrovi zobje*.

O. Phillipis Oppenheim, *Milijonar brez denarja*.

M. Zevacco, *Papežinja Fausta*.

E. G. Seliger-Brat, *Ugrabljeni milijoni*.

IV. skupina knjig iz zbirke „Jutrove“ knjižnice.

Vsa skupina stane broširana Din 60.—, vezana Din 100.—, poština Din 7.—.

J. O. Curwood, *Lov za ženo*.

Artur Bernede, *Belfegor*.

Jack London, *Roman treh src*.

Donald Keyhoe, *Gusar v oblakih*.

Frank Heller, *Blagajna velikega vojvode*.

V. skupina knjig iz zbirke „Jutrove“ knjižnice.

Vsa skupina stane broširana Din 60.—, vezana Din 100.—, poština Din 7.—.

Marcel Priollet, *Seržant Diavolo*.

Rene la Bruyere, *Hektorjev meč*.

Veridicus, *Pater Kajetan*.

Aleksander Dumas, *Zvestoba do groba*.

Frank Heller, *Blagajna velikega vojvode*.

VI. skupina knjig iz zbirke „Jutrove“ knjižnice.

Vsa skupina stane broširana Din 60.—, vezana Din 100.—, poština Din 7.—.

Anton Melik, *Do Ohrida in Bitolja*.

Oskar Hubicki, *Roman zadnjega cesarja Habsburžana*.

Emerson Hough, *Možje*.

Staroslav, *Gostilne v stari Ljubljani*.

Veridicus, *Pater Kajetan*.

Jean de la Hire, *Lucifer*.

„Življenje in svet“.

Poljudno znanstvena in pripovedna tedenska revija.

Prav priporočljiva za družine z ukaželjno in srednješolsko mladino.

Na razpolago so kompletni zvezki za prvih 7 knjig.

Cena zvezkom za eno kompletnih knjig Din 20.—.

Če vzame kdo 3, ali več knjig, knjiga po Din 15.—.

Poština za posamezne knjige Din 3.—.

Seznam knjig in znižane cene za posamezne knjige iz „Jutrove“ knjižnice.

Heller: *Blagajna velikega vojvode* Din 10.—

Farrere: *Gusarji* 10.—

Hire: *Lucifer* 15.—

Leblanc: *Tigrovi zobje* 15.—

Veridicus: *Pater Kajetan* 15.—

Dumas: *Zvestoba do groba* 15.—

Curwood: *Onkraj pragozda* 10.—

Rouge: *Misterija* 15.—

Hubicki: *Roman zadnjega cesarja Habsburžana* Din 15.—

London: *Roman treh src* 15.—

Bruyere: *Hektorjev meč* 10.—

Zevacco: *Papežinja Fausta* 20.—

Curwood: *Lov na ženo* 15.—

Seliger-Brat: *Ugrabljeni milijoni* 20.—

Oppenheim: *Milijonar brez denarja* 10.—

Staroslav: *Gostilne v stari Ljubljani* 10.—

Melik: *Do Bitolja in Ohrida* 10.—

Grey: *Železna cesta* 20.—

Weimann: *Rdeča kokarda* 20.—

Sinclair: *Zlati panter* 15.—

Zevacco: *V krempeljih inkvizicije* 30.—

Priollet: *Seržant Diavolo* 25.—

Hough: *Možje* 25.—

Keyhoe: *Gusar v oblakih* 20.—

Bernede: *Belfegor* 20.—

Richter: *Rdeča megla* 15.—

Vse navedene knjige imamo tudi vezane na zalogi. — Vezava za vsako knjigo Din 8.—.

Božiček ne sme poznati krize, otrok pa je ne razume.

Bistvo otroške mladosti je zahteva sreče in veselja in svet, naj bo še tako trd in skop napram odraslim, mora otrokom to nuditi. Marsikatera dobra mamica in očka sta v velikih skrbih, na kak način bosta mogla Miklavž in Božiček v teh hudih časih osrečiti njihove malčke. Kakor vedno doslej, tako tudi tokrat radi prevzamemo del teh skrbi nase.

K osrečevanju mladine smo radi ob vsaki priliki prispevali po svojih močeh in poskrbeli smo tudi letos, da Miklavžu in Božičku ne bo težko oskrbeti primernih darov, med katerimi ne bo manjkalo mladinskih knjig, ki prinesejo v vsako družino toliko nedolžnega veselja in sreče.

Knjige „Jutrove“ mladinske knjižnice, ki nudijo otrokom poln koš veselja in radosti in jih na zimo prijetno umirijo, so sledeče:

Prigode porednega Bobija

Sinko Debelinko

Prigode gospoda Kozamurnika

Janko in Stanko

Skok, Cmok in Jokica

Bratec Branko in sestra Mica

Sambo in Joka

Osel gospoda Kozamurnika

Vrtismrček in Silonoska

Popkins

Pri odjemu vseh 10 knjig Din 90.—, poština Din 7.—

Pri odjemu 6 knjig Din 60.—, poština Din 5.—

Pri odjemu 4 knjig Din 44.—, poština Din 3.—

Posamezna knjiga stane Din 12.—, poština Din 2.—

Naši romani so kot filmi najbolj napete in razburljive zgodovinske in fantastične vsebine. Nobenih dolgočasnih opisovanj. Napeti in razburljivi dogodki, katerim sledijo zopet dogodki polni prisrčnosti in vzgledne junaške

ljubezni, se vrstijo s kinematografsko hitrostjo. — Naročite si jih takoj po naročilnici ali pa v najbližji „Jutrovi“ podružnici, da ne boste prepoznali.

Podružnice „Jutra“ se nahajajo: v Mariboru (Gosposka

ulica), v Celju (Kocenova ulica 2), v Trbovljah, na Jesenicah in v Novem mestu.

Upravništvo „Jutra“ v Ljubljani.

Podpisani naročam sledeče knjige:

Skupino I., II., III., IV., V., VI. za Din

Posamezne knjige: „

„ „

„ „

„ „

„ „

Poština

Skupaj Din

Iznos sem vplačal pri podružnici „Jutra“ v

Iznos sem nakazal po poštni položnici. — Iznos nakažem, ko prejmem poštno položnico.

Neustrezajoče prečrtajte!

Knjige pošljite na naslov:

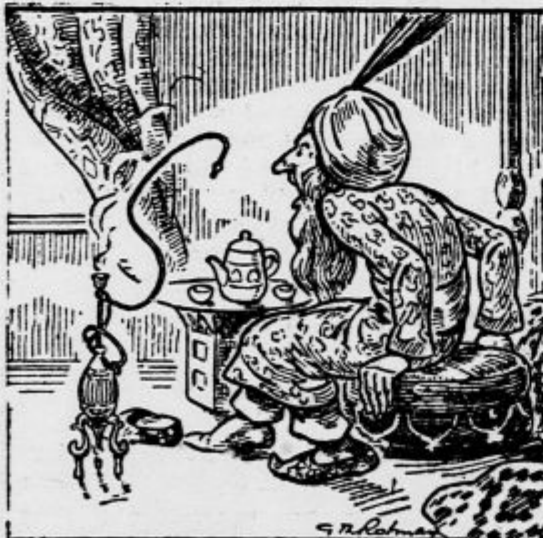
G. Th. Rotman: Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

79.

... priletel baš na kolena neke gospe, ki je sedela s svojo prijateljico v nihajočem čolniku. Obe dami sta se ustrašili, da nikoli tega

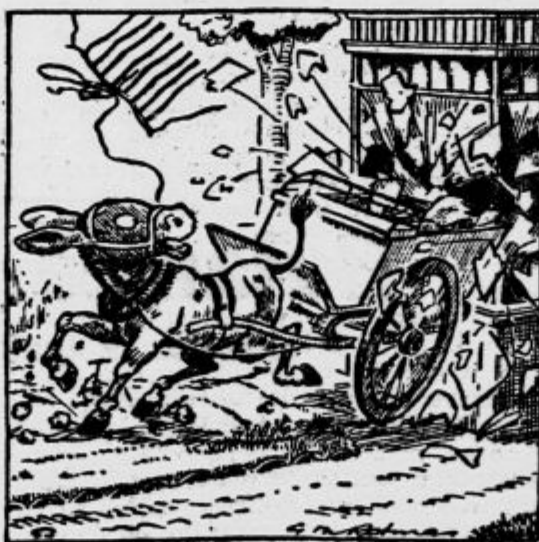
G. Th. Rotman: Janko in Stanko

33.

Skozi eno izmed odprtih oken sta zletela naravnost v dvorec. Tam je zadovoljno sedel stari bogataš in pušil vodno pipo: SST! SST! Tedajci pa so se zganili zastori; slišal je skok, toda videl ni ničesar. Toliko, da ni od strahu izgubil copate. »All boste takoj izpustili ubogega najemnika in njegovo ženo?« je kričnil Stanko s kar moči strašnim glasom. — »Ne, najprej morata plačati najemnino,« se je zadržal stari hudobnež, vendar mu je bil glas dokaj bo-

G. Th. Rotman: Osel gospoda Kozamurnika

6

Reski mahoma se je odlomil cel kos ograje; osel in vos sta sadenski sletela po lepih tulipanih in tisti mah, ko je gospod Kozamurnik dokončal svoj govor, se je trahi osesul ves pomol.

G. Th. Rotman: Kralj Debeluh in sinko Debelinko

Debeluh in Debelinko sta vstala in sta šla za ječem. Prišli so do majhne hišice; jez je s palico potkal na vrata in velik rasek je stopil na prag. »Prepelji ta dva patčka, brodnika,« je velel doktor Vohjač in je plačal prevoznino.

G. Th. Rotman: Bratec Branko in sestra Mica

(Pravljica s slikami)

(Ponatis prepovedan)

27.

»Bal si se le, da ti ne bi navili ure, pa si hotel poiskati sestrico, preden se vrne ta roditelja domov. Tako blizu si bil pri očetu in materi in vendar si se splazil ob njiju kakor tat in se šel igrat z razposajenimi

Iz življenja in sveta

Zakrinkani strupi

Bršljanovi listi, laneno olje, koprivni sok, trobentice in španska muha

Zdravnik dr. Leschke pripoveduje v neki strokovni medicinski reviji o tri in polletnem otroku, ki se mu je hipoma pričelo blesti. Noge ga niso držale več, glava ga je bolela, končno so nastopili prividi, v katerih je menil, da ga zasledujejo razne živali. Po koži so mu nastali izpuščaji kakor pri škrlatinki, zenice so se mu razširile, srce mu je utripalo v besnem tempu. Zdravnik nikakor ni mogel ugotoviti vzroka za to nenavadno obolenje, vseeno pa mu je izpraznil želodec. Po treh urah je bilo hipoma vse v redu. Šele pozneje so odkrili vzrok. Otrok je bil pojedel večjo množico bršljanovih listov. Prijazna ovijalka, ki krasi tako pogostoma židove hiše, vsebuje namreč v svojih listih neko eterično olje s strupenim učinkom.

Podoben primer se je zgodil z povsem neškodljivim lanenim oljem. Več otrok je jedlo v laneno olje namočen kruh in so oboleni. Preiskava je dognala, da je bilo semenu lanu, iz katerega so bili pridelaoli to olje, prmešanih kakšnih 30 odstotkov semena neke vrste ljulike, ki rase med lanom. Tudi seme te ljulike samo na sebi ni škodljivo, toda na rastlini živi rada maj-

hna glivica, ki proizvaža strupeni alkaloid temulin. Ta alkaloid se razširi po ljuliki v njeno seme in če se to primeša lanenemu semenu, je posledica razumljiva.

Še mnogo je takšnih rastlin, ki jih ne smatramo za strupene, pa utegnejo v nekih okoliščinah vendarle vplivati otrovno. Koprive so znane zavoljo svojih pekočih lastnosti, a tudi koprivni sok, ki ga dobimo s prekuhanjem kopriv in ga uporabljamo proti krvavitvam, utegne povzročiti škodo v želodcu, srbeče izpuščaje na koži in druga znamenja zastrupitve. Neke vrste trobentice — ne vse — vsebujejo strup, ki vpliva na kožo in obsti ter povzroča splošne pojave zastrupitve.

Španska muha (ki prav za prav ni muha) je bila že v starih časih v obliki praška cenjena kot dražilo in pomlajevalno sredstvo. V obliki obliža, ki »vleče« mehurje iz kože, so jo uporabljali tudi za zdravljenje raznih bolezní. A tudi kriminalistika se je morala prečesto baviti s špansko muho. V večjih množinah učinkuje prašek iz španskih muh notranje, namreč kot hud strup, in čisto je prišlo že do smrtnih primerov, ker so ta prašek zamenjali za poper.

Drobtine

Otroka lahko naučiš, kako naj konju ponudi na ploski dani kos sladkorja, da ga ne ugrizne; ne moreš ga pa naučiti, kako se ljudem ponudijo slaščice brez nevarnosti ugriza.

Ljudje obžalujejo bolj neizpolnjene želje nego neizpolnjene dolžnosti.

»Vsi enakí — to ne vodi k enakosti, marveč pa k izenačenju.

Mnogi ljudje kažejo svojo pobožnost kakor zastave, da jo lahko vsakdo vidi; oni sami so drog, na kateri je pritrjena.

Če bi pravičnost delovala takoj, bi imeli pravičniki zelo samotno življenje.

Skraina meja za tovore

Glede na dejstvo, da lahko povzroči nad 75 kg težko breme hude telesne poškodbe, so nekatere države določile skrajno dopustno težo, ki jo sme človek vzeti na svoja pleča. Zda se je k temu vprašanju oglašilo tudi mednarodno društvo transportnih delavcev in mlinskih težakov z zahtevami, da se maksimira skrajna meja za tovore na 80 kg.

Tehnika uničuje umetnost

Dinamo stroji Vatškanskega mesta povzročajo silne pretrese, ki v nekaterih stavbah povzročajo škodo. Papež je dal zaradi tega nalog, da smejo obratovati komaj s polovično kapaciteto. V zadnjem času so namreč opazili, da se skuša vdreti strop Sikstinske kapele z Michelangelovim »Sodnim dnevom«.

Tragedija bančnega blaginika

V nedeljo se je v ranih jutranjih urah ustrešil 30 letni nadzornik berlinske Reichsbanke Lotar Knappe. Samomor je izvršil zaradi preiskave, ki jo je proti njemu uvedlo vodstvo banke. Knappe se je namreč vstrel pri izplačevanju odpravnine nekemu slugi za 1000 mark. Sluga je blaginikovo pomoč opazil in izginil z denarjem.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, miglanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da se alkoholičniki, ki so trpeli na želodcem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staro preizkušene »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Maksime angleškega kralja

V spalnici angleškega kralja visi v okviru naslednjih šest življenjskih pravil, ki jih je sestavil kralj sam:

1. Pravila za igre moram vedno točno izpolnjevati.
2. Razločevati moram vedno med pravim čustvom in sentimentalnostjo, prvo ceniti, drugo prezirati.
3. Cenene hvala ne smem trositi niti sprejemati.
4. Če mi je določeno trpljenje, ga moram junaško prenašati in v tišini skrivati.
5. Dobiček me ne sme napraviti napušnega, izgube pa moram prenašati spodobno.
6. Po zvezdah ne smem segati in niti ne pritoževati se nad razliitim mlekom.

Neznane dežele

Še nedoživljena romantika v novem svetu

Ljudje, ki so žejni dogodivščin in romantike, tožijo, da ni na zemlji nobene dežele več, ki bi nam bila neznana, zlasti ne, odkar so drzni raziskovalci rešili uganke severnega in južnega tečaja in odkar so z modernimi prometnimi sredstvi zvezali največje svetovne razdalje, ki jih premagajo najdlje v nekaj tednih.

A te tožbe so neupravičene, kajti še mnogo je sveta, ki ga niso gledale še nobene oči belih mož in ki nam je popolnoma neznano. Pred kratkim se je odpravila neka ekspedicija na pot, da odkrije — Rusijo. V južnem delu Urala so namreč še ogromni kompleks, katerih se še ni dotaknila nobena človeška noga in kjer stijo velikanska bogastva na zvalih, plemenitih rudah in drugih naravnih zakladih.

Vse ozemlje najvišjega pogorja sveta, Himalaje, nam je malone neznano. Zaman se trudijo ekspedicije iz civiliziranega sveta, da bi premagale njene nepremagane orjake. Med temi orjaki in »za njimi« slujijo doslej neznana človeška plemena. Ob robu Kitajske do Tibeta, ki nam je skoraj neznana, se širijo ogromni gorski vr-

hovi, ki jih ni raziskal še nihče. Velikanske dežele Zadne Indije in neštivilni otoki Južnega morja še danes čakajo na svojo raziskovalca. Celotnotranjost velikih otokov, kakršni so Borneo in Celebes, nam je še uganaka. Isto tako ne poznamo notranjosti Kitajske, kjer slutimo domovino mongolskih prarodov.

V Arktidi in Antarktidi so tudi še milijoni kvadratnih kilometrov, ki ni nanje stopila človeška noga. Grönland poznamo malo bolje samo ob njegovih posameznih obalah, pri skupini otokov Nansenove zemlje so šele nedavno odkrili nov otok. A celo v Ameriki, kjer ne manjka ljudstev, so ozemlja, ki jih ne poznamo. Ozemlje, ki je po velikosti enako vsej Srednji Ameriki, se razprostira v severnem delu Zedinjenih držav, drugo še večje ozemlje pa v Andah. Obe sta nam čisto neznani. Še nihče ni videl znamenitih izvirorv Orinoka in Amazonke, brzokone niti Indijanci ne, kajti skrivajo se v nepristopni goščavi tropskih pragozdov. Tudi v Afriki so ozemlja milijonov kvadratnih kilometrov, na pr. v Sahari, ki jih ni še nihče raziskal.

Ali ni torej na zemlji res nobene prilike več za romantična odkritja?

Bajanica in strela

Elektrika iz zraka in podtalne vode

Statistika nas uči, da zahteva strela navzlic vsem tehničnim napredkom še vedno velikanske materialne in človeške žrtve. 90 odstotkov vseh motenj na prostih električnih vodih povzroča strela, kakor so izračunali. Pri tem se je izkazalo, da obisku je strela najrajši neka omejena ozemlja. V teoretične svrhe, a tudi v praktične se je v zadnjih časih zanimal nemški raziskovalec dr. Inž. Lehmann s Tehnične visoke šole v Drazdanih za ta pojav. Hotel ga je razjasniti.

V družbi z nekim bajaničarjem je obiskal v okolici tega mesta vse kraje, kjer je strela posebno rada gospodarila nad elektro. vodi. Na teh mestih je bajanica povsem določna javljala karakteristične žile podtalne vode in vrtnja v zemljo so pokazala, da se ni zmotila. Te raziskave so imele za posledico, da so izboljšali ozemljitev in

zvezali druge s podtalnimi vodovjem, kar je učinkovalo spet tako, da pri naslednjih nevihtah strela ni več povzročila nobene škode.

Lehmann pa je navedbe bajanice preizkušal še s posebnim občutljivim aparatom, ki beleži električne lastnosti zraka, in je ugotovil, da je bajanica registrirala motnje istotam, kjer aparat. Bajanični pojavi (če vse skupaj ni bila velika samoprevara ali tudi navadna prevara s strani bajaničarja) temeljijo torej po teh poskusih na zračno električnih pojavih, ki so spet v nekih določeni zvezi s podtalnimi vodnimi razmerami v določenem ozemlju. Na podlagi teh poskusov hoče sedaj inž. Lehmann izdelati sigurno metodo, po kateri bi se po strelu ogroženi kraji lahko temeljito rešili te nevarnosti.

Prva poroka v zraku nad Evropo

Ameriški običaj poroke v aeroplanu se je zdaj prenesel tudi v Evropo. Nad španskim letališčem Cuatro Vientos se je dal neki par poročiti v zraku. Prizor nam kaže duhovnika, ki govori obredno formulo, ki jo za njim ponavlja nevesta in ženin.

Kako bo z letošnjo zimo?

Obeta se nam podaljšano hladno vreme

Letošnja zima je, kakor že nekatere pred njo, nastopila precej pozno. To sicer ni neprijetno že z ozirom na prihranek kuriva, toda po drugi strani kažejo takšne zime na tem daljšo dobo mrzle letne dobe in nekatere znamenja, ki sicer niso povsem zanesljiva, nam obetajo specialno za to zimo še dobo dolgega in ostrega mraza.

Prva opora pri vremenskih napovedih je seveda vremenska karta. Ta kaže letos, da še nismo dospeli v redno mrzlotno dobo. Sedanje vreme z lahimi snežnimi meteži in pohljevnimi mrzlimi vali predstavlja tako rekoč prehod v pravo zimo. Dotok toplih zračnih struj iz jugovzhoda prevladuje. Če se ta dotok zapre, tedaj pride prava, obeta zima in to se bo bržkone zgodilo, kajti v vzhodni Evropi, zlasti na Poljskem, so že zmigale mrzle struje. Majhka samo

še to, da začnejo izvajati svoj vpliv tudi na zapad. A vreme je, kakor znano, vedno muhasto in tudi ni izključeno, da druge zračne struje, vrtnici in okloni izrinejo mrzlotu v smer, ki nas Srednjeevropece ne zanima toliko.

Je pa spet drugo znamenje, ki govori za hudo zimo in to je nenavadna vneša, s katero se razne ptice, kakor žerjavi, divje gosi, divji golobi selijo proti jugu. Ptice opazovalnice javljajo v zadnjih dneh velike trope teh ptic. Značilno je, da se ne selijo v običajni obliki, to je v strogem redu, temveč brez reda. To daje njihovemu letu značaj bega in to ne more biti nič drugega nego beg pred najostrejšim mrazom, ki je nastopil na severu in se pomika polagoma proti nam.

Umetna ribja samica

Odkritje spolnih hormonov pri ribah

Dva zdravnika, dr. Fleischmann in dr. Kann, sta v teku svojih raziskovanj dognala, da imajo vse živalske vrste, začeni s protocejami, spolne hormone v sebi in tako tudi ribe.

Za to vrsto živali je bilo odkritje obeh učenjakov tem važnejše, ker nismo o kakšnih ribjih hormonih doslej nič vedeli in ribe tudi ne kažejo nobenih izrazitih spolnih razlik. Dr. Fleischmann in dr. Kann sta pa odkrila pri samicah neke vrste krapov v dobi drstenja organ, ki ga je smatrali za njih spolni organ. Ta organ je kakšna 2 cm dolga cevka, skozi katero leže samica jajčeca in je v ostalem času

okrnjena. Tudi samci imajo komaj opazljiv ostanek te cevke. Če sta pa raziskovalca v vodo akvarja dodala nekaj samičjega spolnega hormona, tedaj se je samicam tudi izven dobe drsti povečala spolna cevka na 20 mm, kakor ob tej dobi. Zanimivo pa je, da se je tudi okrnjena cevka samcev podaljšala kakor pri samicah, tako da ni bilo med samci in samicami nobene razlike več.

Ti eksperimenti, s katerimi sta oba učenjaka na preprost način spreminjala samce v samice, še niso zaključeni, a bodo imeli gotovo še važne praktične posledice.

Patentirana vrtnica

Sinje-vijolična vrtnica, ki jo je znani gojitelj vrtnic Böhm iz Blatne na Češko-slovaškem krestil z imenom generala Stefanička, je bila nedavno patentirana v ameriških Zedinjenih državah. Ta vrtnica je prva roža češko-slovaškega izvora, ki jo ščiti poseben patent. V pogledu patenta pa predstavlja vrhu tega še posebno redkost med svetovnimi produkti, kajti takšnih patentov je na svetu zelo malo.

Uganka Terezije Neumannove

»Münchener Zeitung« poroča, da je izjavil kaplan Fabel na javnem predavanju v Lichtenfeldu da se Terezija Neumannova ne bo pokorila zahtevi škofov po preiskavi na kakšni kliniki. Ta sklep Neumannove pa se ne sme tolmачiti tako, da je Neumannova odkrila pokoršino cerkvenim dostojanstvenikom, marveč kot uboganje »notranjega glasu«, s katerim je uvela Neumannova doslej še vedno uveljavljati svoje stališče.

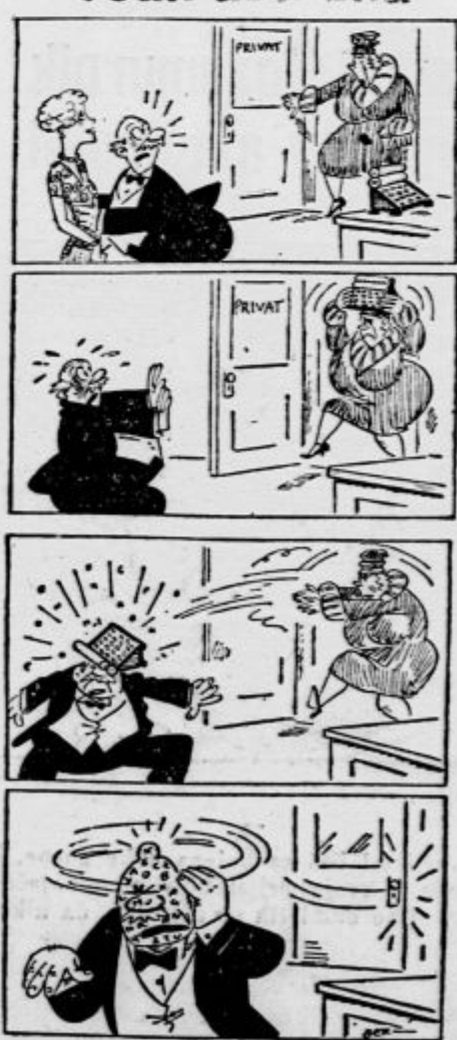
Koze v Perziji

Iz Teherana poročajo, da razsaja v Perziji še daljša epidemija koz. Zbolelo je doslej 422 oseb, od katerih jih je 258 umrlo.

ANEKDOTA

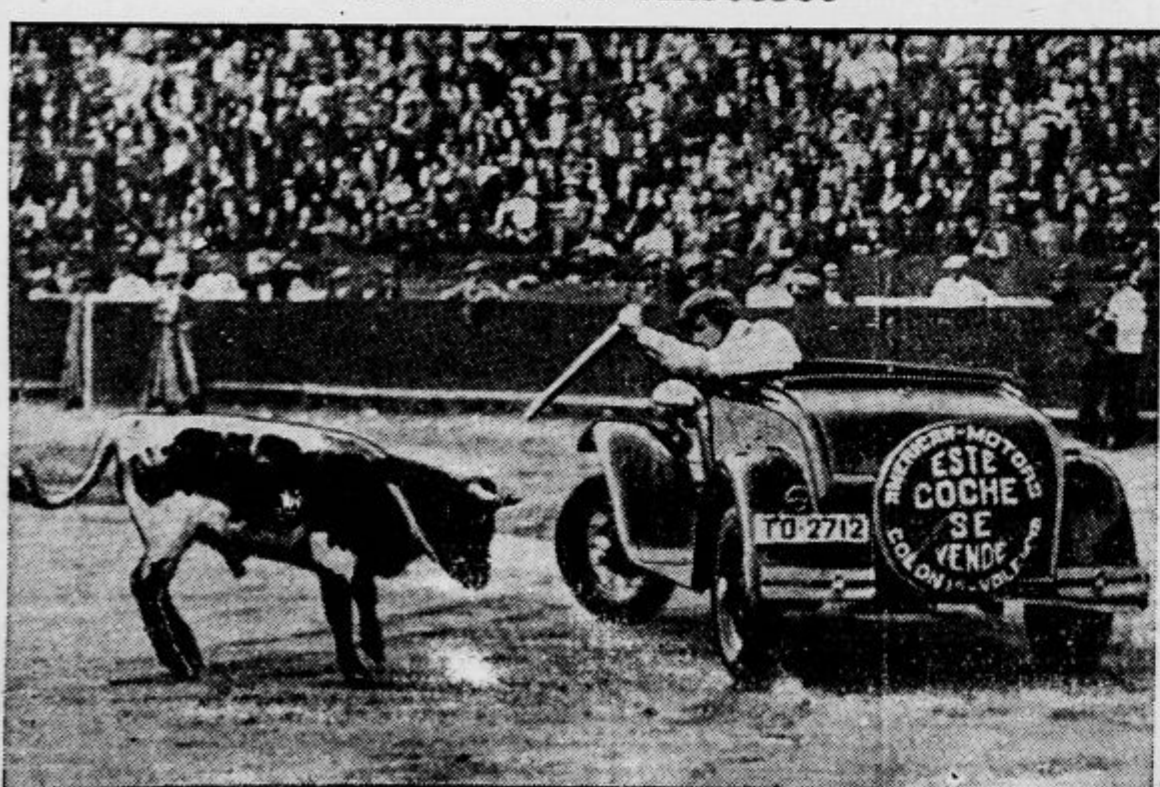
K Edgarju Wallaceu, mojstru kriminalnega romana, je prišel nekoč mlad človek, rekoč: »Brat sem enega vaših romanov in me je tako zanimal, da sem pozabil na uro. Zaradi tega sem prišel prepozno v službo in šef mi je odpovedal. Kaj naj storim?« Wallace je stopil k svoji knjižnici, izvil nekaj knjig in dejal: »To je moj najnovejši roman. Prečitajte ga in boste pozabili, da vam je šef odpovedal.«

Vsak dan ena

Roman v pisarni
Pisalni stroj kot izstrelek

Motorizirane bikoborbe

V Španiji, kjer so se bikoborbe močno skrcile, so začeli prakticirati nov način borbe z biki. Namestu na konjih jih zasledujejo borci v areni z avtomobili

TRI MILIJONE žen PRAVA LEPOTA

Gratis-kasete (proti 2 din za odpošiljatev) zahtevajte od zastopnika: COSMOCHEMIA. Zagreb, Smičiklasova ulica šte. 23

brez kreme,
brez pudra
samo po

„VELOUTY de DIXOR“

Nadomešča kremo in
puder, a se ne masti
in ne maže obleke.

SLATINSKE TABLETE ZA HUŠSANJE

so sestavljene iz zdravih mineralnih soli in neškodljivih, toda zelo učinkovitih praškov in ekstraktov zdravilnega rastlinstva. Vse te izbrane sestavine delujejo jako pozitivno na človeški organizem, ne vsebujejo nikakih škodljivih snovi in so tako za nemoteno delovanje srca, ledvic in ostalih organov popolnoma neškodljive.

Slatinske tablete za hušsanje odstranjujejo na najprimernejši in edino priročen način vse, posebno pa neprijetne in nelepe zunanje znake čezmerne debelosti, razkrajajo in raztope preobilno mast na telesu, podbradku, vratu, trebuhu, stegnih, bokih, trebušni mreni, črevah, ledvicah itd.

Abnormalna težina telesa prične postopoma padati, telo postane prožno, ves organizem pridobi na svežosti, elastičnosti in mladostnem občutku.

Težina Vašega telesa se zmanjša tekom 1 leta za 8 do 14 kg.

Slatinske tablete za hušsanje dobite v vseh lekarnah, in sicer doza s 100 tabletami za Din 46.—, z 200 tabletami za Din 74.—, kjer jih pa ne bi dobili, se obrnite direktno na proizvajalca:

LEKARNA MR. L. BAHOVEC
Ljubljana, Kongresni trg

Kjer vsa druga sredstva odpovedo, dosežejo Slatinske tablete za hušsanje presenetljiv uspeh.

PROKLETSTVO LJUBEZNI

smo danes zaključili. Zanimanje za to pretresljivo Kalvarijo dveh nedolžnih otrok je bilo od dne do dne večje, a proti koncu se je tragičnost dejanja tako stopnjevala, da so mnogim čitateljem solze stopile v oči, ko so čitali, kako sta lopova umorila uboga jetičnega dečka, ki je žrtvoval življenje za svojega malega tovariša.

Vsi, ki ste čitali ta nepozabni roman v »Slovenskem Narod«, ga boste čitali z največjim veseljem in užikom še enkrat v knjigi. One, ki ga še niso čitali, pa opozorite, naj tudi naroče roman v ponatisu (dve debeli knjigi staneta samo Din 30.—, po pošti Din 35.—).

Mnogo naročil je uprava našega lista že prejela. One, ki so roman »PROKLETSTVO LJUBEZNI« že naročili, obveščamo, da lahko prvi del že dobe v naši upravi, zunanji naročniki ga pa dobe po pošti.

Požurite se z naročanjem, da ne bo prepozno.

Polnovredni in moderni RADIO APARATI

raznih znamk od Din 1380.— dalje dobite pri

H. SUTTNER — LJUBLJANA

Tyršova (Dunajska) cesta 1B.

Ogled in predvajanje brezobvezno. — Ugodni plačilni pogoji. — Zahtevajte brezplačni cenik! 15025

Tako izgleda pravi

Sidol

pazite pri nakupu na

IME IN ZNAMKO

5 PRAVIM SIDOLOM ČIŠČENI PREDMETI
IZ VSAKOVRSNIH KOVIN DOBIJO
NAJVEČJI SJAJ!

Z MALO KOLIČINO SIDOLA OČISTITE OK-
NA IN ZRAČNA HITRO IN BREZ TRUDA

DOMAČI IZDELEK

Zahvala

Vsem, ki so z nami sočustvovali, ko nas je zapustil za vedno naš nepozabni soproj in oče

HENRIK PFEIFER

iskrena hvala.

Posebno zahvalo smo dolžni številnim darovalcem vencev in cvetja, med temi zlasti njegovim stanovskemu tovarišem in vsem, ki so draga pokojnika spremlili na njegovi zadnji poti.

Maše zadušnice se bodo brale v ponedeljek, dne 19. t. m. v križanski cerkvi in v torek 20. t. m. v farni cerkvi v Trnovem, vsakokrat ob 7. uri zjutraj.

Ljubljana, dne 17. decembra 1932.

15198

Zalujoči ostali.

Čitajte Jutrove male oglase, ki imajo uspeh!

Telefon 2059

PREMOG
suha drva

POGAČNIK
Bohoričeva ulica št. 5

vseh vrst izdeluje po
životni meri in se pri-
poroča Ana Hutter,
salon, Gajeva ul. 3-II.

Oddajno naznanilo.

Vsem cenjenim strankam vljudo sporočam, da sem svojo dolgo let obstoječo

specerijsko trgovino

PRODAL

„Splošni nabavljalni zadrugi“

in da bom v svojem dosedanjem podjetju kot po-
slovovalca.

Tem potom si usojam cenjenim odjemalcem zahvaliti se za dosedanje naklonjenost in zaupa-
nje ter jih zagotavljam, da se bo tudi »Splošna
nabavljalna zadruga« potrudila zadostiti v vsa-
kem pogledu željam in potrebam vseh cenjenih
članov.

Z odličnim spoštovanjem

15021

FERD. USSAR,

MARIBOR, Glavni trg 1

Prevzemno naznanilo.

Čast nam je vljudo obvestiti cenjeno občin-
stvo Maribora in okolice, da smo prevzeli dne
8. decembra 1932 specerijsko trgovino gospoda

FERD. USSARJA

MARIBOR, Glavni trg št. 1

Potrudili se bomo, da bomo nudili našemu cenj.
članstvu življenjske potrebe in po najnižjih ce-
nah in je zato v interesu vsakega posameznika,
da pristopi kot član k našemu podjetju.

Prosimo najviljudneje vso cenj. javnost, da z
zaupanjem pristopi k naši zadrugi in jo podpre
s čim večjim številom članstva.

Z odličnim spoštovanjem

**Splošna nabavljalna zadruga
Maribor**

Glavni trg 1

VARUJTE SVOJE LASJE!

Lepi lasje so najlepši kras
vaše glave!

IMATE LI PRHLJAJ?

ALI VAM POSTAJAJO LASJE
SIVI?

ALI VAM LASJE IZPADAJO?

Ako so korenine vaših las še zdrave, tedaj se da temu odpomoči. Kakor številnim drugim, bo tudi vam pomagal električni glavnik WHITE. Mila električna struja, ki se pretaka po glavniku, učini, da izgine prhljaj v nekaj dneh, sivi lasje zadobe zopet svojo prvotno prirodno barvo, a če so še korenine, tedaj vam bodo le-te ob redni uporabi električnega glavnika WHITE ponovno oživele in lasje vam znova porastejo. Poiskus vas nič ne stane. Glavnik lahko obdržite 7 dni pri sebi, brez vsake obveznosti in ako ne zapazite v tem času nikakega izboljšanja, nam ga lahko vrnete (v pravilnem stanju) a mi vam vrnemo denar, po odbitku poštne.

Cene niso povišane!

Model STANDARD z baterijo in žarnico stane Din 200.—
Model HANDBAG z baterijo in žarnico stane > 100.—
Rezervna baterija za oba modela stane > 15.—
Rezervna žarnica za oba modela stane > 7.50

Naročite še danes po priloženem kuponu!

NAROČILNICA!

Gospod HINKO MAYER & DRUG, parf. oddelek, glavnim zastopnikom
za električni glavnik »WHITE«, Zagreb, Praška ulica 6.

Pošljite mi po povzetju, z baterijo, žarnico in natančnim navodilom
. kom. elektr. glavnika »WHITE« model »Standard« po Din 200.—
. kom. elektr. glavnika »WHITE« model »Handbag« po Din 100.—
(Nepotrebno prečrtati!)

Naročam ta glavnik pod pogojem, da mi vrnete moj denar, ako me glavnik
tekem 7 dni ne bi popolnoma zadovoljil, potem ko vam vrnem glavnik v
brezhibnem stanju.

Ime: _____
Naslov: _____

PERJE

kokoške, purje, gosje in račje, naravno,
s strojem čiščeno in čehano, dobavljajo v
vsaki množini in

po najnižjih cenah

E. Vajda, Čakovec

Telefon 59, 60, 3, 4.

RAZPRODAJA

Od 5. decembra naprej
oblastveno dovoljena

Vsa moja bogato sortirana skladišča, galanterije, mode, kratke in pletene robe, igrači, se bo radi opustitve trgovine razprodajalo po neverjetno nizkih cenah. Vse blago s točno označenimi prodajnimi cenami se bo razprodajalo zelo nizko pod temi cenami

s popustom 20% do 50% in še ceneje,

kakor dolgo bo trajala zaloge. Tako ugodno in poceni še za božične praznike niste nikoli kupovali! Naj nikdo ne zamudi te izredne nakupne prilike, ki se sigurno ne bo nikdar več pojavila. Tudi preprodajalci lahko svoje potrebe krijejo z blagom po res nizkih cenah.

Franc Kormann, Maribor, Gosposka 3

**Mlekita
Maslita
Grenkita**

Mirim kraljica čokolad

**Sadrita
Kavita**

Michel Zévaco:

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Držeč se kar moči blizu vrat, je besno stopal po celici sem ter tja in napenjal možgane, išoč izhoda iz tega strašnega položaja. Med hojo se je po strani oziral na zid in opazoval napredovanje ognja.

A zdajci je zarjovel:
»Preklete! Pa ne da bi se mi mašalo?... Seveda!... Ne, ne!... Oh, da — to je ona! Strela božja!... In tamle je Concini, da bi ga pekel požrl!...«

Kaj je bilo vzrok teh vzklikov, izražajočih vse hkratu: avom, grozo in besnost?

Zdelo se mu je, da vidi skozi zid še nerazložno Bertillino siko. Izginjala je in se spet prikazovala — po tem, kje je stal in odkod jo je gledal.

Za Bertillo je zagledal Concinija. Nato ju je zagledal oba skupaj — sam ne vedoč, kje...

Od groze in gneva je obstal kakor vkopan. In v tem je postala prikazen razločnejša.

Zid je bil izginil. Tam, kjer je bila prej stena, je žarela kakor iz globokega prepada rdečkasta, nedoločna svetloba. Neprestopni žareči pas je bil videti nekaj sežnjene širok.

Onkraj te črte je videl, če se je sklonil na desno ali na levo, notranjost majhne sobice. Videl je mizico iz belega lesa, stolec in ozko posteljo. Vse te podrobnosti je opazil le v razmerju s svojim lastnim položajem v celici. S kraja, kjer je stal, je videl mizo, ki je očividno stala sredi skrivnostne sobice. Ko se je nagnil na levo, je zagledal Bertillo, nepremično, blede kakor mrtič, opazujočo nedvidnega sovražnika. Jehan se je nagnil na desno in zagledal Concinija, ki je takisto nepremično stal na mestu. Roke je imel prekri-

žane, hotiliv plamen mu je gorel v očeh, ki so se pasle na žrtvi. Za njim so bila vrata; Jehan je dobro razložil ključavnico.

Bertille je zrla Conciniju iz oči v oči. Očividno je bila v njegovi oblasti. Samo mizica ju je ločila.

Jehan je zdajci videl, kako so se Concinijeve ustnice zganile, in začul njegov pridušeni, oddaljeni in vendar razločni glas.

»Kaj ne,« je izpregovoril Concini, »ni se me nadejala? Mislija si, da si mi ušla... A to pot te držim; porok sem ti, da ni več rešitve zate!«

Bertillin odgovor je bil kakor udarec z bičem:

»Strahopetec! Strahopetec! Podlež!«

Jehan hrabri je od groze okamenel; pot ga je obil in lasje so se mu naježili. Vpraševal se je, ali ne blazni, ali ga ne tlači hudobna, strašna mōra.

Vzlic prirojeni bistrosti svojega duha se vendar ni mogel popolnoma otrestiti praznoverja. Ne smemo se čuditi, da ga je v takih okolištinah za trenutek premagal strah.

A kmalu se je oglasila zdrava pamet. Kar zaporedoma je opazil nekaj značilnih podrobnosti, ki se jih Ravalliac, omamljen po opojni pijači, ni bil zavedel.

»Celica, v kateri sem, je umetno pripravljena. Očividno je tu poseben sestav zrcal in posebna naprava za prenašanje zvoka. To, kar vidim in slišim, se sicer res godi, a najbrže zelo daleč od mene!«

Kakor v potrdilo tej misli je nadaljeval Concini s hripavim glasom, tresočim se od strasti:

»Kje je tvoj vitez, tvoj rokovanjač? Ali hočeš, da ti povem?«

»Če bi bil tu, bi bili zdavnaj pobegnili.«

Concini se je divje zagrohotal.

»Tamle je, na oni strani, zazidan v razbeljen grob, kjer se bo polagoma sevril in zgorel... Lepo, kaj ne da? A to še ni nič. Po-

slušaj: Jehan je daleč od naju dveh, ognjen prepad ga loči od naju... A vidi naju vendar. Vidi naju, slišiš?... Ali veš, kaj bom zdajle storil?... Vzamem te, s silo, ker sama nočeš... In tvoj

rokovanjač bo to videl, ali slišiš? Videl bo, in ti ne bo mogel planiti na pomoč! V onemoglosti bo moral gledati tvoje osramočenje... in vročina v njegovi kletki bo med tem rasla, rasla... Upam, da bo zblaznel!... Nu, kaj porečeš? Ali sem si dobro izmislil maščevanje? Ali se znam maščevati?«

Ko je Jehan slišal te strašne besede, se mu je zazdelo, kakor da bi se mu trgli možgani na dvoje. V pogledu, ki ga je vrgel okoli sebe, se je že svetlil začetek tiste blaznosti, o kateri je govoril Concini. Ne vedoč, kaj dela, si je zasadih nohte v prsi in obupno zakričal:

»Oh, ne!... Nikar!... Prestrašno je! Usmilite se je!... Bertille! Bertille!...«

A naj se je sam še tako dobro slišal, ona dva ga nista slišala. Ne Bertille ne Concini nista trenila z očmi.

»Kaj naj storim?« je zahropel. »Kako naj jo iztrgam zločincu?«

»Končajva,« je rekel Concini. »Moja si!...«

In Jehan ga je videl, kako je stopil proti njej. Concini je pograbil mizico in si jo vrgel za hrbet. Bližal se ji je s spačenim, ostudnim obrazom, ves poten in zasopel od nečiste strasti.

Bertille je nepremično upirala oči v to razbrzdano zver, kakor da bi jo še upala ukrotiti z močjo svojega pogleda. In ko je videla, da mu ne gre nič do živga, se je bliskovito sklonila, zgrabila stolec in mu ga treščila v glavo.

A Concini je bil na vse pripravljen. Prestregel je stolec, ji ga iztrgal in ga vrgel zase, kakor prej mizo. Njegove težke roke so padle dekletu na šibka ramena. Čuteč, da klone, je z divjo radostjo zavrisnil:

»Držim te!... Moja si!... In on naju vidi — tvoj ljubi naju vidi!«

Bertille se je napela v krču poslednjega odpora, in iz ust ji je planil obupen krik:

»Na pomoč, Jehan!... Pomagaj!«

»Evo me!« je zagrmel Jehan.

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja, vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pri-
rojina za tisto ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega
in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo
se računajo naslednje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam po
kama, »Auto-moto, »Kapitala, »V najema, »Posesta, »Lokala, »Sto-
rovanja odda, »Stroja, »Vrednote, »Informacije, »Živali,
»Obrti in »Les, ter pod rubrikama »Trgovski potniki in »Zasluz-
ke, če se z oglašom nudi zasluzek, oziroma, če se išče potnika
Kdor si pa pod tema rubrikama išče zasluzka ali službo, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

vsako besedo 50 par Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.—
za besedo, se računata enkratna pristojbina Din 5.— za tisto ali
za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo
po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za tisto ali za
dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako
besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši enesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.—
vri oglaših po 1 Din za besedo na Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ozi-
roma jih je vpslati v listu obnem s naročilom.

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za sifro pa 3 Din. (1)

Lesni manipulant

seučki, vajen tudi pri
gostih žagah, ter zmogel
vseh v lesno stroko spada
joč del, dobi službo za
polno leto, pri lesni indu-
striji blizu Celja. — Po-
nudbe na oglašni oddelki
»Jutra« in »Ljubljani« pod
sifro »Strokovnjaki« 51685-1

Brivskega

pomočnika
sprejme takoj Hriš, 51584-1

Edgar Rice Burroughs

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za sifro pa 3 Din. (1)

Lesni manipulant

seučki, vajen tudi pri
gostih žagah, ter zmogel
vseh v lesno stroko spada
joč del, dobi službo za
polno leto, pri lesni indu-
striji blizu Celja. — Po-
nudbe na oglašni oddelki
»Jutra« in »Ljubljani« pod
sifro »Strokovnjaki« 51685-1

Brivskega

pomočnika
sprejme takoj Hriš, 51584-1

Edgar Rice Burroughs

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za sifro pa 3 Din. (1)

Lesni manipulant

seučki, vajen tudi pri
gostih žagah, ter zmogel
vseh v lesno stroko spada
joč del, dobi službo za
polno leto, pri lesni indu-
striji blizu Celja. — Po-
nudbe na oglašni oddelki
»Jutra« in »Ljubljani« pod
sifro »Strokovnjaki« 51685-1

Brivskega

pomočnika
sprejme takoj Hriš, 51584-1

Edgar Rice Burroughs

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za sifro pa 3 Din. (1)

Lesni manipulant

seučki, vajen tudi pri
gostih žagah, ter zmogel
vseh v lesno stroko spada
joč del, dobi službo za
polno leto, pri lesni indu-
striji blizu Celja. — Po-
nudbe na oglašni oddelki
»Jutra« in »Ljubljani« pod
sifro »Strokovnjaki« 51685-1

Brivskega

pomočnika
sprejme takoj Hriš, 51584-1

Edgar Rice Burroughs

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

Vrtnar

želi stanovanje, prosti
brevinji vrt, v prostem
casu. Kurec, Dunajska 64.
51685-1

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za sifro pa 3 Din. (1)

Lesni manipulant

seučki, vajen tudi pri
gostih žagah, ter zmogel
vseh v lesno stroko spada
joč del, dobi službo za
polno leto, pri lesni indu-
striji blizu Celja. — Po-
nudbe na oglašni oddelki
»Jutra« in »Ljubljani« pod
sifro »Strokovnjaki« 51685-1

Brivskega

pomočnika
sprejme takoj Hriš, 51584-1

Edgar Rice Burroughs

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za sifro pa 3 Din. (1)

Lesni manipulant

seučki, vajen tudi pri
gostih žagah, ter zmogel
vseh v lesno stroko spada
joč del, dobi službo za
polno leto, pri lesni indu-
striji blizu Celja. — Po-
nudbe na oglašni oddelki
»Jutra« in »Ljubljani« pod
sifro »Strokovnjaki« 51685-1

Brivskega

pomočnika
sprejme takoj Hriš, 51584-1

Edgar Rice Burroughs

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za sifro pa 3 Din. (1)

Lesni manipulant

seučki, vajen tudi pri
gostih žagah, ter zmogel
vseh v lesno stroko spada
joč del, dobi službo za
polno leto, pri lesni indu-
striji blizu Celja. — Po-
nudbe na oglašni oddelki
»Jutra« in »Ljubljani« pod
sifro »Strokovnjaki« 51685-1

Brivskega

pomočnika
sprejme takoj Hriš, 51584-1

Edgar Rice Burroughs

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za sifro pa 3 Din. (1)

Lesni manipulant

seučki, vajen tudi pri
gostih žagah, ter zmogel
vseh v lesno stroko spada
joč del, dobi službo za
polno leto, pri lesni indu-
striji blizu Celja. — Po-
nudbe na oglašni oddelki
»Jutra« in »Ljubljani« pod
sifro »Strokovnjaki« 51685-1

Brivskega

pomočnika
sprejme takoj Hriš, 51584-1

Edgar Rice Burroughs

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za sifro pa 3 Din. (1)

Lesni manipulant

seučki, vajen tudi pri
gostih žagah, ter zmogel
vseh v lesno stroko spada
joč del, dobi službo za
polno leto, pri lesni indu-
striji blizu Celja. — Po-
nudbe na oglašni oddelki
»Jutra« in »Ljubljani« pod
sifro »Strokovnjaki« 51685-1

Brivskega

pomočnika
sprejme takoj Hriš, 51584-1

Edgar Rice Burroughs

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za sifro pa 3 Din. (1)

Lesni manipulant

seučki, vajen tudi pri
gostih žagah, ter zmogel
vseh v lesno stroko spada
joč del, dobi službo za
polno leto, pri lesni indu-
striji blizu Celja. — Po-
nudbe na oglašni oddelki
»Jutra« in »Ljubljani« pod
sifro »Strokovnjaki« 51685-1

Brivskega

pomočnika
sprejme takoj Hriš, 51584-1

Edgar Rice Burroughs

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za sifro pa 3 Din. (1)

Lesni manipulant

seučki, vajen tudi pri
gostih žagah, ter zmogel
vseh v lesno stroko spada
joč del, dobi službo za
polno leto, pri lesni indu-
striji blizu Celja. — Po-
nudbe na oglašni oddelki
»Jutra« in »Ljubljani« pod
sifro »Strokovnjaki« 51685-1

Brivskega

pomočnika
sprejme takoj Hriš, 51584-1

Edgar Rice Burroughs

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za sifro pa 3 Din. (1)

Lesni manipulant

seučki, vajen tudi pri
gostih žagah, ter zmogel
vseh v lesno stroko spada
joč del, dobi službo za
polno leto, pri lesni indu-
striji blizu Celja. — Po-
nudbe na oglašni oddelki
»Jutra« in »Ljubljani« pod
sifro »Strokovnjaki« 51685-1

Brivskega

pomočnika
sprejme takoj Hriš, 51584-1

Edgar Rice Burroughs

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za sifro pa 3 Din. (1)

Lesni manipulant

seučki, vajen tudi pri
gostih žagah, ter zmogel
vseh v lesno stroko spada
joč del, dobi službo za
polno leto, pri lesni indu-
striji blizu Celja. — Po-
nudbe na oglašni oddelki
»Jutra« in »Ljubljani« pod
sifro »Strokovnjaki« 51685-1

Brivskega

pomočnika
sprejme takoj Hriš, 51584-1

Edgar Rice Burroughs

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za sifro pa 3 Din. (1)

Lesni manipulant

seučki, vajen tudi pri
gostih žagah, ter zmogel
vseh v lesno stroko spada
joč del, dobi službo za
polno leto, pri lesni indu-
striji blizu Celja. — Po-
nudbe na oglašni oddelki
»Jutra« in »Ljubljani« pod
sifro »Strokovnjaki« 51685-1

Brivskega

pomočnika
sprejme takoj Hriš, 51584-1

Edgar Rice Burroughs

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za sifro pa 3 Din. (1)

Lesni manipulant

seučki, vajen tudi pri
gostih žagah, ter zmogel
v

Prazno sobo
s posebnim vzhodom od-
dam. Mostni trg 7/1.
Event. se opremi. 50065-23

Sobo
bolje opremljeno za dve
osobi, solinčno, z elektri-
ko in posebnim vzhodom od-
dam. 1. januarja v Rožni do-
lini, cesta V/4. 51909-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in hra-
no ali brez oddam na
Smartinski cesti št. 24/1.
51833-23

1 ali 2 prazni sobi
solinčno, z električno
osvetlobo in posebnim vzhodom od-
dam. Naslov v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 51966-23

Gospodini
oddam opremljeno sobo za
200 Din. Zora, Dunajska c.
št. 36. 51833-23

2 opremljeni sobi
skupaj ali posamezno od-
dam s 1. januarjem na
Sv. Petra cesti št. 49. Ivo
51833-23

Sobico v Šiški
ob travnici za 150 Din od-
dam s 1. jan. Naslov pove-
oglasni oddelku »Jutra«. 51833-23

Sobo
opremljeno ali prazno, s
posebnim vzhodom, elektri-
ko in posebnim vzhodom od-
dam. Naslov v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 51833-23

Prazno sobo
prilagojeno tudi za pi-
sarnico, s soupotom tele-
fona, v strogem cen-
tru, s posebnim vzhodom
oddam, takoj oddam. Na-
slov v oglaš. oddelku »Jutra«. 51843-23

Kot sestanovalko
opremljeno gospodstvo s hra-
no ali brez na Rimske c.
št. 33. Ivo. 51909-23

Sobo
lepo opremljeno, s posebnim
vzhodom odnam. Na-
slov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 51909-23

Prazno sobo
vzhoda, s posebnim, posebnim
vzhodom odnam. Naslov
pove oglašni oddelku »Jutra«. 51833-23

Lepo, zračno sobo
za dva gospoda z hra-
no ter brez, s posebnim
vzhodom in električno
osvetlobo odnam. —
Obenem sprejemam so-
stanovalko in sestanov-
valko. Izve se pri go-
stini »Sodčke«. Hrenov-
ca ulica. 51833-23

Sobo
z dvema posteljama takoj
oddam. — Poseben
vzhod. Poljska cesta
številka 10, prtilje.
Ivo. 51833-23

Prazno sobo
lepo in velika, svetlo,
z ugodno kopalnico odnam
Gregorčičeva ulica št. 15/II
51909-23

Lepo sobo
oddam na Erjavčevi cesti
št. 4/1. vrata 4. 51974-23

Prazno kletno sobo
veliko in svetlo takoj od-
dam na Kralja Petra trgu
št. 8. 51967-23

Lepo sobo
z 2 posteljama odnam za-
kajanje ali 2 bolnišnice
in obdobja osemna — pri-
obiti. 51909-23

Sobo
lepo opremljeno, elek-
trično razsvetljava, po-
seben vzhod, v središču
mesta, blizu kolodvo-
ra, takoj oddam. — Na-
slov v oglaš. oddelku »Jutra«. 51938-23

Poleg magistrata
oddam sobo z 2 posteljama
Naslov v oglašnem oddelku
»Jutra«. 51944-23

Mesečno sobo
opremljeno, oddam takoj
ali s 1. januarjem v Pra-
žakovi ulici 10/II. dno. 51907-23

Prazno sobo
s posebnim vzhodom, oddam
s 1. januarjem. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«. 51933-23

Sobe za pisarne
v prometni ulici oddam v
način s 1. februarjem 1933
Naslov v oglašnem oddelku
»Jutra«. 51902-23

Sobo
lepo opremljeno, takoj od-
dam. Naslov v oglašnem
oddelku »Jutra«. 51946-23

Sobe išče
Vrsta bode 50 par.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (34)

Sobico
v preloži ali v kleti, pri-
pravnost za delavnico, rabim
Ponudbe na oglaš. oddelku
»Jutra« pod »100-150«. 51793-23

Dopisi
Vrsta bode 5 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (34)

Gostilničarji!
Vse in Vseh gostov bo-
ženo razpoloženo bo na
vsih in res praznično, če
se okužite z našo izborno
kajm. Z našim
obitni na nas, v izborni
vini Vam bo postregla
»Belokranjska klet«
vinarska družba.
Sp. Šiška, Gasilska ulica 3
51917-24

Mladenč
zabaven in znan, leži
tem poim spoznaš leto-
tako simpatično gospodstvo.
Ponudbe na oglaš. oddelku
»Jutra« pod »Vrsta bode 5 Din.«
51917-24

Gospod
dobro situiran, srednjih
let, zeli prijateljsko z
dama prijetno znanje, ki
se nahaja v Ptuju ali
njegov okolici. — Dopisje
s polnim naslovom na oglaš-
ni oddelku »Jutra«. Tajnost
zajamčena. 50047-24

Miramir
Dvignite pismo v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 51708-24

17. XII.
Nemanzijana v duši so
moja volja, nemanzijana
v srcu so moja darila! A
moje ime — je srečno
sreč. 1938. 51704-24

Herbst!
Kdor hrepenja po zlati —
ve kaj je kipežje. 51814-24

Gospod
36 let star, duševno
osamljen, zeli poznan-
stva z inteligentno in
simpatično damo. Resne
dopise na oglašni
odd. »Jutra« pod
»Ljubljana VII.«
51823-24

Poslovil
Naslov pove oglašni
odd. »Jutra«. 51861-24

Mlada ločenka
dobro situirana dama iz
Beograda, zeli prebiti praz-
nično z 1. januarjem v
družbi dobrega smučarja.
Dopisje po možnosti s fo-
tografijo do dne 22. dec.
t. l. pod »Stroja diskre-
tne na oglaš. oddelku »Jutra«. 51870-24

Piši na dom
Pisni v nedeljo ob 3. uri
na vrh. 51942-24

Ženitve
Vrsta bode 2 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (35)

Kmetijski fant
star 30 let, neoporečno pre-
tekelci 70.000 Din. Ili
poročiti 20-36 let staro
dame ali vdovo, ki pose-
duje majhno posestvo ali
kaj drugega. Ponudbe po-
sre na oglaš. oddelku »Jutra«
pod šifro »Kmetijska«. 50035-25

Samski trgovci
fater, lastnik bogate par-
fumerije, 1856 kompa-
njonko z gotovino 50
do 70.000 Din. Zanimi
ni tukaj. Odda
pod »Božične želje« na
oglaš. odd. »Jutra«. 51949-25

Solsko violino
telo dobro, poceni prodam
Naslov v oglašnem oddelku
»Jutra«. 51991-25

Koncertne ctre
dobro opremljena, poceni
prodam. Naslov v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 51982-26

Klavr
dobro opremljena, zamenjam
za istovreden pianino. —
Naslov v oglašnem oddelku
»Jutra«. 51785-26

Gramofoni
in plošče
na prodaj zaradi delne
odpustke zaloge po to-
varniških cenah pri
Elektronofonski družbi.
Aleksandrova cesta 7.
51840-26

Psičke-volčjake
čist pasme, 6 tednov
stare, prodaja Kolovška
tovarna v Ljubljani.
51827-27

Preklic
Podpisani preklicujem
kar sem govoril proti
Ludviku Andošek iz
Karlovice pred g. Mil-
kovičem, učiteljem isto-
nim, ter vse to obalu-
jem. Andrej Kravčev.
51905-31

Živali
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (27)

Etikete
Sitar & Svetek
Ljubljana, Sv. Petra c. 18
Zahtevajte ponudbe! —
Lastni izdelki! 340-30

Galoše popravljaj
najboljši gumi-klika na
Dunajski cesti 9. 51844-30

Obri
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (30)

Prostovoljna
sodna dražba
zapušćine pok. Pezdar
Ivana, izdelovalca de-
nikov, obtožena iz les-
ne banke z opeklo kri-
te, stroja za izdelovanje
denikov, različnih mo-
ških in damskih dež-
nikov itd. se vrši v sredo
dne 21. decembra 1932
ob 2. uri popoldne na
licu mesta Cesta v Rož-
no dolino, baraka vis-
avis g. mesarja Nerada.
Hafer Mate, notar kot
sodni komisar. 51855-32

Nov šivalni stroj
ki šiva naprej in nazaj
poceni napredaj na Vrtači
št. 4. vrata 3. 51905-39

Dražbe
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (32)

Novo kisto zelje
prvovrstno rezano in ce-
le glave za sarmu v
sodskih in vseh mudo-
ni dobavljajo po naročilu
po najnižji ceni Gu-
stav Erkiavac. Kotelje-
vo št. 10. Ljubljana. —
Telefon 25-91. 299-33

Orehova jederca,
brinje in fige
nudi najceneje Sever &
Kump. Ljubljana. Gospo-
savska cesta 5. 50059-33

Vino
lastnega pridelka, izborni
kakovost, po Din 6 liter
prodaja A. Sušnik, Ljub-
ljana. Zaloška. 50046-33

Kislo zelje
v vsaki meri, po naj-
nižji ceni dobavljajo Meri-
Rotar, trg. zelja. Ježica
pošta Ljubljana. Telefon 3.
49958-33

Vrednote
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (36)

Srebrne krone
staro zlato in srebro
kupuje Refinerija drag-
kosti. Ljubljana. Ilirsk
ulica št. 1. Vhod
Vidovdanske ceste, pri g.
Stojanovića. 51844-33

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica
363. Vsake vrste
ZLATO in SREBRO
kupuje
F. Čuden, Prešernova ul. 1
51844-33

Razno
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (37)

Prvovrsten koruzni
in cinkovni ZDROB
ter koruzno moko ku-
pite najceneje le pri
Pavlu Bertoniču
valjčni mlin
DOMZALE

Prejeto
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (38)

Gostilničarji, pozor
Velike avtomatske gra-
mofone, ki Vas nič ne
stanejo dobiti, ako pi-
šete na oglašni oddelku
»Jutra« pod »Novost
100«. 51841-26

Nov gramofon
Columbia, s posebnimi po-
govci prodam. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«. 51825-26

Gramofon
»Omnia«, s poslušni na-
prodaj. Ponudbe na naslov
A. Piskar, parna pekarna,
Ljubljana. 51901-26

Klavriri!
Zaloga izposojevalni-
ca klavirjev prvovrstnih
svetovnih vrst. Proda-
ja najcenejša in na
najmanjše obroke. Po-
pravila in ugaševanja
se izgotavljajo stro-
kovno in cenovno.
Ljubljana, Gregorčičeva 5.
51909-26

Kratek klavr
črn, dobro ohranjen.
ceno prodam. Naslov v
oglaš. odd. »Jutra«. 51908-26

Dobro pianino in
močan klavr
primerna za družino, zelo
poceni napredaj na Glilich-
— cesta VII št. 21.
51934-26

Pianino
skoraj nov, lep glas, po-
ceni prodam. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«. 51941-26

Pianino
z dobrim glasom pro-
dam za 7500 Din. Do-
braj, Maribor, Tatten-
bachova 21. 51960-26

Izgubljeno
Vrsta bode 50 par.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (38)

Moški dežnik
se je našel. Doh se ga v
Rožni dolini, cesta III,
št. 19. 51748-28

Denarnico
sem izgubil na Okrož-
nem uradu v predaval-
ni dvorani. Dotični, ki
je našel, se lepo na-
proša, da bi jo vrnil.
ker je denar humani-
tarnega društva. Odda
naj se v trafik Okrož-
nega urada. 51859-28

Informacije
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (31)

Smučarji!
Vrh kurjenih sob 3 minute
od postajališča. Informa-
cije daje Edža Gregori.
Podkoren, Kranjska gora
51715-31

Preklic
Podpisani preklicujem
kar sem govoril proti
Ludviku Andošek iz
Karlovice pred g. Mil-
kovičem, učiteljem isto-
nim, ter vse to obalu-
jem. Andrej Kravčev.
51905-31

Živali
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (27)

Etikete
Sitar & Svetek
Ljubljana, Sv. Petra c. 18
Zahtevajte ponudbe! —
Lastni izdelki! 340-30

Galoše popravljaj
najboljši gumi-klika na
Dunajski cesti 9. 51844-30

Obri
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (30)

Prostovoljna
sodna dražba
zapušćine pok. Pezdar
Ivana, izdelovalca de-
nikov, obtožena iz les-
ne banke z opeklo kri-
te, stroja za izdelovanje
denikov, različnih mo-
ških in damskih dež-
nikov itd. se vrši v sredo
dne 21. decembra 1932
ob 2. uri popoldne na
licu mesta Cesta v Rož-
no dolino, baraka vis-
avis g. mesarja Nerada.
Hafer Mate, notar kot
sodni komisar. 51855-32

Nov šivalni stroj
ki šiva naprej in nazaj
poceni napredaj na Vrtači
št. 4. vrata 3. 51905-39

Dražbe
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (32)

Novo kisto zelje
prvovrstno rezano in ce-
le glave za sarmu v
sodskih in vseh mudo-
ni dobavljajo po naročilu
po najnižji ceni Gu-
stav Erkiavac. Kotelje-
vo št. 10. Ljubljana. —
Telefon 25-91. 299-33

Orehova jederca,
brinje in fige
nudi najceneje Sever &
Kump. Ljubljana. Gospo-
savska cesta 5. 50059-33

Vino
lastnega pridelka, izborni
kakovost, po Din 6 liter
prodaja A. Sušnik, Ljub-
ljana. Zaloška. 50046-33

Kislo zelje
v vsaki meri, po naj-
nižji ceni dobavljajo Meri-
Rotar, trg. zelja. Ježica
pošta Ljubljana. Telefon 3.
49958-33

Vrednote
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (36)

Srebrne krone
staro zlato in srebro
kupuje Refinerija drag-
kosti. Ljubljana. Ilirsk
ulica št. 1. Vhod
Vidovdanske ceste, pri g.
Stojanovića. 51844-33

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica
363. Vsake vrste
ZLATO in SREBRO
kupuje
F. Čuden, Prešernova ul. 1
51844-33

Razno
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (37)

Prvovrsten koruzni
in cinkovni ZDROB
ter koruzno moko ku-
pite najceneje le pri
Pavlu Bertoniču
valjčni mlin
DOMZALE

Prejeto
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (38)

Pozor tesači!
Sektirje planke, opine
pošiljam po pošti. Fiane
Stroj, sekirni kovar, po-
sta Gorenjavas nad Skof-
jo Loko. 51769-30

Prevaanje
v razne jezike, pisma, po-
nude, raznoštovanja in
prepisovanja prevajam in
koj pisma »Lusa«, Lysova
(Dunajska) cesta št. 15/1
383-30

Neveste!
Ze Vase matere so kupile
pri meni, ko so se moze
kuhinjsko posodo
in druge gospodinjske po-
trebine. Obrnite se za-
pono tudi ve na mojo sta-
no, sedišna vrata in vse
zadovoljne! — Fr. Stupica,
trg. z železino, Ljubljana,
Gospoetska cesta št. 1.
50069

Drsalke
od 90 Din dalje in sanke
kupite ugodno pri vrtni
Fr. Stupica, železnina —
Ljubljana, Gospoetska c.
št. 1. 50069

Žične postelje
vloge
od 65 Din naprej, postelje
z žično vlogo, leone po
150 Din ter železne zlož-
ljive postelje nudi izdel-
valce istih po konkuren-
nih cenah. Strojarski Paval,
Gospoetska cesta št. 18
(Kolizej), Ljubljana.
47581-30

Postelne mreže
izdeluje in popravila naj-
ceneje Alojzij Andričev
Komenekova 34. 49719

Bogata izbira šablona
za ročna dela, gobelini,
keim dela, volne, avile,
maka in vse C. M. S.
priborov. Ažuriranje, ena-
nje, tamburiranje, vezanje
monogramov in klinke po
govice, hitro in solidno v
trgovini in ateljeju Kure-
šica. Za g. vrh. delavca
(Duga) ulica 5. 49791

Živila
Prašiče-speharje
zaklane in očistene pro-
daja privatnikom, go-
stinstvarjem itd. vsaki
dan v mestni klavnic
Ljubljanski trdnici Pre-
dovič. Cena od 10 do 11
Din za kg. 51611-43

Pridelki
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (33)

Novo kisto zelje
prvovrstno rezano in ce-
le glave za sarmu v
sodskih in vseh mudo-
ni dobavljajo po naročilu
po najnižji ceni Gu-
stav Erkiavac. Kotelje-
vo št. 10. Ljubljana. —
Telefon 25-91. 299-33

Orehova jederca,
brinje in fige
nudi najceneje Sever &
Kump. Ljubljana. Gospo-
savska cesta 5. 50059-33

Vino
lastnega pridelka, izborni
kakovost, po Din 6 liter
prodaja A. Sušnik, Ljub-
ljana. Zaloška. 50046-33

Kislo zelje
v vsaki meri, po naj-
nižji ceni dobavljajo Meri-
Rotar, trg. zelja. Ježica
pošta Ljubljana. Telefon 3.
49958-33

Vrednote
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (36)

Srebrne krone
staro zlato in srebro
kupuje Refinerija drag-
kosti. Ljubljana. Ilirsk
ulica št. 1. Vhod
Vidovdanske ceste, pri g.
Stojanovića. 51844-33

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica
363. Vsake vrste
ZLATO in SREBRO
kupuje
F. Čuden, Prešernova ul. 1
51844-33

Razno
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (37)

Prvovrsten koruzni
in cinkovni ZDROB
ter koruzno moko ku-
pite najceneje le pri
Pavlu Bertoniču
valjčni mlin
DOMZALE

Prejeto
Vrsta bode 1 Din.
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (38)

Pozor tesači!
Sektirje planke, opine
pošiljam po pošti. Fiane
Stroj, sekirni kovar, po-
sta Gorenjavas nad Skof-
jo Loko. 51769-30

Prevaanje
v razne jezike, pisma, po-
nude, raznoštovanja in
prepisovanja prevajam in
koj pisma »Lusa«, Lysova
(Dunajska) cesta št. 15/1
383-30

Neveste!
Ze Vase matere so kupile
pri meni, ko so se moze
kuhinjsko posodo
in druge gospodinjske po-
trebine. Obrnite se za-
pono tudi ve na mojo sta-
no, sedišna vrata in vse
zadovoljne! — Fr. Stupica,
trg. z železino, Ljubljana,
Gospoetska cesta št. 1.
50069

Velika božična prodaja

po reklamnih cenah

Oglejte si naše izložbe.

15156

A. & E. Skaberne

V nedeljo 18. dop. bo trgovina odprta!

PUH - PERJE
R. MIKLAUC LJUBLJANA

Pletenine

zimsko trikotažo, nogavice in rokavice kupite najceneje pri
OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA

Pred škofijo števil. 15.

15152

VELIKA IZBIRA OKRASKOV ZA BOŽIČNO DREVO.

NA DEBELO!

NA DROBNO!

Anton Fuchs

kleparska delavnica, Gosposvetska cesta 16
»PRI LEVU«

izvršuje vsa kleparska in lesnocementna dela pri novih zgrad-
bah kakor tudi pri starih najsolidneje in po zmernih cenah.
13404

Velikocvetni Chaubaud-klinčki

Krasni, blagodišeči zlahtni, dolgostebelnat klinčki s 5—6 cm
širokimi, polnimi velikanskimi cveti.

Pri posveti v zgodnji pomladi že v prvem letu cvetijo, 98—100
odstotkov polne cvete donajajoči. Nepogrešljivi za najfi-
nejše cvetne šopke. Najbolje kaljiva posev. V čistih barvah:
bela, nežnorožnata, temnoroznata, ognjenorodeča, temnorodeča,
čisturumena in v krasni mešanici.

10 gr. Din 210.—, 1 gr. Din 28.—, 1 port. Din 9.—.

Ilustrovan glavni katalog o mojih specialitetah zelenjadnih
in cvetličnih semen brezplačen. 15155

Aljona Ziegler, Samenzucht, Erfurt 29.

15155

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in
otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska c. 4.

Izdelujejo se naj
novejši modeli
otroških in grač-
nih vozičkov, tri-
koles, razna najno-
vejša dvokolesa,
šivalni stroji in
motorji. Velika iz-
bira. Najnižje cene
Centi franko.

XIII. salon de la machine agricole

RASTAVA POLJEDELSKIH STROJEV

je razstava svetovnega pomena in
se bo vršila

v Parizu od 24. do 29.
januarja 1933

Vstopnice in katalog v več jezikih
pošljemo brezplačno in franko na že-
ljo vsakomur.

Salon de la machine agricole, 38.
Rue de Chateaudun. PARIS. 13391

Riplana - Interlock

spodnje perilo je vsled dvoj-
nega vezanja višek modernega
pletanja. — Finejše in trpež-
nejše kot navaden trikot. Do-
bi se ga v vseh boljših modnih
trgovinah. 388

Izdeluje: **LANA, LJUBLJANA**

Poceni

15127

purani

MARIBOR

Cvetlična ulica 18.

Trgovina glasbil
J. Stjepušin
v ZAGREBU
Frankopanska br. 16,
priporoča najboljša tambo-
rice in vsa ostala glasbila
najboljše strune, pribor,
nota, foli in popravila
vseh glasbil po najugod-
nejših cenah. 965

LEPA BOŽIČNA DREVESCA

v vsaki velikosti in po nizki ceni se do-
bijo pri tvrdki **B. KREINER & SIN.**
lesna trgovina, Maribor, Crtomirova ul.
št. 6 (blizu Korošk. kolodvora). 15162

SPOLNO BOLNI!

Zahtevajte takoj pojasnjajočo literaturo o
sifilisu, boleznih sečne cevi in moški slabosti
o temeljitem in nebolečem odpravljanju brez živoga
srebra in silvarzana brez nevarnih naknadnih boleznih
in brez orisa v poliku, s svežo silajno prevlečenega
in strupa prostega zdravljenja. Mnogo navdušenih pri-
znaj o korenitih uspehih, kjer so truge vrste
zdravljenja po dolgi letih odpovedale. Brošura s
solbami in priznanji števil. zdrav avtoritet 116 strani.
Cena 10 Din. Same proti v naprej poslanemu denarju.
Prosimo, da pišete v nemškem jeziku.

Etabl. Lutégia S. a. r. l.
Strasbourg - Neudorf 232 (Francija). 5817

Pravi smučarski
ČEVLI
vedno v zalogi in
izdeluje po meri
stara priznana št.

ZALOKAR

Mestni trg števil. 19
Sprejemajo se tudi
popravila. 15176

Zastopnika

za vso dravsko banovino ali pa za ljub-
ljansko in mariborsko okrožje posebej, do-
bro uvedenega pri špeceristih sprejme to-
varna. Ponudbe pod »Vestene« na Reklam
Rozman, Ljubljana, Gledališka 8. 15170

Glazbila
katera vas bodo
popolno zadovoljila
v najboljši kakovosti po
jako zmernih cenah
pri največji domači
odporni tvrdki
F. SCHNEIDER
KRAJEVSKI DVORNI DORAVITELJ
PROIZVOD GLAZBIL IN PRIBOR
ZAGREB, Nikolićeva ul. 12
Violine... od Din 71.- dalje
Gitare... .. 168.-
Mandoline... 108.-
Harmonike... 75.-
Harvorske gitarne,
romantične harmonike
trube, saksofoni i dr.
po najnižjih cenah.
ZAHTEVATE BREZPLAČNO
POUČNO CENIK

ZA BOŽIČ

PRIMERNA

DARILA

naše dobre kvalitete,
velike izbire in
nizkih cen!

Nogavice:

otroške	Din	4.—
ženske	»	6.50
ženske močne	»	9.—
moške	»	4.—
moške volnene	»	10.—

Rokavice:

otroške	Din	12.—
ženske	»	13.50
moške triko	»	15.—
damske zimske usnjene podložene št. 6—6½	»	45.—
št. 6¾—7½	»	55.—
moške usnjene podložene	»	70.—

Moško perilo:

srajce	Din	24.—
srajce bele	»	35.—
srajce barvaste	»	55.—
spodnje hlače	»	40.—
ovratniki	»	10.—
kravate	»	9.—
naramnice	»	11.—

Žensko perilo:

reform hlače	Din	16.—
srajce dnevne	»	25.—
srajce nočne	»	65.—
žepni robci	»	3.—

Steklo:

nastavki za pecivo in sadje	Din	17.50
skleda za kompot	»	14.50
sklede za kompot 3 delne	»	22.—
sklede za kompot male	»	3.50
krožniki za pecivo	»	3.50
liker servis	»	25.50
liker servis v barvah	»	53.—
servis za pivo	»	60.—
servis za vino	»	65.—

Porcelan:

garnitura za črno kavo	»	90.—
garnitura za belo kavo	»	135.—
garnitura za čaj	»	135.—
jedilna garnitura za 6 oseb kompl.	»	390.—
garnitura za sadje	»	50.—

Pletenine:

otroške vestje	Din	30.—
ženske vestje	»	70.—
moške vestje	»	75.—
moški šali	»	17.—
čepice filc	»	22.—
damska garnitura, šal in če- pica	»	45.—

Konfekcija:

damski plašči športni	Din	295.—
damski plašči s kožuhom	»	450.—

Čevlji:

otroški od 21—25	Din	23.—
dekliški od 29—35	»	55.—
deški od 31—39	»	75.—
ženski špang rjavi in črni	»	60.—
ženski s krupon-podplatom	»	85.—
moški s krupon-podplatom	»	98.—
copate z zaponko za otroke	»	24.—
copate z zaponko za dame	»	32.—
copate za gospode	»	42.—
snežni čevlji ženski z baržu- nastim ovratnikom	»	45.—
snežni čevlji ženski z blagom	»	40.—
galoše za gospode	»	55.—

Keramika

vaze Din 7.50, 9, 10	Din	15.—
pepelniki	»	16.—
doze za puder	»	19.—

China-srebro

se zaradi opustitve predmeta zelo ugodno prodaja:		
nastavki prej Din 30, sedaj	Din	25.50
gardiniere prej Din 85, sedaj	»	72.—
bonboniere prej Din 55, sedaj	»	47.50

Taške:

damske kombinirane	Din	18.—
damske z ročko	»	26.—
manikire	»	25.—
šivalne garniture	»	65.—
kovčki	»	13.—

**VELIKA IZBIRA VSAKOVRSNIH IGRAČ
IN OKRASKOV ZA BOŽIČNO DREVO PO
NAJNIŽJIH CENAH.**

TRGOVSKA HIŠA

ANT. KRISPER

LJUBLJANA

Stritarjeva ulica 1—3

Mestni trg 26

ZAHVALA.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih
prejeli povodom smrti naše dobre mame, gospe

Terezije Fajdiga roj. Pohlin
gostilničarke

kakor za poklonjene krasne vence in cvetje in za nad
vse častno spremstvo na njeni zadnji poti, se tem po-
tom vsem najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebej pa izrekamo našo zahvalo pevskega dru-
štvu »Lira« za gniljive žalostinke in gasilnemu dru-
štvu za častno število spremstva.

V Kamniku, dne 15. decembra 1932.

15169

ZALUJOČI OSTALI.

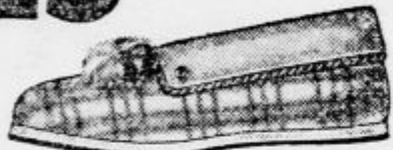

Za Božič

JE OBUTEV NAJPRIMERNEJŠE DARILO!

ZA OTROČIČKE

DIN.
25

Vrsta 7042

Tople copate iz volnenega sukna z močnim podplatom in toplimi vložki obvarujejo Vaše otroke pred prehlajenjem. Damske Din 29.—.

DIN.
35

Vrsta 2851-05

Čevlji iz laka ali rjavega boksa za naše najmlajše odjemalce. Vel. 19-26 Din 35.—, vel. 27-34 Din 49.—, vel. 35-38 Din 69.—.

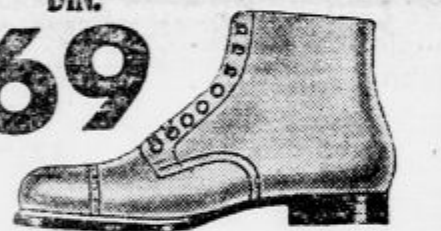
DIN.
35

Vrsta 3661-00

Otročkom za mrz visok čevljiček iz rjavega ali črnega boksa s podplatom iz krupona. Vel. 19-26.

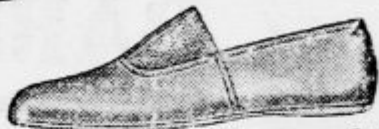
DIN.
69

Vrsta 5662-00

Otroški čevlji iz finega boksa, s podplatom iz krupona. Vel. 27-34 Din 69.

DIN.
29

Vrsta 247

Lahek čevlji za telovadbo iz močnega črnega boksa. Ženski Din 35.—, moški Din 39.—.

DIN.
59

Vrsta 9891-67

Nepremočljivi otroški škornji iz lakatega gumijskega, v katerih otrok lahko hodi tudi po največjem snegu in blatu. Vel. 19-26 Din 59.—, 27-34 Din 79.—, 35-38 Din 99.—, moški za štrpce Din 129.—, lakasti Din 149.—.

DIN.
69

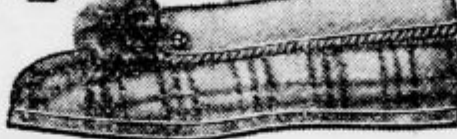

Vrsta 4644-05

Okusni čevljički za deklice iz črnega in rjavega boksa. Isti iz najfinejšega laka za isto ceno.

Za mamico in hčerkico

DIN.
29

Vrsta 7045

Zjutraj, ko vstanete, zvečer, ko se vračate z dela, Vam bodo dobro služili naši topli in udobni domači čevlji iz volnene tkanine.

DIN.
59

Vrsta 1845-03

Udobni čevlji iz baržuna za urad in delo. Isti iz satena za isto ceno. Čevljički iz satena se lahko nosijo v snežnih čevljih.

DIN.
69

Vrsta 3925-03

Za gospodinje, ki rabijo posebno močno obutev. Iz boksa z nepremočljivim gumijskim podplatom.

DIN.
89

Vrsta 2945-11

Okusni čevlji iz rjavega in črnega boksa. Neobhodno potrebni vsaki gospodnji za nedeljo in praznik. Isti iz najboljšega laka za Din 99.—.

Vrsta 1855-01

Praktične gumijaste srečke bodo obvarovale Vaše noge pred vlago, stanovanje pa pred nesnago. V teh čevljih nosite čevljičke iz satena za Din 59.—.

DIN.
69

Vrsta 3945-03

Udobni čevlji iz črnega boksa z gumijastim podplatom. Vzdržljivi v vsakem štrpacu. Za dnevno uporabo nenadomestljivi.

Ženske nogavice:

močne maco . . . Din 9.—
debele volnene . . . Din 12.—
fine flor . . . Din 15.—
najfinejši flor . . . Din 19.—
svilene . . . Din 25.—
tople volnene . . . Din 29.—

Moške nogavice:

Gladke iz bombaža Din 5.—
in Din 7.—
Bombažaste z vzor. Din 7.—
fine svilene . . . Din 10.—
tople volnene . . . Din 15.—

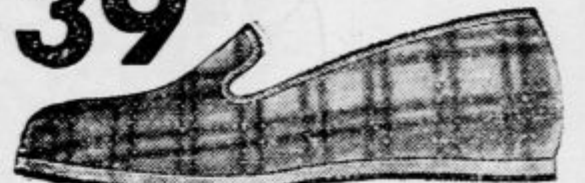
OTROŠKE NOGAVICE:

Iz sukanca vel. 2-4 Din 8.—, 5-8 Din 10.—, 9-12 Din 12.—

Rata

Za očka

DIN.
39

Vrsta 7047

Po dnevnem naporu se počutite najbolje v teh udobnih domačih čevljih iz volnene tkanine.

DIN.
49

Vrsta 9817-61

Te lahke galoše iz najboljšega gumijskega Vam bodo obvarovale čevlje, ohranile Vam bodo noge suhe in tople tudi v najhujšem dežju. Ženske galoše za isto ceno.

DIN.
89

Vrsta 1937-22

Trpežen čevlji iz črnega ali rjavega boksa z nepremočljivim gumijastim podplatom. Pripraven za vsakega, ki pred vsem zahteva trajnost čevljev.

DIN.
99

Vrsta 3967-22

Udobni čevlji iz črnega boksa z neraztrgljivim gumijastim podplatom. Zelo prikladni za one, ki so v svojem poslu prisiljeni, da mnogo hodijo.

Nič Vas ne stane,

če zahtevate naš veliki

KATALOG

Ne le glasbeniki, temveč tudi vsak drugi bo našel v njem mnogo zanimivega. Pišite torej takoj na največjo otpr. trdico glasbil v Jugoslaviji

Meinert & Herold

MARIBOR št. 101.

Mandoline . . . 99 Din

Tamburice . . . 65 "

Gitar . . . 148 "

Ročne harmonike . . . 84 "

Lastna tvornica glasbil in harmonik v Nemčiji. 302

ČAROBNO GRMIČJE, PO KATEREM IZGINEJO KOŽNE HIBE

»Virginično čarobno grmičje« Hamamelis (Hamamelis virginica = With Hazel) označujejo avtoritete kot čarobno zdravilo. Odstaja na a g l o kožne hibe, napne in posveži polt, prežene gube, ruže in druge pojave starosti. Kozmetično znanstvena raziskavanja so izkoristila njegova svojstva in jih v posebno ugodni sestavi z drugimi in gredicami za nego kože upora bila pri novi »Lavenor« vodi za kožo in obraz. Učinek dokazuje več kot beseda. Zato napravite poskus! Prakt. steklenice stanejo: mala 20, srednja 36 in velika 48 Din

LAVENOR voda za kožo in obraz

Izdelovatelj: Jünger & Gebhardt, ustanovljeno 1873. Berlin S 14. Zaloga Drogerija Gregorič, Ljubljana Prešernova 5.

TIVAR OBLEKE

ZA GOSPODE

močna obleka za delo Din **240**
lepa vsakdanja obleka Din **290**
fina in odlična obleka Din **340**
posebno topla obleka Din **390**
fina obleka iz kamgarna Din **490**
najfinejša obleka iz kamgarna Din **590**

ZA OTROKE

3 | 4-5 | 6-7 | 8-9 | 10
dobra mornar. obleka Din **70-130**
mornarska obleka iz kamgarna Din **250-270**
obleke po najnovjšem kroju Din **70-180**

15151

SERŽANT DIAVOLO

učl, kako se ne sme živeti, kako se moraš spokoriti, kako se žrtvovati in kako ljubiti.

Naročite skupino romanov iz »Jutro-ve« knjižnice, dokler veljajo znižane cene

Delo

dobe danes v teh težkih časih je najlažje vsak, če si doma opremi domaćo pisalnico. Dama tekoče vsakomur doje s tem, da mu odkupijo mo izdelane pletenice, dobavljajo prejo in izpla bujemo merzo za pletenje, kar do karje mnogo za hvalnih piem. Če hočete delati in zaslužiti, obrnite se skupno za gra doprosjeke na svetko: Domača pisarska industrija Josp Kalš Maribor, Trubarjeva 2 odd. 6 875

IZŠLA JE

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1933

ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obračtan.

V »Veliki Pratici« najdemo vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, svetnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solstice in lunine mrke; — lunine spremembe; — poletne dolžine za Jugoslavijo; — lestvice za kočke, za poboljšanje, kupne pogodbe in račune; — korektore tuja držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse vojne na Krivskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medimurju in v Južni Benetiji; — pregled o koncu brejosti živali; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjske važnih in odločilnih oseb s slikami; — važna predmetov, ki jih rabi kmetovalec in živa v hiši. — Cena 5 dinarjev.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh važnih trgovinah in se lahko naroči tudi posredno pri založniku:

tiskarni J. Blasnikova nasl.
d. d. v Ljubljani. 358

Sanatorium Emona
Ljubljana Komenskega ul. 4.

Oskrbnina: I. razr. 100 Din, II. razr. 80 Din.
Zdravnik: DR. FR. DERGANČ
šef-primarj v p.

Notarska pisarna v Ptuj

(prej notar Kaz. Bratkovič)
od 15. decembra 1932 dalje
v hiši oo. minoritov, nasproti mino-
ritske cerkve

Sevnik Lavoslav
notar v Ptuj 14988